

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

ગુજરાત કોપીરાઇટ વિભાગ

૬૬૩

અનુક્રમાંક

કિંમત

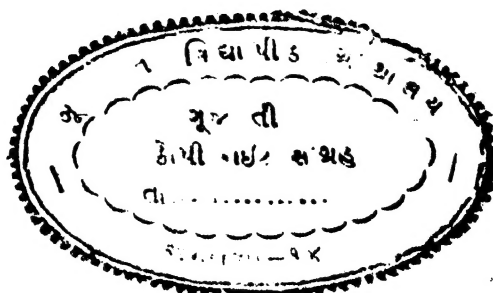
ગ્રંથનામ

શ્રી હિરણ્યકશિપુ સ્મૃતિ -
સુખ ચોપાઈ મધ્યકાલ -

વર્ગાંક

563

~~563~~

जाहेरखबर.

नीचे लखेला ग्रंथो श्रीमुंबईमां मांमवी बंदरऊपर ग्रंथसागर प्रेस मध्ये तथा पांजरापोल अंदर लालबाग नामे ११ए मां नंबरनी पौषध शालामध्ये संवेगी श्री चारित्रप्रधान स्वामीपासेथी तथा श्री अमवादमध्ये शेठ दलपतभाई भगुनाइनी पेहेमीए वेचता मजसे.

ग्रंथोना नाम.

कीमत रु० आ०

१ पीउषधारा टीकासहित मूहूर्त चिंतामणी	४	८
२ परिक्रमणासूत्र अर्थसहित	३	०
३ देवचंजनी चोवीसीनो बालाबोध तथा बीजा प्रकरणो	२	८
४ मागधि व्याकरण	२	४
५ जैनप्रबोध पुस्तक	२	०
६ चंदराजानो रास	२	०
७ सिद्धांतधर्मसार	२	०
८ समकेतमूल बारवतनीटीप	१	८
९ नूवननानु केवलिनो रास	१	८
१० मानतुंग मानवतीनो रास	०	१२
११ नवतत्व बालबोध	०	१०
१२ जैनलघुसार संपह	०	६
१३ स्तवन संपह	०	४
१४ गुंहली संपह	०	४
१५ धूर्वाक्यान	०	४
१६ संस्कृतप्रबोध	०	४

अनुक्रमणीका.

ग्रंथोना नाम.	पृष्ठ.	ग्रंथोना नाम.	पृष्ठ.
प्रसस्ति.....	१	२० मुनीसुव्रतजिनस्तवन.	१५१
१ रुषबजिनस्तवन.....	२	२१ नमिजिनस्तवन.	१५८
२ अजीतजिनस्तवन.....	६	२२ नेमिजिनस्तवन.	१६
३ संभवजिनस्तवन.....	१६	२३ पार्श्वजिनस्तवन.	१६७
४ अभिनंदनजिनस्तवन.	२३	२४ माहावीरजिनस्तवन.	१७४
५ सुमतिजिनस्तवन.	३०	२५ कलसनोस्तवन.	१७८
६ पद्मप्रभजिनस्तवन.	४२	२६ साधुनीपाचनावनानो	१८२
७ सुपार्श्वजिनस्तवन.	४७	२७ प्रभजनानिसिज्जा.	१८९
८ चंद्रप्रभजिनस्तवन.	५६	२८ सीखामणीसज्जा.	१९२
९ सुबुद्धिजिनस्तवन.	६९	२९ बीजनोस्तवन.	१९३
१० सीतलजिनस्तवन.	७६	३० मंमोवरापार्श्वजिन०	१९३
११ श्रेयांसजिनस्तवन.	८५	३१ पुण्यनीसज्जा.	१९४
१२ वासपूज्यजिनस्तवन.	९३	३२ रुषबजिनस्तवनप्रभा	
१३ विमलजिनस्तवन.	१००	तिरागमा.	१९४
१४ अनंतजिनस्तवन.	१०५	३३ जिनदासकृतबुटापद.	१९५
१५ धर्मजिनस्तवन.	१०८	३४ पजुसणनोस्तवन.	१९७
१६ सांतिजिनस्तवन.	११७	३५ चैतन्यकर्मचरित्र.	१९७
१७ कुंधुजिनस्तवन.	१२४	३६ अध्यातमगीतामूल	२१९
१८ अरजिनस्तवन.	१३३	३७ पार्श्वजिनस्तोत्र.	२२४
१९ मल्लजिनस्तवन.	१४२		

॥ ॐ श्रीवर्धमानात्मनः ॥ श्रीगौतमात्मनः ॥

अथ

श्रीदेवचंज्जीकृत श्रीआदिनाथप्रमुख चोवीश तीर्थकरनी स्तवनागीत चोवीसनो बालाबोध लिख्यते

एसंसारीजीव देवतत्व गुरुतत्व धर्मतत्त्वनीमूले अनादिनो संसारच
क्रमां नमीरक्षोवे शरिर इन्द्रियसुखपरिग्रहने हितकारीमान्यावे अने पो
तानुंआत्मस्वरूप अनंतानंदमय वीसारीमुक्युंवे तेसंभारतोजनथी प
णसंझीपंचेंद्रियपणुंपामीने जोपोतानाशुद्धधर्म तथा शुद्धधर्मनाकारणसे
वेनहीतो आत्मास्यात्स्वसंपदा केमपामे तेमाटे उपकारी जगतहितका
री श्रीवीतरागपरमात्मा परमपुरुषोत्तम अरिहंतनीस्तवना तथा सेवना
करवी पणरागविना प्रभुनीसेवनाथायनही तेकारणथी प्रथम श्रीकृष्ण
भदेवनीस्तवनकरतां श्रीवीतरागकपरप्रीतीकरवी तेरीतकहेवे प्रथम
धर्मनाचारआचरणकल्यावे १ प्रीती २ भक्ति ३ वचन ४ असंग ते
मांप्रथमप्रीतिनुलक्षण पौनश्कटीकाथी जाणवुं ॥ अत्रानुष्ठातुःआद
रप्रयत्नातिशयोस्तिप्रीतिश्चअनिरुचिरुपाहितउदयोदयस्याःसातथानवति
कर्तुःअनुष्ठातुःशेषाणांत्यागेनचतत्कालेयच्चकरोति तदेकमात्रनिष्ठतया
तत्प्रीत्यनुष्ठानं ज्ञेयमिति ॥ जिहांआचरणकरवावालांनो अतिआद
रसहित उद्यमनुं अतिशयपणुंहोय तेप्रीतिजाणवी तेप्रीतिनाविलास
विना चालेनही माटेतेहनारुचिअनिलाषीजीवे बीजासर्वकार्यतजीने
तेहजकरवुं तथा तिहांजएकनिष्ठाप्रतीतकरवी तेनेप्रीतिआनुष्ठानजा
णवुं इतिभावार्थः ॥ तेप्रीतिसंसारीनावथीसर्वजीवोने वे पणतेपलटावी
ने गुणीथीकरवी तेकहेवे ॥

॥ અથઋષનજિનસ્તવન ॥

॥ નિઘડીવેરણહુરર ॥ ૬૬ ॥ ૬૬ ॥

ઋષનજિણંદસુંપ્રીતડી ॥ કિમકીજેહોકહો

ચતુરવિચાર ॥ પ્રનુજીજિઅલગાવસ્યા ॥

તિહાંકિણેનવિહોકોશ્વચનનુચાર ॥ ૩૦ ॥ ૧ ॥

અર્થ ॥ શ્રીનાનીકુલધરનીનાર્યા શ્રીમરુદેવીસ્વામિણીની કુક્કીનેવિ
 બેતત્પનથર્ષને જેણેઅઢારકોમાકોમી સાગરોપમસુધી નિર્વાણ માર્ગનો
 વિઘ્નહતો તેનિવાર્યો એવાશ્રીઋષનદેવપ્રથમતીર્થંકર રાગદેષરહિતતાથી
 જિનકહિયે તથાઉપકારસંપદા અનેઅતિશયસંપદાએકરિ વિરાજમાન
 તાથી જિણંદકહિયે તેનાથીપ્રીતિવિલાસકરવાનોઅર્થી નવ્યજીવ મો
 ક્ષાનિલાષી વિચારેહે જે નિરાગીઋષનપુરષોત્તમસાથે શરીરેપ્રીતિકીજે
 વીતરાગથીપ્રીતિ માહરાઆત્માએ પહેલાકેવારે અનુનવીનથી તેપરમેશ્વ
 રથી પ્રીતિનોઅર્થીપ્રીતિનીચાલ અજાણતોપુઠેહે જેહેચતુરમાયા જ્ઞા
 નીઆચાર્યાદિકપુરષો અથવા પોતાનુંઆત્માતેજાતેચતુરહે તેહનેપુઠેહે
 કેતેપ્રીતિનોવિચારકહો જેનજીકહોય તેથીપ્રીતિબને પળપ્રનુજીતોસર્વ
 રીતે અલગારણાહે ॥ પ્રથમધ્વ્યથી હુંઅશુદ્ધપરિણતિવિનાવકર્માનુજા
 યી પુજ્જલનાવબોગી તેથીઅશુદ્ધધ્વ્યતું અનેશ્રીનગવાનતો શુદ્ધપરિણામી
 નિરાવર્ણસ્વનાવી નિકર્મી અનંત અક્લદ્વજ્ઞાનાદિ સ્વગુણબોગી તેથી
 શુદ્ધધ્વ્યહે બીજુંકેત્રેકરી હુંસંસારકેત્રી શરીરાવગાહીતું અનેશ્રીઋષનપ્ર
 નુતો લોકાંતકેત્રેરણાહે અશરીરી સ્વપ્રદેશાવગાહીહે તેથીકેત્રેકરીનિ
 નૈયેં તેમજત્રીજું કાલેપણનિનૈયે અનેનાવથી હુંરાગીદેષી તથાઅ
 ઢાર પાપસ્થાનકેનર્યોતું અનેશ્રીદેવાધીદેવતોનિરાગી સર્વપાપસ્થાનરહિ
 તહે માટેશ્રીપ્રનુજી હમણાતોસર્વરીતે મુક્તથીવેગલાવસેહે વલ્લીઅલગા
 નેપણવચનાદિકેમલિયેં પળશ્રીઋષનદેવ સિદ્ધથયા તિહાંસિદ્ધઅવસ્થા

मां कोईवचननुउच्चारवुंनथी त्यारेप्रीतिकेमकराय ॥ इतिगाथार्थः ॥ १ ॥

॥ कागलपणपहोचेनहीं ॥ नवीपहोचेहो

तिहांकोपरधान ॥ जेपहोचेतेतुमसमो ॥

नविनापेहोकोईनोविवधान ॥ ॐ ॥ २ ॥

अर्थ ॥ तथाएकबीजोपण प्रीतिनोउपायबे जेकागलवमे प्रीतिप्र
त्यबे पणसिद्धनेविषेकागलपणपहोचेनहीं तथाकागलनहींपहोचेतो को
ईमाणसमुकीटें पणतिहांसिद्धावस्थानेविषे कोईप्रधानपणपहोचेनहीं
जेनीसाधेविनंती कहावियें इहांकोईजीवने संसयउपजेके रत्नत्रयीआ
राधीनेअनेकजीव मोक्षेजात्यबे तोकोईनपहोचे एमकेमकहोबोः तेऊ
परकहेबे तिहांसिद्धावस्थानेविषे पहोचेते तुमसमोतुमजेवो प्रभुतामयी
वीतराग अयोगीअसंगी सकलज्ञात्यक पणवचनरहित एटलेअर्थात्ते
पणपरमपूज्यतेकोईनो व्यवधानकहेतां आंतरोभेदकहेनहीं माटेप्रीती
नात्रणउपाय माहेलो कोईउपायदीसतो नथी तेमाटेश्रीजुगादिदेवसाथे
प्रीतिकेमकरियें ॥ इतिद्वितीयगाथार्थः ॥ २ ॥

॥ प्रीतकरेतेरागीया ॥ जिनवरजीहोतुमे

तोवीतराग ॥ प्रीतडीजेहअरागथी ॥ ने

लवीतेहोलोकोत्तरमाग ॥ ॐ ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ हवेवलीकहेबे संसारीजीवमुक्तसरिखा तथासम्यक्दृष्टि प्रमुखपण
जेश्रीसर्वज्ञबैलोकीतिलकथी प्रीतिकरवाचाहे तेतोरागीरागसहितबे अ
नेहेजिनवरजी तुमेतोवीतरागबो रागरहितबोरागीनेअनेकरीतेरीऊवीयें
पणजे पोतेरागीनहीं तेकेमरीऊपामे इहांकोईजीवकहेसे जेतेवारेवीत
रागथी प्रीतिनकरवी तिहांकहेबे जेअरागीरागरहित तेहथीजेप्रतिभे
लववी तेतोलोकोत्तरमार्गबे एटलेइमजाणवुं जेरागीथीरागीथाय तेमि

जे पणकोई रागांशजेमध्येनथी तेहथीप्रीतिकरवी तेजोकोत्तरमार्गजा
णवो एंजलेअरागीथीरागकरवो तेअतिआश्चर्यजाणवो ॥ ३ ॥

॥ प्रीतिअनादिनीविषनरी ॥ तेरीतेहोक

रवामुऊभाव ॥ करवीनिरविषप्रीतडी ॥

किणनांतेहोकहोबनेबनाव ॥ ३० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ हवेसंसारजीवमध्ये प्रीतिनिपरणतिअनादिनीजे तेपुजलनावरण
गंध रस फरस मनोझसंयोगकपरइष्टताजे तेप्रीतिअप्रशस्तजे नवाकर्मनुं
बंध कारणजे तेथीअनादिनीप्रीतिविषनरीजे जेमऐश्वर्यादिकदेस्वीने पु
जलअशुद्धताकपर जेइष्टतातेरागविषमदीजे तेरागस्वजनकुटंब परिग्रह
कपरजे तेरीतेप्रनुजीतुमकपर रागकरवानोमारोभावजे पणतेरागकाम
नोनहीं ममकारकुलाचारेजे अरिहंतकपरराग तेमोहमार्गमानहीं स्या
माटेजेममकारेकोणरागकरतो नथी एसंसारहेतुजे ॥ उक्तंच जोअपस
ढोरागो वढुइसंसारनमणपरवामी विषयाइसुसयणाइसु इवुतंपुग्लार्ई
सु ॥ १ ॥ अनेश्रीअरिहंतथी जेरागकरवो तेप्रशस्तकरवो तेनुंलक
ण ॥ नाणार्ईसुगुणेषु अरिहंताईसुधम्मरूवेसु धम्मोवगरणसाहम्मीए
सु ॥ धम्मथंजोअगुणरागो ॥ २ ॥ सोसुपसढोरागो धम्मसंयोगकारणो
णदो पढमंकाअवोसो पत्तगुणेषवईतंसवं ॥ ३ ॥ तेमाटेअरिहंत कपररा
गकरवो तेनिर्विषकरवो जेमांविषयानिलाषपणुंनही वर्णादिकनीरीऊ
नही तथाइहलोकपरलोक इंदियसुखाजिलाषनही प्रनुनाझानादिक
गुणजेतेमनेआपे एवीअजिलाषानही एकअरूपीअजअविनाशी अक
त्रिअ शुद्धज्ञानादिकगुण सकलव्यक्तथथा स्वरूपभोगीस्वरूपरमणी स्व
रूपाश्रित एवागुणनोराग एकलोगुणप्रगटकरवावास्ते तेरागनिर्विषजा
णवो तेनिर्विषप्रीतिकरवानी मुऊमेंतोशक्तिनथी तेमाटेहवेएबनावकेमव
ने हेउपकारीपुरुषो तमेकहो इतिचतुर्थगाथार्थ ॥ ४ ॥

॥ प्रीतिअनंतीपरथकी ॥ जेतोडेहोतेजो
डेएह ॥ परमपुरुषथीरागता ॥ एकत्वता
होदाखीगुणगेह ॥ ॐ ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ हवेचतुरपुरुष उपायकहंवे प्रीतिकेहतांराग अनंतोपरथकी एटले
पुजलभावथी अथवाशरीरीजीवथी तेसर्वजेजीवतोमेकहेतांटाजे तेएगु
णी अरिहंतादिकथी प्रीतिजोमे एटलेसर्व परभावथीरागतजे तेगुणीरग
करीशके तिहांकोईपूबसे जेगुणीअरिहंतादिकथी गुणेमजे पणरागतो
पापस्थानकवे तेस्यामाटेकरिये तिहांकहंवे जेपरमपुरुष वीतरागथी
रागताकहेतांरागीपणु तेपणगुणनुधरकसुंवे अनेश्रीअरिहंतादिकथी गु
णेएकत्वध्यानेमजवुं तेपणगुणनुंगेहकसुंवे तेमाटेप्रथमश्रीअरिहंतकपर
रागकरवोतेहीज वीतरागतानुं कारणवे ॥ ५ ॥ इतिपंचमगाथार्थ ॥

॥ प्रभुजीनेअवलंबता ॥ निजप्रभुताहो
प्रगटेगुणरास ॥ देवचंडनीसेवना ॥ आ
पेभुजहोअविचलसुखवास ॥ ॐ ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ एरीतेप्रभुजीनेअवलंबतां कहेतां आश्रयतां निजकहेतांपोतानी
प्रभुताअनंतगुणपदार्थरूप प्रगटे निरावरणथाए गुणनीरासीसमूह व्य
क्तथाए तेमाटेदेवजे चारनिकायनादेवता अथवानरदेवादिकमांहे चं
दमासमान श्रीअरिहंतदेव तेहनीसेवनानक्ति अव्यथीतथाभावथीकरवी
तेआपेकहेतांवे मुनेअविचल सुखअव्याबाधसुख तेहनोवासकहेतांर
हेवुंएटलेनावार्थजेश्रीपरमात्मा परमपुरुषोत्तम अरिहंतनीसेवना असं
यमअश्रवत्याग संयमसंवररूपपरिणमन तेसेवनाकहिदें ॥ उक्तंच ॥
आणाकारीनत्तो ॥ आणावेईउसोअनत्तोती ॥ इति ॥ तथाअरिहंतप्रभु
पोतेतो पोतानीसेवनानाअर्थीनथी पणसर्वजीवोने स्वहितकरवावास्ते

एहीजकरवुंढेअनेअरिहंत आझातेकोईनो हुकममनायवोनथी पणश्री
अरिहंतदेवे केवलज्ञानेदीवुं जेसर्वजीवांनेपोतानो ज्ञानदर्शनचारित्र ते
परमानंदहेतुवे तेमाटेजेरीते ज्ञान दर्शन चारित्र नीपजे तेमार्गउपदेस्यो ते
प्रमाणेवर्तवुंतेअरिहंतनीसेवनाकरतां निश्चयमोक्षपदसर्वउत्तमजीवपाभे
माटेप्रभुजीनीसेवाते अविचलसुखआपे तेकारणेसर्वनव्यजीवं सकल
संसारकार्यतजी सर्वपरभावथीनिस्पृहीथईने एकपरमोपगारी तत्वोपदेशी
धर्मानात्मकश्रीअरिहंतदेवनीसेवनाकरवी॥इतिश्रीकृष्णजिनस्तवनंसमाप्तं

॥ अथअजितजिनस्तवन ॥

देखोगतिदैवनारे ॥ एदेशी ॥

॥ज्ञानादिकगुणसंपदारे ॥ तुऊअनंतअपार ॥ तेसांनल
तांऊपनीरे ॥ रुचितेणेपारउतार ॥ अजितजिनतारजो
रे ॥ तारजोदीनदयाल ॥ अजितजिनतारजोरे ॥ १ ॥

अर्थ॥हवेश्रीअजितनाथस्वामीनी स्तवनाकरेवे कारणकार्यभावनी साध
नतादेखामेवे जेकारणमिलेतेकार्यनीपजे तेकारणनावेभेदवे एकनिमित्त
कारण बीजुंउपादानकारण पणउपादानकारणनीकारणतानिमित्तमिळया
प्रगटे तेनिमित्तकारणनीपुढताळेंधाव अनेमोक्षनु निमित्तकारण श्रीदे
वतत्ववे तेकारणेकार्यनीपजे तेपरपाटीदेखामेवे सकलपंचास्तिकाळ
गुणपर्यायादि विशेषधर्म प्रत्यक्षभासन त्रिकालावबोध तेकेवलज्ञान
तथासकलसामान्यग्राहकते केवलदर्शन अनेस्वरूपएकत्वतेपरमचारित्र
वलिअरूपीअव्याबाधप्रमुख गुणनीसंपदा हेप्रभुजीतुऊकहेतांतुमारे अ
नंतवे अपारवे जेथकीसर्वव्यथी सर्वव्यनाप्रदेशअनंतगुणा सर्वप्रदे
शथी एकव्यनागुणअनंतगुणा सर्वगुणथी अस्तिनास्तिरूप स्वपरपर्या
यअनंतगुणा अस्तिपर्यायतेपणवस्तुनोस्वधर्म नास्तिपर्यायतेपणवस्तु
नोस्वधर्मवे श्रीविशेषावश्यकमाहे श्रुतज्ञानाधिकारेकसुंवे ॥ एवंउक्तेस

तिपरप्राह ॥ जइतेपरपञ्चाद्या नतस्सअहतस्सनपरपञ्चाद्या ॥ जंतंमि
यसंबंधा तोपरपञ्चाद्यववएसो ॥ १ ॥ इहस्वपर्यायाणामेवतत्पर्यायता
युक्तायेचामीपरपर्यायास्तेअदि घटादीनांतर्हिनाकरस्यतथाकरस्यतेत
र्हिनेघटादीनांततश्चयदिपरस्यपर्यायास्तर्हितस्यकथं तस्यचेत्परस्यकथ
मिति विरोधस्तदयुक्तमभिप्रायापरिज्ञानाद्यस्मात्कारणात्तस्मिनकारे
काराद्यकरे घटादिपर्यायाअस्तित्वेनासंबंधास्ततस्तेषांपरपर्यायव्यपदे
शोअन्यथाव्यावृत्तेनरूपेणतेपिसंबंधा एवेत्यतस्तेषामपिव्यावृत्तरूपतया
पारमार्थिकस्वपर्यायत्वंनविरुद्ध्यते अस्तित्वेनतुघटादिपर्यायाघटादिष्वे
वप्रतिबद्धास्त्यकरस्यतेपरपर्यायाव्यपदेश्यतेइतिभावः द्विविधंहिवस्तुन
स्वरूपंअस्तित्वंनास्तित्वंच ततोयेयत्रास्तित्वेनप्रतिबद्धास्तेतस्यस्वपर्या
याउच्यंते येतुयत्रनास्तित्वेनसंबंधास्तेतस्यपरपर्यायाःप्रतिपाद्यंते ॥ इ
तिनिमित्तभेदख्यापनपरावेवस्वपरशब्दौनत्वेकेषांतत्रसर्वथासंबंधनिराकर
णपरौ वस्थुसहावंपइतंपिसपरपर्यायभेदउभिनं ॥ तंजेणजीवभावो नि
नाइतउग्घमायाद्यावस्तुस्वभावंप्रतियथावस्थितं वस्तुस्वरूपंमाश्रित्यतद
पिकेवलज्ञानंअकाराद्यकरवत् स्वपरपर्यायभेदतोभिन्नेमेवननुद्यथोक्त
नीत्यास्वपर्यायान्वितंमेवेतिभावः कुतःइत्याह येनकारेणेतत्केवलज्ञा
नंजीवभावप्रतिनियतोजीवपर्यायोनघटादिस्वरूपतत्रापिघटादयस्तत्स्व
भावाः किंतुततोभिनाइति तेज्ञातमानाअपितेकथंतस्यस्वपर्यायानवेयु
सर्वसंकरेकत्वादिप्रसंगात्तस्मादमुर्त्तत्वचेतनत्वसर्ववेतृत्वाप्रतिपातीच्च नि
रावर्णत्वादयकेवलज्ञानस्यस्वपर्यायाघटादिपर्यायास्तुव्यावृत्तिर्माश्रित्य
परपर्यायाः अन्येतुव्याचक्षते सर्वव्यगतान्सर्वानपिपर्यायात् केवल
ज्ञानंजानातिर्येनचस्वभावेनैकं पर्यायंजानातिनतेनैवापरमपिकिंतुस्व
वभावभेदेनान्यथासर्वव्यपर्यायैकत्वप्रसंगात्तस्मात् सर्वव्यपर्यायरा
शतुल्यास्वभावभेदजक्षणकेवलज्ञानस्यस्वपर्याया सर्वव्यपर्यायास्तुप

रपर्यायाः इत्येवंस्वपर्यायापरपर्यायाश्चोनयेपि परस्परंतुलयाकेवलस्ये
ति ॥ इत्यादिअधिकारसर्व माहानाप्यथीजाणजो तेअस्तिनास्तिपर्या
यते जीवज्ज्यनासर्वथी अनंतगुणगे तेसर्वप्रभुजी तुमारानिरावरणथ
या तेअनंतगुणमयीपरमानंदसंपदा तुमारीआगममांथी सांजलतांमुकु
नेपिणएरुचिउपनी जेएहवीसिद्धतामाहरेप्रगटे एहवोअनिलाषकपनो
तेथीकहुंबुंके हेपरमपुरुष मुऊअनाथदीनकर्मवसेंनवनमताने नवसमुद्र
थी पारउतार संसारथीपारउतरवानी वीनती तुमविनाबीजाकोणआग
लकहुं जेनवपारपाम्यातेआगल नवपारपामवानीवीनतीकहुं तेनणी
स्वामिमुऊने संसार नीस्तारकरो एवीनतीजेजीवनवथीउदिप्र मोक्षाजि
लाषीययो तेआतुरथइनेकहेगेके हेअजितजिनमोनेतारजो संसारथी
पारउतारजो तारजोहेप्रभुजीतुमेदीनदयालगे परमभावकरुणाना
करणहारगेस्वामी ॥ इतिप्रथमगाथार्थ ॥ १ ॥

जेजेकारणजेहनोरे ॥ सामग्रीसंयोग ॥ मिलता

कारजनीपजेरे ॥ करतातणेप्रयोग ॥ अ० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ हवेजेकार्यनोजेकारणगे तेकारणतथासामग्रीएवेनोसंयोगमि
लतां कार्यनीपजे जेमघटरूपकार्य तेहनेदंमचक्रचीवरनिमित्तकारणगे
तथामृतिकाउपादानकारणगे अनेकुंनकारकर्तागे जेकार्यअभेद तेहनो
तेहवो कर्तापणअभेद जेकार्यकर्ताथीजिन तेनोकर्तापणजिन एटलेघट
कार्यतेपरवस्तुगे तेहनोकर्ताकुंनकारपणजिनगे अनेसिद्धतरूपकार्य
आत्माथीअजिनगे तोतेहनोकर्ता आत्मापणअजिनगे हवेआत्माकर
ताने सकलस्वधर्मव्यक्तरूपजेसिद्धता तेकार्य तेहनेदेवश्रीअरिहंतदेवाधि
देवतथागुरुनिग्रंथादिक तेनिमित्तकारणमिल्या अनेसामग्रीकर्मजुमीसा
धर्मिकादिक संयोगमिल्या मोक्षरूपकार्यनीपजे माटेमाहरोमोक्षरूप
कार्यतेनानिमित्तकारणश्रीवीतरागतुमेगे तेथी तुमनेआश्रयता मोक्षरूप

पकार्यनीपजे पणकारणसर्वमिदया अनेकर्ता जे आत्मातेजो तेमप्र
योगसाधननु व्यापारनकरेतो कार्यनीपजेनही केमकेअरिहंतादिकना
निमित्तपामीनेपणअनेकजीव आत्मासाध्यावलंबी तथासाधनपरणति
थव्यांविना मोक्षकार्यनिपजाव्याविनां हजीसंसारमांभमतादीसेवे तेमाटे
कर्ताजेआत्मा तेजो मोक्षसाधनरूप प्रयोगकहतांव्यापारकरे. तोसिद्धता
रूपकार्यनिपजे ॥ इतिद्वितीयगाथार्थः ॥ २ ॥

कार्यसिद्धिकरतावसुरे ॥ लहिकारण

संयोग ॥ निजपदकारकप्रनुमल्या

रे ॥ होएनिमित्तहनोग ॥ अ० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ माटेकार्यसिद्धतानीनिष्पति तेकर्तानेहाथवे जेमदंमरूपकारणतेने
जोकर्ताघटरूपकार्य करवानेप्रवर्तावेतो घटरूपकार्यकरे अनेतेजदंम
जो घटध्वंसनेप्रवर्तावेतो घटध्वंसकरे तेमाटेनिमित्तनीप्रवृत्तिते कर्ताजो
तेकार्यकरवाने प्रवर्तावेतोकार्यकरे माटेकार्यनीसिद्धी तेकर्तानेहाथवे
पणकारणनिमित्तादिक तेनोसंयोगमिदयांकार्यनीपजे एपद्धतिवे माटे
कोईसंसारीआत्मा निजकहेतांपोतानो आत्मीकपद परमानंदमहोदयरूप
तेहनोकारक कहेतां करवावंत तेनेमोक्षनापुष्टकारण प्रनुजी श्रीअरिहंत
मिदयांथकां अवस्यनि मत्तनोभोगथाय एटलेजेजीवसंसारथी उन्नयो
मोक्षानिलाषीथयो तेमोक्षनानिमित्त श्रीतिर्थकरदेवपामीने हर्षनोभो
गअश्वादनपामे धणुविलासउपजेकार्याअर्थी कारणनी पूष्टतावांवे एमी
तिवे ॥ ३ ॥ इतित्रितीयगाथार्थः ॥

अजकुलगतकेशरीलहरे ॥ निजपदसिं

हनिहाल ॥ तिमप्रनुनक्तेंनविलहरे ॥

आतमसक्तिसंभाल ॥ अ० ॥ ४ ॥

અર્થ ॥ તેનોઘટાંતકહેબે જેમકોઈકેસરીસિંહ જન્મકાલથીબકરાનાટો
 .લાંમાવધ્યોબે તોતેમજાણે જે બકરાનોટોલોતેજમાહેરો કુટંબબે .ત્યાં
 કિવારેબીજોસિંહઆવે તેવારે બકરાસર્વનાસે અનેપોતેપણનાસે એમકર
 તાંકિવારે સિંહનોઆકારદેહીને પોતાસામોજોએ ત્યારેતે પોતાનોસમાન
 આકારજોઈને વિચારેજેએહનોંને માહરોતો તુલ્યપણોદીસેબે નેહુંપણ
 સિંહબું પબેનિર્નયથાત્ત અજકે ॥ બકરાનાકુલકે ॥ ટોલામાંહેં ગત
 કે ॥ રહ્યોજેસિંહ તેસિંહપણોનૂલીગયો તેબીજાસિંહનેદેહીને પોતાનોસિંહ
 પણોસનારે તિમકેહતાંતેરીતેપ્રજુનીનક્તિકરતાંનવ્યજીવલહે કહેતાંપામે
 પોતાનોઆત્મસક્તિની સંજાલકહેતાંઝલખાણ જેવીતરાગદેવદેહીનેતેની
 નક્તિકરતાં તથાસેવતાંથકાંઝપજે જે વસ્તુસ્વરૂપસત્તાધર્મેહુંપણવીતરાગ
 નિકર્માસુષ્ઠ્વરૂપીબું એપણપહેલાંસંસારીજીવધ્વ્યહતા પઠીસિદ્ધથયા તે
 મહુંપણપ્રથમથીસંસારીબું પિણજોસાધુંતો સિદ્ધરૂપથાકું એસર્વઝલખાં
 ણ પ્રજુસેવનાકરતાંનિપજે ॥ ૪ ॥ ઇતિચતુર્થગાથાર્થ ॥

કારણપદકર્તાપણે ॥ કરીઆરોપઅનેદ ॥

નિજપદઅર્થીપ્રજુચકીરે ॥ કરેઅનેકનુમેદા ॥ અ ૦ ॥ ૫ ॥

અર્થ ॥ તિવારેકોઈકેહેસેજે અરિહંતદેવતો અન્યજીવના મોક્ષક
 તાંનથી તોસાવાસ્તે અરિહંતદેવપાસે મોક્ષમાંગોબો તેનેઊત્તરકહેબે કેકા
 રણપદજે અરિહંતાદિકતે અતિપુથાલંબનબે માટેજેકારણતેનેજ અને
 દકર્તાપણે આરોપીકરીને નિજકહેતાંપોતાનોપદજે સુધસિદ્ધતા તેહનો
 અર્થીજે નવ્યજીવતેપ્રજુ શ્રીતીર્થકરદેવથી અનેકસમ્યક્ત્વાદિક ગુણ
 ની ઊમેદકહેતાં આસ્યાકરે જેહેપ્રજુજીમુઝને મોક્ષનાકારણ તથામોક્ષ
 તુમેઆપો એટલેનિમિત્તકારણને કર્તાપણેઆરોપકરી સ્તુતિકરી ॥ ૫ ॥ ઇતિ

एहवापरमातमप्रभुरे ॥ परमानंदस्वरूप ॥

स्यादादसत्तारसीरे ॥ अमलअखंडअनूप॥अ०॥६॥

अर्थ ॥ हवेजेनिमित्तपामीने उपादानसमरे पलटणपामे तेरीतकहे
 ठे अथवाप्रभुपरमात्मा तेहनोस्वरूपकहेठे आत्मासर्वत्रणप्रकारनाठे ए
 क बहिरात्मा बीजोअंतरात्मा बीजोपरमात्मा तिहांजेशरीरादिक उदैक
 नावकर्मजनित ने आत्मपणेगणे तेबहिरात्माकहिं अनेजेशरीरादिक उ
 दैकनावथी आत्माअसंख्यात प्रदेशी चेतनालक्षण ज्ञानादिअनंतगुण
 पर्यायसहित अरूपीनिन्न एटलेआत्माअरूपी शरीररूपी आत्मासह
 जअकृतिम शरीरसंयोगीकृतिम तेमाटेकर्मजोगे शरीरादिमध्येरद्यो पण
 निनठे एहवुंनेदज्ञानवंत समकितगुणवाणथी मांमीक्षीणमोहचर्मसम
 व्यर्थत अंतरात्माजाणवो तथाज्ञानावरणी दर्शनावरणी मोहनी अंतराय
 एचारकर्मक्यगयां केवलज्ञानीसंयोगी तथाअयोगीकेवली तथाअष्ट
 कर्ममुक्तसिद्धात्मा तेपरमात्माजाणवो एटलेश्रीअजितनाथ अरिहंतएवं
 भूतनये परमात्माठे प्रभुठे सर्वसिद्धवस्तुगते पोतानागुणपर्यायरूप संपदा
 ना प्रभुठे कोईव्यअन्यध्वनोस्वामीहोएजनही ज्यांसुद्धिजेध्वना चिं
 तनमांहे परध्वनो स्वामीपणोठे त्यांसुद्धितेध्वनसुधनहिं तेमाटे श्रीअ
 जितअरिहंत पोतानास्वभावनाप्रभुठे अनेउत्तमजीवपोताने कर्मवसप
 मया मोहमुग्ध्याजाणी पोतानेरंकसमानगणे अनेअमोही स्वाधीनथ
 यातेहने प्रभुकहे अनेअमोहीनेअवलंब्या पोतेस्वसंपदानाधणीथाय
 माटे जेहनाकारणपणथी पोतानुप्रभुत्वपणोपांमीं तेहनेप्रभुकहीव्येस्तवी
 ये जगत्रमांहेपुजलनांसंयोगे जेसुखकहेवायठे तेतोआरोपमात्रठे एटले
 जातेसुखनथी॥उक्तंच विशेषावश्यके॥जतोच्चित्तपञ्चखं सोमसुहंनडि
 दुःखमेवेदं तपदित्यारविजत्तंतो पुन फलंतिदुखंति॥१॥हेसोम्यप्रनासज्ञा

નાવલોકનેન ઇસર્વદસ્યમાનતેસુસ્વનથી જેકાંઈસંસારમાંહે સ્વકચંદનઅં
 ગનાસંયોગથીઉપના જેસુસ્વતેસર્વદુઃસ્વજઠે વિષયનીઉચ્ચકતાથી ઉપનીજે
 અરંતિ તેહનોઉપતિકારઠે ઇટલેદુઃસ્વતેનેજ તત્ત્વનાઅજાણપણથી સુસ્વદુઃ
 સ્વરૂપનેદેવેહેચ્યોઠે પણજાતેઉકજદુઃસ્વરૂપઠે॥અથા॥કાત્સુક્યમાત્રમવસાદ
 યતિપ્રતિષ્ઠા॥ક્લિષ્ઠાતિલબ્ધપરિપાલનવૃત્તિરેવ॥નાતિશ્રમાપગમનાયયથાશ્ર
 માત્મ॥રાજ્યંસ્વહસ્તધૃતદંનમિવાતપત્રં॥૧॥જેપુણ્યફલતેસર્વ તત્ત્વથીડુઃસ્વરૂ
 પઠેઉત્તંચ॥વિશયસુહંડુઃસ્વં॥ચિયદુઃસ્વપદિઆરત્તિગચ્છઘ॥તંસુહમુવયા
 રાત્ત ॥ નત્તારોવિણાતચ્ચં ॥૧॥વિષયસુસ્વતેતત્ત્વથીડુઃસ્વજઠે જિમરોગીને
 કાથ પાનઠેદન દંનનાદિ ચિકિત્શાનીપરેં હિતનાસેઠે પણડુઃસ્વપણોઠતોઠે
 માત્રઉપચારેસુસ્વનાસેઠે અનેજેઉપચારતેતથ્થપરમાર્થિકસુસ્વનહીસુસ્વતે
 મુક્તઆત્માને નિરૂપચરિતસ્વાનાવિક નિઃપ્રતીકારરૂપ આત્મીકઆનંદઠે
 તેજસુસ્વઠે તથાસાતાનોઉદયે તેપણડુઃસ્વ અસાતાનોઉદયે તેપણડુઃસ્વ કા
 રણસાતાતેકર્મઠે અનેકર્મનોવિપાકતેગુણરોધકઠે સ્વગુણનોરોધતેહને સુ
 સ્વકોણકહે ઉત્તંચ॥સાયાસાયંડુસ્વં સઘિરહંમિયસુહંજતેણં દેહંદિ
 યસુડુઃસ્વં સુસ્વંદેહેંદીઆનાવો ॥ ઇતિ॥૧॥ તેમાટેસંસારસર્વડુઃસ્વરૂપ
 ઠે અનેસર્વપરનાવનાસંગથી રહિત સ્વનાવિકજેઆનંદ તેનેપરમાનંદક
 હીયે તેપરમાનંદ શ્રીઅજિતનાથનોસ્વરૂપઠે જિવાદીષદ્વ્યઠે તેમધ્યેપં
 ચાસ્તિકાત્મતે પરમાર્થેઽવ્યઠે તથાઘટ્ટોકાલતે ઉપચારઽવ્યઠે ઇચર્ચાવિ
 શેષાવશ્યક તથાધર્મસંગ્રહણી મધ્યેથીજોવી તેમધ્યેઉકઉકઽવ્યનેવિષે
 અનંતાગુણ અનંતાપર્યાયઠે તેઅનેકતાજાણવી અનેઉકઽવ્યનેવિષે
 ઉકસમયે સ્યાત્નિલ્યં સ્યાત્અનિલ્યં સ્યાત્ઉકં સ્યાત્અનેકં સ્યાત્આ
 સ્તિ સ્યાત્નાસ્તિ સ્યાત્નિનં સ્યાત્અનિનં સ્યાત્વક્તવ્યં સ્યાત્અવક્તવ્યં
 ઇસર્વનાવસમકાલે વર્તતાપામીઃ ઇટલાધર્મસમકાલેજેમાંહેંવરતે તે
 ધર્મનીઅનંત પ્રવૃત્તિનેસ્યાધાવાદકહિયે ॥ સ્યાત્ઇતિપદંઅનેકાંતોચોત

કં એહવીસ્યાદવાદમત્તીજે આત્માનીગુણપર્યાયરૂપસત્તાએ તેનારસી કહે તારસીલાગે એટલેસ્યાદવાદમત્તી આત્મસત્તાતેહેનાભોગીગે તથાઅમલકહેતાંકર્મમલરહિતગે અસ્વંમ કેહતાંકિવારેસ્વંમનપામો અનુપકહેતાં જેહનીઉપમાનથી એહવોપ્રનુદેસીનેમાહરેલાનથત્યો ॥ ૬ ॥

આરોપિતસુખશ્રમટલ્યોરે ॥ નાસ્યોઞ
વ્યાબાધ ॥ સમરથોઞનિલાષીપણોરે ॥
કરતાસાધનસાધ ॥ અ૦ ॥ ૭ ॥

અર્થ ॥ એહવાપ્રનુજી આત્માનંદભોગી આત્મસ્વરૂપરમણી તત્ત્વવિલાસી જોશ્ને માહરેઅનાદિકાલનો ઇન્દ્રિયસુખનેવિષે જેસુખનોનાસન તે આરોપિતસુખશ્રમહતો તેટલ્યો અનેઅવ્યાબાધ આત્મીકઆનંદસુખ તેનાસ્યો જિહાંસુધિવિષયસુખઉપર સુખબુધિહતી તિહાં સુધિવિષયસુખ નો અનિલાષહતો તેહવેતો સર્વવિષયરહીત અવ્યાબાધસુખી શ્રીપ્રનુજીદીગા તેથીતેનવ્યજીવનેપણ સુખતેઅવ્યાબાધ એહવોનિરધારથયો તિવારેઅનિલાષપણ અવ્યાબાધસુખનોથયો માટેઅનિલાષીપણોસમરથો સ્વરૂપાનુયાતીથયો એટલાસુધિવિષયસુખને અનિલાષે આત્માવિષય સુખનોકર્તાહતો તેજિવારેએહને અવ્યાબાધસુખનો અનિલાષથત્યો તેવારે કર્તાપણ અવ્યાબાધ સુખનોથત્યો એટલે કર્તાપણોસમરથો જે જેહવા કાર્યનોકર્તાથાય તેસાધનપણ તેહવાજમેલવે અનેસાધ્યપણ તેહિજહોએ એટલેઆજસુધિ સાધ્યવિષયસુખનોહતો તેથીસાધનપણ વિષયસુખનામેલવતોહતો હવેપ્રનુશ્રીઅજિતનાથ નિર્વિકારીદીગા તિવારે તેઅવ્યાબાધસુખસાધ્યથયો એટલે સાધ્યસાધનસમરથો ॥ ૭ ॥

ગ્રાહકતાસ્વામીત્વતારે ॥ વ્યાપકનોક્તા
નાવ ॥ કારણતાકારજદિશારે ॥ સક
લગ્રહ્યુંનિજનાવ ॥ અ૦ ॥ ૮ ॥

अर्थ ॥ एतद्वाक्यसुखि एजीवविषयसुखनो ग्राहकहतो हवेसुख
 अव्याबाध सुखीपरमेस्वरदेखीने एजीवअव्याबाधसुखनो ग्राहकथ
 यो एतद्वाक्यसुखि भुज्जनोवाद्यो विषयसुखनाहेतुजे धन स्त्रीवस्त्र आ
 हारादिक परभावतेनो स्वामीत्वपणो करतोहतो हवेज्ञानादिक अनंतगु
 णसंपदानो स्वामीश्रीदेवाधिदेव देखीनेएजीवनेपण अनंतज्ञानादिक स्व
 संपदानोस्वामीपणोययो एतलेग्राहकभाव तथास्वामीत्वभाव समरयो ए
 तद्वाक्यसुखि एआत्माविषयादिक परभावमध्ये व्यापकहतो तेहवेआत्मानंद
 मध्ये तथातेनासाधनमध्ये व्यापकथयो तथाअनादिकाजसुखि परभाव
 नोभोक्ताहतो हवेपरमप्रभु स्वभावभोगीदेखीने एपणस्वभावभोक्ताथ
 यो एतलेव्यापक्ता तथाभोक्तापणोसमरयो एतद्वाक्यसुखि भुजेप
 णयो एआत्मासंसारमां आठकर्मरूपउपाधीनो उपादानकारणहतो हवे
 शुद्धस्वरूपी निकर्मा तत्व देवदेखीने पोताना शुद्धस्वरूपनो उपादानका
 रणथयो एतद्वाक्यसुखि एआत्माआठकर्मरूप कार्यनोकर्ताहतो हवेपरमदे
 वनीश्रद्धापांमीने संवरनिर्जरारूप कार्यनोकर्ताथयो माटेहेपरमेस्वर हे
 जगन्नाधार हेदिनबंधुं तुमारेअनुयायी मारीचेतनाप्रवर्ती तेथीकारण
 तथाकार्य इत्यादिबीजीपण अनंतीआत्मशक्ति तेसर्व समरवालागी एत
 लेसर्व आत्मानीशक्ते आत्मभावग्रहं अनेपरभाव तजवामाभ्युं ॥८॥ इति

श्रद्धानासमरमणतारे ॥ दानादिक

परिणाम ॥ सकलधयासत्तारसी

रे ॥ जिनवरदरिसणपाम ॥ अ० ॥ ए ॥

अर्थ ॥ एतद्वाक्यसुखिउदैक पुण्यप्रकृति तेनोविपाक जे सातावेद
 नी प्रमुख गुणरोधक तत्वविमुख तेनास्वादजीवने मीठाजागताहता
 तेथीतेपुण्यनाउदयने सुखमानतोहतो तेहवेएवीश्रद्धाथइजे अव्याबाध
 निकर्मपद तेहिजमाहरोसाध्यवे तथाजेवस्तुनी यथार्थतानु ज्ञानथयो

तेनासनकेतां जाणपणोसमरयो अनेरमणजे पुज्जलनावर्णादिक मां हतो
 तेसर्वस्वरूपनो रमणथयो तथा १ दान २ ज्ञान ३ भोग ४ उपभोग ५ वीर्य एपां
 चेनुद्धत्युपसम ते एटलाकालसुखि दानपुज्जलनोहतो ज्ञानपणपुज्जलनो
 मानतोहतो तथाभोगपणपुज्जलनो उपभोगपण संसारमां पुज्जलनोहतो
 अने वीर्यपण बालवीर्य तेपुज्जलयहण बंधन प्रमुख आवकरणपणे व
 र्ततोहतो तेसर्वसत्तापणे पोतानाजीवडव्यना मुलधर्म ग्यानादिअनंतगुण
 पट्यायरूप तेनारसीयाथया एटले पुज्जलानुयाइतातजीने सुखस्वरूपा
 नुयाट्याथया एटले स्वसत्ताते माहरोधर्म एहवीश्रधाथइ अने स्वगुण ते
 पोतानो भावनिक्केपोसारउ एहवोनासनथयुं तथारमणतेआत्मधर्म क्कमा
 दिक्कमाथयो अने सहकाररूप तेदानगुण गुणप्रागभावरूपते ज्ञान भो
 गस्वगुणनोथयो उपभोगस्वपट्यायनो वीर्यते पंमीतवीर्यथइने संवरहे
 तुनिर्जरारूपथयो तेसर्वहेवीतरागदेव तुमारोदरसणपामीने एटले प्रनुदी
 वेमाहरा एटलागुणसमरया ॥ इतिनवमगाथार्थ ॥ ९ ॥

तेणेनिर्यामकमाहणारे ॥ वैद्यगोपआधार ॥

देवचंद्रसुखसागरुरे ॥ नावधर्मदातार ॥ अ० ॥ १० ॥

अर्थ ॥ तेमाटेहेप्रभु तुमेसंसारसमुज्जनो पारपमाननारएवोजे चारीत्रध
 र्मरूपजिहाज तेनेचलाववाने निर्यामकसमानगो तथातत्त्वधर्मपणे पोते
 परणम्या तेथीडव्यहिंसा तथाभावहिंसाथीरहीतगो अनेपरमअहिंसक ध
 र्मनावपदेशकगो माटेमाहणगो तथा आत्मअशुद्धतारूप नावरोगतेनीस
 म्यकज्ञान दरसनचारित्ररूप नावचिकित्सातेनेदेखामवाना वैद्यगो तथा
 नावथी ज्ञानादिगुण अनेडव्यथी बकायरूप जीवनीरक्षाकरवाने पर
 मगोपगो वलीनवअटवीमाहें भमताप्राणीओने तुमेआधारगो सर्वदेव
 माहें चंद्रमासमान पोतानासुखनासागर एहवाश्रीअजितनाथ परमेश्व

ર નાવધર્મે જીવજ્ઞ્યનેવિષે વ્યાપકપણેરજ્ઞાનો સમ્યક્જ્ઞાન સમ્યક્દર્શન
સમ્યક્ચારિત્રરૂપ નાવધર્મતેનાદાતારનો ઇટલોહેપ્રતુ તુમદીતાંનાવધર્મસાં
નરે તુમેનાવધર્મના ઉપદેશકનો ॥ ૧૦ ॥ ઇતિઅજિતજિનસ્તવનંસમાપ્તં

અત્રસંનવજિનસ્તવન

ધણરાઢોલાએદેશી

શ્રીસંનવજિનરાજજીરે ॥તાહેરોઅકલસ્વરૂપ ॥

જિનવરપૂજો ॥ સ્વપ્રકાસકદિનમણીરે ॥ સમતા

રસનોનૂપ ॥ જિ૦ ॥ ૧ ॥ પૂજોપૂજોરેનવિક ॥ પૂ

જોપૂજો ॥ હારેપ્રતુપૂજ્યાપરમાનંદ ॥ જિ૦ ॥

અર્થ ॥ હવેશ્રીસંનવનાથજિનકહેતાં શ્રુતકેવલી અવધિક્ષાનીમનપ
ત્વજ્ઞાની પ્રમુખમાહેંરાજાસમાન એવાહેપ્રતુતાહરૂકહેતાંતુમાહું અકલક
હેતાં કોશ્થી કલાયનહીં એહવોસ્વરૂપઘે એહવાજિનવરનેપૂજો અહોન
વ્યોતુમેએહવાપરમપૂજ્ય પરમેશ્વરનેપુજો વલીપ્રતુકેવાઘે જે સ્વ કે૦ પો
તાનોધર્મ અને પર કે૦ ધર્માસ્તિકાયાદિકનોધર્મ પ્રકાસવાને દિનમ
ણી કે૦ સૂર્યજેહવો તથા સમતાજેસર્વનેવિષે રાગદ્વેષરહીતપણો તેહના
નૂપ કે૦ રાજાનો એહવાતત્વપ્રકાસક અરિહંતનેપૂજો વારંવારપૂજો ન
વિક કે૦ મોક્ષલોગ મોક્ષરૂચીજીવતુંમેપૂજો એસ્વરૂપનોગી નિર્મ
લાનંદમત્તી અજઅવિનાસી અક્ષય અણાહારી અસરિરી અનંત
જ્ઞાનમયી અનંતદર્શનમત્તી સુધસ્વરૂપીદેવતત્વને પૂજ્યાંપરમાનંદથાત્ત જે
પુજ્જલલોગથી સુખઉપજે તેઉપચારસુખ માટેતેપરમાણંદનહી અનેજે
આત્માનાસહેજઅવિનાસી અપ્રયાસી સ્વરૂપનુસુખ અવ્યાબાધરૂપતેને
પરમાણંદકહીં તેસુખ અરિહંતદેવને પૂજ્યાંપામીજે યદ્યપિ અરિહંતદે
વકોઈ અન્યજીવના અવ્યાબાધાદિગુણના કર્તાનથી પણજે નવ્યજી

व पोतानु सुधपरणामीक परमसीधता स्वरूप साध्यकरीने वितरागपर मात्त्वाने सेवेअविलंबे ते निश्चेपोतानु तत्वप्रगटकरे नित्यमाकारणमाटे एहथी स्वरूपप्रगटथाव इमजधारवो इतिप्रथमगाथार्थ ॥ १ ॥

अविसंवादनिमित्तगोरे ॥ जगतजंतुसु
खकाज ॥ जि० ॥ हेतुसत्यबहुमानयी
रे ॥ जिनसेव्यासीवराज ॥ जि० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ वलीहेप्रनुजीतुमे अविसंवादिके ० विसंवादजेनिरधारनही ते अ ने तमेंनिश्चयनिरधार कार्यनेकरो माटेअविसंवादि निमित्तकारणगे नि मित्तलक्षण ॥ कार्यानिजत्वेसति कृत्वाव्यापारवत्वेसति हेतुनिमित्तंइति ॥ माटेहेप्रनुतुमेजगवना जीवतेना आत्मीकसुखरूपकार्य निपजाववाने प्रधाननिमित्तगोजी माटेहेतुके ० कारण तेसत्यके ० साचो तेनोबहुमान ए टले माहामोटमपणेसेवतां जेमुजसरिखो मोहवसपमयो वृक्षाएंयस्यो पुज जनोरागी असंयममयी मिथ्यात्वेजुल्योभाव ते निराधारअसरण एह वोहुं तेनेश्रीतीर्थकरदेव परमतत्वमइ वैलोक्यउपगारी जेनानामथीपरम कल्याणथाव एवापरमेस्वरनो योगमल्यो माटेमारेएवेला एवमीधन्य एमअसंख्यातप्रदेसें निकर्मानिस्संगी स्वरूपजोगी देवतत्वनो बहुमानक रतोथको जे जिनके ० वीतरागनेसेवे तेजीवपरम कल्याणमयीपोतेथा व इहांसत्यपद बेनेजोमवो हेतुसत्यते अरिहंतदेवआपणा मोक्षरूपका र्यनाहेतुगे तेनोसत्यके ० साचोबहुमानकरवो एटले इहलोक परलोक इंडीयसुखनी आसंसाटाजीने अद्भुत वर्ण गंध संस्थान अतिशयवच नातिसय प्रातिहार्थप्रमुख सर्वशुध बहुमानकारणमाटे बहुमानकरवा दोग्यगे तेव्य बहुमान पण जे अरिहंतना सुधग्यानादिगुण अनंता नो सकलपुजजातितपणानो परमअरूपी अतिंडीयपणानो बहुमान

તે સત્યબહુમાનકહિંડં ઇટલે ૧ નામ ૨ થાપના ૩ ડબ્બ એવળ મિદ્દે પાતેકારણે અને ચોથોભાવ નિક્કેપોતેકાર્યવસ્તુએ માટે અતિસદ્ધાદિ ક યોગવિકલ્પે તિહાંસુધી ડબ્બબહુમાનએ અને જેવરસનગુણે પ્રનુતા નોનાસનથયાથી તત્ત્વ પ્રાગભાવનો જેબહુમાનતે ભાવબહુમાનકહિંડં અને નામાદિકત્રણ નિક્કેપાતે ભાવનાકર્તાએ અથવા ભાવાનિલાષી એ તો તેપણ સત્યબહુમાન જાણવો તેસત્યબહુમાનથી જે જિનસેવના તે જ પ્રનુની આજ્ઞાએ પરનાવલ્યાગ સ્વભાવગ્રહણ કરતાં શિવનિરૂપડબ્બ જે સિદ્ધપણો તેરાજપામીઝેં ઇટલે સંસારિક શિવતે ઉપચારી અલ્પકા લી અને માન્યતારૂપએ માટેજે નિકર્માપણે સર્વસ્વરૂપ પ્રાગભાવ તેનિ રૂપચરિત અવિનાસી શિવકહિંડં ઇતિહિતિયગાથાર્થ ॥ ૨ ॥

ઉપાદાનઆતમસદ્દારે ॥ પુષ્ટાલંબનદેવ ॥

જિ૦ ॥ ઉપાદાનકારણપણે ॥ પ્રગટક

રેપ્રનુસેવ ॥ જિ૦ ॥ ૩ ॥

અર્થ ॥ હવે આત્મનિષ્પતિવિષે ઉપાદાનકારણતો મુલએ તોપણનિ મિત્ત કારણવિશેષએ તેદેસ્વામએ જેકારણતેજ કાર્યપણે અનેદેપરણમેં તેઉપાદાન કારણજાણવો અને જેકર્તાનાવ્યાપારેકાર્યને નિપજાવવા નુસહકારીથાએ તેનેનિમિત્તકારણકહિયેં ઇનિમિત્તકારણ તેકાર્યથીનિ નહોલે ઇહાંકોર્ષપુએજે ઉપાદાનકારણમાં તથાનિમિત્તકારણમાં જેકારણધર્મએ તેવસ્તુમાં બતોપર્યાયએ કે અબતોઉપજેએ તેનેઉત્તરકહેએ જે કારણપર્યાયવસ્તુધર્મેહોયેતો સિદ્ધજગવાનમાંપણ ઉપાદાનકારણ પામ્યો જોશ્યે તેતોનથીદેસ્વાતુ કેમજેસિદ્ધમાં કારણપણોહોયેતો કાંઈકાર્યપણનિપજાવ્યો જોશ્યેં તેકાર્યતોસંપૂર્ણનીપનુએ વલિનિગોદાવસ્થાવિષેપણ ઉપાદાનકારણ માનવોપમે તેપણસંજવતોનથી કેમજેનિગોદાવસ્થામાં ઉપાદાનકારણમાનિયેં તો આત્મસિદ્ધિરૂપકાર્ય પળથવોજોશ્યે તેકેમ

जेकारण तेनिदमाकार्यकरे अने कारणकाल कार्यकाल ते निदमा
अभेदवे तेविशेषावस्यकमां मतिज्ञानाधिकारथी जोइलेजो तेमाटेकार
णपट्यायते उत्पन्नवे तेकार्य संपूर्णथये कारणतानोआभाववे अने जे
नी सादिहोये तेनोजअंतथाय माटेकारणपट्याय ते सादिसांतवे इहां
कोईकहेसेजे उत्पन्नपट्याय तेकिवारेऊपनो तेकहेवे केजेवारेकर्ताकार्य
रुचीथाय तिवारेकारणताउपजे एटलेनव्यतथाअनव्य सर्वजीवसंपूर्ण
सिद्धतानाउपादानवे पणसर्वसिद्धता निपजावतानथी स्यामाटे जे कार
रणपणोनथी जोकारणपणोप्रगटे तो कार्यनिपजे माटेसर्वआत्मा पोतपो
ताना गुणप्रागभावरूप सिद्धताकार्यना उपादानअवस्यवे पणश्रीजिनवर
देव सुधतत्त्वने अवलंबने कारणतानिपजावे माटेपुष्टकहेतांनिध्यामकी
मोटोआलंबन अरिहंतदेववे सालंबनविना आत्माअनादिदोषथी निवृ
तिसकेनहिं माटेअरिहंतदेवनो तीर्थकरनामकर्मनोविपाक तेहथीउप
ना समवसरणादिजेआश्रय तेनेआलंब्या संसारीजीव पोतानुआत्मध
र्म नजीककरे तोयगत्रजीवनाआधार श्रीतीर्थकरनी स्वरूपसंपदाने आ
लंब्याथकां आत्मधर्म अवस्यनीपजे माटेअरिहंतदेव तेनव्यजीवने
पोतानीसुधसत्ता प्रागभावेकर्ता मुख्यआलंबनवे हवेश्रीवीतरागदेव पु
ष्टआलंबन केवीरीतेवे तेनोकारणकहेवे जे आत्मानेविषे उपादानपणो
अनादिनोवे पणतेआत्मसिद्धतरूप कार्यनेकरतोनथी स्यामाटेजे उपा
दानकारणपणो थयोनथी तेश्री जिनवरवीतरागनी जे सेवनाते उपादा
नकारणपणो प्रगटकरेवे एटलेअरिहंतदेवनी अव्यभावथी भक्तिकरतां
संसारीआत्मा मोक्षनोसाधकथाय तेमाटे श्रीजगद्व्याल कर्मरोगनाभाव
वैद्य मथ्यात्वरूप अंधकारटालवाने सूर्यसमान ममकाररहीत एवागु
णी प्रनुनेसेवतां आत्माभोक्तरूप कार्य निपजाववानु कारणपणोप्रग
टकरे तेथीप्रनुजी पुष्टालंबनजाणवा ॥ इतिवृत्तियगाथार्थ ॥ ३ ॥

કાર્યગુણકારણપણે ॥ કારણકાર્યઅ
નૂપ ॥ જિ. ॥ સકલસિદ્ધતાતાહરી ॥
માહેરેસાધનરૂપ ॥ જિ. ॥ ૪ ॥

અર્થ ॥ હવે અનાદિનો મિથ્યાદૃષ્ટિજીવને સરીર ઇન્દ્રિય વિષય ક
ષાય રૂપકાર્યકરતાં અનંતો કાલગત્યો તેજેવારે સમ્યક્દૃષ્ટિગુણ પ્રગ
ટ્યો તિવારેરત્નત્રયી તેસમ્યક્દર્શન સમ્યક્જ્ઞાન સમ્યક્ચારિત્ર તેપોતાનો
કાર્ય જાણ્યો પઠે શ્રીઅરિહંતસેવના આગમશ્રવણાદિકારણ સેવીને રત્ન
ત્રયીનો ક્લત્તોપસમ પ્રગટકર્યો ઇટલેયથાર્ય તત્ત્વશ્રદ્ધાન તત્ત્વરમણ પ
રનાવતત્ત્વ ત્યાગરૂપ બેદરત્નત્રયી જેટલીપ્રગટી તેપહેલાકાર્યગુણેથઈ પ
ઠેતેદ્વાયકઅબેદ રત્નત્રયીરૂપ સ્વકાર્યકરવાને કારણપણેથાય ઇટલેજે
કાર્યહતો તેકારણરૂપથાય પઠેતેહિજકારણરૂપ બેદરત્નત્રયી તેદ્વાયક
નાવરૂપ કાર્યરૂપેપરણમે માટેજેકારણ તેહિજકાર્યથાય ઇકપાદાનકા
રણ કાર્યરૂપપદ્ધતિકહી હવેનિમિત્તપણેકહેઘે હેપ્રનુજી તુમારો સુદ્ધસ્વરૂ
પ તેહિજતુમારો કાર્યગુણે પણતેબવ્ય મોક્ષરુચીજીવને કારણપણે અ
વલંબી તમારાજેવી સત્તા પ્રગટકરવી તેકાર્યઘે ઇટલેકરવાને સંકલ્પે જે
કારણતેહિજકાર્યઘે માટેહેપ્રનુજીતુમારી સર્વસંપૂર્ણસિદ્ધતા સકલપ્રદેશો
નિરાવરણતા સર્વસ્વધર્મ પ્રાગનાવતા તે માહેરેસાધનરૂપઘે ઇટલેતુમારી સુ
દ્ધતાનોજે સાધનઘે તેનેજેવારે માહરોઆત્માપ્રનુજીની પરમપ્રનુતાંરૂપ
સંપદાનેઅવલંબે તેવારેપરનાવત્યાગીથયીને સ્વરૂપાવલંબીથાત્ય તેવારેમા
હરીસિદ્ધતાનીપજે માટેતુમારીસિદ્ધતા તે માહેરેસાધનરૂપઘે તેથીહુંજેમાહ
રો સ્વરૂપ પ્રગટકરું તેઉપકાર તુમારોઘે તેથીમાહેરેતો આધારત્રાણસરણ
સર્વદેવતુમેજગો ॥ ઇતિચતુર્થગાથાર્ય ॥ ૪ ॥

एकवारप्रनुवंदनारे ॥ आगमरीतेया
य ॥ जि० ॥ कारणसत्तेकार्यनीरे ॥ सि
द्धिप्रतितकराय ॥ जि० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ माटेश्रीअरिहंतदेव अनंतज्ञानी अनंतदर्शनी सुधचारित्री
अविकारी अकषाई स्वरूपनोगी स्वरूपरमणी स्वरूपविलासी त्रैलोक्य
पुज्य त्रैलोक्यउपगारी चालतानावसूर्य कर्मरोगनामाहावैद्य परमेश्व
र परमोपगारी तेनेएकवार जो आगमकहेतां सिद्धांतमांकसुंढे तेरीते
जोवंदनाथाव एटलेअनुष्ठानवर्जिने गुणबहुमाने अद्भुत आश्चर्यता
तद्विरहकांतारताये जोथाय तोमाहरो मोक्षरूपकार्यनीपजे एहवीप्र
तीतथाव स्यामाटे जेकारणसत्तेकहेता वतेकारणे अथवाकारणसत्ये
कार्यनीसिद्धि एटले निष्पतिनीप्रतितकराय अनेकार्यपणनीपजे एटले
श्रीप्रनुपरमात्माने विधिउवंदनाकरतां उपादानजेआत्मा तेगुणानु
दायीयटो तो निमित्त तथाउपादान बेहुकारण साचामळ्याथका का
र्यपणसाचोनीपजे जेमल्ली धन विषयादिक असुधनिमित्त मिलेतिवारे
आत्माअसुध उपादानीथाव तेथीसंसारअसुधतारूप कार्यनिपजे तो
श्रीवीतराग सुधनिमित्तमिलेथी उपादानजेआत्मा ते सुधपरिणामी
थाव तेथीसुधसिद्धतारूप कार्यनीपजे अनादिकालसंसारमां भमतां
नाव्यो एहवोअरिहंतबहुमान तेजोएकवारआवेतो कार्यनीपजवानी
प्रतितथाव ॥ इतिपंचमगाथार्थ ॥ ५ ॥

प्रनुपणेंप्रनुनलखारे ॥ अमलविमलगुण
गेह ॥ जि० ॥ साध्यजष्टिसाधकपणारे ॥
वंदेधननरतेह ॥ जि० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ हवेसुधसत्तापरणामीपणे संसार तथापरजीवनीसिद्धि नाअ
कर्ताअनेसेव्यांसिद्धिप्रगटे वलि अमलकहेतां रागवेषादि आवरणादि

मलथीसुन्य विमलकहेतां भावउज्ज्वलतावत् गुणगेहकहेतां ज्ञानादि
गुणनाघर एवीरीतेप्रभुनोजेरुपणे तेनेउलखीने साध्यदृष्टीएटले पोतानो
आत्मा परमानंदरुपणे तेनीसर्वसंपदा प्रगटाववारूप साध्य नजरमांराखी
ने एटलेतत्त्वकार्य आलंबनीथइ नेसाधकपणेकहेतां पोतेसाधकथइने
जेपोतानाज्ञानादिकगुण क्योपसमीडे तेसर्वगुणनिरमल करवारूपका
र्य करवापणे प्रयत्तीवतां जे सुधानंदी परमज्ञानी निरमोहीदेवनेवांदे न
मस्कारकरे तेनरधन्य कृतपुण्यजाणवा ॥ उक्तंच जेपुणतिलोयनाहो ॥
भक्तिभरपूरिएणहीयेण ॥ वंदंति नमंसंति ॥ तेधनातेकळ्हाय ॥ १ ॥ इति ॥ ६ ॥

जनमरुतारथतेहनोरे ॥ दिवससफलप
णतास ॥ जि० ॥ जगतसरणजिनचरण
नोरे ॥ वंदेधरीयनल्लास ॥ जि० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ तेजीवनोजन्मकृतार्थजाणवो वलितेदिवसपण तेहवोजस
फलजाणवो लग्ननाजीव मोहेंमुण्याने नवअटवीमध्येपन्थ्याने मथ्या
त्वेजुटाताने परमसरण बाणआधारभूत एहवाश्रीजिनकहेतां वितराग
नाचरणने जेउत्तासहरषधरीने वंदेकहेतांवांदे॥तेनोजन्मकृतार्थ॥७॥

निजसत्तानिजभावथीरे ॥ गुणअनंतनो
ठाण ॥ जि० ॥ देवचंज्जिनराजजीरे ॥
सुद्धसिद्धसुखखाण ॥ जि० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ तेप्रभुनिजकहेतां पोतानीसत्ता अनंतगुणपर्यायरूप तेनि
जनावधीकहेतां पोतानेनावस्वनावेधीथदीजे एहवागुणज्ञानादिकअनं
तनोठाण कहेतावेकाणोबे सर्वदेवमांचंजमासमान जिनराजतेकहेवाबे
सुखसिद्धकहेतां निपजगुणनीखाणबे ॥ इतिसंभवजिनव्रतियस्तवनंसंपूर्ण

॥ अथश्रीअभिनंदनजिनस्तवन ॥

ब्रह्मचर्यपदपूजीं ॥ एदेशी ॥

क्युंजांणुं क्युंबनीआवसे ॥ अभिनंदनरस
रीतहोमिच्छ ॥ पुद्गलअनुभवत्यागथी ॥
करवीजसुपरतीतहोमिच्छ ॥ क्युं० ॥१॥

अर्थ ॥ हवे श्रीअभिनंदनप्रभुनी स्तुतिकहेवे कोईनय्यजीवने श्री
वितरागदेवथी एकत्वपणेमलवानु मनथयो पणप्रभुजीनेमलवानि सक्ति
पोतामांअणदेखतो विचारेवेजे एहवापरमोत्कृष्ट देवतत्वथीकेममिलाय
तेनाविरहवंतथकोबोलेवे जे एप्रभुजीथीसुंजाणीये केमबनीआवसे तेप
रमवल्लभनीमिलवानोमनवे पणमिलवोडुर्लभदेखीने बोलेवे जेहेप्रभु
श्रीअभिनंदनदेव तुमथीमाहरेसुंजाणीये केमबनीआवसे अभिनंदनक
हेतां संवर राजानापुत्र सिद्धार्थराणीनी कुक्षिएंउत्पन्न गर्भेआव्याथी
जिहांसुधिगर्भेरसा तिहांसुधिनित्यइंदे आवीनेसुखपृष्ठापूढी तेथीअभि
नंदन एवोनामथ्यो अथवा अतिसमस्त पणे आनंदमइ तेथी अ
भिनंदन नामथाप्यो तेप्रभुथी रसकहेतारसीली एकत्वता केमबने पु
द्गलनावर्णगंधरश फरशनो अनुभवकहेतां भोगववो तेहनात्यागथी
करवीजेहनीप्रतीत एटलेसर्वपुद्गलनो अनादिनो असुधभोगतजीने
जेवारेवरते तेवारेप्रभुथी मलिसकवानीप्रतीतथाय पण पुद्गलभोगीने
ते सुधतत्वथी एकत्वतानथाय जेस्वरूपभोगीथयो तेहने एरसरितब
नी एवीप्रतीतथाय माटेपोताना आत्मानेकहेवे जे हेमित्रएकार्य केम
बनसे तेतुंविचारीजो ॥ इतिप्रथमगाथार्थ ॥ १ ॥

પરમાતમપરમેસરૂ ॥ વસ્તુગતેતેઅલિપ્ત
હોમિત્ત ॥ ડ્ય્યેંડ્ય્યમિલેનહિ ॥ નાવેંતે
અન્યઅવ્યાપ્તહોમિત્ત ॥ ય્યુંં ॥ ૨ ॥

અર્થ ॥ પ્રનુતોનિકર્મા કેવલીપરમાત્માએ તથાપરમકહેતાં ઉત્કૃષ્ટાદિશ્વરએ એટલેઅસંખ્યાતપ્રદેસે પરિણામીકપણેરદ્યા જે અનંતાગુણપર્યાપ્ત તેહનાશ્વર અથવાસર્વપ્રકારે સ્વાધીન નિર્દોષિ તેથીપરમેશ્વર વલિ વસ્તુગતે કહેતાં મુલવસ્તુધર્મેઅલિપ્તએ એટલેસર્વજીવડ્ય્ય સુધસંયહનયેઅલિપ્તએ પણકોઈઅન્યડ્ય્ય તથારાગાદિઅસુધ પરણતીથી લેપાયનહી અનેઅનિનંદનપ્રનુતો સર્વનયેવિસુધથયાએ ટંકોત્કિરણન્યાયે પ્રાગનાવધર્મીથયાએ તેસર્વરીતેપરથીઅલિપ્તએ એટલેજેલેપાયેતેમિલે પણજેલેપાત્તેનહી તે કેમમિલે હવેડ્ય્યએ તેનાનામ ૧ અસંખ્યાતપ્રદેસીલોકપ્રમાણ અરૂપી અક્રીય અચલ અચેતન તથાજીવઅનેપુજ્જલ એવેડ્ય્યગતિપરણામિએ તેનેગતિનોસહાયીથાય તેધર્માસ્તિકાય ડ્ય્યજાણવો ૨ અસંખ્યાતપ્રદેસી લોકપ્રમાણ અરૂપીઅચેતન અક્રિય સ્થિતિપરણામી એટલેજેજીવપુજ્જલ નેસ્થિરરહેવાનો સહાયઆપે તેઅધર્માસ્તિકાય ૩ અનંતપ્રદેસીલોકાલોકપ્રમાણ અરૂપીઅચેતન અક્રિય અનેસર્વ ડ્ય્યપોતે અવગાહકપરણામી તેને અવગાહનાનોહેતુ તે આકાશાસ્તિકાયડ્ય્ય ૪ પુજ્જલપરમાણું અનંતારૂપી અચેતન સક્રિયપૂર્ણગલનધર્મમયી ૧ વર્ણ ૨ ગંધ ૩ રસ ૪ સ્પર્સયુક્ત એકએકપરમાણું એહવાઅનંતપરમાણુ તેસર્વલોકમાહેં જાણવા પણ લોકથીબાહેરનહી તેપુજ્જલાસ્તિકાયડ્ય્ય ૫ ચેતનાલક્ષણ ૧ જ્ઞાન ૨ દર્શન ૩ ચારિત્ર ૪ તપ ૫ વીર્ય ૬ ઉપયોગ એલક્ષણ તથાઅરૂપી સ્વભાવનોકર્તા અસંખ્યાતપ્રદેસી એહવોએકજીવડ્ય્ય તેહવાઅનંતાજીવ તે જીવાસ્તિકાય ડ્ય્યકહિયે એપાંચડ્ય્યનેપ્રદેસનોસંબંધએ માટેઅસ્તિકાયકહિયે ૬ તથાગ્ધ્વોઅ

પ્રદેસી અરૂપી વર્તનાલક્ષણ નિશ્ચયનયથી પંચાસ્તિકાલનીવર્તના વ્ય
વહારે ઉપચારથી જોતિશ્ચક્રનેચારેઓલસ્યાલ તેકાલઢવ્ય એઢવ્યના
નામકલ્યાં તેમાં ૧ ધર્માસ્તિકાલ ૨ અધર્માસ્તિકાલ ૩ આકાસાસ્તિ
કાલ ૪ કાલ એચારઢવ્ય અપરિણામી કોશ્થીમિલેનહી અને ૧ જીવ
૨ પુજ્જલ એઢવ્યપરિણામી એટલેઅન્યઢવ્યથીમિલે તેમાંહે પુજ્જલઢ
વ્યમાહોમાહે સ્વંધપણોપામે અનેપરાનુજાયી હેતુપણે પરણમ્યોજેજીવ તેને
પ્રદેસેકર્મપણેવલગે પણેકજીવથી બીજોજીવમિલેનહી અનેપુજ્જલતો
સંસારીજીવથીમલે પણમાહારા અભિનંદનપરમેશ્વરતો સિદ્ધથયાહે મિ
થ્યાત્વાદિકહેતુથી મુક્તથયાહે તેને પુજ્જલલાગીસકેનહી એસ્વરૂપહે મા
ટેઢવ્યથી ઢવ્યમિલેનહી એટલેસુદ્ધજીવ તે અસુદ્ધજીવથીમિલેનહી બી
જોપણમૂલનયે કોશ્ઢવ્યકોશ્ઢવ્યથીમિલેનહી તેઢવ્યેતોમિલવોનથી ક
દાચિત્ ભાવેંમિલે તોપણનાવકહેતાં વસ્તુનીમૂલપરણતિ પ્રવૃત્તિરૂપતેથી
અન્યજીવ તથાઅન્યપુજ્જલ નો અવ્યાપ્તપણેહે એટલે વ્યાપેનહી જે
પરવ્યાપકતાતે ઉપાધીથીહે અને પ્રનુશ્રીઅભિનંદનદેવનો ભાવધર્મ તે પ
ર્મનિર્મલથયોહે સર્વસ્વનાવને અનુભાતીથયોહે એટલે કર્તા ભોક્તા
ગ્રાહકતા વ્યાપકતા આધારતા રમણતા અવસ્થાનતા શ્યાદિકસર્વ સ્વ
રૂપપણેનીપનાહે તેકેમઅન્યઢવ્યનેવ્યાપે તેથીપ્રનુજીનો ૧ ઢવ્ય ૨ સ્વેત્ર
૩ કાલ ૪ નાવ સર્વસુદ્ધધર્મોહે એઢવ્યાદિચારનો સ્વરૂપલિસેહે ॥ ગાથા ॥
દંઘંગુણસમુદાત ॥ સ્વિત્તંત્રગાહવટ્ટણકાલો ॥ ગુણપઞ્જાતપવત્તી ॥
ભાવોનિઅવત્યુધમ્મસ્સો ॥ ૧ ॥ શ્વિત્તિઆગમવચ્ચનાત્ ॥ ગુણપર્યાયનો
સમુદાત્યતેઢવ્ય તથાપ્રદેસાવગાહનાતેક્ષેત્ર અને ઉત્પાદ વ્યયનીવર્તનાતે
કાલ તથા ઢવ્યના પોતપાતાનાગુણપર્યાયની પ્રવર્તિતેનાવ એમઢવ્યાદિ
ચારની પરણતિતે વસ્તુધર્મહે માટેતેપ્રનુકેમમિલે ॥ શ્વિત્તિવિતીત્રગાથાર્થ ॥

सुधस्वरूपसनातनो ॥ निर्मलजेनिरुसं
गहोमिन्न ॥ आत्मविभूतिपरणम्यो ॥
नकरेतेपरसंगहोमिन्न ॥ क्युं० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ बलिश्रीवीतरागदेवकेहेवाबे सुधकेहेतां सर्वदोसरहित एहवो
स्वरूपजेहनो सनातनोकहेतांनित्यबे व्यथिपर्यायेंअनित्यबे पणइहां
कूटस्थ नित्यतायेंनित्यबे निर्मलज्ञानावरणादिमलरहित बलिनिस्संग
केहेतां सर्वसंगरहित जेहनो असंख्यातप्रदेसमध्ये अव्यथीकोई परमाणु
मात्ररह्योनथी अनेनावथीजेहनीपरणतिमांहे रागीदेषीपणे कांईअन्य
भावनथी एहवोनिस्संगबे तेपरमेश्वर बलिआत्मविभूतिकहेतां पोतानीसंप
दा सुधस्यादादरूप अनंत अज अविनासी अखंड स्वधर्मे परणम्योबे
एहवाजेपरमेश्वर ते परकेहेतां बीजाव्यनोसंग एटलेसंबंधकरेनही ए
टलेसत्तायें जीवव्यपरसंगीनथी विनावेपरसंगीथयोबे पणजेसम्यक् र
त्नत्रयीरूप साधनपणेपरणमीने सुधसिद्धरूपथया तेकोईरीते परनोसंग
करेनही तोएहवाप्रभुथीकेममिलासे माटेहेप्रभुतुमने मलयाविनामुऊने
सुखकेमथासे ॥ इति तृतीयगाथार्थ ॥ ३ ॥

पणजाणुंआगमबले ॥ मिलवोतुमप्रभु
साथहोमिन्न ॥ प्रभुतोस्वसंपतिमयी ॥
सुधस्वरूपनोनाथहोमिन्न ॥ क्युं० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ एमविचारतां उपयोगआव्यो तेकहेबे के पणजाणूआगमब
लेकेहेतां जेआगममाहेंकसुं तेगुरुमुखेसांनल्युं तेनावलथकीजाणूबुं जे
हे अव्यजीव प्रभुश्रीवीतरागसाथे आपणनेमिलवोबे जेहनेगरजहोये ते
मिले एटलेपोतानीसंपदा प्रगटकरवानो रुचीवंतमिले प्रभुतोस्वकहेतां

पोतानीसंपत्ति जे स्वक्षेत्रअसंख्यातस्वप्रदेशविषे व्यापकपणेरया जेअ
नंतज्ञानादिकगुण तेसंपदामयीबे सुधस्वरूपनोनाथ केहेतांधणीबे माटे
निष्पन्नपरमानंदनोगी सुधस्वरूपीतेकोइथीमिलेनही॥ इतिचतुर्थगाथार्थ

परपरणामिकताअबे ॥ जेतुऊपुजलया

गहोमित्त ॥ जमचलजगनिएवनी ॥

नघटेतुऊनेनोगहोमित्त ॥ क्युं ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ हवेकोईपुढसेजे सर्वव्यमाहें परधीमिलवानी सक्तिनथी
तो साधकनोजीवव्यपण वस्तुधर्मेसुधबे तेनेप्रभुथीमिलवो तेपणतेनी
सत्तामांतोनथी तोकेवीरीतेमिले तेकहेबे जेअनादीअतीतकाल एसं
सारीजीवनोआत्मीकसुख सर्वअवराणो अनेनोगधर्म ह्दयोपसमाबे ते
काईकनोगव्योजोइयें तेस्वरूपनेअणपामवे पुजलनावर्ण गंध रस फर
स तेअनोग्यबे तेनेनोगवतोथको परनोगीयवो परपरणामीथयो एप
रपरणामिकतानीचालते अनादिनीदेवबे एटलेकर्तापरनो नोक्तापर
नो रमणपरनेविषे ग्राहकपरनो एमसर्व परनावमई थवोबे इहांकोईपू
ढसे जेसुधव्यधर्मी तेपरपरणामीकेमथाय तेनेकहेबेजे पुजलनायोगे
पुजलालंबी चेतनाथइ तेअनादिनी असुधता विजातियपणे परपरणा
मीकताबे दोषरूपबे आत्मानेसर्वअद्वितबे केमजेपुजलतेजमबे तथा
चलकहेतांविनासीबे जगत्रनीएवबे तेपुजलव्यबे तेव्यध्रुवबे अनेप
र्यायेंअध्रुवबे वर्णादिक खंधादिकपर्यायसर्व पलटेबे अनेसर्वसंसारी
एकेकाजीवें एकेकोपुजलपरमाणु तेनेसरीरपणे भाषापणे मनपणे अहा
रपणे अनंतीवार लइलइनेमूकयोबे माटेएपुजलतेसर्व जीवोनी एवबे अ
नेजीवव्यते स्वरूपनोगीबे माटेहेचेतनतुने ए पुजलनो नोगघटतोनथी
केमजेहंसकिवारे कचरामाचांचभालेनही ॥ इतिपंचमगाथार्थ ॥ ५ ॥

સુધનિમિત્તિપ્રનુગ્રહો ॥ કરીઅસુધપરહે

યહોમિત્ત ॥ આત્માલંબીગુણલહી ॥

સહુસાધકનોધ્યેયહોમિત્ત ॥ ક્યું૦ ॥ ૬ ॥

અર્થ ॥ માટે પરબોગીપણો અસુધનિમિત્ત જે પુજ્જલાદિક તેનેતજી ને સુધનિઃકર્મા પૂર્ણનંદરૂપ પ્રનુને અવલંબો ઇટલે ઇઆત્માનેવિષે પરા નુદ્યાત્મીતાપણેતે તે ટાલવાનેમાટે પ્રથમ અસુધાલંબનતજીને અરિહં તાલંબનીથવું તેથી સુધનિમિત્તિ જેનિયામકીકારણે તેપ્રનુનેનજો સેવો પણસર્વ પરવસ્તુ અસુધતે હેતુકહેતાં તજવારૂપકરીને ઇટલે સર્વપરના વ ત્યાગકરીને પ્રનુનેનજો તેપ્રનુકેહેવાએ જે આત્માલંબી કેહેતાં સર્વ પણેપોતાનીઆત્માને અવલંબ્યાએ આત્માનેવિષેજ તન્મત્તપણેથયાએ વ લિશ્રીવીતરાગતત્ત્વ કેહેવોએ સર્વમોક્ષને નીપજાવનારા જે સાધક એહ વા સમ્યક્જઘી દેશવિરતિ સર્વવિરતિ શ્રેણીનાવાસી ધ્યાનારૂઢ જીવોને ધ્યેયએ ઇટલે સર્વઆત્માને સિધપરમાત્માધ્યેયએ તેધ્યાનબેપ્રકારનોએ એક સાલંબન બીજોનિરાલંબન તેમાંજે અરિહંતસિધનો તત્ત્વસ્વરૂપ આલંબને ધ્યાનકરવો તેસાલંબનધ્યાને શ્રીઅનિનંદનપ્રનુ સર્વને ધ્યાયવાયોગએ॥૬

જિમજિનવરઆલંબને ॥ વધેસધેએકતા

નહોમિત્ત ॥ તિમતિમઆત્માલંબની ॥

ગ્રહેસ્વરૂપનિદાનહોમિત્ત ॥ ક્યું૦ ॥ ૭ ॥

અર્થ ॥ સ્મરતાંજિમજિમ સાધકજેઆપણોજીવ તે શ્રીવીતરાગદેવ ની તત્ત્વપ્રનુતાને આલંબનેવધે કેહેતાં સર્વદ્વયોપસમી ચેતના વીર્યરમ ણ અરિહંતની સુધતામાંતન્મયપણેથાત્ત એકતાંન કેહેતાં એકત્વપણે સ ધેનીપજે ઇટલે સકલપરનાવથી ટલીને એકનિષ્પન્ન પરમાત્માનેસ્વરૂ પે ચેતનાવ્યાપકથાય તિમતિમસાધકજીવ પોતાનોઆત્માકાર્યરૂપ તે

हेनास्वरूपने आलंबे उपासनसमरण चिंतनध्यानरूपधाय तिवारे एक
स्वरूपनो निदान कहेतां मूलकारणये अंगीकारकरे ॥ इति ॥ ७ ॥

स्वस्वरूपएकत्वता ॥ साधेपूर्णानंदहो
मिच्छ ॥ रमेभोगवेआतमा ॥ रत्नत्र
यीगुणवृंदहोमिच्छ ॥ क्युं० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ तेजिवारेस्वस्वरूपएकाग्रता ज्ञानदर्शनचारित्ररूपग्रहे तिवारेप
रिणामिक परमतत्त्वेनेविषे एकत्वता सुखस्वरूपपरमण सुखस्वरूपभोगीथाय
तेथी सधेकहेतांनीपजे पूर्णानंदकहेतां संपूर्ण आत्यंतिक एकांतिक अ
नंतातिसय अबाधक केवलनिराबाध स्वाधीनआत्मसुखनीपजे पडे
आत्मापोतानी रत्नत्रयीआदिक गुणवृंदनेविषेरमे तेहनेज भोगवे तन्म
यतद्विलासी स्वभावआनंदिथकोरहे सादिअनंतोकाळ स्वपरणामि
कप्रगटपणे वरते ॥ इतिअष्टमगाथार्थ ॥ ८ ॥

अभिनंदनअविलंबने ॥ परमानंदविला
सहोमिच्छ ॥ देवचंद्रप्रभुसेवना ॥ करी
अनुभवअन्यासहोमिच्छ ॥ क्युं० ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ एरीतेश्री अभिनंदनप्रभुने आलंबने परमानंदनोविलास
थाय सर्वदेवमाहे चंद्रमासमान जे अरिहंतदेवतेहनीसेवना अथवा
स्तुतिकर्तानो नामपणदेवचंद्र तेमाटेपोतानेसंबोधने हेदेवचंद्रप्रभु तमा
रीसेवनाकरे पणअनुभवनाअन्यासथी एटजे अनुभवयुक्तकरे एहि
ज आत्मानिपजाववानु परमकारणवे माटेएहनेसेवो आदुरो इतिअ
भिनंदनजिनस्तवन संपूर्ण ॥ ९ ॥

અથશ્રીસુમતિજિનસ્તવનલિચ્યતે

કમ્પ્ત્વાનીદેશી

અહોશ્રીસુમતિજિનસુધતાતાહેરી ॥ સ્વગુણપર્યા
યપરિણામરામી ॥ નિત્યતાએકતાંઅસ્તિતાઇતર
યુત ॥ નોગ્યનોગીયકોપ્રનુઅકામી ॥ અ૦ ॥ ૧ ॥

અર્થ ॥ અહોઈતિઆશ્ચર્યે હે સુમતિજિનપાંચમાંપરમેશ્વર તાહેરીસુધ
તા અચરિજરૂપઘે તેસુધતાકેહેવીઘે સ્વ કે૦ પોતાનાગુણ જ્ઞાનાદિકત
થાપર્યાયતે ૧ ડવ્યપર્યાય ૨ ગુણપર્યાય ૩ ડવ્યવ્યંજનપર્યાય ૪ ગુણ
વ્યંજનપર્યાય ૫ સ્વનાવપર્યાય તિહાંસ્વનાવિકધર્મતેગુણકહિયેં અને ક
મનાવિતેપર્યાયકહિયેં તથાશ્રીઉત્તરાધ્યયનસૂત્રે ગાંથા ॥ ગુણાણમાસઉદ
વં ॥ એગદ્વંસિત્યાગુણા ॥ લક્ષકણંપજ્જવાણંતુ ॥ ઉત્તરંનિસ્સિત્યાનવે ॥
॥ ૧ ॥ એહવિ સ્વગુણપર્યાયરૂપસંપદામધ્યે રમીરદ્વારો પરનાવથીનિવ
ર્તી ને પોતાનેધર્મેરમ્યારો વલિતેસુધતાકેહેવીઘે જે નિત્યતા તદ્નાવાવ્યં
નિત્યં તેનિત્યતા તથાએકતા તથાઅસ્તિતા ઇતરકહેતાંબીજાનેદ અનિ
ત્યતા અનેકતા નાસ્તિતા એટલાધર્મમયીઘે જેનિત્યતેહિજઅનિત્ય જે
એકતેહિજઅનેક જેઅસ્તિ તેહિજ નાસ્તિ માટેઅચરિજરૂપઘે વલિક
હેવોઘે નોગ્યજેપોતાનાગુણપર્યાય તેહનોનોગીઘે તોપણઅકામી એટલે
સ્વરૂપનોનોગીયકોપણ કામનાવાંઠનાવિનાનોગવેઘે માટેઅકામીઘે એટ
લેસ્વસ્વેત્રથી વેગલોજેપુજ્જલનાવર્ણ ગંધ રસ ફરસનોનોગ તે વાંઠવોપમે
તેકામનાકહિયેં પણ તેનોનોગીઆત્માનથી આત્માતોજ્ઞાનાદિકગુણ જે
સ્વસ્વેત્રવ્યાપકપણે પ્રગટનોગતેહનોનોગીઘે તેનોગવતાંકામનાનજોઈયેં
માટેકામનાવિનાનોગીઘે એઅચરિજજાણવો ઇતિપ્રથમગાથાર્થ ॥ ૧ ॥

ऊपजेव्ययलेहेतहवितेहवोरहे ॥ गुणप्रमुखबहु
लतातहविपिंदी ॥ आत्मनावैरहेअपरतानवीय
हे ॥ लोकपरदेशमितपिणअखंदी ॥ अ० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ हवेनित्यतादिकधर्म कहिसमजावेवे सर्वव्य ६ वे तेमध्ये
कालतेउपचारव्यवे तथाधर्मास्तिकाद्यादिपांच अस्तिकाववे तेमां
१ धर्मास्तिकाय २ अधर्मास्तिकाय ३ आकासास्तिकाय एवण एके
कव्यवे जीवअनंताव्यवे पुद्गलअनंताव्यवे व्यनोअगुरुलघुपर्या
य नोषटगुणहाणी वृद्धि रूप चक्र एकेगेजलावर्तनीपरवर्ते तेएकव्य
जेनोचक्रनिनपर्यो तेनिनव्य सर्वव्यउत्पादव्ययध्रुवयुक्तवे तेमाटेनि
त्यानित्यवे उक्तंच विसेषावस्यकनास्ये ॥ तंजइजीवोनासो ॥ तंनासोहो
उसवसेनहि ॥ जंसेउत्पादव्यध्रुव ॥ धम्माणंतपज्जाउ ॥ १ ॥ पुनः स
वंचियपइसमयं ॥ उपज्जइनासएयनिच्चंच ॥ एवंचवेयंसुहउरुख ॥ वं
धमोरुखाईसन्नावो ॥ २ ॥ इहांयुक्तिनोसमुह ॥ माहानास्यथीजाणजो
एमजीवनो नित्यानित्य स्वनाववे तेकेहेवे अनिनवपर्यायउपजेवे पूर्व
पर्यायव्ययथायवे तथाएकप्रदेसे अगुरुलघु पर्यायअनंतगुणावे बीजे
प्रदेसे तेथीअनंतनागहीनवे त्रीजेप्रदेसे असंख्यातगुणवधतावे चोथेप्र
देसे संख्यातगुणवृद्धिवे एमअसंख्यात विभागवे तेप्रतिसमय परावर्तरू
पवे तेजिहांअनंतगुण तिहां असंख्यातगुणथाय तेथीजेप्रदेसे अनंतगु
णपणोटल्यो ते व्ययथयो अने असंख्यातपणानो उपजवोथयो तेउ
त्पादथयो तथा अगुरुलघुसत्पणेरहो तेध्रुवजाणवो तथा ज्ञेयनोजा
णवो इज्ञाननोधर्मवे ते ज्ञेयनेपलटवे जो ज्ञाननित्यहोय तोजणायनही
जेमाटे विवद्वितसमयनेविषे केवलज्ञानअनंता अतीत्धर्मथया ए
मजाणे वर्तमानेअनंताधर्मवेतेनेजाणे तथाअनागत अनंताथासे तेप
णजाणे यद्यपिथयावेधसे एधर्मज्ञेयनावे पणतेसर्वजाणवानोधर्म ज्ञान

माहेंगे अनेपरद्वेयनेजाणंगणे ज्ञानपरानुव्यायीथातोनथी ॥ विषयने
 दातुविषयिणोपिनेदः द्वेयनेदातुज्ञाननेदः पुनःज्ञानःयावंतोहिद्वेयस्य
 पर्याया स्तावंतस्तदवभासकत्वेनस्याप्येष्टव्याइतिवृहद्भाषे ॥ तथाजेज्ञा
 नवर्तमानपणेजाणतो तेहनेअतितपणेजाणे अनेजेआनागत तेहेनेव
 र्तमानपणेजाणे एज्ञाननापर्याय भासनवेत्तादिक तेसर्वएवीरीतेपलटे ते
 थीपूर्वपर्यायानोव्यय उतरपर्यायनोउत्पाद अनेज्ञानपणेध्रुवएमदर्शन चा
 रित्रसर्वगुणजाणवा माटेहेश्रीसुमतिनाथप्रभु तमारीसुद्धताकेहेवीगे जेस
 मयउपजे तेसमयेजव्यवपामेगे अनेतहविकहेता तोपणतेहवो रहेके०
 मूलध्रुवधर्मनमुके एटलेउपजेविणसे ते अनित्यता अनेध्रुवरहेतेनित्य
 ता एवेस्वभावकसा तथाएकआत्मानेविषे ज्ञानगुण दर्शनगुण चारित्र
 गुण वीर्यगुण दानगुण लाजगुण भोगगुण अरूपीगुण अगुरुलघुगुण
 अव्याबाधगुण इत्यादिकअनंतागुणगे तेसर्वगुणनिन्ननिन्नगे तेथीअने
 कतागे तथातेसर्वसमुदायरूपगे पणकिवारेनिनक्षेत्रीनथाय तेअनंत
 गुणपर्यायनो एकपिंमएहवोआत्मागे माटेएकरूपगे वलिप्रभुजीतमेकेहे
 वागे जेस्वव्य स्वक्षेत्र स्वकाल स्वभावपणेअस्तिगे तेअस्तिभावकि
 वारेपलटतोनथी तेणेहेप्रभुतुमे आत्मनावेरहोगे पणकिवारेअपरके०बी
 जाव्यनो भावके० धर्मलेतानथी माटेस्यात्अस्तिपणेगे पोतानाधर्मेर
 होगे पणपरव्यनोधर्म स्यात्नास्तिपणेगे तेकिवारेतुमे तेपणेपरणमता
 नथी माटेस्यात्अस्तिनास्तिरूपगे हवेइहांसप्तभंगीउपजे तेकहेगे.

- १ स्वव्यतेपोताना गुणअनेपर्यायनोसमुदाय तथास्वस्वेत्र ते पो
 तानोअगुरुलघुस्वभाव विजागिकृत असंख्यातप्रदेस स्वकाल
 तेउत्पादव्ययरूपप्रवर्तना स्वभावते अनंताज्ञाननापर्याय अनं
 तादर्शननापर्याय अनंताचारित्रनापर्याय अनंताअगरुलघु
 पर्याय तेणेस्यात्अस्तिपणेहेलोभांगोथयो .

- १ परद्रव्य परक्षेत्र परकालपरभावपणे स्यात्नास्ति एबीजोभांगो.
- ३ आस्तिनास्ति एवेवस्तुधर्मैरह्वाते माटे स्यात् आस्ति स्यात्नास्ति ए बीजोभांगोथयो.
- ४ एह्वाधर्म एकवस्तुमां एकसमयेवे अथवावस्तुमध्ये अनंताधर्म व चनेगोचरनही एह्वाअवक्तव्यते तेथी स्यात् कथंचित् पणेअवक्तव्यं एचोथोभांगोथयो.
- ५ तेअवक्तव्यपणे आस्तिधर्मनोपणते माटे स्यात् आस्तिअवक्तव्यं एपांचमोभांगोथयो.
- ६ तेअवक्तव्यपणेनास्तिधर्मनोपणते ते स्यात्नास्तिअवक्तव्यं बवो.
- ७ एहवोवस्तुधर्मसमुदायपर्यायपणे स्यात् आस्तिनास्ति युगपत्अवक्तव्यं एपदार्थधर्मते एसातमोभांगोथयो.

एसामान्येसप्तभंगीकहीतेमज नित्यतथाअनित्यनी सप्तभंगी तथाएकअने कनीसप्तभंगी वक्तव्यतथाअवक्तव्यनीसप्तभंगी तथागुणपर्यायनी सप्तभंगी तथाद्रव्यास्तिक पर्यायास्तिकनीसप्तभंगी एमअनंतिसप्तभंगी वस्तुधर्मते तेसप्तभंगीतें सर्वपदार्थपोतानास्वभावने पलटतानथी तेकारणेहेप्रभुजी तुमेअस्तिनास्तिपणते स्वधर्मपणेरहोवो परधर्मग्रहणकरतानथी व लिहेप्रभुतुमेकेहेवावो चउदराजलोकना जेटलाआकासप्रदेसते तेटला तुमारापण आत्मप्रदेसते पणतेअसंख्यातप्रदेसनोजेस्वरूप षट्गुणहाणीवृद्धिरूप अजरुलघुपर्यायिनो तरतमयोग विनागपणेरहेवो श्रृंखला वयवनीपरे ज्ञानादिगुणनो अवस्थानक्षेत्र क्वचोपसमकाले कार्या न्यासे तरतमता तेहनोस्वरूप कम्मपयडीविषे योगस्थानअधिकारे तथावृहत्कल्पनाप्यमध्ये संयमश्रेणीअधिकारथीजाणजो तथाक्काटीक नावे सर्वगुणीसामान्यता परंअजरुलघुपर्यायिनोतरतमसदाते तेप्रदेसधर्मते अथवासर्वगुणपर्याय तुलयविनागे असंख्यातप्रदेसपणेवेहेचा

અ પણકિમ્બારેજુદાસ્વંનાતાનથી માટેઅસ્વંનરૂપનો એટલોઅસંખ્યાતાપ્રદે
સરૂપ અવયવતાએ પણનિનયાઅનહી તેઆશ્ચર્યજાણવો ॥ ઇતિ ॥૨॥

કાર્યકારણપણેપ્રણમેતહવીધ્રુવ ॥ કાર્યનેદેકરે

પિણઅનેદી ॥ કર્તતાપરણમેનવ્યતાનવિરમે ॥

સકલવેત્તાયકોપિણઅવેદી ॥ અ૦ ॥ ૩ ॥

અર્થ ॥ વલ્લિઉત્પાદવ્યવસ્થાધર્મકેહેએ જીવવ્યવસ્થાવિષે જેટલાગુ
ણએ તેસર્વપોતપોતાનુકાર્યકરેએ અને ઉપાદાનરૂપકારણ તેહિજકાર્ય
થાયએ શ્વાંકોશ્કેહેસે જે પૂર્વકાલેકારણ પશ્ચાત્કાલેકાર્ય એતોજ
માલીનોમતએ જોકારણકાલ કાર્યકાલનિનહોઅ તો કારણકાલ
વિનાસેં તદનંતરકાર્યકાલે કારણવિનાકાર્યોત્પતિથાઅ અનેકારણવિ
નાકાર્યમાનતાં અનેકદોષથાઅ તિવારેઘટેપટકાર્યથાઅ પટેઘટકા
ર્યથાઅ માટેકારણવિનાકાર્યનથી કારણનાવ તથા કાર્યનાવ એ બે
એકસમયેએ એજૈનનીશ્રદ્ધાએ શ્રીવિસેષાવસ્યકમધ્યે ઘણુવસ્વાસ્યુએ જો
બાહ્યઉત્પન્ન કારણકાર્યવિષે એકકાલતાએ તોસેહેજઅકૃતિમ કારણ
કાર્યતા એકસમયેજહોય તેમાટેજીવનો કેવલજ્ઞાનગુણ તેવિસેષનાવસ
ર્વજાણેએ તિહાંસર્વનોજાણવોતેકાર્યએ અને ગ્યાનગુણ જાણવારીતેપ્રવ
તેતેકારણએ તેહજસમયે કારણકાર્યપણેપરણમેએ ગ્યાનગુણપણે સદા
ધ્રુવએ તેમકેવલદર્શનાદિ ગુણઅનંતાએ તેસર્વેરીતેપરણમેએ કારણતા
વ્યવસ્થા તિહાંજકાર્યતાઉત્પાદ કાર્યતાવ્યય તિહાંકારણતાઉત્પાદ સ્મસ
ર્વવ્યવસ્થાવિષે ઉત્પાદવ્યયધર્મએ શ્વાંકોશ્કેહેએ જે ઉત્પાદવ્યયસ્વતઃનથી
પરપ્રત્યયથીએ એમકેહેએ તેનીનૂલએ જેપરપ્રત્યયીધર્મ તેલક્ષણનથાઅ
લક્ષણતે સ્વધર્મનોજથાય તિહાંશ્રીસ્વેતાંબરગણી તત્વાર્થ ટીકાકારની
સાંસ્કૃતસ્ત્રીએ ॥ અથએવ્યાચક્તે વ્યયોત્પાદૌ નસ્વતોવ્યોમ્નઃ કિંતુપરપ્રત્ય

याज्यायेतेऽवगाहकसन्निधानायत्तावुत्पादव्ययाविति तेषां कथम् अलो
काकाशेऽवगाहकानावात् अर्धवैशसंचसतोल क्कणं ल क्कणस्य साध्याऽव्या
पिताचेप्यते स्थित्युत्पादव्ययत्रयमिति अत्रोच्यते य एवं महात्मानस्तर्कयंति
स्वबुद्धिवलेन पदार्थस्वरूपं तेऽत्र निपुणतरमनुद्योक्तव्याः कथमेतत् त्वयं तु वि
स्मसापरिणामेन सर्ववस्तूनामुत्पादादित्रयमिदमः प्रयोगपरिणत्याजीवपु
ञ्जानाम् इच्छतावदस्मदर्शनमविरुद्धसिद्धांतसद्भावं अस्मदुक्तार्थानुगुणमे
व च भाष्यकारेणाप्युच्यते ॥ एव च न जोऽश्नधाद्यर्थकरवीमाटे हे प्रभुजी
तुमारा गुणकार्यपणे परणमेवे तेथी उत्पादव्ययवे अने गुणनो अना
वयतो नथी ते ध्रुवधर्मवे तेथी स्यात् नित्यं स्यात् अनित्यं एस्वरूपवे ते अच
रिजजे हेवोवे वलिजीवव्यमध्ये जेटजागुणवे ते सर्व निजपणे पोतानो
कार्यकरेवे तेमां ज्ञानते जाणवारूपकार्य करेवे दर्शनते देखवारूप का
र्यकरेवे समकेतते निरधारकार्यकरेवे चारित्रते धिरतारूपकार्यकरेवे अ
मूर्तगुण अरूपीपणे कार्यकरेवे एम सर्वगुणपोताना कार्यनाकर्तावे एवो
कार्यभेदे केहेतां जुदा जुदापणे करे ते वस्तुमां अनेकतास्यभाववे तेथी
भेदस्यभाववे पण ते कार्यधर्मनो कारणकोई अव्येतथा केवे जुदोथतो नथी
तेथी अनेदरूपवे जेमसूवणमध्ये पित्तता गुरुता सनिग्धता एकार्यभेदे
त्रणधर्मपामीयें बैये परं किंवारे निजथातानथी तिमजीवना अनंतगुण
निजनिजकार्यकरेवे परं वस्तुधर्मे निज नथी कार्यसर्वभेदे कहेतां निजप
णेकरेवे पण अनेदि कहेतां भेदरहितवे वलिप्रतिसमय कर्ततापणे पर
णमेंवे एटले पंचास्तिकायमध्ये चार अस्तिकाय ते अकर्तावे अने ए
कजीवास्तिकाय स्वतंत्रकर्तावे ते स्वाधिनपणे कारणावजंबीथयी कार्य
ने नीपजावे ते कर्ता तथा जेमपरकार्यघट तेनो कर्ता कूनकार तेमज्ञानादी
कार्यनो कर्ता जीववे माटे कर्ततापणे परणमेवे पण कांश्नव्यपणे
नधीरमतो एटले जेप्रतिसमये पर्दायनेकरे पण कांश्नवोनथी अस्तिध

मळे तिमजरहेवे वलिसकलकहेतां सर्वव्य ६ तेहनागुणपर्याय स्वभा
व तेनाउत्पादरूप व्ययरूप ध्रुवरूप अतीतअनागत वर्तमानकाल सर्व
त्रणेकालना वत्ता कहेतांजाणवो एसर्वनेजाणवो पणअवेदी कहेतां पु
रुषस्त्रिनपुंसकरूप वेदरहितवो माटेवेत्ताथकांपण वचनधर्मेअवेदीवो
एअचरिजजाणवो इतित्रुतीयगाथार्थ ॥ ३ ॥

सुधताबुधतादेवपरमात्मता ॥ सेहेजनिजना

वभोगीअजोगी ॥ स्वपरनुपयोगीतादात्मस

त्तारसी ॥ शक्तिप्रयुंजतोनप्रयोगी ॥ अ०॥ ४ ॥

अर्थ ॥ वलिसुधताते सकलपुञ्जलरूपसंपदारहित बुधताकहेतां के
वलज्ञानदर्शनरूप संपूर्णबोधरूपवो देवकहेतां पोतानोस्वरूप तेणेदिव्य
तिकहेतां रमणशील ते देवकहिये परमात्मता कहेतां पोतानोआत्मा
ज्ञानावर्णादिकर्मधीरहितवो माटेपरमात्मापणो संपूर्णभोगवोवो परमात्म
निपन्नआत्मा ते भावपाम्यावो वलिसहेज कहेतां स्वभावनाअकृतिम
निजकेहेतांपोताना भावतेज्ञानादिकअनंतधर्मतेहनाभोगी कहेतां भोग
आस्वादनवंतवो वलिकेहेवावो अयोगीकहेतां मनवचनकायारूपयो
ग तेथीरहीतवो अने कृत्योपसमिवीर्य तेहनेचलनपणेवरते ते योगक
हिये तिहांभाषावरगणा तथा सरीरवरगणा मनोवरगणा तेजिहांअव
ष्टंनहेतुवे तेव्ययोग अनेजेअवष्टंन ग्राहक वीर्यपरणामते पेहेलो प
रणमन बीजो अवलंबन बीजो ग्रहणरूप एत्रणसक्तिनेभावयोगकहि
ये एहवोयोगपरणमन तेथीरहितवो कारणकेयोगते आश्रववे अनेसि
द्धआत्मातोसंपूर्ण संवरमयीवे वलिप्रनुजीतुमेकेहेवावो जे स्वकहेतां
पोतानो आत्मतत्त्वपणो तेहनाउपयोगीकहेतां जाण तथापरआत्माते
बीजाअनंताजीव तथा सर्वपुञ्जल तथाधर्म अधर्मआकास तेसर्वना

जाण एटले स्व तथापरएबेनोजाण पणतदात्मय कहेतां तन्मयपणेरस्यो
जे पोतानोसत्ताधर्म तेहनारसीकहेतारसीयागो आत्मादीगो एटलेजा
णंगस्वपरबेनागो पणभोगीआत्मधर्मनागो इहांकोइकेहेसे जे जाणंगवे
नोवे तो भोगीबेनोकेमनथी तेनेकहेवो जे परभावमध्ये भोगधर्मनथी
माटेआत्मापरभावनोभोगीनथी स्वभोगीजबे परक्केत्रेरस्योजेधर्मते भोग
वायनही स्वक्केत्रीधर्मभोगवाय वज्रिप्रभुतुमारी अनंतिसक्तिबे तेसकर्मा
जीवनी सर्वसक्तिदवाणीबे तुमेसाध्यसाधकनावकरीने सर्वकर्मपमलनेद
लवेकरीने सर्वसक्तिप्रगटकरीबेअने तेसर्वसक्तिनीभिन्नभिन्नप्रवर्तिबे ते
सर्वसक्तिनेप्रयुंयतागो एटले सर्वकर्तृत्व भोगतृत्व ग्यायकत्व परिणामी
कत्व ग्राहकत्व आधारत्वादिसक्तिप्रवर्तेंबे पणकोईसक्तिअणप्रवर्तीरहे
तीनथी पणनप्रयोगीकहेतां सक्तिप्रवर्तावता कोइजातिनोप्रयोग कहेतां
प्रयासउद्यमविकल्प करवोनथी एटलेसर्वसक्ति सहेजेप्रवर्तेंबे ॥ इति ॥ ४ ॥

वस्तुनिजपरिणतेसर्वपरणामकी॥तेतलेकोइ

प्रभुतानपामे ॥ करेजाणेरमेअनुभवतेप्रभु॥

तत्वसामित्वसुचितत्वधामे ॥ अ० ॥ ५॥

अर्थ ॥ हवेवस्तु के० जीवादिपदार्थते निजपरिणते के० पोतानी
स्यादादपरिणतिदें सर्व के० समस्तद्रव्य परिणामकी के० परिणामी
बे एटले नित्यानित्यादिकधर्मपणे सर्वद्रव्य परिणामीबे पण तेथीकोइ
परमेश्वरपणोनपामे सर्वद्रव्य साधारणधर्मी माटेएमांसीअधिकाइ तेड
ले के०एथी कोइके० हरेकद्रव्यते प्रभुता के० मोटाइपणो नपामे
के० पामेनही तोकेमपामे तेकहेगे करे के० पोतानाधर्म नेकर्तापणे
करे एटलेबीजा अजीवादिपांचद्रव्य तेसर्व उत्पादव्यवभुवपणे परणमे
बे पणतेकर्तानथी अनेजीवद्रव्यकर्ताबे तेस्यामाटेजे बीजासर्वद्रव्यना

धर्म प्रतिप्रदेसेंछे अनेप्रदेसेंप्रदेसेंप्रवर्तेंछे पणएकप्रदेसने बीजाप्रदेसनो सहा
 य एम एकवो प्रवर्तननथी अने जीवज्व्यने प्रदेसेंप्रदेसें धर्मअनंताछे अने
 तेतेप्रदेसेरक्षा प्रवृत्तिकरेछे पणतेसर्वप्रदेसें समुदात्ममलीने एकवोप्रवृत्तिछे
 माटेजीवज्व्यकर्ताछे तेथीस्वस्वधर्मनेकरेछे एकर्तापणो तेइश्वरताछे तथा
 अजीवज्व्यमध्येपण अमंतागुण अनंतापर्यायछे पणतेज्व्यपोतानागु
 णने जाणतानथी अने आत्माज्ञानादिक अनंताआत्मगुण तथाअनं
 ता परज्व्य तेथी अनंतगुणापरगुण ते सर्वनेजाणेंछे माटेजाणपणो ते
 असाधारण धर्मछे तथास्वचारित्रगुणे आत्मापोताना गुणविषेरमेछे
 अने अजीवज्व्यते स्वधर्मे रमीसकतानथी तथाआत्मा स्वभावधर्मने
 भोगवेछे तेथीस्वरूपानुनबीछे माटेजेकर्ताहोय तेनोक्ताहोय पणजेक
 र्तानथी तेनोक्तानथी तेथीअनुनवधर्म तेआत्मानेविषेजछे माटेजेकर्ता
 जेग्याता जेचारित्री जेनोक्ता तेअनु के ० तेनेपरमेश्वरजाणवो एटले
 दर्शनांतरी परमेश्वरने अकर्ताकहेछे तेपणमिथ्याछे केमजे परमेश्वर
 निःकर्मतेस्वभावनाकर्ता स्वभावनानोक्ताछे हवेएमकेहेतां संसारीतथासि
 छ सर्वजीव परमेश्वरपणोपामे तेऊपरकेहेछे तत्वके ० वस्तूनोमूलधर्मस्वा
 मित्व केहेतां तेनोस्वामीपणो तेपरमेश्वरपणो सुचिकेहेतां पवित्रकर्मरहित
 निर्मलतत्वसिद्धतानो धामकहेतां घरतेनिष्पन्नसिद्धावस्था तेजपरमेश्वर
 पणोछे बाकीसर्वसंसारीजीव सत्तायेंपरमगुणीछे पणजेनागुण प्रगटथ
 या तेपूज्यजाणवा माटेश्रीजसोधिजय उपाध्यायेंकसुंछे जे॥गाथा॥जे
 जेअंसेरेनिरुपाधिकपणुं॥तेतेकहीत्येरेधर्म॥सम्यकजघीरेगुणठाणाथकी॥
 जावलहेशिवशर्म ॥१॥ इति माटेजेपरमपूज्यते सिद्धे ॥ ५ ॥ इति॥

जीवनवीपुग्गलीनैवपुग्गलकदा॥पुग्गलाधार
 नहीताससंगी ॥ परतणोईशानहीअपरणेश्व
 र्यता ॥ वस्तुधर्मेकदानपरसंगी ॥ अ० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ हवेजीवनोजेमूलधर्मबे तेथ्रीसुमतिनाथ अरिहंतनेनीपनो
 बे तेकेहेबे जे जीवनवीपुजलीकहेतां जीवतेकिवारेपुजलीनथी अनं
 तोकाल संसारावस्थावेपुजलथीएकठोरसो पणकिवारे पुजलरूपथयो
 नही तथाजीवतेपुजलनो आधारनथी कारणजे क्षेत्रीव्यव्याकास
 बे धर्म अधर्म जीव पुजल सर्वव्याकासव्य मध्येरहावे पणजीवना
 प्रदेसें पुजलनोरहेवो ते जीवनी भावअसुद्धताथी थयोबे केमजेसर्वसं
 सारीजीवने भोग तथाउपभोगगुणनो सदाकालकृत्योपसम पामीये प
 णस्वभोगनीप्रगटतानथी तेथीपरभोगीथयोबे वीर्यातरादनो कृत्योपस
 म सदापामीये तेवीर्यपणपरानुत्पायीथयो तथाकर्ता ग्राहकता व्यापक
 ता भोक्ता पणोसदा निरावर्णवे अनेकार्थ ग्राह्य व्याप्य भोग अवरणो
 वे तेथीपुजलग्राह्य पुजलानुत्पायी प्रवृत्तितेकार्य पुजलभोगपणे तेहना
 वर्णादिकमांव्यापकथयो पुजलनेग्रहेवे पवेजेनेभोगव्यो तेनीजहोंसउप
 जे एटलेपुजलनोरुची तेफरापुजलनेग्रहे तथाभोगवे तेथीआत्मप्रदेसें
 पुजलरहावे आत्मप्रदेसते स्वगुणपर्यायनो स्वेत्रवे पणपरपुजलव्य
 नोस्वेत्रनथी तथामूलवस्तुधर्मे पुजलनोरंगीनथी स्वधर्मनाआत्मादन
 विना एपुजलनोरंगाथयोवे पणवस्तुरीते विचारतां एनेपुजलथी स्यो
 संबंधवे वलिआत्मापरभावनो स्वामीनथी परभावेएनीऐश्वर्यता केहेतां
 ठकुराइनथी एटलेवस्तुधर्मे कदाकेहेतां कोश्वेला परवस्तुनो संगीन
 थी जीवव्यनोसत्ताधर्म एहेवोबे माटेमाहारो सुमतिनाथ परमेश्वर सु
 षदेवते पुजलनोआधार तथारागीकेमहोळे सर्वपुजलातीतवे ॥ इति ॥ ६ ॥

संग्रहेनहीआपेनहीपरनणी ॥ नविकरेआदरे
 नपरराखे ॥ सुद्धस्यादादनिजभावभोगीजि
 के ॥ तेहपरभावनेकेमचाखे ॥ अ० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ वलिसुमतिनाथपरमात्मा केहेवागे जे परमंणीकेहेतां पर वस्तुनंणीमाहारापणेसंयहेनही तेपरवस्तु कोइबीजाने आपेनही परवस्तु नेकरेनही आदरेनही परवस्तुने परिग्रहधनपणे राखेनही एसुधषड्य नोधर्मगे तथा सुधकेहेतां निरदोष स्यादादकेहेतां अनंतधर्मात्मक नि जकेहेतांपोतानो नावकेहेतांधर्म अनंतज्ञानदर्शनादिक तेहेनाजेभोगी आस्वादी एटले स्वभोग्यनाजे भोगीथद्याते परभाव जेरागवेषादिक अथवा पुजलवर्णादिक तेहेने निष्पनपरमात्मा केमचाखे केहेतां आस्वा दे माटेपरमात्मा तेपरभावनेचाखेनही स्वरूपभोगीजहोये ॥ इति ॥ ७ ॥

ताहेरीसुधतानासआश्चर्यथी ॥ ऊपजेरुचिते

एतत्वईहें ॥ तत्वरंगीययोदोषथीऊनग्यो ॥

दोषत्यागीटलेतत्वलीहें ॥ अ० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ हवे साधनधर्मकेहेगे तिहांश्रीसुमतिनाथ पोतेमुक्तकरी कृ तकृत्यथया तेपरजीवनी मुक्तिकर्तानही तो सावास्ते स्तवोगे नमोगे तेकेहेगे जेताहेरीकेहेतां हेप्रभुतुमारी सुधता निःकर्मता अनंतगुण प्रग टता तेहेनोजिवारे नासनकेहेतां जाणपणोथाय ते जेमजेमगुणनी घोषणाकरे तेमतेमगुणनोनासनथाय तेथीआश्चर्यताउपजे जेअहोप्र भुनोज्ञान वणलोकगत षटषड्यतिनकाल परावृत्तिसहीत एकसमेजा णे तेमजअहोप्रभुनोदर्शन अहोप्रभुनोचारित्र सकलपुजलअभोगी अ होपरमानंद इत्यादिकआश्चर्यथी आश्चर्यउपजे तेथीपोताने तेहेवीपरमा त्मदिसा नीपजाववानी रूचीउपजे पगेतेविचारे जे किवारेमाहारो सुध परिणामीक नावप्रगटे किवारेमाहारागुण हूं भोगवुं अनंताजीवोनीएव एवापुजलनेतज। पोतानोधर्म हूं किवारेभोगवीस एहवीरूचीउपजे पगे तेरूचीवंतजीवतत्वनीईहा करतांकालगमांमे तेजिमजिमतत्वनीईहाकरे

तिमतिम तत्वनो रंगप्रगटे जिमजिम तत्वनो रंगीथाय तिमतिम राग
 वेष अढारपापस्थानादि दोषथी उभगे केहेतां निवृते तिमढले केहेतां
 तेपणे परणमे तत्वजीहे केहेतां तत्वमार्गे स्वभावपरिणामीथाय एसर्वका
 र्यप्रनुने अवलंब्याथाय ॥८॥ इतिअष्टमगाथार्थ ॥

सुधमार्गेवध्योसाध्यसाधनसध्यो ॥ स्वामिप्र
 तिबंधेसत्ताआराधे ॥ आत्मनिस्पत्तितिहांसाध
 नानविटके॥वस्तुनुत्सर्गआतमसमाधे॥अ०॥ए॥

अर्थ ॥ एरीतेपरिणामीकपणे समरघो एआत्मा सुधमोक्षसाधनमा
 र्गेवध्यो साध्यजे पोतानोपरमात्मनाव तेहनासाधननो उपायसध्योथ
 को स्वामीजे सुमतिजिन तेहनेप्रतिबंधेकेहेतां तेहनाजेवीपोतानी सत्ता
 तेनेआराधे प्रनुजीजेवीसत्ताप्रगटकरे निःकर्मानिर्मलसुधानंदपदभोग
 वे पठेआत्माजेमनिस्पत्तिकेहेतांनीपजे तेमतेमसाधनाकेकारणपणोटके
 नही कार्यान्वयीकारणते कारणकांइ वस्तुधर्मनथी जेवस्तुकार्यनेसन्मु
 खथाये तेकारणपणेपरणमेकार्यनीपजे तेमतेनीकारणताध्वंसपांमे एम
 आत्मसिधे साधनतानविटके जिवारेवस्तुकेहेतां जीवपदार्थ उत्सर्गरीते
 संपूर्ण आत्मापोतानी समाधि परमानंदपांमे तेवारे कारणतारहेनही
 सिधपणेवस्तुनो मूलधर्मप्रगटे तिवारेसाधनपणोरहेनही ॥ इति ॥ए॥

माहरीसुधसत्तातणीपूर्णता ॥ तेहनुहेतुप्रनु
 तुंहीसाचो ॥ देवचंडेस्तव्योमुनिगणेअनुन
 व्यो ॥ तत्वभक्तंनविकसकलराच्यो॥अ०॥१०॥

अर्थ ॥ माटेहेप्रनुजीमाहारी सुधनिर्मल आत्मसत्ता तेहेनीपूर्णता
 केहेतांसंपूर्णता तेहेनोहेतु केहेतांनिमित्तकारण हेप्रनुतुहीजसाचोवे तमा
 राजेवा सुधदेवनोनिमित्तपाम्याविना माहारोनिर्मल मोक्षकेमनीपजे स

वर्जनीएहिजपरणतीठे निमिसावलंबीथइ उपादानावलंबीथाय देव
जेचारनिकायना तेहमांचंद्रमासमान वमेरा तेणेस्तव्यो मुनीनिग्रंथमो
क्ताभिलाषी तेणेअनुनव्यो तेहेनागुणनोआस्वादनकरथो एहवोअरि
हंतदेव तेनीतत्वरूपजेनक्ति एटलोवस्तुगतगुणनीबहुमानता तेनाऊपरस
वआत्माअर्थीजीवोतमेराचो मग्नथाव्यो ॥ इतिदशमीगाथार्थ ॥ १० ॥

॥ अथश्रीपद्मप्रभजिनस्तवन ॥

हुंतुजआगलसीकहुंकेसरियाजालएदेशी

श्रीपदमप्रभगुणनिधिरेलाल ॥ जगतारक

जगदीसरे वालेसर ॥ जिनउपगारथकील

हेरेलाल ॥ नविजनसिद्धजगीसरे ॥ वा० ॥ १ ॥

तुऊदरसणमुऊवालहेरेलाल ॥ दरसणसुद्ध

पवित्तरे ॥ वा० ॥ दरसणशब्दनयेकरेरेला

ल ॥ संग्रहएवंभूतरे ॥ वा० ॥ तु० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ हवेपद्मप्रभनानिमित्तकारणनीकारणतायथार्थरूपेस्तवेठे श्री
पद्मप्रभगुणनानिधानठे जगतारककहेतां जगत्रनेविषेमोक्षार्थीजीवते
हना तारकठे गुणाधिकठे तेमाटेयगत्रना ईसकहेतां स्वामीवमेराठे जिन
उपगारथीजहे के० पामे नव्यजीवसिद्धितेमोक्षरूप जगीसकहेतांसंप
दापामे हेप्रभुताहरोदर्शनमां कारणरूप ताहारीमुझानोजेदेखवुं तेउत्कृष्ट
कारणरूपे ताहारोदर्शन के० सासनउपादान कारणपणे दर्शन के०स
म्यक्त तेमुजनेवद्वन के० इष्टठे हेप्रभुताहरोदर्शनजेसम्यक्तत्वरुचीरूप
पतेसुद्धठे पवित्रठे जोआत्मानेस्वरूपनिरधार रुचीरूपप्रगट्यो तोआत्मा
मोह मल्लथी रहीतथाय माटे परम पवित्रठे उक्तंच ॥ सम्मत्तेणंसुद्धो ॥
सच्चमुकिच्चोहवइसिवहेऊ ॥ संवरबुद्धीतहनिज्जराय ॥ धम्ममूलंचसम्म

त्तं ॥ १ ॥ मूलंदारंपद्मं ॥ आहारोनायणंनिहि ॥ दुसुक्कंसाविधम्म
स्स ॥ समत्तंपरिकित्तिदं ॥ २ ॥ वलि दर्शनकेहेतां हेप्रनुजी ताहरोदे
खवो अथवासुधश्रद्धा ते जेजीव सद्दनयेकरे तेजीवनोजेसंगहनये ते
एवंभूतथाय एटलेनावार्थ एवे जे सर्वजीवसंगहनये सिद्धसमानवे ते
जेवारे पोत्तानासर्वआवर्णद्वयकरी संपूर्णसिद्धथाय तिवारेएवंभूतनये सि
द्धकहिये तेमाटेसंगहेतएवंभूतथाये इहांनदनोस्वरूप संक्षेपेकहिऐए
सत्ताग्राहीसंगहः वस्तुनीसत्तानेग्रहे तेसंगहनयकहिये अने वस्तुनाना
मपदनो जे अर्थतेपणेपरणम्यो वेद्यसंवेद्यपदेनावनिक्षेपे तेशब्दनयकहि
ये वलि सकलपर्यायपरणामिकतारूप प्रगटपणेसंपूर्णवस्तुते एवंभूतन
यकहिये एटलेताहरोदर्शन जे देखवोतेअंतरंग अरिहंतनास्वरूपनासन
आस्थादनसहितप्रभुतानोअवलोकनतेशब्दनयेप्रभुनोदेखवोथयोः

१ योगनी चपलता तथाउपयोगअन्यकार्यनो मात्रएकजोचकूई
जियेंकरीप्रभुमुञ्चानोजोवुंते नैगमनयप्रभु दीग।

३ वंदन नमन आसातनावर्जनपणे जे प्रभुमुञ्चातथाप्रभुनासरीर
नोदेखवोते व्यवहारनयप्रभुदीग।

४ प्रभुनागुणनोयोग विकल्परूपउपयोग अनेसर्वइंद्रीयें प्रभुने
जोवे स्तवे एकाग्रकरे चपलतामिटावे तथाहरषसहित प्रसस्तरागनीमु
ख्यताहोत्ये तेरुजुसूत्रनयेप्रभुदीग।

५ अंतरंगपरिणामपरिणति चेतनानोआकर्षण तथाश्रीवीतरागनी
वीतरागतायें योगसर्वप्रभुमुञ्चा तथाप्रभुनासरीरतिहांवल्गा अंतरंग आ
त्मसत्ताप्रगटकरवारूप साध्यरुचीययोथको प्रभुतानीतत्त्वसंपदारूपअ
वलोकन तेसद्दनयेप्रभुजीदीग एरीतेश्रीप्रभुजीने देखे ते नियमास्वस
त्ताप्रगटकरे माटेनिमित्तकारणरूप प्रभुदर्शनजाणवुं एमसम्यक्तनाप

અનયકરીને સદ્નયેજેસુધ સિદ્ધતારૂપ સમકિતતેસંસારી જીવનીસત્તા પ્રાગ્ભાવનોકારણહે. ફહાંબેગાથાનુઅર્થપૂરોથયો ॥ ૦ ॥

વીજેવૃદ્ધઅનંતતારેલાલ ॥ પસરેનૂજલ

યોગરે ॥ વા૦ ॥ તિમમુઝઆતમસંપદા

રેલાલ ॥ પ્રગટેપ્રનુસંયોગરે ॥ વા૦ ॥ તુ૦ ॥ ૩ ॥

અર્થ ॥ હવેકારણકાર્યભાવકહેહે જેમવીજમાંઅનંતાવૃદ્ધ ઉપજ વાનીઝતીહે પળમાટીમાંનાચે તથાપાણીસીંચેતિવારેઝગે એટલેમાટીતથાપાણીનાસંયોગેવધેરીતહે તેમઉપાદાનધર્મ તેનિમિત્તકારણવિનાપ્રગટેનહી માટે માહારીઆત્મસંપદા યથાપીસત્તારૂપેઝતીહેપળજિવારેપ્રનુશ્રીવીતરાગદેવનોઢોગમિલે તેવારેતેઆલંબીતત્વને આલંબનેવરતે તોનીપજે ॥ ૩ ॥

જગતજંતુકારજરૂચરેલાલ ॥ સાધેઊદયે

નાંણરે ॥ વા૦ ॥ ચિદાનંદસુવિલાસતારેલા

લ ॥ વાધેજિનવરઝાણરે ॥ વા૦ ॥ તુ૦ ॥ ૪ ॥

અર્થ ॥ સર્વ યગત્રવાસીજીવઆહાર વિષયપરિગ્રહમેલધવારૂપકાર્યનારુચી કહેતાં અનિલાષીહે પોતપોતાનાકાર્ય કરવારૂપ પરિણામ સર્વજીવોનેહે. પળસૂર્યઊદ્યોતરૂપ નિમિત્તપામ્યાવિના કાર્યકરીસકેનહી સૂર્યઊદ્યોતરૂપ નિમિત્તકારણપામે સર્વલોકકાર્ય કરવાલાગે ઈરીતેપ્રગટદેસ્વાયહે તેમમાહારીઆત્મા ચિદકહેતાંજ્ઞાન આનંદકહેતાં અવ્યાબાધસુખ અથવાસકલજ્ઞેયજ્ઞાયકતારૂપ જેજ્ઞાનતેહેનોજેઆનંદ તે ચિદાનંદ તેની સુવિલાસતા કે ૦ સુધપળેબોગવવો તેઆત્માનંદ બોગી પળો યથાપિ સત્તાનેવિષે ઝતોહે પળજિવારે જિનરાજનો વરકે ૦ પ્રધાન અનુજ્ઞાનદોષ તથા ઇકાંતદોષ તથાઅર્થાપત્તિદોષ રહિત ધ્યાનકરિયે તિવારે આત્માનંદ પ્રગટે ઉપાદાનહે પળ હેપ્રનુતુમારો નિમિત્ત મ

લેપ્રગટથાયે માટેમાહારે પ્રભુસમાન ઉપગારી કોહિનહી તેકારણે હેપર
મેશ્વર તાહરોદર્શન મનેવાહોહે જેઅનંતાનવ નમતાં નપામ્યો તેજો
મિલે તો માહરો અંતરંગનો અનંતો અનંતો અનંતા કાલનો દલિવ
જાએ ઉકંચ નૂનં ન મોહતિમિરાટતલોચનેન॥ પૂર્વ વિનો સકુદપિ પ્રવિ
લોકિતોસિ॥મર્માવિધો વિધુરયંતિ હિ મામનાર્થાઃ ॥પ્રોયત્પ્રબંધગતયઃ
કથમન્યથૈતે ॥ ૧ ॥ ઇટલેપ્રભુનો દર્શન ડુર્લભે તે તેહનીપ્રાપ્તિ ના
અર્થી જે જીવ તેનેષ્ટહોએ ઇતિચતુર્થગાથાર્થ ॥ ૪ ॥

લબ્ધિસિદ્ધમંત્રાદ્દરેરેલાલ ॥ ઉપજેસાધક
સંગરે ॥ વા૦॥ સહેજઅધ્યાતમતત્ત્વતારેલા
લ ॥ પ્રગટેતત્ત્વીરંગરે ॥ વા૦॥ તુ૦ ॥૫ ॥

અર્થ ॥ ડયાંતજેમ આકાસગમન પ્રમુખ લબ્ધિયો તેનીજે સિદ્ધિ
તે મંત્રાદ્દરમાંહે પળેતે તેહવો ઉત્તર સાધક મિલે તિવારે નીપજે તેમ સ
હેજ સ્વનાવ રૂપ જે અધ્યાત્મ કહેતાં આત્માથી તન્મય પળેરહી જે
સ્યાદાદરૂપ જ્ઞાનદર્શનાદિક આત્મીકપરણતિ રૂપ તત્ત્વતા તે યદપિ
વસ્તુધર્મે આત્માનેવિષેઘતીહે પળજિવારે નિષ્પન્ન તત્ત્વી સુદ્ધનિર્મલ નિરા
વર્ણ આત્મ સ્વરૂપ ખોગી આત્મરમણી આત્માશ્રદ્ધી અસંખ્યાત્ પ્રદેસ
પુજલ સંપ્લેષરહિત સુદ્ધદેવને આલંબને ઇકરંગકરે તિવારે જ્ઞાના
વર્ણાદિ કર્મથી રહિત નિરાવર્ણરૂપ પ્રગટ નાવનો ઘતાપણોપામે ઇતિ॥ ૫ ॥

લોહધાતુકાંચનહુવેરેલાલ ॥ પારસપરસ
નર્પામિરે ॥ વા૦ ॥ પ્રગટેઅધ્યાતમદસારે
લાલ ॥ વ્યક્તગુણીગુણગ્રાંમરે ॥ વા૦ ॥ તુ૦ ॥૬ ॥

અર્થ ॥ લોહધાતુમધ્યે કાંચન કેસુવર્ણ થવાની સત્તાહે પળ પા
રસ પાષાણ પ્રમુખ બાદ્યનિમિત્ત પામીને પોતાનો સોનાપણોલહેહે તેમ

भव्यजीवनीपण सुख आत्मिकदसा अद्यपि सत्तारूपवे पणव्यक्त के०
 प्रगट कर्मावर्ण रहित जे गुणी अरिहंत तेहना गुणधामकरतां स्मर
 ण करतां आपणो आत्मा गुणानुयायीथई संपूर्ण गुणीपणोपामे इहां
 कोईपुढसे जे निमित्तविना सिद्धपणो केमनपामे तेनेउत्तर जे आत्मा
 आनादिनो पुञ्जरूप परनिमित्तपामीने बंधपद्धतिकरेवे तेजोपुञ्जर
 रूप परनिमित्त मुके तो मुक्तथावे तेपुञ्जरूप परनिमित्त ते अरिहंत
 रूप सुधनिमित्तने अवलंब्याविना टलेनही माटे वीतरागदेवरूप सुध
 निमित्त पामे आपणो तत्त्वप्रगटे इतिषष्टगाथार्थ ॥ ६ ॥

आत्मसिद्धिकारजनीरेलाल ॥ सहेजनिया

मकहेतुरे ॥ वा० ॥ नामादिकजिनराजनारे

लाल ॥ नवसागरमांहेसेतुरे ॥ वा०॥तु० ॥ ७॥

तेवास्ते आत्म सिद्धिरूपकार्य करवाने सहेज अकृतम नियामक के०
 निरधार हेतुके० कारण जेश्रीवीतरागदेव ते पामीने निश्चे भव्यजीवने
 मोक्षनीपजे नामादि के० अरिहंत एहवोनामते श्रवणे उच्चरणे स्मरणे
 करी पण अनेकजीव गुणावलंबी थई समकित प्रमुख गुणपामीने सि
 द्धथद्या तथाश्रीअरिहंतनी स्थापना जेमुझा समतानोसमुझ विषयवि
 काररहित अतिसयसंपन्न जिनथापनादेखी योगथंने गुणीनेअवलंबे
 स्वगुणावलंबीथद्या अनेकजीवसिद्धिपाम्या तथाश्रीपरमप्रभुनो अव्यनि
 द्वेपो तेविचरता सरीरधारी जिनराज तेहना विहार उपदेस समवस
 रणदेखी अद्भुतताने अवलंबी अनेकजीव गुणावलंबीथई स्वधर्मसं
 पदावरी सिद्धिपाम्या तथाभावनिद्वेपोते अरिहंतव्यना केवलज्ञाना
 दिगुणतथा अगुरु लघुतादि पर्याय तेहनी अनंत परणतीनो भासन
 श्रद्धान तथा रमण के० पोताना तत्त्वने अवलंबता अनेकजीव मोक्ष

રૂપ લક્ષ્મીપામ્યા માટે અરિહંતના નામાદિ ચારનિક્ષેપાંતે તે નવરૂપ માહાસમુદ્રમધ્યે સેતુ કે ૦ મોટીપાજસમાનતે ઇટલેપ્રજુના નામાદિચાર નિક્ષેપાને અવલંબીનેઆત્મસિદ્ધિકરવી ॥ ઇતિસત્તમગાથાર્થ ॥ ૭ ॥

ધંનનંદિયયોગનોરેલાલ ॥ રક્તવરણગુ

ણાયરે ॥ વા ૦ ॥ દેવચંડવૃંદેસ્તવ્યોરેલા

લ ॥ આપઅવર્ણઅકાયરે ॥ વા ૦ તુ ૦ ॥ ૮

અર્થ ॥ વલિ શ્રીપદ્મપ્રન સ્વામીનો રક્તવર્ણ સરીર તે સામાજીવ નાંદી તથાયોગનો ધંનનતે ઇટલે ઇંદ્રીયો વરણાદિકને અવલંબીને રહે માટેપ્રજુજી રાતેવર્ણે ગુણગંધીર્યાદિક તેહનારાજાતે દેવ જે ધર્મ દેવ તેસાધુ નરદેવતેચક્રવર્તિ નાવદેવ તે નવનપતિ પ્રમુખ તેહમાં ચંડ માસમાન વલિંદ્ર ગણધરાદિક તેહનાવંદ કે ૦ સમુદ્ર તેણેસ્તવ્યા પણ પ્રજુકેહવાતે અવર્ણ અગંધ અરસ અફરસ ઇહવાઅકાલતે સરીર રહિતતે ઇટલે નાવકર્મ કલ્યકર્મ નોકર્મરહિતતે સકલપુજલાતીતતે. ઇહવા શ્રીપદ્મપ્રનદેવતે મને આધારનૂતતે પરમસરણતે એનાનિમિત્તે પરમ પદનીપજે ઇતિઅષ્ટમગાથાર્થ ॥ ૮ ॥ ઇતિપદ્મપ્રનજિનસ્તવનંસંપૂર્ણ ॥

અથશ્રીસુપાર્શ્વજિનસ્તવન

હવે શ્રીસુપાર્શ્વ પ્રજુને સહેજધર્મરૂપ તત્ત્વ સંપદાપણે સ્તવે તે જગત્રના જીવપુજલા નંદીતે તેનવાપુજલનેલેવે આનંદપામેતે પણતે પુજલ સંયોગ જન્ય સુખ તથાહુઃસ્વ તેઆત્મહિતનહી વિનાતે માટે અ ને જે આત્માનો સહેજસુખ તેઆત્મધર્મતે આત્માના અનંતાગુણતે તેગુણગુણનો સુખ જુદોજુદોતે અનેએક અવ્યાવાધ સુખરૂપ આત્મધર્મજુદોતે એમ આગમમાં વ્યાખ્યાતે તથા આત્માના જ્ઞાનદર્શનરૂપ ગુણ તેમૂલગુણતે અનેવીર્યાદિક સર્વતે ગુણનીપ્રવૃત્તિરૂપધર્મતે એક એવીપણ

व्याख्याते अने १ ज्ञान २ दर्शन ३ चारित्र ४ दान ५ लान ६ भोग
 ७ उपभोग इत्यादिक अनंत गुण आत्मानेविषेते तथाविसेषावश्यक
 मांहेकस्योते द्वायिकसम्यक्त्वकेवलज्ञानकेवलदर्शन सिद्धत्वानि पुनःसि
 द्धावस्थायामपि भवन्ति । अन्येतुदानादिलब्धिपठचकं चारित्रं सिद्धस्या
 पीडन्ति । तदावरणस्य तत्राप्यभावात् आवरणाभावेपि च तदसत्त्वे क्षीण
 मोहादिष्वपि तदसत्त्वप्रसंगात् ततस्तन्मते चारित्रादीनां सिध्ययवस्थाया
 मपि सद्भावः । पुनस्तत्त्वार्थे । पुनरप्यादिग्रहणं कुर्वन् ज्ञापयति । अत्रान्त
 र्धर्मात्मकतयाऽशक्याः प्रस्तारयितुं सर्वे धर्माः प्रतिपदम् । प्रवचनज्ञे
 न तु पुंसां तथासंभवमायोजनीयाः । क्रियावत्त्वं पर्यायोपयोगिता प्रदे
 शाटकनिश्चलता एवंप्रकाराः सन्ति भूयांसः । अपिःसमुच्चये । एवंप्रकारा
 अनादिपरिणामिका भवन्ति जीवस्य भावाः । इहांजीवनेविषे अनन्ताधर्म
 जुदाजुदाकक्षा तथारत्नाकरावतारिकामध्ये सप्तभंग्यधिकारे नन्वेक
 स्मिन्जीवादौप्रतिवस्तुन्यनंतधर्मात्मकत्वेनानंतधर्मवत्त्वमेव स्यादादरत्ना
 करे एकत्रवस्तुन्येकैकधर्मपर्यायानुयोगवशादविरोधेन व्यस्तयोः सम
 स्तयोश्चविधिनिषेधयोः स्यात्कारांकितः सप्तधावाक्प्रयोगः । सप्तभंगी
 तिनन्वेकस्मिन्जीवादिवस्तुन्यनंताविधीयमाननिषिध्यमानानानाधर्माः
 स्यादादिनांभवेयुः वाच्येयत्तायत्तत्वादाचकेयत्तायाः ततो विरुद्धैवस
 प्तभंगीतिब्रुवाणं निरस्यति एकत्रवस्तुनि विधीयमाननिषिध्यमानानं
 तधर्माऽन्युपगमेनानंतभंगी प्रशांतैवसप्तभंगीतिनचेतसिनिधेयमिति अ
 ब्रहेतुमाह विधिनिषेधप्रकारापेक्षया प्रतिपर्यायवस्तुन्यनंतानामपि सप्त
 भंगीनामेव संभवादिति तथाप्येकैकपर्यायमाश्रित्य विधिनिषेधविक
 ल्पाभ्यां व्यस्तसमस्ताभ्यां सप्तैवभंग्यः संभवन्तिनपुनरनंतास्तत्कथमनंतभं
 गीप्रसंगादिसंगतत्वं सप्तभंग्याःसमुद्भाव्यते कुतस्तत्तथैवभंगाःसंभवन्तीत्य
 ब्राहुः प्रतिपर्यायं प्रतिपद्य तु पर्यनुयोगानां सप्तानामेवसंभवादिति अ

नंतधर्मापेक्षया सप्तभंगीनामानंत्यं यदायातितदभिमतमेव ॥ एतलेवस्तुविषे
 धर्मअनंतावे इहांकोइकहेजे धर्म तथागुण वस्तुजुदीते तेअजाणवे नाम
 नेद अंशनेदपणोतो शब्दादिक नयसर्वमानेवे छटकुं नादिकोनेविषे एक
 वस्तुनास्वमदीपदीयायमांपण नामनेदेनेदकहेवे एरीतेगुणसब्द ॥ तथाधर्मस
 ब्दनोनेदार्थवे पणविसेषरीतेगुणधर्मएकजवे श्रीविशेषावश्यके जहसोविसे
 सधम्मो ॥ चेतएतहमयाकिरिया ॥ इहांचेतनागुणने धर्मकहीबोलाव्योवे व
 लिनाप्यनेविषे आह ननु गुणस्वभावयोर्नेदएवतद्नेदनिबंधनधर्मनेदा
 भावात् ॥ इत्यादिहवे ॥ नेदगुणनाभाषोजे ॥ तिहांअस्तिकतालहियेजी ॥ एष्व्य
 गुणपदीयनारासमां जसोविजयजी उपाध्यायेपण अस्तिकता धर्मनेगु
 एकहीबोलाव्योवे वलिसिद्धांतमांपण उपयोगादिक अव्याबाध तथा
 अवेनेआदिक अनेक गुणकस्यावे तथातत्त्वार्थमां मुक्तआत्मानिष्क्रियः
 तथाकादिकसम्यक्त्ववीर्यसिद्धत्वदर्शनज्ञानैरात्यंतिकैः संयुक्तोनिर्द्वेदेना
 पिसुखेन तथा अस्तिकायत्वगुणवत्त्वानादित्वासंख्येयप्रदेशवत्त्वनित्यत्वाद
 यः संत्येवजीवस्य त्रयपि भगवतिसूत्रमांसिद्धनेअवीरित्वा तथाअचारिनि
 याकस्यावे तेतोकरणरूपचलवीर्यनीअपेक्षार्थे पणतेहिज श्रीअनुयोग
 धारमां क्हादिकलब्धिअधिकारे तथापन्नवणासूत्रमां वीर्यतेजीवल्ल
 णवे एककथुंवे तथा चारित्ररूपप्रवृत्तिनीनावे पणधिरतारूपचारित्रतेतो
 जीवनोत्पल्लवणवे तेउत्तराध्ययनना अठ्यावीसमां अध्ययनधीजोवो
 तथा वसुदेव हिंदमध्ये वलिश्रीपालचरित्रमध्ये सिद्धस्तुतिअधिकारेक
 क्षोवे गाथा ॥ जेणंतगुणाडुगुणा ॥ ईगतीसगुणायअह्वअवृगुणा ॥ सिद्धां
 णंतचक्रका ॥ तेसिद्धादितुमेसिद्धिं ॥ १ ॥ तथावहृत्कल्पभाष्ये ॥ दवे
 णजीवदत्तं ॥ संखातीतपदेसमोगाढं ॥ कालेअणार्इणिहणो ॥ जावे
 णाणार्इयाणंताः ॥ २ ॥ इमद्व्यार्णय तथाआप्तमीमांसादिकअनेकग्रंथोमां
 कथुंवे माटेआत्मानीजेवारे नेदव्याख्याकरिये तेवारेगुणअनंता एकएक

ગુણનેવિષેઅવિનાગઅનંતા એકએકઅવિનાગનેવિષેઅનંતાપર્યાય એક
 અપ્રયમીનેવિષેવ્યાख्याદેવાય છે અનેતેજઅવિનાગતથાપર્યાયનોએકપ
 ણો શ્રીનગવતિનીટીકામાંદેવાય છે અનેસંક્ષેપવ્યાख्याએ ગુણપર્યાય
 બેહુનેએકપર્યાયાસ્તિકકહીબોલાવ્યા છે એમમતિવિષમટાલીનેશ્રદ્ધારાસ
 વી રૂપાંશ્રીઅરિહંતધ્વજનેવિસેષે ઓલસાવવાનિમિત્તેગુણગુણની જુદીજુ
 દીવ્યાख्याજણાવવામાં છે તથાપોતાનીસત્તાની રુચીપ્રગટકરવામાં છે ગુણ
 ગુણનો જુદોજુદોધર્મકહીસ્તવનાકરિયે છે એપ્રસસ્તિથર્ હવેગાથાનોઅર્થ
 ॥ હોસુંદરતપસરિષોજગકોઈનહી એદેશી ॥

શ્રીસુપાસઆનંદમે ॥ ગુણઅનંતનોકંદહો ॥ જિનજા ॥

જ્ઞાનાનંદેપૂરણો ॥ પવિત્રચારિત્રનાનંદહો ॥ જિ ૦ ॥ ૧ ॥

અર્થ ॥ શ્રીસુપાર્શ્વપ્રજ્ઞાનંદમર્શે સુદ્ધઆનંદતે એનેવિષે છે જેમાં છે
 પરનો નેલનથી સ્વરૂપસુસ્વ છે વલિસુપાર્શ્વપ્રજ્ઞાકેહેવા છે જે સહનાવીગુણ
 અથવા ધ્વ્યાશ્રિતાનિર્ગુણગુણા એટલેધ્વ્ય જે સમુદાય તેહનાઆશ્રિત
 દ્વા તેગુણમાં ગુણપણોનહી ગુણમધ્યેતોપર્યાય છે સર્વેસપજ્જવાગુણા રૂપ
 કલ્પનાપ્યવચનાત્ ॥ તથા અપજ્જવેજાણણાનત્થિ ॥ રૂપઆવશ્યક
 નિર્મુક્તિ વચનાત્ માટેગુણનેવિષે પર્યાય છે પણ ગુણનેવિષે અન્ય
 ગુણનથી શ્રીનયચક્રમાંકદ્વારે જે ગુણનેવિષે અન્યગુણપણોહોય તો
 ગુણતેધ્વ્યપણોપામે તેમાંટેગુણતે નિર્ગુણ છે એટલેસુપાસ પ્રજ્ઞાપધ્વ્ય છે તે
 ગ્યાનાદિક અનંતગુણનોકંદ છે ગ્યાન જે આત્માનો વિસેષાવબોધરૂપ
 સકલવિસેષધર્મ ગુણપર્યાય તેહનીઅનંતિ પરણતિ તેહનોજ્ઞાત્યક નિ
 ત્યાનિત્યાદિક અનંતધર્મનોજ્ઞાયકત્વ વેત્ત્વ અગુરુલઘુત્વ અનંતપર્યા
 યનોપિંદુ તે ગ્યાનગુણ તે લોકાલોક સકલ પ્રત્યક્કરૂપ સર્વપ્રદેસ નિ
 રાવર્ણ રૂપ તેહને આનંદેકરી પાવનો કહેતાપવિત્ર છે પૂર્ણ છે વલિકષાય

तथा पुञ्जल फल आस्यारूपदोष रहित स्वरूप थिरतारूप जे चारित्र
अनंतपर्यायात्मक अकषायता अवेदता असंगता परमह्ममा परममार्द
वपरमआर्यव परमनिर्लोभता रूप स्वरूपएकत्व रूपचारित्रधर्म असं
ख्यातप्रदेसे व्यापकपणे रसोवे तेहनोछानंद हेश्रीसुपासप्रभु ताहारे वि
षेवे एटले चारित्रानंद मदीगो तेमाटे पवित्रनिर्मलगो इति ॥ १ ॥

संरक्षणविणनाथगो ॥ अव्यविनाधनवं
तहो ॥ जि० ॥ करतापदकिरियाविना ॥
संतअजेयअनंतहो ॥ जि० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ वलिहेप्रभुतुमे संरक्षणविनानाथ कहेतां धणीगो एटलेको
ई अन्यजीवनी तथाअन्यअव्यनी रखवालीकरतानथी केमजे संरक्षण
पणो करवो एतमारो धर्मनथी माटेकोईना तमेरहकनथी पण सरण
त्राण आधाररूपगो मोक्षनाहेतुगो तेथीनाथगो:

वलिअव्य जे धन कंचन परिजन गण मंदिरादिसर्व परिग्रह रहित
गो तोपणज्ञानादि स्वगुण पर्यायरूप अनंतो धन श्रीप्रभुनेपासेवे माटेधं
नवंतगो वलि हे प्रभु तुमाराविषे करतापद कहेतां करतापणोवे पण ग
मन परिसर्पणादिक क्रियाविना करतागो एटले बीजाने करतापणो ते
क्रियाथकीहोवे अनेतमे अक्रियगतां करतागो मुक्तआत्मानिःक्रिय.
एमतत्वार्थटीकामांकसोवे

वलिप्रभुजीतुमे संतगो उत्तमगो तत्तपरिणाम रहितगो अजेय कहे
तां रागद्वेष परीसह वेरीएकरी अजेयगो वलिकोईकाले विणसोनही
माटे अनंतगो अथवा अनंतपर्याय माटे अनंतगो ॥ इति ॥ २ ॥

अगमअगोचरअमरतुं ॥ अन्वयरुदि
समूहहो ॥ जि० ॥ वरणगंधरसफरसवि
णु ॥ निजभोक्तागुणअहहो ॥ जि० ॥ श्री० ॥ ३ ॥

અર્થ ॥ વલિ હે પ્રનુ તુમારોસ્વરૂપ તુહગ્યાની જાણિસકેનહી માટે અગમરો. વલિહેપ્રનુ તમેશ્વિયગોચરનથી માટે અગોચરો. વલિ આયુકર્મના ક્ષયથી પ્રાણવિયોગથાયે તેને મરણકહિયે તે તમેપ્રાણ તથા મરણરહિતરો માટે હેપ્રનુતમે અમરરો. વલિપ્રનુતમે અન્વય કહેતાં જે સહેજનાવ્યાપક પોતાના ગ્યાયકાદિકગુણ ની પ્રવૃત્તિસહિત જે જ્ઞાન દર્શન ચારિત્ર વીર્યાદિકગુણતે અન્વયીગુણકહિયે તેહિજકુધિ કહેતાં સંપદા તેહનાસમૂહરો અને દોષને ટલવેકરી જે અકષાત્યાદિક ગુણકપના તે વ્યતિરેકગુણકહિયે તથા સતિસદ્ભાવો એટલેજેઠતેજે પામિયેતે અન્વયીગુણકહીયેતેનાસમૂહરો. વલિવર્ણ ગંધ રસ ફરસ તેપુજ્જલ ધર્મરે તેથીતુમે રહિતરો અનેનિજ કહેતાં પોતાનો જે સ્વરૂપધર્મ તેહ નાનોક્તારો ગુણનાવ્યૂહ કહેતાં સમૂહરો ॥ ઇતિત્રીયગાથાર્થ ॥ ૩ ॥

અક્ષયદાનઅર્ચિતના ॥ લાનઅયત્નેનો

ગહો ॥ જિ૦ ॥ વીર્યસક્તિઅપ્રયાસતા ॥

સુદ્ધસ્વગુણુપનોગહો ॥ જિ૦ ॥ શ્રી૦ ॥ ૪ ॥

અર્થ ॥ વલિહેપ્રનુજી તુમારા અનંતાગુણની પ્રવૃત્તિનીરીત કહેરે વીર્યગુણ તે સર્વગુણને સહકારદિયેરે તેમ ગ્યાનગુણના ઉપયોગવિના વીર્યફુરીસકેનહી તેથીવીર્યને સહાય ગ્યાનગુણનોરે તથાગ્યાનમાં રમણતે ચારિત્રનો સહાયરે અને પરરમણ નકરે તે ચારિત્રને ગ્યાનનો સહાયરે એમ એકગુણને અનંતગુણ નો સહાયરે હવે જેગુણસહાયદિયે રે તેતોઆત્માનાગુણમાં દાનધર્મરે એમપ્રનુજીતુમે પ્રતિસમય અનંત સ્વ ગુણસહાયરૂપ દાન તેઅનંતોદ્યોગો પણકિવારે ક્ષયપામોનહી બીજા જ ગત્રમાં દાનના આપનાર કેટલેકાલે ક્ષયથજ્જાલ અને તુમે સાદિ અનંતકાલ સ્વાધીનપણે સ્વગુણરૂપ પાવને અનંતોદાન અક્ષયપણેયો

બો એહ્વોદાનગુણ તુમરાવિષેબે અનેજેગુણ ને જે ગુણમીસહાયરૂપ સ
ક્તિનીપ્રાપ્તિ તે લાભબે બીજાને જે ચિંતવે તે લાભથાત્ત તેપણ નિર્ધાર
નહી અને પ્રજુજીતુમારે ચિત્તનાવિકલ્પ રૂપ જે લાભાર્થોપણો તેનથી
તોપણ લાભઅનંતોબે માટેઅણચિંત્યાલાભનાધણીબો એહ્વોલાભગુણે
વલ્લિહેપ્રજુજી તુમે પોતાના પર્યાય ને પ્રતિસમયે જોગવોબો પણ પ્ર
યાસવિના જોગવોબો માટેતુમે વ્યભવિના પ્રયત્નવિના જોગમટીબો જીવના
સર્વગુણની પ્રવૃત્તિ નોસહાયીજે વીર્ય તે અનંતો અન્યસહાયવિના ફુરીર
સ્યોબે પણતેવિનાપ્રત્યાસે એટલે ઉદયમવિના વીર્યફુરેબે વલ્લિસુદ્ધસ્વગુણકે
સ્વનાવી જે સ્વગુણ તેહનોઉપજોગબે ૧૫૦૫ અંતરાયની પ્રકૃતિનાક્રય
થી પાંચગુણપ્રગટ્યાબે એટલે સ્વરૂપનોદાન સ્વરૂપનોલાભ સ્વપર્યાયેનો
જોગ સ્વગુણનોઉપજોગ સ્વ સર્વપરિણતિ સહકાર સક્તિ તે વીર્ય એરીતેધ
ર્મપ્રગટથયાબે ॥ ઇતિચતુર્થગાથાર્થ ॥ ૪ ॥

एकांतिकआत्यंतको ॥ सहजअकृतस्वा

धीनहो ॥ जि० ॥ निरुपचरितनिरदंद

मुख ॥ अन्यअहेतुकपीनहो ॥ जि० ॥ श्री० ॥ ५ ॥

અર્થ ॥ વલ્લિતુમને સુખપ્રગટ્યાબે તેકેહવાબે જે એકાંતિક કે ૦ એ
કલોસુખ જે પાબોઉલ્લખપામેનહી વલ્લિ અત્યંતકો કે ૦ જેથીવીજો વ
ધારેસુખ કોઈનથી એટલે સર્વથીઅધિક તેપણ સહેજ કે ૦ સ્વનાવનો
અકૃત કે ૦ અણકીધો પણ કોઈનોકરેલોનહી તે પોતાનેસ્વાધીન પણ
પરાધીનનહી. વલ્લિનિરૂપ ચરિત્ત કે ૦ જેઉપચારરૂપનહી અઘતા આ
રોપને ઉપચારે કહિયે તેસુખમાંકાફ ઉપચારપણોનથી સંસારમાં સા
તાવેદનીનોસુખ તે ઉપચરિતસુખબે કેમજે સાતામધ્યે સુખધર્મનથી પ
ણઅજ્ઞાન મુલે સંસારી આત્મા સુખ માનેબે અનેવમેરા એને સુખકહેતા
નથી જેસંસારાનિનંદી મોહેંમૂઢ પરમાર્થનેઅજાણતા વિષયગૃહ ઇંદ્રિય

देहजनित सुखनेसुखमानेने तेसुखनही यतः विसयसुहृदुःखंचिय ॥
 दुःखफट्टारउतिगुह्व ॥ तंसुमुवयाराउ ॥ नउवट्टारोविणातच्चं ॥ १ ॥
 इतिविसेषावस्यके तथा सातानो उदये तेपण स्वधर्म रोधकणे अनेपु
 जल कर्मनोविपाकणे तेसुखनही सायासाळं दुःखं ॥ तविरहंभियसुहं
 जउत्तेणं ॥ देहिंदियेसु दुःखं ॥ सुखंदेहिंदियानावो इति ॥ १ ॥ एम
 उदैकसुखते सुखनही अने जे सिद्धनिरूपम अनंत आत्मस्वभाव प्रा
 गभाव भोक्तापणे तेसुखजाणवो वलिनिरुद्धं के० जेमाहे अन्यजी
 व तथा अजीवज्व्यनो संयोगनही एटले परवस्तुनोनेलनथी अन्य
 के० बीजा ज्व्यनो हेतुपणेजेमांनथी वलिपीन के० पुष्टे प्रबलणे मा
 देश्रीसुपार्श्वजिन नो आत्मिकसुख ते माहानंदणे. इति ॥ ५ ॥

एकप्रदेसेताहरे ॥ अव्याबाधसमायहो ॥

जि० ॥ तसुपर्यायअविनागता ॥ सर्वा

कासनमायहो ॥ जि० ॥ श्री० ॥ ६ ॥

॥ वलिहेप्रनु तुमारा आत्माना एकप्रदेसनेविषे अनंतगुण अनंतप
 र्यायणे तेमाहे एकप्रदेसे जे अव्याबाध गुण समाही रसोणे तेअनंतोणे
 तेअव्याबाध सुखना पर्याय तेना केवलिनीबुद्धिये जेहनाएकस्वमना
 बेस्वमनथाळ तेवा अविनाग करिये तेलोकतथाअलोकाकासना एके
 काप्रदेसे एकेको अविनागराखिये तो पणसमायनहीएटले आकासना
 प्रदेसथीपण अनंतगुणाणे ॥ यतःखित्ताउनावधम्मअणंतगुणंइति ॥
 सदाखेत्रधर्मथी नावधर्म अनंतगुणाणे ॥ इतिषष्ठगाथार्थ ॥ ६ ॥

इमअनंतगुणनोधणी ॥ गुणगुणनोआ

नंदहो ॥ जि० ॥ नोगरमणआस्वादयु

त ॥ प्रनुतुंपरमानंदहो ॥ जि० ॥ श्री० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ इमके० एरीते हेप्रभुतुमे अनंतगुण ना धणीगे ज्ञान दर्शन
चारित्र वीर्य अव्याबाध अमूर्तता अगुरुलघु दान लाभ भोग उपभो
ग कर्ता भोक्ता परिणामीकता अचल अविनासी अनंत अज अना
श्रयी असरीरी अणहारी अयोगी अलेशी अवेदी अकषादी असंख
प्रदेसी अचल अक्रिय सुखसत्ता प्रागभावरूप नित्य अनित्य एक अ
नेक सत् असत् भेद अनेद नव्यत्व अनव्यत्व सामान्य विशेष इत्यादि
अनंतगुण पर्यायरूप धर्मनाधणीगे तेगुणगुणनो जुदोजुदो आनंदगे
जेम संसारीजीवने धननो सुखभिनगे रूपनोसुखभिन भोजननोसुखभि
न देखवानोसुखभिन थानकनोसुखभिन तेमसिद्धआत्मा ने पण गुण
गुण नो सुख भिनभिनगे तेथीअनंतो अनंतरीते आनंदगे एटला सर्व
गुणनोआनंदगे सर्वनोभोगपणगे केमके भोगव्याविना आनंदथतो नथी
एटले अनंतागुणना आनंदनो भोगअनंतोगे तेमज तेसर्वगुण ने विषे
अनंतोरमणपणगे तेम अनंतागुणने आत्मादीने भोगीथयोथको
आनंदनेविलसेगे माटेअनंतो आत्मादपणगे तेथीहेप्रभु तुमे परमानंदगे
गुणगुणीनो अनेद उपचार बोलाव्यो जेपरमानंदमयी तेहिज परमानंद
एहवापरमदेवगे ॥ इतिसप्तमगाथार्थ ॥ ७ ॥

अव्याबाधरुचिदई ॥ साधेअव्याबाध
हो ॥ जि० ॥ देवचंजपदतेलहे ॥ परमा
नंदसमाधहो ॥ जि० ॥ श्री० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ एहवापरमानंद रूप अव्याबाध सुख श्रीपरमात्म प्रभुनेविषेगेतेनि
रधारकरयो तिवारेजाण्युंजे एहवोज सुखमाहारेविषे पणगे एहवोजाणप
णोप्रगटयो तेथी नव्यजीवने उपयोग आव्योजे हुंपण ग्यानादिअनंतगु
णीहुं हवेमाहरो सुखानंदभोग किवारेप्रगटे एहवाउपयोगे जेजीव जे
ष्टमहिनामां जेमबपैयो वृषातुर थइने वरसादना अनिलाषेवरते तेनी
परे अव्याबाध सुखनो रुचीअनिलाषी थइने पुजलसंभोग जन्यसुख

तेतोविषनक्षत्र समान आत्मस्वरूपना घातकजाणीने तेथीउभग्योथ
 को एक आत्मानंद किंवारेप्रगटे पढेतेहना साधक जे मुनी राजना च
 रणसेवतां उदासीनधर्मे साधे के० निपजावे आत्मिक अव्याबाध
 सुखप्रते एटले उत्तम जीव स्यादाद आगमश्रवणकरी पांचआश्र
 वथीविरमी सुधसंत्यमीथइ देहनिस्पृहिको मोक्षनेसाधे यतःपंचासवे
 विरत्ता ॥ विसयविजुत्तासमाहिसंपत्ता ॥ रागदोसविमुत्ता ॥ मुणियोसाहं
 तिपरमत्थं ॥ १ ॥ आउस्सखीणमाणं ॥ सपाणविद्योगेविजेसमाहिपट्या ॥
 ॥ सावत्थददुग्गट्याविहु ॥ मुणियोसाहंतिपरमत्थं ॥ २ ॥ एहवा मुनी
 राजत्रिकालविषयना अवांबक तत्वगवेषी तत्वरसिद्धा तत्त्वानंदरुची
 पोतानो तत्व अनादिनो कर्मसंगे दबाणो ते प्रगटकरवामाटे सकलपुज
 ल जावथी विरक्तथईने जे आत्मानिपजावेते ते जीव निमित्तालंबनीथ
 इ स्वरूपालंबनकरतां स्वरूपमध्ये एकत्वपामीने कृपकश्रेणी आरोहण
 करी घनघातिकर्म स्वपावीने सयोगी केवली थइ पढे सैलेशीकरण
 करी निःकर्मथईने देवजेधर्मदेव मुनीराज तेमांहे चंद्रमासमान एहवो
 अरिहंतपद तेजीवपामे जेमां परमानंदनी समाधीते अने सकर्मरूप
 अवस्था ते माहाव्याधिगे तथानिरावर्णनिः कर्मावस्था ते परमसमाधी
 रूपगे ते अवस्था श्रीसुपार्श्व परमात्माने अवलंबता जीवपामे माटे
 श्रीसुपार्श्व प्रजुनी सदासेवनाकरवी एहिज आधार त्राण सरणगे इति
 सुपार्श्वजिनस्तवनसंपूर्ण ॥ ८ ॥

अथश्रीचंद्रप्रनजिनस्तवन

॥ श्रीश्रेयांसजिनअंतरजामी एदेशी ॥

श्रीचंद्रप्रनजिनपदसेवा ॥ हेवायेजेहि
 लियोजी ॥ आतमगुणअनुभवथीमलि
 या ॥ तेनवनयथीटलियोजी ॥ श्री० ॥ १ ॥

अर्थ ॥ हवे श्रीचंद्रप्रन जगवांन नी स्तवनाकहेवे अने सेवनापण
 ठलखावेवे ते श्रीचंद्रप्रननामा आवमांप्रनुनी पद के० चरणनीसेवा
 अथवा अरिहंतपद नी सेवना तेहनीजे हेवा के० चाल रीत तेहमां जे
 हिलिया के० तेवीटेवेंपमयावे तेहने प्रनुसेवन विना कालजायेनही जे
 हने असंख्यात प्रदेसे श्रीप्रनुपरमात्म परमपूज्य नो आराध्य पणोवे ते
 जीवआत्मा चेतनालक्षण असंख्यात प्रदेसें स्वधर्मकर्ता स्वधर्मना नो
 का पोताना गुण ग्यानदर्शनादिक तेहनो अनुभव के० नोगववो तेहेथी
 मित्यावे एटले आत्मगुणनोगीथयावे तेज जीवभव के० चारगति
 रूप संसार तेहनोजेनय जन्ममरण स्वरूपरोधक कर्माधीनतारूप ते
 हथीटल्यावे एटले यथार्थरीते जे परमात्मानेसेवे ते अवस्य असंसारी
 थाय तेमाटे टलवा योगथया तेटल्या एच्याय हरषनोवचनवे जे
 कारणमिले तोकार्यनीपजे तेम उत्तमजीव अरिहंत सेवनपरणम्या प्रनु
 मित्यानाहरषे संसारसमुद्धनेगोपदसमानमानेवे. इतिप्रथमगाथार्थ ॥ १ ॥

ज्व्यसेववंदननमनादिक ॥ अर्चनवल्लि

गुणग्रामोजी ॥ नावअनेदयावानीईहा ॥

परनावेनिकामोजी ॥ श्री० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ ते सेवना चारप्रकारनीवे १ नामसेवना २ थापनासेवना
 ३ ज्व्यसेवना ४ नावसेवना तेमांनाम तथा थापना ५ वे सेवना सुग
 मवे अनेज्व्य निक्षेपाना बेनेदवे तिहां जे सेवनापदनो अर्थविधि
 जाणे पणतेकाले तेअर्थनो उपयोगनथी तेआगमथी ज्व्यनिक्षेपो क
 हिये ॥ अणुवउगोदवं ॥ इतिअनुयोगधारवचनात् ॥ हवे बीजो नो
 आगमथी ज्व्यनिक्षेपो तेहना वलि वण नेदवे १ तिहां जेजे सेवना
 नावरूपे परणम्याहता पणप्राणमुक्तथया तेहना सरीर ते इ सरीर ५

ધ્યનિક્ષેપેએ એહેલોનેદ તથા જે જીવહમણાતો સેવનાપણે પરણમ્યાન
 થી પણ અનાગત કાલે નાવસેવનાપણે પરણમસે તે જ્યસરીર જ્યનિ
 ક્ષેપો કહિયે એસર્વજ્યનિક્ષેપોતે નૈગમનઘ નિમિત્તેએ તેવીજોનેદ અને
 જે સેવનાનીપ્રવૃત્તિ અંતરંગ નાવસેવના ને કારણપણે વરતે તે તદ્વ્યતિરિ
 ક્ત જ્યસેવના કહિયે એવીજોનેદ તેમાંહે જે યોગના વંદન નમનાદિ
 કપ્રવૃત્તિ તે વ્યવહારનયે જ્યસેવના. અનેજે અંતરંગવિકલ્પે બહુમાના
 દિક તે રૂઝુસૂત્રનયે જ્યસેવના. એરંતે જ્યસેવનાનો સ્વરૂપકલ્પો એટ
 લે જે અરિહંતના ચારનિક્ષેપ રૂપકારણ ઘટીગોચર શ્રવણગોચર સ્મ
 રણગોચર પણો પામીને જેજીવ વંદન કરજોમન નમન મસ્તકનમાવ
 યો શ્યાદિક અન્યુથાન અંજલી આધીનતાદિકરણ આચરન ચંદન
 પુષ્પાદિકે કરીને વલિગુણ્યામમુસ્રથી મધુર ધ્વનિયે કહેવા તે જ્યસે
 વા જાણવી અને જે આત્મા સંસાર પરાઙ્મુખ અરિહંતનાગુણનો અત્યં
 ત બહુમાન અસંખ્યાત્ પ્રદેસે અરિહંતની અરિહંતતાનો આશ્ચર્ય અદ્ભૂ
 તતા તથા અરિહંતનિમિત્તના વિરહે અક્રમતા અને અરિહંતે ર્શ્યા રૂપ
 પરિણામ તેથીઅનેદપણે થવાની નાવપણે નિપજાવવાની ર્શ્યા તેજ્યસેવા
 લેસેએ નાવરુચી પણાવિના જ્યપ્રવૃત્તિ તે બાલલીલા સમાનએ તેમાટે
 ર્શ્યાંકલ્પો જે નાવથી અનેદથવાનીર્શ્યા સહીત તે જ્યસેવા જાણવી જ્ય
 પ્રવૃત્તિવિના એકલોનાવધર્મ પણ તત્વાર્થટીકામાં આચાર્યે સાધનક
 લ્પેએ તથાસમ્મતિગ્રંથે ॥ ચરણકરણપ્યહાણા ॥ સસમયપરસમયમુક્ક
 વાવારા ॥ ચરણકરણસ્સારં ॥ નભિયસુધંનયાણંતિ ॥ ૧ ॥ માણાહીવર
 તરંહીણો ॥ વિહુપવચ્ચણંપનાવંતો ॥ નલ્લુક્કરંકરંતો ॥ સુવ્વિઅપ્પાગ
 મોપુરિસો ॥ ૧ ॥ શ્યાદિક વચને નાવધર્મ તે મુખ્યએ જ્યવિના નાવતે
 ગુણકારીએ પણનાવ સાધ્યરુચીવિના એકલોજ્યતે કામનોનથી એવંપ
 રાએ વલિપરનાવ જે આત્મધર્મથી અન્ય પુન્યબંધ સુજકર્મનાવિપાક તે

हनीकांमना अनिलाषाविना जे अव्यसेवना ते कामनीजाणवी॥इति॥२॥

भावसेवअपवादेनैगम ॥ प्रभुगुणनेसंक
लपेंजी ॥ संग्रहसत्तातुल्यारोपे ॥ नेदानेद
विकल्पेंजी ॥श्री० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ हवेभावनिक्षेपाना बेभेदवे १ आगम भावनिक्षेपो २ नो
आगम भावनिक्षेपो तिहां भावसेवना ना पदनाअर्थ ने जाणतो थ
को ते उपयोगे प्रवृत्ते तेपुरुषने आगमथी भावसेवना कहिए आधारा
धेयनो अनेदग्रही निक्षेपोकरयो तथाजे जीव भावसेवनायें परणम्या
तेहनी भक्ति साधना परिणतिते नो आगमथी भाव सेवना कहिये इ
हावस्तुधर्मे विचारतां आत्मव्यनेविषे सेव्य सेवक भावनथी सत्ताये
सर्वव्य समानवे अने कोइव्य कोईनोधर्म लेतोदेतो नथी पण जे सं
सारीजीव ते अनादिनो अद्वारपापस्थानकेपरिणम्यो विभाव भावीतथ
को कर्ममयीथईने संसारी पुज्जनो नीखारी तत्वनोचूक्यो मोहनेबंदी
खाने दुखमयीथयोवे ते जिवारे स्वरूपनेपामे तिवारे सिद्धपरमेश्वरथाय
तेतो श्री अरिहंत निःकर्म तत्त्वभोगीने पुज्यपणे अविलंबतां नीपजे मा
टे स्वकार्य करवाने जे परमात्मा निष्पन्नसिद्ध तेहनेनिमित्त कारणपणे
अविलंबीने अंतरंगपरिणतिथी सेवे ते जिहांसुधीएनी सुधसत्ता संपूर्ण
पदेनथायतिहांसुधीएसेवकअनेसंपूर्णसुधानंदमयीथया ते सेव्यजाणवा
एनिमित्तावलंबीसेवा तेअपवादसेवा अने तेसेवाकरतां पोतानो साध्यनि
पजाववो ते उत्सर्ग सेवाकहिये ऊक्तंच ऊक्कोसोउत्सर्गो॥जस्ससंपूर्णम
मलसद्भावो ॥ अववाउतस्साहण॥तवुद्धिकरोअणेगविहो ॥इति॥१॥
जेहनो उत्कृष्टो संपूर्ण निर्मल निर्दोषस्वभावथयो जेथीआगल बी
जीअवस्था कांश्नही तेउत्सर्ग कहिये अने ए उत्सर्ग ने निपजाववा

माटे कारणरूप जे मारग अंगीकार करवो तेअपवाद कहियें इहां से वामर्थ्ये जे आत्मसाधन थयो तेउत्कृष्ट अने तेआत्म साधन निपजा ववाने जेकारण अविलंब्या जोइए ते सर्वअपवादे जाणवो तेमां अ रिहंतनी सेवना ते आत्मसाधननो कारणे तेथी एअपवाद सेवनावे ते सातनयेकरी सातनेदेवे तेसातनदनोसंक्षेपे स्वरूप बतावेवे.

१ अनेकेगमाः संकल्पारोपांशाश्रयाद्या यत्रसनैगमः जिहां अनेक नामादिक गमा ग्रहवाये तथा संकल्पे आरोपे अने अंसे पण वस्तुनेमाने तेनैगमनय कहिये.

२ संगृह्णाति वस्तुसत्तात्मकं सामान्यं ससंग्रहः जे सर्व ने संग्रहे सर्वनोग्रहणकरे वस्तुनीउति सामान्यपणग्रहे तेसंग्रहनय कहियें.

३ संग्रहग्रहीतं अर्थं विशेषेण विभजतीतिव्यवहारः संग्रहनये ग्रहो जे सामान्य तेहने अंसअंसनेदे जुदोजुदोवेहेचे तेव्यवहारनयकहिये.

४ रुजुअतीतानागतवक्तृपरिहारेण रुजुसरलं वर्तमानं सूत्र यतीतिरुजुसूत्रः जे सरल वर्तमान अवस्थानेग्रहे अतीतअनागतनी वक्तव्यता ने लेखेनही तेरुजुसूत्रनयकहिये.

५ शब्दार्थ रूप तत्तद्धर्मरूपपरिणतिः इतिशब्दः प्रकृतिप्रत्यादिकव्या करण व्युत्पत्ति ए सिद्ध थयेलोशब्द तेहमां जे पर्यायार्थ बोले तेप णे परणमे वस्तुने वस्तुमाने तत्त्वार्थवृत्तौ शब्दवसादर्थ प्रतिपत्तिरितिशब्द नयश्च शब्दानुरूपं अर्थमिच्छति ॥ तेशब्दनयकहिये.

६ सम्यक्प्रकारेणार्थ पर्यायवचनपर्यायतो सकल भिन्न वचन भिन्न भिन्नार्थत्वेनतत्समुदाययुक्ते ग्राहकः इतिसमभिखूढनयः॥जेवस्तु नाविद्यमान पर्याय तथाजेनामनायावत् वचनपर्यायवे ते सर्व शब्दे भि नवे यथाघटकुंन इत्यादि जे शब्देभिन्न तेहनोअर्थ पणतद्भावरूपभि नवे ते सर्व वचनपर्याय रूपपरणमति वस्तुने वस्तुपणे ग्रहे ते समभि खूढनयकहिये:

૭ સર્વઅર્થપર્યાયે સ્વક્રિયાકાર્યપૂર્ણત્વેન એવંત્યાર્થતયાનૂતઃ એવં
નૂતઃ સર્વઅર્થપર્યાય અનંતા તે સ્વધર્મે સંપૂર્ણ પોતાનીક્રિયાકાર્યપૂર્ણ
જે વસ્તુનોધર્મ છે તેતિમ સંપૂર્ણ પણેથયો તે એવંનૂતનય કહિયે.

इहांश्रीजिनभजगणीक्षमाश्रमणे १ नैगम २ संग्रह ३ व्यवहार
४ ऋजुसूत्र ५ चारने ऽव्यार्थिक पणे ऽव्यनिक्षेपे मान्यावे अने शब्दा
दिक वण नटने पर्यार्थिकपणे भावनिक्षेपें मान्यावे अने सिद्धसेनदिवा
करे आदना वणनटने ऽव्यपणे कल्यावे तथाऋजुसूत्रादिक चारन
यने भावपणे कल्यावे तेनोआसय कहेवे वस्तुनी अवस्था वणवे १ प्र
वृत्ति २ संकल्प ३ परणति एवणनेदवे तेमां જે યોગવ્યાપાર સંકલ્પ તે
ચેતનાના ટોગસહિત મનનાવિકલ્પ તેનેશ્રીજિનભજગણીક્ષમાશ્રમણ પ્ર
વૃત્તિધર્મ કહેવે તથા સંકલ્પધર્મ ને ઉદૈક મિશ્રપણામાટે ડવ્યનિક્ષેપે
કહેવે માત્રેક પરણતિ ધર્મ ને ભાવનિક્ષેપોકલ્પે.

अनेसिद्धसेनदिवाकरें विकल्प ते चेतना माटे भावनय गवेष्यो
वे अनेप्रवृत्ति नी सीम व्यवहारनयवे अने संकल्पते ऋजुसूत्रनये
वे तथा एकवचनपर्याय रूप परिणति ते शब्दनय वे अनेसकलवचन प
र्यायरूप ते समनिरूढनयवे तथा वचन पर्याय अर्थ पर्याय रूप संपूर्ण
ते एवंनूत नयवे माटे ९ शब्दादिकवणते विमुद्धनयवे भावधर्म मध्ये
मुख्य भाव ने उत्तर उत्तर सुद्धमता ना ग्राहकवे एरीते नटनो अधि
कार संक्षेपेकस्यो हवेएसातेनयेकरीअपवादभावसेवनानासातनेदकहेवे.

१ श्रीअरिहंतरूप स्वजाति अन्यऽव्य तेहना स्वरूपनेचितवे જે
ચેતના નો અંસ પ્રતુનાગુણ ને અનુજાયી સંકલ્પ પહેલાકિવારે નથ
યોહતો તે સંકલ્પ વિષયાદિકથી વારીને પ્રતુગુણેજોમયો ૯ નિમિત્તા
વલંબી પણામાટે અપવાદ અંતરંગ પરિણામ ભાવસેવના સંકલ્પ રૂપ ૯
કગમે માટે નૈગમનટ જાણવી ૯આત્મસિદ્ધિ નીપજાવવાનુ કારણે.

२ श्रीअरिहंतदेवनी निष्पन्न असंख्यात प्रदेशे निरावरण सर्व स्व सक्तिने चिंतववे पोतानी सत्तापण तेहवीविचारे उचयनो तुल्यारोपकरे अणनीपनानो पश्चातापकरे नीपनानो परमात्मधर्मनो बहुमानकरे तथा ष्वयथी द्वेत्रथी कालथी भावथी श्रीप्रनुजी तथा माहुरो ष्वयनि नवे अने सत्तासाधर्मे अनेदवे एहवा सापेक्षपणे जे बहुमान युक्त सत्ताप्रगटकरवानी रुचिवंत एहवो विकल्प ते संग्रहनय अपवाद भावसे वनाकहिये. इतिवृत्तीत्यगाथार्थ ॥ ३ ॥

व्यवहारेंबहुमानज्ञाननिज॥ चरणेंजिनगु
णरमणाजी ॥ प्रनुगुणआलंबीपरणामे॥
रुजुपदध्यानस्मरणाजी ॥ श्री० ॥ ४ ॥

३ अर्थ पोताना कृत्योपसमनावि ज्ञान दर्शन चारित्र वीर्य तेम ध्ये प्रतिसमये सासन श्रीअरिहंतनी सुदृष्टस्वरूप संपदा केवलज्ञानादिक उपगारसंपदा देसनाधर्म कथन ते सुदुपगारीपणो चोत्रीस अतिसय पांत्रीस वचनातिसय आवप्रातिहार्य रूप संपदा तिहांज उपयोगराखे अने किवारे श्रीप्रनुजीनी प्रनुताविसारेनही बहुमान मध्ये श्री वीतराग ते सर्वथी अधिक मोटापणे सरदहे वीर्यते जिनसक्तिने विषेफोरवे चारित्र ते श्रीअरिहंतनागुणनेविषेरमण एकत्व तन्मयतापणो पामीने रहे इहांजे कृत्योपसमी आत्मगुणनीप्रवृत्ति भासनादिक तेसर्वश्री अरिहंत अनुजातीथत्यो एव्यवहार नयेभावसेवनाकहिये

४ प्रनुश्रीपरमात्मा अयोगी तेनागुणने आलंबीने आदरीने परिणामजे अंतरंग आत्मद्रव्यनी कृत्योपसमी परणति सामान्य चक्रभाव रूपे तेमध्ये तन्मयपणे जेनहींवीसरे एवास्मरणपणे तदुपयोगेरहे ते जिहांसुधी धर्मध्यानरूपे आलंबीसाधे तिहांसुधी रुजुसूत्रनय अपवाद

भाव सेवनाकहिये एपण आत्मसाधनरूप उत्सर्गभावसेवा नो कारण
णोवे तेथीएअपवादसेवाकही ॥ इतिचतुर्थगाथार्थ ॥ ४ ॥

सब्देसुकूलध्यानारोहण॥समन्निरूढगुण

दसमेजी॥बीयसुकूलअविकल्पएकत्वे ॥

एवंनूततेअममेजी ॥ श्री० ॥ ५ ॥

५ अर्थ ॥ हवेश्रीप्रनुरूप सुधब्ब्यनेआलंबीने जे जीव भावमुनी
तत्वरुचीथइ दर्शन ज्ञान चारित्र एरत्नत्रयी मयी परणमीने जे प्रथक्
वितर्क सप्रविचाररूप सुकूल ध्यानपणे परणम्यो एटले रुजुमूत्रमां प्र
सस्तउदैक सहित अरिहंतगुणनी इष्टादिक परिणामने सहकारेहतो अ
नेजिहांशब्दनयथयो तिहां प्रसस्थालंबनीनो कार्यपमेनही साधकजे
भव्यजीव तेहनागुणते सर्वप्रनुगुणथी एकत्वथयी स्वरूप एकत्वतापांम्या
सुकुलध्याननी सुधताने परणम्या तिवारे शब्दनय अपवाद भाव सेवनां
कहियें इहांपणनिमित्तपूर्वकमंमाणोवे तेमाटे अपवादे भावसेवनाकहि
अथवा साधनपणामाटे अपवादकहिवोलाव्यो.

६ जेवारे साधकजीव दसमे सुद्धमसंपरात्य गुणठाणेचम्यो सुद्ध
ध्यानना प्रथमपाश्यानेअंतेआव्यो पर्मनिर्मलभाव वरयो तेवेजाएं जे
टली आत्मगुणनी साधनकरतां योगवीर्यनेसहायें साधकताथायें ते
अपवादेवे अने उत्सर्गमागें योगधर्मपण आत्माने तजवायोगवे ते
पण तेकालेसाधनारूपवे तेमाटे इहांकारणीकग्रयो पणस्वरूपमध्यनही
अनेजेटलो कारणरूपलहिये तेसर्वअपवादवे माटेदसमेगुणठाणे सम
निरूढ नयेभावसेवनावे एपणसाधकनाआसनवे.

७ जिवारे सुद्धध्याननेबीजेपाइये एकत्व वितर्क अप्रविचाररूपे
चम्यो भावमुनीनीनिरविकल्पसमाधीवरयो स्वरूपएकत्वे परणम्यो तिवो

रे साधनानोपूर्णपणोथयो तेमाटे एवंभूतनय सेवनाथयी तोकोइपूबेजे
 अयोगीगुणवाणसुधी साधनावे तोइहां द्दीणमोहगुणवाणे सेवनानोए
 वंभूत किमकद्योवे तेनेउत्तर जे अयोगीसुधीतो उत्सर्गसाधनावे अनेइ
 हांतो अपवादसाधनानो अधिकारवे तेथी अपवादसाधनाइहांपूरीथ
 यी वलिकोइपुबेजे अमम निरमोह अवस्थामां स्योअपवादपणोवे तेह
 नेउत्तरजे सुक्लध्याननो बीजोपायोपण हजीसेवननोएकआत्मधर्मेरा
 खवो तेप्रयोगवे हजीसंयोगवीर्य उदैकानुगतनो सहायवे तथाश्रुतज्ञा
 ननो आलंबनवे अनेद्वयोपसमिश्रुतते उत्कृष्टउत्सर्गे मूलआत्मिकव
 स्तुधर्मेनथी अनेतेहनो आलंबनवे तिहांसुधीअपवादवे तेमाटे निर्मोही
 बारमेगुणस्थानके एवंभूतनये अपवादे भावसेवाजाणवी एअपवाद ना
 वसेवनाना सातनयेकरी सातनेदकद्या इतिपंचमगाथार्थ ॥ ५ ॥

उत्सर्गसमकितगुणप्रगट्यो ॥ नैगमप्र

भुताअंसेंजी ॥ संग्रहआतमसत्तालंबी॥

मुनिपदभावप्रसंसेंजी ॥ श्री० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ हवेउत्सर्गमार्गे भावसेवनाना सातनयेकरी सातनेदकहेवे
 जेटलो आत्मधर्मरूप स्वकार्यनीपजेवे तेउत्सर्गसेवाकहित्ये एटले क
 रवाद्योग जेकार्य तेउत्कृष्टकरवो पणतेमांजेटली कणताहोये तेमाटेन
 यफलाववाजोश्ये तेकहेवे.

१ जेवारेआत्मानो संकादिपांचअतिचाररहित द्वायकआत्मिक
 तत्व निरधाररूप सुधसमकितरूपप्रगट्यो तिवारे एसाधकआत्मानो एक
 अंसेप्रभुतानोगुणप्रगट्यो ते आत्मानो एकअंसेकार्यथयो तेमाटे नैग
 मनयउत्सर्गभावसेवाथयी इहांकोइपुबेजे गुणनीपनोतेने सेवाकेमक
 होवो तेनेउत्तर जेतन्मयपणथइरेहवो एसेवनानोअर्थवे तेइहांतन्मयपणो

थद्योवे अथवा जोपणगुणतोप्रगट्यो पणहजीआत्माना अनंतगुणो
साधकवे जेटलो उपादानकारणपणो तेटलो उत्सर्गसाधनवे तेमाटे एने
उत्सर्गभावसेवागवेषीवे उक्तंच ॥ आप्रमीमांसायां ॥ उवयाणंउस्सगो ॥
निमित्तमववस्यसुद्धदेवोत्ति ॥ एटीकामध्येवे तेथी उपादान निष्पत्ति तेउ
त्सर्ग सेवाजाणवी आत्माना अनंतगुणवे तेमाथीएकसमकितगुणप्रगट्यो
तेआत्मानोएकअंसप्रगट्यो तेहिज उत्सर्गआत्मगुणप्रनुताप्रगटी.

२ जेवारे तेभावमुनी व्यपि पोतानी आत्मसत्ता आवरीवे पण
जेवतीहती तेनिरधारकरीनेभासन गत करी तेहवे स्वसत्तालंवी सुद्ध
र्ममयीथयो तेहिज आत्मसत्ताभासनरमण एकत्वसत्तासन्मुखथको संय
हनय उत्सर्गभावसेवनाथइ एटलो एजीवआजसुधी स्वसत्तालंवीथयो
हतोनही तेथ्यो एटलोउपादानसमर्थो माटेसंयहनयसेवाकहियें.

३ जेवारे तेसाधकजीव अप्रमत्तमुनीराज अवस्थापामीने उपा
दानकारणतासर्व स्वरूपालंवीकरी ते अवस्थाआत्माना परिणामप्र
वृत्ति ग्राहकता व्यापक्ता नोक्तता कर्तता आदिक सर्व स्वरूपेवलगी ते
वारे अतरंग वस्तुगतजेव्यवहार ते वस्तुस्वरूपेथ्यो तेव्यवहारनय उ
त्सर्गभावसेवना कहिये एमुनीपदनोजेभाव तेहने प्रसंसे के० वखाणे
इतिषष्ठगाथार्थ ॥ ६ ॥

रुजुसूत्रेजेश्रेणीपदस्थें ॥ आत्मसक्तिप्र

कासेजी ॥ यथाख्यातपदसब्दस्वरूपे ॥

सुद्धधर्मउल्लासेजी ॥ श्री० ॥ ७ ॥

४ अर्थ ॥ जिवारेआत्मा क्वायकश्रेणीपदेरद्यो थको पोतानीआ
त्मिकशक्ति प्रगटकरे ते रुजुसूत्रनय उत्सर्गभाव सेवाजाणवी.

५ जिवारे आत्माने यथाख्यात क्वायकचारित्रप्रगट्यो तिवा

રે જે ચારિત્ર સહકારી આત્મસક્તિ પ્રગટે સુદ્ધઅકષાયી અસંગી નિ
સ્પૃહરૂપ સુદ્ધધર્મ ઉદ્ધાસપામે ચારિત્રસહકારી જે વીર્યાદિક તેપણજેક
ષાટ્પાનુજાયી ફિરતાહતા તેસર્વ આત્મ રમણીયત્વા ઇધર્મજેટલોઉદ્ધા
સપામે તેસર્વસદ્બનયે ઉત્સર્ગે નાવસેવનાજાણવી ફહાંસ્વરૂપરમણી અસહા
યીયત્વો તે જેટલો અન્યઅસહાયીપણોનીપનો તેટલોઉત્સર્ગસેવન
જાણવો ઇતિસત્તમગાથાર્થ ॥ ૭ ॥

નાવસયોગીઅયોગીસૈલેશી ॥ અંતમદુ
ગતેજાણોજી ॥ સાધનતાંનિજગુણવ્ય
ક્તિ ॥ તેહસેવનાવચાણોજી ॥ શ્રી૦ ॥ ૮ ॥

૬ અર્થ ॥ જેવારે ઇઆત્મા સર્વઘનદ્વાતિકર્મક્રયકરીને અનંતજ્ઞા
ન અનંતદર્શન અનંતચારિત્ર અનંતવીર્ય ઇચારમોટા અનંતકપ્રગટક
રયાઇચારગુણે શંકર તયાસહકારે જે વીજાવક્તવ્ય તથાઅવક્તવ્ય
અનંતાસ્વધર્મીગુણે પ્રગટથયા અને આત્મિક આનંદીયયા તેવારે સ
મનિરૂઢનયે ઉત્સર્ગનાવસેવાથયી.

૭ જેકાલે સૈલેસીકરણ કરે આત્મપ્રદેસનોઘનકરે અયોગીકેવ
લિ પણો તિવારે એવંનૂતનયે ઉત્સર્ગ નાવસેવનાજાણવી કોઇપુરસે જે
એવંનૂત મોક્ષનેવિષે કેમકહેતાનથી તેનેઉત્તર જે મુક્ત આત્માતોસિદ્ધે
તેને નવોકાંઈનીપજાવવોનથી અનેઅયોગીને તોસિદ્ધતાનીપજાવવીઠે
માટે જેટલો કાર્ય અધુરો તેટલો સાધનકહીયે અનેજે સાધના તે
સેવાઠે માટે સાધનાનોઅંત અયોગીકેવલિ ગુણઠાણેઠે તેથી ઉત્સર્ગના
વસાધના તેઅયોગીકેવલિ ગુણઠાણેકહી અનેસિદ્ધનોએવંનૂતતે મુક્તઆ
ત્માઠે ઇરીતે સાધનાઝલવાવી એઉત્સર્ગ સેવનાનાસાતનયકક્ષાં.

હવે ઇનોસ્વરૂપ બતાવેઠે જે સાધનાકરતાં નિજ કે ૦ આત્માસેવ

ના વસ્ત્રાણો કે ૦ કહો એટલો જેટલી સાધના તેટલી અપવાદસેવા
અને તેસાધના કરતાથકા જેટલી નવીઆત્મસક્તિ પ્રગટવાની કાર
ણતાસહિત જે આત્મસક્તિપ્રગટે તે ઉત્સર્ગ નાવસેવા જાણવી અને
સુદ્ધનિષ્પન્ન સિદ્ધઅવસ્થા તેસાધ્યહે અને જે પ્રગટસુદ્ધ આત્મધર્મ પણ
આત્મસંપૂર્ણતાને કારણપણે થતીસેવા તેઉત્સર્ગનાવ સાધના જાણવી
અને ઉત્સર્ગનાવસાધના તેકાર્ક્યહે અને નિમિત્તાલંબી અપવાદ નાવ
સેવા તેકારણહે સેષઙ્ગ્યસેવનાનોકારણહે એરીતે કારણકાર્યનાવ
જોમવો ॥ ઇતિઅષ્ટમગાથાર્થ ॥ ૬ ॥

કારણનાવતેહઅપવાદે ॥ કાર્યરૂપનુત્સ
ર્ગેજી ॥ આત્મનાવતેનાવઙ્ગ્યપદ ॥
બાહ્યપ્રવૃત્તિનિમ્મર્ગેજી ॥ શ્રી૦ ॥૧૦ ॥

અર્થ ॥ ઇહાં જેટલોકારણનાવતે અપવાદેજાણવો અને જેટલો
કાર્ય સ્વગુણનિષ્પત્તિ તેટલો ઉત્સર્ગજાણવો એઉત્સર્ગ તથાઅપવાદ
નાલક્ષણ તથા ફલાવણી સર્વદેહલક્ષણનાપ્યમાં તથાતેનીટીકાથી
વિસ્તારપણે જોશ્લેજો અને જેટલો આત્મિકનાવપ્રગટયો તેનાવનિ
ક્ષેપોજાણવો એઙ્ગ્ય નાવનો નિમર્ગ સદેજજાણવો એહવીશ્રીચંડપ્રનસ્વામિ
ની સેવાએ જેહલિયા તે આત્મધર્મ સંપૂર્ણવરે ઇતિનવમગાથાર્થ ॥૧૦ ॥

કારણનાવપરંપરસેવન ॥ પ્રગટેકારજ
નાવોજી ॥ કાર્યસિદ્ધીકારણતાવ્યય ॥
સુચિપરણામિકનાવોજી ॥ શ્રી૦ ॥૧૦ ॥

હેવે કારણનાવ જે શ્રીઅરિહંત તેહની પરંપરાયે ઙ્ગ્યસેવનાકરતાં
નાવસેવાપ્રગટે અને નાવસેવાથી ઉત્સર્ગધર્મપ્રગટે અને ઉત્સર્ગધર્મપ્રગ
ટયો તિવારે પોતાનોકાર્ય સુદ્ધસ્વરૂપ અનુનવરૂપ પ્રગટે અને કાર્યજે

सुध सिद्धतारूप ते सधे के० नीपने कारणताजेहती तेहनो व्यय के० नासथावे कार्यनीपूर्णतायें कारणे कार्त्तनीपने कारणधर्मरहे नही तिवारेसुरहे तेकहेवे जेसुची के० पवित्र भावकर्म ध्व्यकर्म नो कर्म रूप हेतु सद्भावरूप मलरहित जे आत्मानो परिणामिकभाववे जेपणे एनोंमूल लक्षणवे स्वव्य स्वक्षेत्र स्वकाज स्वभाव रूप तेपणो रहे परमानंद अविनासी अवस्थावरें ॥ इतिदसमीगाथार्थ ॥ १० ॥

परमगुणीसेवनतन्मयता ॥ निश्चयध्या
नेध्यावेजी ॥ सूक्ष्मात्मअनुभवआश्वा
दि ॥ देवचंद्रपदपावेजी ॥ श्री० ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ एरीते परम के० उत्कृष्टगुणी जे श्रीअरिहंत सुधदेव तेहनी सेवा अतिउर्जमवे तेपामीने तेहमाहे तन्मयध्याने जे जीव निश्चय के० निरधारे अथवानिश्चय के० पोतानेस्वरूपध्याने एकत्वतारूपे जे ध्यावे तेजीव सुधनिकलंकजे आत्माचिदानंदघन तेहनोजे अनुभव के० व्यथार्थज्ञान वेद्यसंवेद्यपद सहित तेहने असवादिने देवजेनिग्रंथ अथवाभवनपति प्रमुख चारनिकायना तेहमांचंद्रमासमान भावउद्योत समतासितलतानाकारणजेअरिहंतरूप पदस्थानकेतेप्रतेपामेएटले अहोनव्यजीवो जोतमेपोताना आत्मसुखना ईवकथयागे अनेसुधा नंदनेविजसो एवीअभिलाषावे तोश्रीचंद्रप्रनस्यामी सुधदेव असरणना सरण यगत्राधार यगत्रजीवनापरमोपगारी मोहतिमिरनो ध्वंसकरवाने भावमूर्त्यजेहवा कर्मरोगना परमवैद्य माहामाहण माहागोप माहानिर्यामक माहासार्थवाह सम्यक्दृष्टीजीवनांप्राणदेसविरतिने तो माहामंत्रनी परेयपवात्सोग्य साधुनिग्रंथ जेहनी आज्ञायें चालेवे उपाध्यानाकृष्य रूपसरोवरनाहंम आचार्यजीनानाथ गणधरना साक्षुत्तमोक्षहेतु

स्यादादधर्मनाउपदेशक एहवा श्री अरिहंतदेवनी सेवाकरो एहजआ
धारबे एश्रीचंडप्रननीसेवा जिहांसुधि अमारीसंपूर्ण सिद्धता नथाय ति
हां सीमअखंमरेहेजो एहिजसारबे ॥ ११ ॥ इतिसंपूर्ण ॥

अथश्रीसुबुद्धिनाथजिनस्तवन

धारामहेलाऊपरमेहजरुखेवीजलीहोलाल ॥ जरुखे० एदेशी ॥

दीगोसुबुद्धिजिएंदसमाधीरसेनरचोहोलाल ॥

स० ॥ नास्योआत्मस्वरूपआनादिनोवीसरथो
होलाल ॥ अ० ॥ सकलविनावउपाधीयकीमन
उसरथोहोलाल ॥ य० ॥ सत्तासाधनमार्गनणीए
संचरथोहोलाल ॥ न० ॥ १ ॥

अर्थ ॥ कोइकनव्यजीव अनादिकालनो मिथ्यात्व असंयम क
षाययोगरूप अव्यभाव हेतुपणे परणम्यो एकेंडील सुद्धमबादर तथा
बेंडी तेंडी चौरेंडि पचेंडी पणे अनंतानवसुधी नवचक्रमांफरतो अने
क कुदेवने देवबुद्धिमानतो अथवामुदेव श्रीवीतराग तेहने कर्तृत्वा
पणे प्रमुखदोषेमानतोथको कोइकाले श्रीप्रनुनी प्रनुतादीतीनही ते
किवारेक नवस्थतिनो परिपाककरी कोइकपुण्यनाउदये श्रीसुबुद्धिना
थ परमेश्वरनी मुजादीती तेअरूपी अनंतगुणप्रनुतापणे श्रद्धान भासन
गोचरथअी तेअरिहंतनी प्रनुतादेखीने उलसीतचिते तेनव्यजीव
श्रीवीतरागनो उपगारतापाम्यो ते प्रीतेहरषथीबोलेवे जे दीगो के० नास
नपणे प्रतितसहित सुबुद्धिनाथप्रनुजीगीगो पणते केहेवोदीगो जे समा
धी के० आत्मगुणनो विपरीतप्रवर्तन ते उपाधी अथवा विषय कषा
य ने अनुयायीप्रवर्तन तेपण उपाधी तथाजे तत्तउद्धत वक्रता परिणा
मादिक सर्वविभाव तेनानिवृते सकलगुण स्वरूपपरिणामीथये जे आ

त्मगुणनी वस्तुगतेधीरता तेसमाधी तेहनोरस तेणेकरि नरयो के० संपु
र्ण एटले परमसमाधीमली श्रीसुबुद्धिनाथदीवो तेदीवाथी एकमोटोला
नथयो जे नास्यो के० जाणपणामां आब्यो पोतानाआत्मानो स्वरू
पते सुवचिदानंदलक्षणजाण्यो जेअनादिअतितकालनो वीसरयो
नुलीगयोहतो तेश्रीप्रनुदीवांनास्यो तेथी सकल के० सर्व विभावदोष
आत्मिकअसुखतारूप जे उपाधी तेहथकी मन के० चित उसरयो के०
पागेहट्यो जे एविभावपरिणतिहुंनही तथा विभाव परिणतिनोहुं कर्ता
पणनही एमुने करवो नोगववो परणमवो छटेपणनही ते जेटली क
योपसमी आत्मपरिणति तेसर्व रागद्वेष असंयमथी निवृत्तवालागी अ
ने सत्ता के० जे अनंतगुणरूप आत्मानीसत्ता तेहनासाधननी रीतके०
चालमार्ग ते सम्यक्ज्ञान सम्यक्दर्शन सम्यक्चारित्र रूप जे आत्मि
ककार्य तेनणीएनव्यजीव परणम्यो जेथी सत्ताप्रगटथाये तेमार्गे ए
आत्मासंचरयो के० प्रवर्त्यो ॥ १ ॥ इतिप्रथमगाथार्थ ॥

तमप्रनुजाणंगरीतसर्वजगदेखताहोलाल॥स०॥

निजसत्तायेसुखसुदुनेलेखताहोलाल ॥स०॥ प

रपरणितअद्वेषपणेनेवेखताहोलाल ॥ प० ॥ नो

ग्यपणेनिजसक्तिअनंतगवेषताहोलाल ॥अ०॥२॥

अर्थ ॥ बलिहेप्रनुजीतुमे लग्नषट्आत्मक ते केवलज्ञान तथा
केवलदर्शनेकरिदेखोवो पणजाणंगरीते एटले रागद्वेषरहीत जे एक
आत्मानो जाणंगुणवे तेथीसर्वनावजाणो तेमांसुनपरिणामीवस्तुनाथा
हकनथी अने असुनपरिणामीवस्तुनाध्वेषीनथी यथार्थरीते यगत्रनाजा
णवो कर्त्तापणो भोक्तापणो ग्राहकपणो स्वामीत्वपणो एटलावानाटाली
नेअहंबुद्धिरहित सर्वनावनाजाणंगवो बलिप्रनुजीतुमेकेहवावो जे सर्व

व्यने पोतानीसत्ताधर्मे सुख निरदोष निसंगलेखोबो एटले पंचास्तिकाय
मां वणअस्तिकायतो परसंगविनावे अनेपुज्जलनो संयोगीपणो भेदसं
घातधर्मवे पणकर्तापणेनथी जातेस्वसत्तानेलोपतो नथी अने जीवनेद्वय
पि अनादिविभाववे परंतु सत्तारूपे मूलधर्मेजवे तेप्रभुजीतुमे जीवत्वप
णो मूलसत्तायेजलेखवोबो तेमांपरपरिणति भावअसुधता ज्ञानावरणा
दिकर्म कामक्रोधादिक सर्वने अध्वेषपणे आत्मधर्मथी निज माटेउवेषो
बो तेनोआदरकरवानथी ध्वेषीपणोजेतजे तेनेत्यागकहिद्वे समतामाटे
त्यागवर्णव्योवे ध्वेषीपणो तोपरपरिणतिवे वलिहेप्रभुतुमे भोगपणे पोता
नो भोगभोगवाबो निजसक्ति अनंतगुणपर्यायरूप परमचैतन्यरूप
परमानंदरूप सहेजसुखरूप एवीजे अनंति तत्त्वविलासता तेनेभोग्यप
णोबो स्वधर्मनोज भोग्यजाणोबो माटेतुमे परमात्मतारूप परमध
र्मनानोगीबोजी ॥ इतिघटित्यगाथार्थ ॥ १ ॥

दानादिकनिजभावहताजेपरवसाहोलाल ॥ ६० ॥

तेनिजसन्मुखभावग्रहीतुज्जदसाहोलाल ॥ ७० ॥

प्रभुनोअद्भुतयोगसरूपतणीरसाहोलाल ॥ ८० ॥ वा

सेनासेतासजासगुणतुज्जजिसाहोलाल ॥ ९० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ दानादिकआत्मधर्म जे क्षयोपसमीवे तेसर्वपरानुजायीवे
पुज्जलानुजायीवे ते अनादिपरवशथईरह्यावे तेसर्वहेप्रभुताहरी सुख वी
तरागदसा लही के० पामीने तेक्षयोपसमीभाव सर्व आत्म सत्ताने स
न्मुखपणेग्रहे आत्मावलंबनीथाय एटलेअरिहंतावलंबनीथयापवे ए
हज सर्वगुण स्वस्वरूपावलंबनीथाय अने हेप्रभुजीताहरी योग के० र
त्नत्रयीनास्वरूपनीरसा के० भूमीका तेनिर्विकार निःसहाय निःप्रत्यक्ष नि
र्मल निरंतरसकलावबोधक जाणपणो तेज्ञान अने यथार्थसर्वसापेक्ष

अदूषीतपणे सकलपदार्थने निरधारकरतो दर्शन निराग निश्चल निरामय
तत्त्वैकधिरतापरिणामरूप चारित्रधर्म एरत्नत्रयी ते अनंतस्वभाव अनंतप
र्यायउत्पाद् व्ययधूर्व भेदाभेद अस्तिनास्तिरूप स्वरूपनेलीधेवतेंगे एहवी
रत्नत्रयी हेपरमेश्वर ताहरेविषेपरणमिगे तेहनीप्रतित ते वासना तथा उ
लखाण ते भासन ते तेहनेथाय जेहने तुजके ० तुमाराजेवागुणप्रगट्या
होये एटले हेनाथ हेसर्वज्ञ हेवैलोक्यदीपक ताहरीरत्नत्रयी ते तुजस
मानगुणीहोवे तेहनाजभासनमांआवे इतिवृत्तीयगाथार्थ ॥ ३ ॥

मोहादिकनीधुमिअनादिनीऊतरेहोलाल ॥अ०॥अ

मलअखंडअलिप्तस्वभावजसांनरेहोलाल ॥स्व०॥

तेतत्वरमणसुचिध्यानमणीजेआदरेहोलाल ॥न०॥

तेसमतारसधामस्वांमीमुजावरेहोलाल॥स्वां०॥४॥

अर्थ ॥ हेप्रभुताहरीमुखाते परमसमतानोधामगे एहवी सकलपर
भाव रहितपरिणति तेबीजानेनहोये पणजे मोहेमुज्या परिणाम
तेहनीधुमि स्वरूपअग्राहकता परभावग्राहकता परभावमणतारूप
विभावताते अनादिकालनी आत्मानेविषेगे इहाप्रश्नजे एविभा
वताअनादिनीगे तेआत्मानो स्वपरिणामगे किंवापरपरिणामगे जोस्वप
रिणामगेतो विभावसावास्तेकहोगे अने परपरिणामगेतो अनादिकेम
कहियें तेहनेउत्तर जे आदि के० पेहेलोजीव अनेपढेकर्मकहियेतो
पेहला सिद्धपढेकर्मलागे अथवा पेहलाकर्म अनेपढेजीव एमकहिये
तोकर्त्ताविनाकर्म केमसंभवे एपद्धउपजे माटे अनादिसहजातसंयोग
गे तिहांकोऽपुढेजे उभयसंयोगएकठोकहोतो कारणकार्यनो संबंधकि
मरहे तेहनेउत्तर जे उपादानधर्मे एकसमयमांएकवीजकार्यकारणतागे.
जिमसम्यक्दर्शनसम्यक्ज्ञाननेगे तिमइहांश्री विसेषावस्यकथीजाणवो

गाथा॥ नयकम्मस्सयपुवं॥ कत्तुरनावेसमुद्भवोयुत्तो॥ निष्कारणं सोविय॥
 तहजुगुवुप्पुत्तिनावेय॥ १॥ इत्यादिगाथाथीजाणवो कोऽपुठसेजे अना
 दिनोमलेलोतेनोवियोगकेमथाय तेहनेकहिंये गाथा॥ जहचेहकंचणो
 वल्ल ॥ संयोगोणैसंतईग्गउवि ॥ वुञ्जऊईसोवायं ॥ तहदोगोजीव
 कम्माणं ॥ १॥ इतिपूज्यवाक्यात् एटले एविनावपरिणामयद्यपिअना
 दिनोवे पणप्रकृतिकवे स्वरूपनथी माटे एनोविद्योगतेकीधोथाये तिवा
 रेकोश्केहेसेजे एविनावनोकर्त्तापणोकेमवे तेनेकेहेवे जे आत्मास्वरूपक
 र्त्ता तेहने स्वरूपआवर्णे परनावसंदोगे परकर्त्तापणोथयोवे तेविनाव
 मोहनीधूमितरे मिथ्यात्वनीनूलटले तेवारेअमल के० रागद्वेषरहित
 अखंड के० किवारे खंमायनही अलिप्त के० परसंगनालेपरहित ए
 हवोपोतानो सहजस्वभावसांनरे भासनगोचरमांआवे यद्यपिकर्मलेपा
 णोवे तोपणस्वभावेअलिप्तवे निरामयवे कर्मसंबंधवे पणकर्मधीन्यारो
 वे निःसंगवे एहवो आत्माजिवारे उलखाणमांआवे पवेतेहजसाधक
 आत्मा पोतानोतत्वजे सुधनिश्चयनयथीवस्तुस्वभावतेहमांरमे अनादि
 पुञ्जलीक असुधवर्णादिरमणतजीने पोतानाज्ञानादि अनंतगुणमांरमे
 एहज तत्वचारित्रताप्रगटे पवेसुची के० पवित्रनिर्मलध्यानते प्रथमअ
 रिहंतादिकगुणीनागुण स्वरूपमां तन्मयतारूप धर्मध्यानध्यायीने पोता
 नाअनंतापयार्त्तनी परिणति प्रागभावअनुभवैकत्व सत्तागत तिरोभावी
 नोभासन एकत्व सुक्लध्याननणी जे पुरुषआदरे के० अंगीकारकरे ते
 पुरुषसर्वविनावक्ष्यकरीने परमसमतारसनाधाम एहवात्सामिश्रीजिनैव
 देव तेहनीमुखापामे एटले वीतरागावस्थापामे निःभलपूर्णनंदीयावे ॥

अनुगोत्रिनुवननाथदासहुंताहरोहोलाल ॥ दा० ॥

करुणानिधिअनिलाषअठेमुऊएखरोहोलाल॥ अ०॥

आतमवस्तुस्वभावसदामुऊसांनरोहोलाल ॥ स० ॥

वासनभासनएहचरणध्यानेधरोहोलाल॥ च०॥५॥

अर्थ ॥ हवै प्रनुथी वीनतीकरी पोतानोमनोरयकेहेवे हेप्रनुतमेवि
 भुवननानाथरो सम्यक्दर्शनादिगुण पमानवाना तथा रखवालवाना
 परमकारणबो अने हुंतमारोदासबु श्रीवीतरागनोदासपणेतो समकेतिदे
 सविरति तथासर्वविरतिनेविषेवे पणइहातो नडकपणानोउपचारवचनवे
 माटेहेकरुणानिधि हेकरुणानासमुज मुजनेएखरोअभिलाषवे तेकहुंबु
 जेमाहरोआत्मानो वस्तुस्वभाव॥ (सेण दीहेण हस्सेण वट्टेण तंसेन च
 उरंसेण परिमंजलेण किंहेण नीलेण लोहीएण हालिदेण सुक्खिलेन सु
 रहेन उरहेन तिच्चेण कडुएण कसाएण अंबिलेण महुरेण कूकमेण म
 हुएण गरुएण लहुएण सीएण उएहेण णिन्हेण लुखवेण काऊण रु
 हेण संघेण इन्डीएण पुरसेण अनहापरिणेतोउवमाणविश्वती अरुवीस
 ता अपयस्सपयं नद्धसेण सदेण रूवेण गंधेण फोसेण इतिआचारांगो
 कं ॥ तथा सुदस्यसत्तास्वरूपी अनंतग्यानदर्शनचारित्र वीर्यअनंत
 स्वरूपकर्ता स्वरूपभोक्ता स्वरूपपरिणामी असंखप्रदेसी प्रतिप्रदेसें अ
 नंतपट्यावथी नित्यानिश्चादि अनंतस्वभावी स्वकीयकारकचक्रपरणा
 मीरूप माहारोस्वभाव ते सदानिरंतर मनेसांजरो भासनमांरहो वासना
 प्रतीत भासन ज्ञान चरण ते माहे रमण ध्यान तेहजस्वभावमां तन्मय
 ताधरो एमनोर्थ सदामाहारोवे साधकभावे साध्यकरीने सिद्धावस्थाये
 सिधरीते सदारेहेजो एअभिलाषवे इतिपंचमगाथार्थ ॥ ५ ॥

प्रनुमुजानेयोगप्रनुप्रनुतालखेहोलाल ॥ प्र० ॥

जव्यतणेसाधर्म्यस्वसंपतिउलखेहोलाल ॥ स्व० ॥

उलखतांबहुमानसहितरुचिपणवधेहोलाल ॥ स० ॥

रुचिअनुयायीवीर्यचरणधारासंघेहोलाल ॥ च० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ इहांकोइपुगेजे तुंताहराआत्मधर्मनो रुचीथयोतिवारे प्रनु

जीनोस्योकामठे तेनेउत्तर जे आत्मस्वभावविसारी परभावरंगीथळी ए
माहारोआत्मा सरीरसंगी व्यासंगी अनंगी तथा लिंगीपणे ममतालिंगी
थइरद्योठे स्वसत्ताधर्मविसरीगयोठे ते अनंतग्यानी परमअमोही प्रनु
नीमुखा थापनानिकेपरूप तेहनोयोगमिले तेवारेअनंतगुणरूप सकल
ज्ञात्यक सुधातमरूप एवीश्रीप्रनुनीप्रनुता तेनेलिखे के० उलखे तेउल
ख्यापठे जीवव्यपणानासाधर्मे के० सरखापणे जे सिद्धयथातपणजी
व अनेहंपणजीव माटेसत्ताएसरिखाबुं गुणपद्विस्वभावैतुद्वयबुं तो
जेवीसंपदा श्रीसुबुद्धिनाथपरमेश्वरने प्रगटथळीठे तेदलीजसंपदा माह
रीसत्तामांपणठे हंपरमेश्वरजेदलीसंपदानोधणीबुं एमउलख्यापठे तेसंपदा
कपरबहुमानआवे तेथीतिसंपदानीरुचीप्रगटे जेएहवीसंपदा माहारकिवा
रेनीपजसे अनेजेनीरुचीहोले तेहनोउद्यमथाव तेवारे वीर्यगुणनोफु
रण तेपणरुचीनेअनुयायीठे अनेजेदिसिवीर्यफुरे तेहमांजरमणथाव ए
टलेतेहनोजनीपजवानो आचरणथाव एटले प्रनुदीठे प्रनुनीप्रनुताभा
से तेप्रनुतापोतामांजाणे पठेतेप्रगटकरवानी रुचीउपजे तेथीरुचीनोवी
र्य तथाचारित्रजेरमण तेपणतेदिसेसधे तिवारेतेसिद्धताप्रगटे तेथीजिन
मुखानो योगतेबद्धोसाधनठे एमार्गकद्यो इतिषष्ठगाथार्थ ॥ ६ ॥

द्वयोपसमिकगुणसर्वदयातुजगुणरसीहोलाल ॥ अ० ॥

सत्तासाधनसक्तिव्यक्तितातुलसीहोलाल ॥ व्य० ॥

हवेसंपूरणसिद्धतणीसीवारठेहोलाल ॥ त० ॥

देवचंजजिनराजजगतआधारठेहोलाल ॥ ज० ॥ ७ ॥

अर्थ॥पठे द्वयोपसमीगुण चेतनावीर्य दानादिसर्व तुज के० तारागुणना
रसीथळा तिवारेते निष्पन्नगुणरसीचेतनाथवाथी अनंतगुणरूपसत्ता ते
हनो साधननीपजाववानी आत्मसक्ति ढंकाणीहती ते व्यक्त के० ७

મટપણે ઉલ્લસી કે.૦ ઉલ્લાસપામી હવેનિમિત્તકારણમિલે ઉપાદાનકારણપ્રગટયો આત્મિકરુચીતાત્વિક તત્વાલંબીયાદે તો સંપૂર્ણ અવિનાંસી સિદ્ધતાનીપજતા સીધારહે ઇટલેપુષ્ટકારણે નિયમાકાર્યનીપજે તેમાટેદેવચંડસ્તુતિકર્તા અથવા સર્વદેવમાહેચંડમાસમાનતેજિનરાજ શ્રીવીતરાગ તે સર્વજીવનાઆધારહે ઇટલે જિનમુખાને આલંબને અનંતજીવસિદ્ધિવરયા તેથી અરિહંતાલંબને સિદ્ધતાનીપજે એનીયામકહે વાસ્તે અરિહંતસ્મરણ વંદન નમન સ્તવન ધ્યાનકરો હેનવ્યજીવોતુમને ઇહિજઆધારહે ઇતિશ્રીસુબુદ્ધિજિનસ્તવનંસંપૂર્ણ ॥ ૭ ॥

અથશીતલનાથજિનસ્તવનલિચ્ચતે

આદરજીવક્ષમાગુણઆદરદેશી

શીતલજિનપતિપ્રપુતાપ્રપુત્રી ॥ મુઝયી

કહીયનજાયજી ॥ અનંતતાનિર્મલતાપૂ

રણતા ॥ જ્ઞાનવિનાનજણાયજી ॥ શી૦ ॥ ૧ ॥

અર્થ ॥ શ્રીશીતલનાથની અનંત અવિનિશ્વર આત્મિકપ્રપુતા તે પ્રત્યક્ષતોકેવલીનેગમ્યહે અને સમ્યક્ષટીતત્વરુચીનેતો શ્રધામાંહે તેકહેહે શ્રીશીતલજિનપતિ તુમને કષાય વૃષ્ટા નોકષાયતાપ રહિત પરમવીતરાગતા નિસ્પૃહતા પરમપરનાવઅનોગ્યતારૂપ સીતલતા પ્રગટીહે અને પતિ કે.૦ ક્ષીણમોહીપ્રમુખનાપતિ તેનીપ્રપુતા ઉકુરાઈઅનંત સહેજસંપદા તે મુજઅલ્પગ્યાનીથી કહિનજાયે કેમજે સિદ્ધના અનિલાપ્ય અનનિલાપ્ય સર્વપર્યાય નિરાવર્ણ પ્રગટથલાહે તેઅનનિલાપ્ય પર્યાયશ્રીકેવલિજાણે પણ વચનેઅગોચરહે માટેકહિસકેનહી અનેઅનિલાપ્ય પર્યાય અનંતાહે તેપણ મિત આરુષેકહેવાયનહી વચનનો ક્રમપ્રવર્તનહેમાટે તિહાં અનંતાજીવધવ્ય તેએકેકાજ્ઞનાપ્રદેસ અસં

ख्यातावे तेवलि एकेकाप्रदेसे ज्ञानादिगुणअनंतावे एकेकगुणनापर्याय
अनंतावे तेमध्ये स्वभावअनंतावे उक्तंच ॥ जीवपुग्गलसमया ॥ दव
पएसायपज्जवाचेव ॥ थोवाणंताणंता ॥ विसेसमहियाउव्वेणंता ॥ १ ॥
इति तथानिर्मलताते एसर्वपर्यायनिरावरण निःसंगनिःस्सहायवे अने
पूर्णता के ० तेनीसर्वशक्तिप्रगटभावेपूर्णवे तेसर्वकेवलज्ञानविना जणा
यनही ॥ १ ॥ इतिप्रथमगाथार्थ ॥

चरमजलधीजलमिणेअंजली ॥ गतिजि
पेअतीवायजी ॥ सर्वआकासउलंघेचर
णे ॥ पणप्रभुतानगणायजी ॥ शी० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ अष्टांतजेम चर्म के ० ठेलो जलधि के ० जेनीसाधिकतीन
रज्जू बाह्यपरिधिवे एहवो स्वयंनूरमण समुद्र तेहनो अबलजलतेनेको
इ अंजलीठें मापीसके अथवाकोइ एहवोपणहोये जे अत्यंतप्रलय
कालनामोटावायरानीगतेचाले तथाअनंतोलोकालोकमली सर्वआ
कासने पगेकरीउलंगे एहवोतोकोइहोयनही पणअष्टांतदीधुवे जे एहवा
सक्तिवंतथीपण निष्पन्नश्रीसिद्धपरमेश्वरनी प्रभुता ते क्षयोपसम सक्ति
वालाथी गणीजायेनही अनेसंपूर्ण ज्ञानीजाणे परतुंतेपण वचनयोगेक
हिसकेनही तेमोटेअनंतवे इतिदीतिअगाथार्थ ॥ २ ॥

सर्वअव्यपरदेसअनंता ॥ तेहथीगुणपर्यायजी ॥
तासर्वगथीअनंतगुणोप्रभु ॥ केवलज्ञानक
हायजी ॥ शी० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ हवेतेअनंतताकहेवे सर्व जीवअव्य तथा अजीवअव्य अनंता
वे तेथीसर्वअव्यना प्रदेसअनंतावे तेमां आकासप्रदेसनीअनंतता अ
तिमोटीवे तेहथीवलिगुणनीअनंतता अणीजमोटीवे तेहथीपर्यायअनं

તગુણાં એ અધીકાર અલ્પબહુત્વપદથી જોડેજો યથાપિ પર્યાયજેઠે
 તે ગુણથીમૂલધર્મેનિનનથી વસ્તુમાંપર્યાયપરપાટીઠે તેપર્યાયનોસમૂહમ
 લિએકકાર્યકરે તેપ્રવૃત્તિનેગુણકેહેઠે પરંપર્યાયનીજપ્રવૃત્તિઠે અનેકવ્ય
 તેઆધારઠે પરંતુ સંજ્ઞા સંખ્યા લક્ષણકાર્યનેદે પર્યાયથીગુણનિનઠે
 તેમાટેગુણનીનિનવ્યાખ્યા ઉત્તરાધ્યયનાદિસૂત્રેઠે ઉક્તંચ ॥ દ્વાણયગુ
 ણાણય ॥ પજ્જવાણનાણે ॥ નાણંનાણીહિંદસીદંશિતિ પુનઃગુણાણમાસ
 ઉદવં ॥ એગદવંસ્તિયાગુણા ॥ લઽસ્થવણંપજ્જવાણંતુ ॥ ઊનઊનિસ્સીયા
 નવે ॥ ૧ ॥ ઇત્યાદિકથીનિનવ્યાખ્યાઠે તિહાં પન્નવણાસૂત્રેકથુંઠે એસિ
 ણંનંતે જિવાણં પુગ્ગલાણં સવ્વદ્વાણંસવ્વપેસાણં સવ્વપજ્જવાણય કયરે
 કયરે હિતોઅપ્પાવા બહુયાવા તુલાવા વિસેસાહીલાવા સવ્વથોવાજીવા
 પુગ્ગલાઅનંતગુણા અધાસમયાઅનંતગુણા સવ્વદવા વિસેસાહિયા સવ્વપ
 પેસાઅનંતગુણા સવ્વપજ્જવાઅણંતગુણા ॥ ઇતિગણધરવાક્યાત્ ॥ એટલે
 ષડ્વ્યનાગુણપર્યાયસર્વ અસ્તિપણેરહ્યાઠે તથાતેનીપરસ્પરનીઅપેક્ષાએ
 નાસ્તિપણોઅનંતોરહ્યાઠે તે સર્વનેશ્રીપ્રભુનોકેવલજ્ઞાનગુણજાણે એમઅનં
 તિસક્તિઠે તેમદર્શનનીપણેટેટલીજસક્તિઠે તેમાટે ષડ્વ્યનાપ્રદેસપર્યાય તે
 નાવર્ગકરિયે તેહને વલિઅનંતગુણોગુણાકારકરિયે એટલોહેપ્રભુ હેપરમે
 શ્વરજી તમારોકેવલજ્ઞાનકહેવાયઠે શ્રીનગવતિસૂત્રે ॥ અમિદંનાણંકેવ
 લિસ્સ ॥ ઇતિત્રૃતીયગાથાર્થ ॥ ૩ ॥

કેવલદરશનએમઅનંતો ॥ પ્રહેસામાન્યસ્વ

નાવજી ॥ સ્વપરઅનંતથીચરણઅનંતો ॥

સમરણસંવરનાવજી ॥ શી૦ ॥ ૪ ॥

અર્થ ॥ એટલાસર્વ વિસેષનાવતેસર્વસામાન્યયુક્તઠે તેસર્વકેવલજ્ઞા
 નગમ્યઠે અથવાસામાન્યાશ્રયીઠે જેવિસેષતે સામાન્યવિનાનહી અનેસા

मान्यतेविशेषविनानही सर्वपदार्थसामान्यविशेष रूपे ॥ निसामन्ततुन
 णिविशेषोखपुष्पंवातथाचसमतौः ॥ दत्तपञ्जवविउच्छं ॥ दत्तविउत्तायपञ्ज
 वानञ्चि ॥ उप्पत्तिईजंगा ॥ हवहिदविद्वलरुखणंएवं ॥ १ ॥ इति तेमाटे
 सर्वद्वयनेविषे सामान्यधर्मअनन्तागे तेसर्वकेवलदर्शनगुणेदेखेगे ॥ उक्तं
 चविशेषावस्यके ॥ यावंतोहि झेयस्य पर्याया स्तावंतस्तदवनासकत्वे
 नज्ञानस्याप्येष्टव्याः तथानगवतिच्छंगे अनन्तादंशणपञ्जवाइति ॥ वा
 स्तेकेवलदर्शनपणअनन्तोगे सर्वपदार्थनाअस्तित्व वस्तुत्व प्रमेयत्वादि स
 मान्यद्वयास्तिकनेदेखेगे एमचारित्रगुणतेपण अनन्तपर्यायीगे पोताना
 आत्मानासर्वपर्यायते सर्वस्वधर्मगे तथापोताधीजिन अनन्ताजीवद्वय
 तथासर्वअजीवद्वय तेहनाधर्मतेपरधर्मगे एटलेसर्वस्वधर्ममांरमण पर
 धर्ममांअरमण एसर्वपर्यायचारित्रनागे स्वरूपरमण परभावनिवृत्ति एचा
 रित्रनीपरिणतिगे अने अनादिनोमूलधीजे पररमणीयथयोहतो तेनिवा
 रीने स्वसक्ति चेतनावीर्यादिकनीपरणतिते परभावधीरोकीने स्वरूपवि
 षेगवेषी एसंवरभावते चारित्रनीअनन्ततागे तेसंयमश्रेणी श्रीव्यवहार
 भाष्येकहीगे जेसर्वजीवधीअनन्तगुणा चारित्रनाउघामाविजागनीएक
 वर्गणाकरिते तेवीअसंख्यातिवर्गणायें एकसपर्दकथाय तेहवाअसं
 ख्याते सपर्दके एकसंयमस्थानकथाय तेसर्वजघ्न्य एरीते असंख्य
 षट्गुणरीतेअसंखषट्गुणकरतां सर्वोत्कृष्ट असंख्यातमोसंयमस्थानथा
 य एचारित्रनीअविजागी अनन्ततादेखामीतेसर्वचारित्रगुण हेप्रभुतमारो
 निरावणगे तेमाटेचारित्रअनन्तोगे ॥ इतिचतुर्थगाथार्थ ॥ ४ ॥

ज्येष्ठेत्रअनेकालभावगुण ॥ राजनीत
 एचारजी ॥ त्रासविनाजघ्नचेतनप्रभुनी ॥
 कोइनलोपेकारजी ॥ शी० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ एमवीर्त्यादिकगुणनीस्वधर्मे अनंतताजाणवी एवीअनंतस्व
 गुणेसंपदामयीवो वलिहेनाथहेपरमेश्वर तमेयगवमांजीव तथाअजीव
 तेहनाजेगुणस्वभावपर्त्याय तेसर्व १ डव्य २ खेत्र ३ काल ४ नाव ५
 रीतेचारपरिणमनपणेवे अनेतमाराज्ञानादिकगुण तेपणडव्यादिकचार
 परिणमने परणमेवे अनेसर्व स्वपररूपधर्मनोजाणपणोकरेवे तेपणचार
 प्रकारेपरीवेदनकरेवे १ डव्यधर्मतेसमुदाय २ आधारतातेद्वेवधर्मजाणवो
 ३ वर्तनाउत्पादध्ययरूपभावतेकालधर्मजाणवो निश्चेविचारतांकालड
 व्यजिननथी पंचास्तिकायनीवर्तनातेकालधर्मवे एतत्वार्थ तथाधर्मसंग्र
 हणी अनेविसेषावस्यकमध्येघणीचरचावे अनअपेक्षितडव्यास्तिकनये
 एहनेडव्यकद्योवे परंतुजातेडव्यास्तिकपणोएमानथी तेथीडव्यनीवर्तना
 तेकाल ४ तथाडव्यनोमूलधर्मतेभावएरीतेसर्वपरिणमनवे एश्रीवीतराग नि
 ष्पनतत्वि प्रभुनीराजनितिचारप्रकारनीवे वलिश्रीप्रभुनीआज्ञासर्व डव्य
 मानेवे एटलेस्तवनापदेआरोपमाटेकहेवे जेअन्यराजानीआणा कोईक
 मानेकोईनमाने पणहेप्रभुजेरीतेतमारोज्ञानपरिणमेवे तेरीतेसर्वडव्यपरणमे
 वे जेरीतेतमेपरुपपणाकरोवो तेजेरीतेसर्वडव्यनीपरणतिवे माटेतुमेकोइने
 केहेतानथी तथाकोइनेवासकरतानथी जयपमानतानथी परंतुते तुमारा
 ज्ञाननी परणतिलोपीचालतानथी आज्ञालोपतानथी एहवीसहजआणा
 सम्यकूट्टी देसविरती सर्वविरतीनेडष्टवे निप्रयासअखंमआणावेइति ५॥

सुधासयथीरप्रभुपयोगे ॥ जेसमरेतुज
 नामजी ॥ अव्याबाधअनंतोपामे ॥ पर
 मअमृतरसधामजी ॥ शी० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ हवेप्रभुसेवानोफलकेहेवे जेसाधकजीव सुधनिर्दूषणआ
 स्याकरीने कृष्णादिकआवदोषनेटालिने एटले कृष्णादिकदोषसहितजे

करे ते कार्यनोसाधकथात्मनही श्रीहरिजसूरित्येकद्योवे ॥ कुबोलोन
रतिर्दीनो ॥ मत्तरीनयवान्शतः ॥ अज्ञोनवाजिनंदीच ॥ निष्फलारं
नसाधकः ॥ १ ॥ तथादग्धादिकदोषरहित तथाविषयानुष्ठानजेइहलो
कफलनीआस्या अनेगलानुष्ठानजे परभवेइंडियसुखनीवांठा अन्यो
न्यअनुष्ठानते साध्यसुन्यसापेक्षताविनाजेकरवुं इत्यादि दोषटाली जिन
आज्ञाप्रमाणे विधिसहित प्रीति भक्तिवचन असंगरीते तद्हेतु तथाअमृत
अनुष्ठाने तद्हेतु तेजेएकतेहिज साचोकरवानेअर्थे मोक्षनिपजाववामा
टे अमृततेत्रिकरणयोगनीएकता हरषसहित तन्मयपणे निरामत्यसाध
न एरीते थिर संकादिचपलतारहित श्रीप्रनुजीतेहनास्वजाति स्वभावि
कगुणेकरी उपयोगप्रनुगुणेजोमीनेजे नव्यजीवआत्माथीथइने श्रीशी
तलनाथ परमसमतामदो प्रनुनोअ्यानकरवाने तेहनोनाम समरे के ०
संभारे तेजीवअनुक्रमेगुणीनेआलंबने आत्मोपादानीथइने निष्कर्माथा
य तिवारेतेअनंतोआव्याबाधसुख परसंगरहित अथ्यात्मिकसुखपामे
तेसुखकेहवोवे परमउत्कृष्ट अमृत अविनासी सहेजज्ञानानंदादिकअनं
तसुखनोधामवे उक्तंच शिवमयल मरुव मणंत मख्खवय मवावाह मपु
णरावेति शिखगइ नामधेयं ठाणं संपत्ताणं तथासमतिग्रथे अहसुइत्यसय
लजग सिहरमरुवनिरुवमसहावसिधिसुहं ॥ अनिहणमवावाहं ॥ तिरि
यणुसारंअणुहवंति ॥ १ ॥ एहवासुखपामे ॥ इतिषष्ठगाथार्थ ॥ ६ ॥

आणाइश्वरतानिर्भयता ॥ निर्वाणकता

रूपर्जी ॥ नावस्वाधीनतेअव्ययरीते ॥

एमअनंतगुणभूपर्जी ॥ शी० ॥ ७ ॥

अर्थ॥तथा प्रनुतानालिंग आणादिकवे तेकहेवे बीजानीआज्ञा
तो स्वार्थे तथा नव्यथी कोइमाने अने प्रनु श्रीअरिहंतनी आज्ञातो

महेजे कोइव्यलोपतो नथी तथा जे लौकीक प्रनुतानाधणी तेतो पुजलिकमानोपेतसंपदानाधणीवे अने श्रीतिर्थकरतो जगदुपगारी अनंतसहेजसंपदाना इश्वरवे तेथी इश्वरता अदूनूतवे बीजाराजादिक पोताना सेवकोथी नवपामेनही परंतुपरचक्र तथा मरणादिनवसहितवे अने माहारो परमेश्वर निर्मलानंदकारण सुद्धदेवतो सर्वकाल सर्वनय रहितवे स्वअस्वम अविनासीसंपदापरमनिर्मलतावंतवे तथा यगत्रमां इव चंद्र चक्रवर्त्ति ते तृषणानेउदये इच्छादोषमयीवे इच्छाथीसंपदाअपूर्ण वे अने श्रीवीतरागतोस्वसंपदापूर्णप्रागभावनाभोगीवे समस्तपरसंपदाने अवांवे तेथी निरवंचकतामयीवे वलिश्रीप्रनुपरमात्मा तेहनाजे नावध र्मसुद्धचिदानंदादिक ते सर्वस्वाधीनवे पराधीननथी वलितेअव्ययके ० अविनासीपणे ध्वंसरहितवे एरीतेअनंतगुणनाराजावे इतिसप्तमगाथार्थ

अव्याबाधसुखनिर्मलतेतो ॥ करणज्ञाने
नयहायजी ॥ जेहजतेहनेजाणंगनोक्ता ॥
जेतुमसमगुणरायजी ॥ शी० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ हे प्रनुजी जे अव्याबाध अतिंद्रियसुखेत अनंतो स्वभोगीपणे तमे भोगवोगे ते अव्याबाधसुखनोज्ञानके ० जाणपणोते करण के ० इंद्रियोने आधीनजे मतीज्ञानतथा श्रुतज्ञानवेतेणे करीजणाव्यनही तथा अवधि म नपर्ववज्ञान तेवद्यपि इंद्रियोने आधीननथी तोपणते रूपीभावनाजाणंग ते पण जीवस्वरूपने जाणीसकेनही जेमाटे क्लयोपसमज्ञाने अव्याबाध नोस्वरूपजाणोनजाय पणजे जीवतुजसमानगुणनाराय के ० स्वांमी थया तेहजपरमात्मा ॥ अव्याबाधगुणनो स्वरूपजाणे तथा भोगवे बी जानेप्रगटनथी आत्मधर्म अतिंद्रियवे माटे तेहनाभोगीसिद्ध भगवंतवे बीजाथी ॥ भोगवायनही इतिअष्टमगाथार्थ ॥ ८ ॥

एमअनंतदानादिकनिजगुण ॥ वचनाती
तपंडेरजी ॥ वासनभासनभावेदुर्लभ ॥
प्रापतितोअतिदूरजी ॥ शी० ॥ ए ॥

अर्थ ॥ एम अनंता दान लाभ भोग उपभोग वीर्य सिद्धत्व प्रमुख
गुणहे प्रनुजी ताहरेप्रगटवे तेवचनने गम्यनथी पंडूर के० मोटावे एह
वाच्यात्मगुणनीवासना श्रद्धा भासन के० जाणपणो ते पामवो दुर्लभवे
तोप्रगटपणे एहवी सिद्धतापामवी तेतो घणीज वेगळीवे इति ॥ ए ॥

सकलप्रत्यक्षपणेत्रिभुवनगुरु ॥ जाणुतुळ
गुणग्रामजी ॥ बीजोकांईनमांगुस्वामी ॥
एहिजठेमुळकामजी ॥ शी० ॥ १० ॥

अर्थ ॥ हेत्रिभुवनगुरु ताहरीगुणसंपदाअनंति तेसर्वहुंप्रत्यक्षपणे
जाणु एहिजमागुबुं एश्वावे माहरेएहिजकामवे जेताहरीसंपदाते केव
जिनेप्रत्यक्षवे माटेकेवलज्ञानमांगुबुं इतिदसमीगाथार्थ ॥ १० ॥

एमअनंतप्रनुतासरदहता ॥ अरचेजेप्रनु
रूपजी ॥ देवचंजप्रनुतातेपामे ॥ परमा
नंदस्वरूपजी ॥ शी० ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ एमअनंतिप्रनुनी परमात्मता सर्वप्रदेसनिरावर्णता अनंतप
र्याय निरावरणता सकलज्ञानादिगुण निरावरणता तेनेसरदहतां सम
कितगुणप्रगटे तेप्रनुनागुणनी बहुमानसहितप्रतीतकरतां जे जीव श्री
सीतलनाथनागुणनेयोगे प्रनुनेअर्चे तेप्रनुनेअर्चवानो अधिकार श्री
रावपसेणी सूत्रमध्ये कथोवे

॥ अथैगइदा वंदणवत्तियाए पूजणवत्तियाए सक्कारवत्तियाए सम्मा

ણવત્તિયાં સુચંસુણિસ્સામો વાગરણંપુઠ્ઠિસ્સામો અઢેગશ્યા જિણ
નત્તિણ્ધમ્મોતિ અઢેગશ્યાવાયમેદંતિ ॥

આલાવાનીટીકામાંઅર્થકર્યોઁ તથાપ્રનુજીનો ઢોગનમિલે તોપ્ર
નુનીથાપનાતેપણપ્રનુસમાનઁ જે શ્રીઅરિહંતને વાંદવાનોફલસૂત્રે કહ્યોઁ
॥ દિઢ્યાં સુદાં નિસ્સેસાં અણુગામીત્તાં ॥

અને જિનપ્રતિમાને વાંદવાનોફલપણ ંહિજઆલાવેકહ્યો તથા
સાધૂનેઅધિકારે માહાવ્રતપાલવાનો ફલપણંહિજકહ્યું ંમસૂત્રે અને
કઅધિકારકહ્યોઁ તેમાટે પ્રનુનારૂપનેપૂજવાનો મોટોલાનઁ કોશ્વ
વ્યહિંસાદેહીને નયપામે તેણે ઉપયોગદેવોજે સૂત્રેપરજીવનીદયાનોફ
લ સાતાવેદનીકહિઁ અને આપણો આત્માજ્ઞાનાદિકગુણેજોમીયે તો
નાવદયાતે મોઢહેતુઁ નેનાવહિંસાતેહિંસાઁ ક્યહિંસાતે નાવહિંસાનો
કારણે પરંતુહિંસાનહી શ્હાં શ્રીનાશ્ચકારનોવચન લિખેઁ ॥

અવમહિંસાનાવો ॥ જીવઘણંતિનયતંજિવંનિહિયં ॥ સથોવહત્તમજીવં ॥
નયજીવઘણંતિનોહિંસા ॥ ૧ ॥ નન્વેવંસતિલોકસ્યાતીવપૃથિવ્યાદિજીવ
સ્યસનત્વાદહંસાનાવસંયતેરપિઅહિંસાવૃમિતિ નિર્વાહ્યિતુમશક્ય મિતિ ॥
માટે પાંચથાવરબાદરની બહુલતાઁ સાધૂનેપણઆહાર વિહાર વંદન
વિનયવેયાવચ્છાદિકકરતાં અહિંસાવ્રતકેમરહે ॥ આહ જીવાકુલેલોકે
અવશ્યમેવજીવઘાતઃ સંભાવ્યતેજીવંશ્રમન્ કથંહિંસકોનસ્યાંદિતિ ઉ
ત્તરં નયત્યાવ્યવતિહિંસો ઘાયંતોત્તિમિહિંસમહિંસો નાવિરલીજીવઘાતઃ
મહિંસોતયજીવઘણંતિ તોહિંસોઅહણંતો વિહુહિંસોઊવતણંમત અહિમ
રોઢ્ઢ બાહિંતોનવિહિંસો સુદતણંજહાવિજે ॥ ૨ ॥ નહિઘાતકશ્યેતા
વતાહિંસ્રઃ નવામ્નપિનિશ્વત્તમતેનહિંસ્રઃ નાપિવિરલજીવમિત્યેતાવન્મા
ત્રેણાહિંસ્રપુનઃ અસુખોજોપરિણામો સાહિંસાસોઊબાદરનિમિત્તં કોવિઅ
વેશ્વિજ્જન વાજ્ઞંહમાણેગિતીઢંબલં ॥ ૧ ॥ અસુખપરિણામહેજીવા ॥

बाहोत्तितोमद्याहिंसा ॥ जस्सउनसोनिमित्तं ॥ संतोविनतस्ससाहिंसा
॥ १ ॥ जीवबद्धोअशुनपरिणामहेतुः तदाहिंसायदिअशुनपरिणामहेतु.
नतदाहिंसानइति ॥ सदादत्तरइफला ॥ नवीदमोहस्सभावसुधाउ ॥
जहतहजीवाबाहो ॥ नमुद्धमणसोविहिंसाए ॥ इति ॥

एमआगमप्रमाणे डव्यहिंसातेकारणरूपवे तेविषयकषाअनाअर्थी
ने हिंसावे परंतुजिन गुणनोबहुमान करनारने जिनपूजाकाले पुष्पा
दिकनीहिंसा तेहिंसानो कारणनथी श्रीनगवतिसूत्रेपण क्रियानेअधि
कारे एमजकद्युंवे वनस्पतिहणवाना पच्चखाणीने पृथिवखोदताथका व
नस्पतिहणाअतो पच्चखाणभागेनही तोजिनपूजाएं जिनस्वरूपअविलं
वनकरतां आत्मगुणनिर्मलकरे गुणीनेस्मरणे अनेकगुणीथयावे तेमाटे
मुनीनेअनुमोदवायोग्य जिनभक्ति रायपश्रेणीसूत्रे सूर्याने नाटिकक
रयो परंतु गौतमादिक श्रमणगणेदीवु ते सिज्जायजेटलोलानहतो तो
तेथानकेबेठारद्या तेथीजिनभक्ति तेमोद्धसाधनवे एमजेश्राणी जिनना
रूपने अर्चे पूजेतेसर्वदेवमां चंडमासमान श्रीअरिहंतदेव तेहनीप्रभुता
पूर्णानंदमय संपदापामे एहवो श्रीशीतलनाथप्रभुनो सेवनवे ते सर्वजी
वकरो अने स्तुतिकर्तापण देवचंडवे तेणेपोतानो नामपण सुचव्युं ए
प्रभुअनंतगुणीवे परंतुनडकपणावें जेजेगुणजाण्या तेतेगुणनीस्तवना
करवीइतिशीतलजिनस्तवनसंपूर्ण ॥ ११ ॥

॥ अयश्रेयांसजिनस्तवनलिख्यते ॥

पांमवपांचेवांदतांमनमोहरे एदेशी॥

श्रीश्रेयांसप्रभुतणो॥ अतिअद्भूतसहजा
नंदरे ॥ गुणइकविधत्रिकपरणम्यो ॥ एम
गुणअनंतनोवृंदरे ॥ मुनिचंदजिणंदअमं
ददिणंदपरे ॥ नित्यदीपतोमुखकंदरे ॥१॥

अर्थ ॥ श्रीश्रेयांसप्रनुपरमेश्वर निष्पन्ननिरावर्ण स्वस्वरूपभोगीनो
 अतिके० अत्यंत उत्कृष्टअद्भुत के० आश्चर्यकारी सहेजानंदके० अ
 क्रतिम स्वभावो आनंदगे श्रीश्रेयांसप्रनुजीतेजीवज्यवे साधनरत्न
 यीपरणमीने सिद्धययावे तेसिद्धपणेअसंख्यातप्रदेशीगे अनंतगुणीगे अ
 नंतपदार्थीगे तेप्रनुनोएकगुणते वणपरिणतिरूपगे सर्वज्यनोअर्थक्रि
 याकारीपणो तेगुणपरिणतिथीगे तेमध्ये असाधारण विसेषगुणनीमु
 ख्यतायेंगे अने साधारणगुणनीपरिणतिपण कर्ताज्यनीकर्तानेहाथगे
 करताकरेतोप्रवृत्ते करतानकरेतोनप्रवृत्ते पांचअकर्ताज्यनीगुणपरि
 णतिसदापरणमेवेएरीतगे अनेजीवज्यनीगुणपरिणति सिद्धअवस्थायें
 कारक चक्रनावर्त्तनथी प्रवृत्तेंगे तेमोटे आत्मज्यनाज्ञानादिक जे गुण
 वे ते त्रिविधेपरणमेवे एरीतेत्रिविधताते करण कार्य क्रिया तेगुणनीतेजगु
 णमागे एवणपरिणामनोकर्त्तातेआत्मागे तिहांउपादानपणे प्रकृष्टकारणते
 करण अने तेकरणनोफल साध्यतेकार्य तथातेकरवारूपप्रवृत्तितेक्रिया
 कर्त्तानो व्यापारते सिद्धअवस्थायेंअनेदरूपगे ज्ञानगुणतेकरणजाणवोते
 कार्यजाणवानेज्ञाननीफुरणतेक्रिया एवणेअनेदगे एत्रिविधपरिणामे परि
 णम्या एमअनंतगुणनोदंदगे प्रनुनासर्वगुणव्यक्तपणे स्वकार्यतानेकरेगे
 उक्तंच विसेषावस्यके॥ जंकजकारणाई ॥ पज्ञायावन्नणोजउतेण ॥ अ
 नेणनेणमद्या ॥ तेकारणकक्षनयणेशं ॥ १ ॥ इतिवचनात् ॥ एमकारण
 कार्यक्रियानीअनेदतापणगे नेनेदतापणगे कालेअनेदतागे सत्व प्रमेय
 त्वेअनेदतागे अने संज्ञा संख्या लक्षणेनेदतागे माटेएवीव्याख्यागे ॥
 मुनीजेत्रिकालअविषयी तत्त्वरमणी तेमाहेचंद्रमासमांन अथवामुनीचं
 दजिणंदते जिनसामान्यकेवलमां चंद्रमासमांन वलिअमंद के० देदीप्य
 मानदिणंद के० सूर्यतेनीपरेदीपतोगे सुखकंदजेहनो एहवाश्रेयांसप्रनु
 तेहनासर्वगुणव्यक्तपणे स्वकार्यनेकरेगे हवेआत्माना अनंतागुणगे तेमां

हेमुख्यगुणतेउपियोगवे ॥ सत्वाउल्लिखितसागरोवउत्तस्सउववज्जस्तांअण
गारोवउत्तस्सइति ॥ तेउपियोगमांप्रथमज्ञानगुणवे माटेप्रथम ज्ञानगुण
नी त्रिविधता कहेवे इतिप्रथमगाथार्थ ॥ १ ॥

**निजज्ञानेकरीक्षेयनो ॥ ज्ञायकज्ञाताप
दर्शारे ॥ देखेनीजदरशणकरी ॥ निजउ
स्यसामान्यजगीसरे ॥ मु० ॥ २ ॥**

अर्थ ॥ लोकालोकमांजेवर्तमान तथाअतीतकालेहतु अनेआगमी
ककालेथासे तेसर्वपोतानातथा परनानाव प्रमेयत्वपणामाटे तेक्षेत्रवे जा
णवायोग्यवे तेहनोजाणवोते आत्मानाअसंख्यात् प्रदेसनिष्ठितज्ञानगुण
वे तेज्ञानआत्मानोस्वधर्मवे सर्वविशेषनोजाणवोतेथीनिजके० पोताना
ज्ञान गुणेकरीने ज्ञानतेजाणवारूप कार्यनोकारणथयो उपादानकारण
कार्यताएकसमयवेअनेतेजाणवारूपकार्यनीप्रवृत्तिते वीर्यनेसहकारेकि
याथाद्यवे.जोगुणनीप्रवृत्तिविना जाणवारूपकार्यमानीयेतो दर्शनोपयो
ग काले ज्ञानगुणनोनिरावर्णपणोबतोवे पणक्रियाविनाउपियोगनथी ते
माटे कारणभूतज्ञानेकरीसर्वक्षेयनेजाणोवो पोतानाज्ञानेकरीसर्वक्षेयना
ज्ञायक के० जाणनारवो तेथीहेप्रभुतमे जाणंगपणामाटे ज्ञातापदनाइ
सवो स्वामीवो ज्ञानमयीवो सर्वजाणवो.

हवे दर्शनगुणनी त्रिविधताकहेवे हेप्रभुजी तमेपोताना दर्शनगुणेक
रीने निज के० पोताना अस्य के० देखवायोग्यजे सर्वअस्तिकायनी
सामान्यता अस्तित्वं वस्तुत्वं अव्ययत्वं प्रमेयत्वादि नित्यत्वाऽनित्यत्वादि
सामान्यपणेजे जगीस के० संपदा एटले आत्मानेविषे अनंति सत्व अ
व्यत्वादि सामान्यसंपदावे तेनेदर्शनगुणेदेखेते दर्शनेनअश्रयभावानां दर्शनं
करोतीतिआत्मा इहांआत्मादेखणहारो दर्शनगुणेकरणभूते देखवायोग्य

જેપદાર્થતેસર્વનંદેસ્વે એટલેદેસ્વવો તેકાર્યદર્શનગુણતેકારણ દર્શનગુણ
નીપ્રવૃત્તિતેક્રિયા દેષણહારોઆત્માતેકર્તાદર્શનગુણની ત્રિવિધપરણમન
જાણવી ॥ ઇતિત્રીતીયગાથાર્થ ॥ ૨ ॥

**નિજરમ્યેરમણકરો ॥ પ્રનુચારિત્રેરમતા
રમરે ॥ નોગ્યઅનંતનેનોગવો ॥ નોગેતે
ણેનોક્તાસ્વામરે ॥ મુ૦ ॥ ૩ ॥**

અર્થ ॥ હવેચારિત્રગુણનીત્રિવિધિપરણતીકહેએ હેપ્રનુજી હેપરમેશ્વર
હે પરમાનંદપૂર્ણાનંદીતાહરોઅનંતઆત્મધર્મતે તુમનેરમ્યએ રમવાઓગ્યએ
તેસુદ્ધાત્મપરણતિરૂપ નિજરમ્યવિષેતુમેરમણકરોએ ચારિત્રગુણેકરીને એ
ટલેચારિત્રગુણકરણે સ્વરમ્યનેવિષેજે રમણતેરૂપકાર્ય અને ચરણગુણપ્ર
વૃત્તિરૂપ ક્રિયાનેકરોએ તેમાટે હેપ્રનુજીતુમેરમતારામએ પોતાનાસ્વ
રૂપમાંરમતાએ તેથીસ્વરૂપરમણી સ્વરૂપાનુભવી સ્વરૂપવિશ્રામીઓજી ॥

હવેનોગગુણની ત્રિવિધતા કહેએ નોગ્યકહતાંનોગવાયોગ્યજે પ્રગ
ટઆત્મસ્વરૂપઅનંતજ્ઞાનાદિગુણ તેહનેતુમેનોગગુણેકરી નોગવોએતેકેમ
જે નોગાંતરાત્મકર્મનોક્ત્યે તમનેપ્રગટથયાંતેનોગગુણતેથીકરીનેતુમે પો
તાનાનોગ્યઅનંતાત્મ સંપદાંતેહનેનોગવોએ માટે હેસ્વામીતુમેનોક્તાએ
જેબીજાજીવક્રયોપસમનોગી પુજ્જલાદિઅમુદ્ધપરણતિનેનોગવેએ તેતો
અમુદ્ધનોક્તાએ અને તુમેમુદ્ધ નોક્તાએ એટલે નોગગુણકરણેકરીને નિ
જનોક્તાપણારૂપ કાર્યનેકરોએ નોગગુણનીપ્રવૃત્તિતેક્રિયાને કરવેકરી
નેએ ॥ અત્તાસહાવનોર્ષિતે અસહાવાનઅત્તપરિણામાશિવાક્યાત્ ॥ માટે
નોક્તાગુણનાસ્વામીએ ઇતિત્રીતીયગાથાર્થ ॥ ૩ ॥

**દેયદાનનીતદીજતે ॥ અતિદાતાપ્રનુસ્વ
યમેવરે ॥ પાત્રતુમેનિજસક્તિના ॥
ગ્રાહકવ્યાપકમયદેવરે ॥ મુ૦ ॥ ૪ ॥**

અર્થ ॥ હવેદાનગુણ તથા લાજગુણની પ્રવિધતાકહેશે જેદાનાંત રાત્રકર્મના ક્રયથીપ્રગટથોશે તેહની પરણતિકહેશે શ્હાંદાનતેસિદ્ધતા માંસ્વગુણનાપ્રવર્તનને સ્વક્રીયદ્વાત્મક વીર્યની સહકારતાનોદેવોતે દાન અને સહકારતાની પ્રાપ્તિજેગુણનેથત્વીતે લાજપરીતે દાનતથા લાજગુણપ્રવર્તેશે દેયકહતાંદેવાયોગ્યજેગુણતેહનેસહકારતેદાન નિતસદાદીજે તેથીહેપરમેશ્વરતુમેઅતિદાતાઓ અનંતગુણને સહકારરૂપદાનઅનંતો દેવોશેસ્વયમેષકહતાંપોતાથીજ પોતાનેઆપોશે એટલે દાનગુણતે કરણ અને દાનગુણની પ્રવૃત્તિતેક્રિયા તથા સહકાર રૂપદાનદીધોતેકાર્ય એસર્વનોસ્વામિઆતમાતેદાતાશે આત્માનેએસુધદાનશે તથાલાજશે અને જે પરજાવનોદેવો તથાલેવોતેતોવિજાવશે આત્માનેદ્વડતોનથી વલિહે સ્વામીતુમે નિજકહતાંપોતાની શક્તિઅનંતગુણપર્યાયરૂપતેહના પાત્ર કે ૦ આધારશે તથા તેઆત્મશક્તિનાપ્રાહકશે અને એઆત્મશક્તિનાવ્યાપકતન્મયતા રૂપઅવસ્થાવંતપણ તુમેજશે ઇતિચતુર્થગાથાર્થ ॥ ૪ ॥

પરણામિકાર્યતણો ॥ કરતાગુણકરણે
નાયરે ॥ અક્રીયઅદ્વયસ્થિતિમયી ॥
નિકલંકઅનંતીઆયરે ॥ મુ ૦ ॥ ૫ ॥

અર્થ ॥ વલિહેદેવ હેપરમેશ્વર તુમારા અનેક અનિલાપ્ય તથા અનનિલાપ્ય ગુણસર્વ પ્રાગ્નાવયત્યા તેહની ત્રણપરણતિ કહેશે પરણામિકપણે આવ્યાવાધાદિક અનંતોકાર્યતેહના કરતાશે ગુણરૂપકરણે કરીને એટલે ગુણતેકરણ અને તેકરણનો જે ફલતેકાર્ય તથા ગુણનીપ્રવૃત્તિ તે ક્રિયાકારણ કાર્ય ક્રિયાનાકરતા હેનાથતુમેશે જે તુમારો સર્વપરિણામિકપણો તેહના તુમેજકર્તાશે બીજાદ્રવ્યમાં કર્તાપણોનથી વલિહેપ્રજુજી તુમેઅક્રિયશેક્રિયાતેચલયોગીપણેશે અનેસિદ્ધતો

અચલતે તેથી અક્રીતગો વલિ હે પ્રભુજી તુમે અક્લત્થ સ્થિતિ મઘીગો જે
આરુણની સ્થિતિ તેતો સંયોગી નાવનીગે અને શ્રીસિદ્ધ જગવંત તેતો સહે
જગુણીગે તેથી અવિનાસી સ્થિતિ તુમારીગે વલિ નિકલંક કે ૦ સર્વ ક
ર્મ કલંક રહિતગો તથા નિરાવરણી અનંતી આથ કે ૦ સંપદા તેના તુમે
ધણીગો ॥ ઇતિ પંચમ ગાથાર્થ ॥ ૫ ॥

પરણામિક સત્તાતણો ॥ આ વિર્નાવ વિલાસ
નિવાસે ॥ સહજ અક્રતિ મ અપરાશ્રયી ॥
નિર્વિકલ્પને નિ પ્રયાસે ॥ મુ ॥ ૭ ॥

અર્થ હવે કદાચિત્ કોઈકે હસે જે કોઈ ગુણ અધુરો હસે માટે તેને પૂ
ર્ણતા કહી દેવામેગે પરણામિક પણો તે સત્તા કહતાં ગતિ તેહનો આ વિર્નાવ
કહતાં પ્રગટ પણો પદલે પ્રાગ નાવ તે અનંત ગુણ પર્યાલ નિરાવરણ સક
લ પુજલ સંગ રહિત થયે સંપૂર્ણ સત્તા તિરોના વીહતી તે પ્રગટ થયે તે પ્રાગ
નાવી સત્તાના વિલાસના અનુનવનો હે પ્રભુજી તૂં નિવાસ કે ૦ ઘરગો
સ્વગુણ નોગીગો સ્વસ્વ નાવના અનુનવીગો વલિ હે પ્રભુ તુમે સહજ કે ૦ સ્વ
નાવનો મૂલ્ય ધર્મ તેના અક્રતિ તે પણ અપરાશ્રયી કે ૦ પરવસ્તુના આધાર
વિના વલિ નિર્વિકલ્પ કે ૦ નો અંધિત નાવિના વલિ નિ પ્રયાસ કે ૦ પ્રયા
સ રથ મવિના જે આત્મધર્મ તેહનો અનુનવ તે તુમે નોગ વોગો ॥ ૬ ॥

પ્રભુ પ્રભુતા સંનારતાં ॥ ગાતાં કરતાં ગુ
ણ પ્રાપ્ત ॥ સેવક સાધનતા વરે ॥ સંવ ॥
રૂપ રાજ નિ પામરે ॥ મુ ૦ ૭ ॥

અર્થ ॥ પદ્મવા પ્રભુની સેવનાનો જે ફલ થાય તે કહેશે પ્રભુજે શ્રીશ્રેષ્ઠાંસ
નાથ નિષ્પન્ન તત્ત્વી નિરામયી નિરાવરણી તેહની પ્રભુતા અનંત ગ્યાન
મયી સર્વ સંવરે અનંતાનંદરૂપ પરમેશ્વરતા અસહાયતા સર્વશક્તિ નિરા

वरणता अनंतपर्याय स्वकीयकार्यपणारूप निकर्मता निसंगता प्रभु
त्व विभुत्व ग्राहकत्व व्यापकत्व आधारत्व कारकत्व कारणत्व कार्यत्व
इत्यादि प्रभुता एकएक प्रदेशे अनंतगुणपर्याय प्राग्भावपरणमन रूप
स्वरूपसंपदासंनारतां चित्तमास्मरण करतां तथा गातां के० श्वर
योगेगावतां गुणनो ग्रामसमुह करतां थका सेवकत्व रूचीआत्मसिद्ध
तानोअर्थीतेनिष्पन्नपरमेश्वरनावहुमानथी जीवअनादिनो बाधक स्वरूप
पराङ्मुखथईरन्तोवे तेजीवसाधनता आत्मस्वरूप निरावरणकरवारूप
साधनअवस्था उत्सर्गअपवादसमकितथी मांजीअद्योगीचर्म समयरूप
पगुणस्थानारोहणदोषत्यागगुण प्राग्भावअधिकगुणनी रुचिपूर्णतत्व
नी इहारूपसाधनापणोपामे ते निजकहतां पोतानीसंवरपरणतिनेपामी
करीने एटले प्रभुगुणउपयोगेवर्ततोथकोचेतनागुणीनागुणने अनुजा
यीथाय तिवारेस्वरूप इहारूपदर्शनगुणपरणमे पोतानी संवरपरणतिने
पामे ते जीवतत्वतानेसाधे अने साध्वरसीनीजे साधकताते परमानंदनो
कारणे इतिसप्तमगाथार्थ ॥ ७ ॥

प्रगटतत्वताध्यावतां ॥ निजतत्वनी

ध्याताध्यायरे ॥ तत्त्वरमणएकाग्रता ॥

पूरणतत्त्वेएहसमायरे ॥ सु ० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ तेहजनावत्ताकहेवे जेआत्मानेपोतानी संपदातेतो कर्म
आवृत्तवे तेनासनमांआववीहुलेंमेवे अने निष्पन्नपरमेश्वरनी तत्वतातोप्र
गटवे तेथुतोपयोगे नासनमांआवे तेमाठे प्रगटतत्त्वीजे श्रीअरिहंतसिद्ध
नीनिरावरण आत्मसंपदानेध्यावताथकां जीवपोतानी सत्तागतध्या
र्थिक पार्श्वार्थिक तत्वतानोध्याताध्यायवे अव्यक्ततुल्यतामाटेइति॥ एमद्य
तत्त्वनेध्यावतो तत्त्वरमण तथा तत्वनीअनुभूति करेतत्वजेस्वगुणपर्या

યહ્નપતેમધ્યે ઇકાગ્રતાતન્મયતાયાયતિવારે ઇસેવકજેશ્વેત્યાંસપ્રજુનોમુળા
 વલ્લંબી તેહજપૂર્ણતત્ત્વરૂપતત્ત્વિથઈ પૂર્ણાનંદનિરાવરણ સ્વસ્વનાવનીપૂર્ણ
 તાનેપામે પોતાનીપૂર્ણપ્રાગ્જાવી તત્ત્વતામાંસિદ્ધબુદ્ધયાય ઇહજમોક્ષનો
 ઉપાયઘે ઇહાંજાવનાઅનાદિમિથ્યાત્વ અસંયમકષાયયોગ હેતુપરણતિ
 ગૃહીતકર્મવિપાક કથ્યમાન વિસંસ્થુલાત્મશક્તિવંતને અનેકાંતસુદ્ધાત્મ
 સ્વરૂપશ્રવણપણુર્લભઘે તેજીવનેશ્રીજિનસેવનથી જિનનુસ્વરૂપઝલસ્રે
 થીસ્વરૂપહ્વચિકુપજેસ્વધર્મપણામાટે રૂચિવંતજીવતેઝયમે વરતતોઆત્મધ
 ર્મનીપજાવે અનુક્રમેનિર્વિકલ્પ સમાધિનજી સુદ્ધાત્મપૂર્ણતાપામે ઇહિજ
 મોક્ષમાર્ગઘે ॥ ઇતિઅષ્ટમગાથાર્થ ॥ ૮ ॥

પ્રજુદીઠેમુઝસાંજરે ॥ પરમાતમપૂરણા
 નંદરે ॥ દેવચંડજિનરાજના ॥ નિત
 વંદોપયઅરવિંદરે ॥ મુ ૦ ॥ ૯ ॥

અર્થ ॥ તેમાટે પ્રજુદીઠેઇટલેપ્રજુનો સ્થાપનાનિદ્દેપોદીઠેમોને સાંજ
 રેકે ૦ સ્મરણમાંઆવે પરમાત્માસિદ્ધનગવાંન અચલઅસંગીઅનોગી તે
 હનોપૂર્ણઅનંતપર્યાયા ત્રિકાલઅવિનાસી આનંદગુણાનંદાદિકસાંજરે
 અનેજેપ્રજુસ્વરૂપાશ્રિત ચેતનાકરવી તેહજપોતાનીઆત્માસાધવાનોપરમ
 ઉપાયઘે તેમાટે દેવજેનિગ્રંથાદિકતેમાં ચંડમાસમાન જેજિનરાજવીતરાગ
 શ્રીશ્રેત્યાંસપરમેશ્વરના પદરૂપઅરવિંદકે ૦ કમલ તેનેનિત્યવંદોસદાપ્રણ
 મો તથાસ્તુતિકરતાનો નામપણદેવચંડઘે તેપોતાનેપણકહેઘે જેશ્રીઅરિ
 હંતનાચરણ નિત્યસેવો અરિહંતસેવનતેહજ સંસારમાહાસમુદ્ર મોહાવર્ત
 અગ્યાનાંધકાર મિથ્યાત્વકર્દમમગ્નજીવને નિસ્તારપારકરવાનો પુષ્ટ
 પાયઘે અરિહંતઆલંબને અરિહંતપ્રતિમાને આલંબનેઅનંતજીવ પૂર્ણા
 નંદીથયા વલીજેયથાર્યઝલસ્રાણે પુજ્જાસંસારહિતપણેશ્રી અરિહાનુ

सेवनकरसे तेपरमसुखपामसे एहजसरणत्राणआधारवे ॥ ९ ॥ इतिश्री
श्रेयांसजिनस्तवनसंपूर्ण

॥अथश्रीवासपूज्यजिनस्तवनलिख्यते॥

हवे प्रभुसेवनपूजनातेहनो ध्व्यभावउलखावधारूप बारमांप्रभुश्री
वासपूज्यनीस्तुतिकरेवे ॥ तिहांनिक्केपाचार लिखीयेवे १ नाम २स्था
पना ३ ध्व्य ४ भाव तिहांनामनिक्केपानोलक्षणगाथा
पञ्चायाणनिधेअं ॥ तियमण्हेतयत्तनिरविख्खं ॥ जाइत्तियंचनामं ॥ जी
वदवंचपायेणं ॥ १ ॥ तथायापनालक्षणं ॥ गाथा ॥ जंपुणतयत्थसुअं ॥
तयभिप्पाएणंतारिसागारं ॥ कीरइवनिरागारं ॥ इत्तरमियरंचसाठवणा
॥ २ ॥ ध्वयलक्षणं ॥ गाथा ॥ दवएउवएदोरवयवो ॥ विगारोगुणाणं
संदावो ॥ दवंचवंचावस्स ॥ भुयभावंचअंजोगं ॥ ३ ॥ अथवायच्चका
रणंतत्तध्वं भूतस्यभाविनोवा भावस्यहिकारणंतुल्लोकेतत्तध्वंइ
त्यादि भावलक्षणंहरिनअपूज्ये भावोविवक्षितक्रियानुभूतियुक्तोहिवि
समाख्यातः सर्वज्ञेरिंशदिवदिंदनादिक्रियानुभावात् इति

एरीते चारतथाकोइक नामादिनिक्केपाउपचारमानेवे तेहनेकहिजे
भिअ वस्तुने नामादिककरिएते भिअवे परंतुपोतापोतानी वस्तुनानामादि
चारे तेवस्तुमांजवे तेमाटेकसोवे श्रीजिनअपूज्येः इहभावोच्चियवत्तू
तयत्तसुनेहिंकिंचसेसोहिं ॥ नामादउविभावा ॥ जंतेविहुवत्तूपज्जाया ॥
इति ययस्मात्तेपि नामादयोवस्तुनः पर्यायाधर्माहिधाप्रविशिष्टं व
स्तुन्युच्चरिते नामादयोपिभावविशेषाः एवंवलिकसोवे भावनिक्केपानेअं
ते तदेवं भिअवस्तुषुविशेषतश्चित्तमानानां नामादीनांप्रधानेतरभावो
दर्शितः सामान्यतःपुनश्चित्तमानानांसर्ववस्तुषुप्रत्येकंचतुर्णामप्यमीषांस
द्भावः प्राप्यतएवेतिदर्शयन्नाह अहयावत्तूनिहाणां ॥ नामंतवणायजो
तआगारो॥कारणआसेदव्वं॥कज्जयवचंतअंभावो॥ १ ॥ एगाथाअं चा

રનિક્ષેપાઽકવસ્તુમાંકસ્યા તથાવલી નામાદિનત્વનેપરસ્યરવિવાદેમિથ્યા
ત્વીપણોકસ્યોઽં પૂજ્યે ॥ એવંવિવત્સંતિનત્યા ॥ મિત્તાન્નિનિવેસત્પરોપ્પરત્ ॥
ઇતિવચનાત્ વલિપૂજ્યનોજવચનઘે જેનામાફનેત્વંસદ્વત્ત્વ બુદ્ધિપરણામના
વત્તનિયયં ॥ જેઘ્નૃચ્છત્તીજોઽ ॥ ચત્તપજ્ઞાયંત્વંસંઘં ॥ ૧ ॥ ઇતિએરીતેનામા
દિક ચારેનિક્ષેપવસ્તુનાસ્વપર્વાત્તઘે ઇમશ્રદ્ધાકરવીઽનીક્ષેપાનોસ્વરૂપધિ
સ્તારં શ્રીવિશેષાવશ્યકમાંકરયો તેહાંથીઽગાથાલિલ્ખીઘે. ઇતિપ્રસસ્તિ ॥

પંથિમોનેહાલુરેવીજાજિનતળોરે ડેદેશી ॥

પૂજનાતોકીજેરેવારમાંજિનતળોરે ॥

જસુપ્રગટ્યોપૂજ્યસ્વનાવ ॥ પરકૃત

પૂજારેજેઈઘેનહીરે ॥ સાધકકારજદાવ ॥ પૂ૦ ॥ ૧ ॥

અર્થ ॥ હેનવ્યજીવો જોઆત્માને સુખીકરવાનોમનઘે તોવારમાં
જિન વીતરાગ શ્રીવાસપૂજ્યપુરુષોત્તમનીપૂજનાકીજે ઇટલે સકલગુ
ણનિરાવરણ પરમચારિત્રી પરમજ્ઞાની અત્યોગી અનોગી અલેસી અસ
હાયી અકષાયી અરૂપી સુદ્ધસ્વરૂપીજેસિદ્ધ સકલપરનાથઅનોગી પુ
જ્જલોપચારરહિત ઇહલો પૂજ્યસ્વનાવજેહનોપ્રગટ્યોઘે તેહનીપૂજાકીજે
જેનક્તિનારાગીનહી અનક્તિનાધ્વેષીનહી ઇહવાસર્વજ્ઞ તેહજપૂજવાત્યો
ગ્યઘે યુક્તંચ આત્મીમાંસાત્માં.

દેવાગમનનોત્યાન્ ॥ ચામરાદિવિનૂતયઃ ॥ માત્યાવિશ્વપિદૃશ્યંતે ॥
અતરુવમસિનોમાહાન્ ॥ ૧ ॥ સૂદ્ધમાતતિરતદૂગથ ॥ પ્રત્યક્ષાઃકસ્યચિ
ત્યથા ॥ અનુમેતત્વતોજ્ઞાન ॥ મિતિસર્વજ્ઞસંસિતં ॥ ૨ ॥ અશ્વસયપા
દિહેરા ॥ સઘ્નકમ્મત્તદત્તસંનૂઆ ॥ તેણંનવીયત્તમે ॥ વીયત્તવિત્તરાગત્તે
॥ ૧ ॥ ઇત્યાદિ

વલિઅનુનોપૂજ્યપણોકહેઘે જેપરકૃત દેવતામનુષ્ય ગુણરાગીથકાઅ

नेकप्रकारनीनक्तिपूजाकरेवे परंतुपरमेश्वर कोइनीपूजाइछता वांछतान
थी इच्छादोषरहितवे माटेपरनावनासंग तथा परकृतपूजानेवांछतानथी
तेपूज्यजाणवा अनेसाधकजे मोक्षनाअर्थी मार्गानुसारी समकेति दे
सविरति संवेगपक्षिमुनीराजतेहनेकार्य जेसंपूर्णसिद्धता तेहनादावके
उपायवे तेहिज निमित्तयोगे अनंतसिद्धनीपना माटे पोतेपूजानाअवां
उक अनेपूजे तेहने परमानंदपूर्णतानीपजे ॥ इतिप्रथमगाथार्थ ॥ १ ॥

उव्ययीपूजारिकारणनावनोरे ॥ नाव

प्रसस्तनेसुद्ध ॥ परमइष्टवत्तनत्रिनुव

नधणीरे ॥ वासपूज्यस्वयंबुद्ध ॥ पू० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ तेपूजानावेनेदवे एकउव्यपूजा बीजीनावपूजा न्हवण
विलेपनादिक जेबाह्यउपचार योगसमारवानेकरिये तेअद्वारपापस्थान
करे आत्मानेउखहेतुवे तेसर्वपलदाववाने पूजामां प्रशस्तरागकरिये
तेआत्मानेतजवायोग कर्मनिर्ज्जरवानी नीतिवे माटेजिनपूजातेसंवरवे ते
अवस्यकरवायोग्यवे तेमांवाह्यथी फूल केसरप्रमुखनीपूजाते उव्यरूपवे
तेनावपूजाजे गुणगुणी एकत्वतारूपतेहनेकारणवे माटेउव्यनिक्षेपोते
तेहनेजकहिये जेनावनोकारणहोये हवेनावनिक्षेपेपूजातेबेप्रकारनीवे
प्रथमप्रशस्तनावनिक्षेपेपूजन बीजोसुखनावनिक्षेपेपूजन तेहमां नाव
ते आत्मानीपरिणति अनेगुणीऊपररागते प्रसस्तजाणवो गाथा ॥ अ
रिहंतमुत्तरागो ॥ रागोमुमुणीमुपबद्वणेमुय ॥ एमुपसत्थोरागो इतिव
चनात् तथा चउसरणपयनामांकहुवे सुकमाणुरायसमहु ॥ चपुन
पुलियंकुरुकराजो इतिवचनात् हवेप्रसस्तनो स्वरूपलिखेवे तेमाजेवि
षयपरिग्रहउपरराग तेथीकर्मबंधउपजे अनेअनुकंपातेसातावेदनीनाहेतु
वे तेतोसर्वनिर्गुणीजीवऊपरपणवे तथागुणीऊपरअनुकंपाकरवी तेनिदा

मारहेवाद्योग्यते उक्तंच आवस्यके ॥ सुहिः सुअः उहिः सुअः ॥ जोमेअ
संजः सुअः पुं कं पा ॥ रागेण वा दोसेण वा ॥ तं नंदे तंच गिरिहामी ॥ १ ॥
इति वाक्यात् ॥ तथा अरिहंतादिपंचपरमेष्ठी अने आगमसाधर्मिक उ
परपक्षपातविना गुणीपणामाटे जे राग ते प्रसस्तराग ते यद्यपि पुण्यबंध
नो हेतु ते पणवता आत्मगुणनेथी रथवानो तथानवाप्रगटकरवानो हेतु ते.
पुण्यानुबंधी पुण्यनो हेतु ते ॥ श्रीहरि नक्षपुज्ये पंचवस्तु ग्रंथ मांकसो ते ॥ गा
था ॥ नाणई गुणरूई बलु ॥ तारसीय गुणसंपयं संपत्तो धनो गुणसंपत्तो ॥
पसत्थरागं तिहं कुणई ॥ १ ॥ गुणरूई मूलं एतं ॥ तेणं गुणवुद्धि हेतु अं न
णित्यं ॥ जहः एलाः पुत्तो ॥ पसत्थरागेण गुणपत्तो ॥ २ ॥ इति वचनात्
इहाकोऽपुत्रे जे श्रीगौतमस्वामीने त्रिभुवनदयाल त्रिसलानंदन श्रीवीर
परमात्मा ऊपररागहतो ते केवलज्ञाननेरोधक के मथयो ते हने उत्तरजे श्री
गौतमनो प्रसस्तराग क्योपसम रत्नवतीनो तो दीपकहतो पण श्रीवीरविद्य
मानवतां रागनीमंदताथ इनही बते कारणे राग टलवो उः क्करबे जिवारे
कारण मटयो तेथी रागनो अवस्था अटकी तिवारे श्रेणीथई तेम प्रसस्त
राग सर्वजीवोने क्योपसमी रत्नवतीनो वीरोधीनथी क्हायकतानी इहायु
क्त क्हायेकताने नजीक करे परंतु क्हायकरत्नवतीथवादिये नही उक्तंच ॥
श्रीसंविग्रमुखै श्रीजिनेस्वरसूरीपूज्यै ॥ संवेगरंगसालायां ॥ सिद्धेरत्तोत
गुणईहा ॥ एतन्नः गुणे सवे तेणं अरिहंताई ॥ मुकुणसुरागं समाहिउ ॥ १ ॥ ते
माटे प्रसस्तनावपूजाते पण साधकतामां बे हवे सुधनावपूजाते जे आत्मानो
सामान्यचक्र विसेषचक्र क्योपसमी चेतनावीर्य ते सर्व श्रीअरिहंतपर
मात्माना क्हायकसिद्धत्वादिगुणानुदायी प्रवृत्ते ते सुधनावपूजाजाणवी
एटले गुणरागीथती ने गुणबहुमानीथवु पवे स्वस्वरूपमांतन्मदथयेथ
के स्वरूपपूर्णतानापजे एमोक्कनो मार्ग बे हवे श्रीअरिहंतवासपूज्यस्वामी
स्वयं के० पोतथी बुद्धयया एहवा त्रिभुवननाथ ते परम के० अत्यंत

इष्ट के० रलियामणा वल्लभ के० बाढहा लागे तेप्रसस्तरागरूपपूजा
जाणवी इतिद्वितीयगाथार्थ ॥ २ ॥

अतिसयमहिमारेअतिउपगारतारे॥ निर्मल
प्रभुगुणराग॥ सुरमणीसुरघटसुरतरुतुंबतेरे ॥
जिनरागीमहानाग ॥ पू० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ तथाश्रीअरिहंतनाअतिसयनीमहीमा उपरअद्भुतता आ
श्रद्धता देखीने अथवासांजलिने जेरागउपजे तेसर्वप्रसस्तरागजाणवी
तथाजगत्रनाजीवोने माहामोहांधकार निवारवारूप धर्मदेसनादेईने वीस
रीगएलोआत्मधर्मदेखामे सर्वसंदेहटाले उपगार भावआजीविकाना
दातार तत्वथीभूलेपमयाजीवोने तत्त्वनादेखामनार एहवोउपगारीपणे
श्रीअरिहंतनोवे तेउपगारीपणाऊपरजेइष्टता तथानिर्मलकर्मआवर्णरहि
त केवलज्ञान केवल दर्शन वीतरागताअसंगतास्वरूपभोगीप्रमुखगुणऊप
ररागतेपणप्रसस्तरागकहित्ये वलिसुरमणी के० चिंतामणीरत्न अनेसुरघ
टके० कामकुंन तथासुरतरुके० कल्पवृक्षतेसर्व इहलोकसुखनाहेतु त
थाभावअशुद्धतानावधारवावालावे तेहनेअसारजाणीने तुल्यगणे अने
श्रीअरिहंतनोरागते परंपरांये आत्मसुखनोहेतुवे आत्मानागुणनीवृद्धि
रवानोनिमित्तवे तेमाटे श्रीजिनराज परमदद्याल स्वगुणभोगी माहागोप
परमोपगारी माहारीतत्वसंपदानाऊपदेसक तेउपरजेजीवने साचीउल
खाणे रागप्रगटे तेजीवमाहानाग्यवान तथापवित्रजाणवा जेजीवकाम
राग दृष्टीराग स्नेहरागनीनीनटालीने श्रीपुरषोत्तम परमानंदी श्रीवासपु
ज्यप्रभुऊपररागीथवो तेनेधन्यवे तेमहंतजीव मोटानाग्यनोधणीजा
णवी एसर्वप्रसस्तरागभावपूजाकही ॥ इतिवृत्तीयगाथार्थ ॥ ३ ॥

दर्शनज्ञानादिकगुणआत्मनारे ॥ प्रभुप्र
भुतालयलीन ॥ सुधस्वरूपीरूपे तन्मयी
रे ॥ तसुआस्वादनपीन ॥ पू० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ जे आत्मानाद्वयोपसमनावी दर्शनगुण तथा ज्ञानगुण तेस
र्वप्रभुनी प्रभुताथील्यलीनथयावे बहुमानश्रीअरिहंतनोबे नासनपण अ
रिहंतगुणनीअनंततानोबे रमणश्रीअरिहंत गुणनास्वभासनीनोबे अनु
भवपण अरिहंतगुणनाभासननोबे एमजेटलीआत्मसक्तिप्रगटीबे तेसर्व
अरिहंत गुणनेअनुजायीकरीने तन्मयतारूपकरे प्रभुतानोनिरधारभा
सननोआस्वादन तेआनंदतायेंमग्रहेवुं सुधस्वरूपी परमात्मातेहनोस्वरू
प जेवस्तुधर्म तेमध्ये तन्मयीथईने तेनाआस्वादने अनुनवे पीन के०
पुष्टरहे तेनावधी भक्तिजाणवी तथाहुंसहुयीमोटो माहरेअरिहंतपरमे
श्वरजेवोधणीबे हुंमोक्षनामार्गनेपाम्यो अनेपोतानाआत्मगुणनेप्रभुनीप्र
भुताने अनुदायीपणेवर्तावे एहवोलीनथकोरहेतेहने तत्वभक्तिवंतकहि
एहवासमकेति देसविरति सर्वविरति जेणेपोतानीमूलपरिणति प्रभुताथीमे
लवीबे आत्मपरिणतिरूपऊढंगे प्रभुनीप्रभुतानेरमावीरह्यावे माहानुभाव
बे तेसुधभावपूजाजाणवी ॥ इतिचतुर्थगाथार्थ ॥ ४ ॥

सुधतत्त्वसरंगीचेतनारे ॥ पामेआ
त्मस्वभाव ॥ आत्मालंबीनिजगुणसा
धतारे ॥ प्रगटेपूज्यस्वभाव ॥ पू० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ एमसुधनिर्मलतत्त्वी श्रीअरिहंतदेव सिद्धभगवान तेहनारसेरंगा
णीथकी तेहनागुणनीभोगी जिवारेचेतनायटी अन्यविकल्पटाली अ
नुभवभावनासहित प्रभुस्वरूपेरसीलीययी तेचेतना पोताना आत्मभाव
नेपामे आत्मस्वभावहूची आत्मस्वभावोपयोगी आत्मस्वभावरमणी आ

त्मानुभववीथयो एटले उपादानावलंबीअवस्थापामे अनेजेवारे एनव्य जीवआत्मावलंबीथाअ तिवारेपोतानागुणनेसाधतो निपजवतो सम्य क्दर्शनादिकगुणने प्रगटकरतो गुणस्थानक्रमे दोषनीहाणी गुणप्रागभा व स्वरूपएकत्वस्वरूपानुभवथतोथको तद्धिनतानेनिपजाववे पोतानोअ नादिकालनो सत्तागतपुज्यस्वभावनेकरे एटले पहेलाहुंपरमपूज्य अ नंतगुणीबुं एनिरधाररूप सम्यक्दर्शनप्रगटे स्याद्वादसत्तानोभासनथाये पवेजेसत्ताप्रगटी तेहनोरमण अनुभवरूपचारित्रगुणप्रगटे पवेसुकुध्यान प्रगटे पवेनिरावरणकेवलज्ञाननीपजे एपरमपूज्यश्रीअरिहंतने पूजवाथी पोतानोपूज्यस्वभावप्रगटे ॥ इतिपंचमगाथार्थ ॥ ५ ॥

आपअकर्त्तासेवाथीदुवेरे ॥ सेवकपू
रणसिद्धि ॥ निजधननदिएपणआश्रि
तलहेरे॥ अद्दयअद्दररुद्धि ॥ पू० ॥६॥

अर्थ॥ श्रीवीतरागपोते परजीवनामोक्षनाअकर्त्तावे केमजे कर्त्ताप णो जीवइव्यनोधर्मनथी पणश्रीप्रभुजीनीसेवाथी सेवकजे नत्तेहने सं पूर्णसिद्धतानीपजे निज के० पोतानोधन जेअनंतज्ञानादिकगुणते प्र भुकाइबीजानेआपतानथी एटलेकोइ पोतानोगुणबीजानेआपनही अ नेतेगुणपोतानीइव्यनेमुकी बीजामांवर्तेपणनही कोइइव्यकोइइव्यनो गु णग्रहेपणनही सर्वइव्यपोतेपोतानी सत्तानास्वामीवे तेमाटेअरिहंत पोते काइआपताजनथी परंतुजेअरिहंतने आश्रितसेवे तेनिश्वेअद्दय के० जेहनोद्दयनथाय तथाविनासनपामे तथाअद्दर के० खरवो जरवो जेहमांनथी एवीअविनासी अनंतआत्मसंपदा पूर्णानंदादिकरुद्धिलहे के० पामे माटेजिनभक्तितेहिज सिद्धतानोपूर्ण उपायवे इति ॥ ६ ॥

जिनवरपुजारतेनिजपूजनारे॥ प्रगटे
अन्वयसक्ति॥ परमानंदविजाशीअ
नुनवेरे॥ देवचंद्रपदव्यक्ति ॥ पू०॥७॥

अर्थ ॥ जेजिनराजनीपूजाभक्तिकरवी तेपोतानी आत्मानिपूज
माकरवीगे आत्मगुणवधारवागे आत्मसंपदानीपुष्टीकरवीगे केमजेजिन
सेवनाथकी पोतानाअन्वयीगुणजे सहजज्ञानानंदादिक अनंतसक्तिते
पोषे वधे प्रगटे निरावणधाय तेजीवपरमानंदनोविजासीथई अनुनवे
के० भोगवे सर्वदेवमांचंडमांसमानजेपद परमात्मता पूर्णता निरावर्ण
ता निरामयता तत्त्वभोगता स्वरूपानंदतारूप तेहनीव्यक्ति के० प्रगट
ता जेकर्मावर्णे अनादिनीआवृत्तगे तेसर्वकर्मक्षयेथळे अक्रिय अन
वञ्चिनता सक्तिप्रगटे सुधथाळे तेमाटे निष्पन्नजिमनी भक्तितेपरमात्मता
रूप आत्मसिद्धतानोकारणगे तेमाटेहेमोक्षार्थीजीवोत्तमे श्रीवीतराग अ
रिहानीपूजनातेविधि सहितनिरमिलालेखतत्त्वसाध्यतायेकरो एहजउत्तम
उपायगे इतिश्रीवासपूज्यजिनस्तवनंसंपूर्ण ॥ ७ ॥

॥ अथश्रीविमलजिनस्तवनलिख्यते ॥

दासअरदाससीपरेकरेजी एदेशी ॥

विमलजिनविमलताताहरीजी ॥ अवर
बीजेनकहाय ॥ लघुनदीजिमतिमलंधी
एंजी॥ स्वयंभूग्मणनतराय ॥ वि० ॥१॥

अर्थ ॥ हेविमलजिन हेपरमेश्वर ताहर विमलता के० निर्मलताके
हेवीगे जे समस्तब्रह्मकर्म भावकर्मपरानुजायीतादिदोषरहित एहवीनि
र्मलता तेअवर के० बीजाकोशुदमस्थजीवनेनकहाय के० कहिसका
यनही सिद्धस्वरूपस्यअनंतत्वात् वाचक्रमपरिणितत्वात् आयुष्यअल्प

त्वात् तेनवक्तुंनसक्यतेकेन इतिभाष्यवचनात् लघुनदी के० नान्ही
नदी जिमतिमलंघीयें के उतरियें पणअसंख्याताकोमीजोजननो स्व
यंनूरमणनामासमुद्र तेकोइपामरजनथीतरयोजाअनही अने प्रनुना
गुणतो स्वयंनूरमणसमुद्रथीपण अनंतगुणावे तेसर्ववचनेकसाजाअनही
इतिप्रथमगाथार्थ ॥ १ ॥

सयलपुढवीगिरिजलतरुजी॥ कोइतोले

एकहाथ ॥ तेहपणतुऊगुणगणनणीर्जा॥

नाषवानहीसमरथ ॥ वि० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ सयल के० सर्वपृथ्वि गिरितेपर्वत जलतेपाणी तहूतेवनस्प
ति एसर्वनेकोइएकहाथे तोले के० उपामे एहवोबलवंत पणबालवीर्य
वंतते हेप्रनुजी ताहरागुणनागण के० समुह तेकेहवानेसमर्थनही कार
णतेहमां बालवीर्यनीसक्तिवे अनेतमारो निर्मलस्वरूपते केवलज्ञानी
क्कायकवीर्यवंतनेगम्यवे तेनेपणसर्ववचनेगोचरथायेजनही तोबालवी
र्यवंतथीकेमकेहेवाय ॥ इतिद्वितीयगाथार्थ ॥ २ ॥

सर्वपुजलननधरमनाजी ॥ तेमअध

र्मप्रदेश ॥ तासगुणधर्मपज्जवसहु

जी ॥ तुऊगुणएकतणोलेश ॥ वि० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ सर्वपुजलज्य तथानन के० अकासज्य धर्म के० धर्मास्ति
कायज्य तेमजअधर्मास्तिकायनाप्रदेस एटले एवंचास्तिकायनाप्रदे
सअनंता तेहनागुणअनंता तेगुणधर्मनित्यत्वादि तेपणअनंता तेहनाप
र्याअतेहथीअनंतगुणावे तेसर्वहेप्रनुजी ताहरोएकगुणकेवलज्ञानरूप ते
हनोलेसमात्रवे केमजे एसर्वपंचास्तिकायनानाव वर्तमानकालेवे अ
नेकेवलितो एसर्वनाअतीत अनागत अनेवर्तमान एत्रणैकालनापर्या

य उत्पादव्ययध्वरूप तेहने एकसमयमांजाणे तथा एथीअनंतगुणावी जाधर्मनेपणजाणे तेभाटेकेवलज्ञाननी सक्तिअनंतगुणीगे उक्तंच वि सेषावस्यके येहिकेवलस्यनिःशेषज्ञेयगताविषयनूता पर्यायास्तेज्ञाना दैतवादिनयमतेन ज्ञानरूपत्वादर्थपित्यैवस्वपर्याया प्रोक्ता नतुपरपर्या यापेक्षया इत्यविशेषकेवलत्वविरोधोनासंकनीयइति ॥ इति ॥ ३॥

एमनिजनावअनंतनीजी ॥ अस्तिताके

तलीयाय ॥ नास्तितास्वपरपदअस्ति

ताजी ॥ तुजसमकालसमाय ॥ वि० ॥ ४॥

अर्थ ॥ एरीते जेम केवलज्ञानगुण अनंतपर्यायीगे तेमकेवलद र्शनादि पोतानावावगुणपर्याय अनंतगे तेहनी अनंतता केटलीथा ये स्वध्व्यस्वेव कालजावरूप अस्तिपणो ते अनंतगे तेमपरपर्याय जे बीजाजीवध्व्य तथा अजीवध्व्य तेहनाप्रदेश तेहनास्वनाव तेहनागु णपर्यायनी जे अनंतता तेसर्वनो नास्तिपणो तमारामागे तेपणअनंतो गे तेतस्सुपज्जाया ॥ सेसापरपज्जवासवे ॥ इतिश्रीपूज्यपादां तथाच हेमसूरिये अस्यसमवेता तेतस्यस्वपर्यायाप्रोच्यंते अस्तित्वेनसंबंधाते च अनंतायेच घटादिगताःश्वास्यपर्यायास्तेन्योव्यावृत्तित्वेननास्तित्वे ससंबंधा रति एनास्तिपर्याय तेपण ध्व्यनिष्ठितगे तेषांमपिव्यावृत्तिरूपत यापरामार्थिक स्वपर्यायत्वनविरुध्यते एदजेनास्तिपणो तेपणवस्तुनाप र्यायगे एमनास्तितानीपण अनंततागे तेस्वपदेके पोतानेपदे ज्ञानगुणना अमूर्तत्व चेतनत्व सर्ववेतृत्वा प्रतिपातित्वनिरावर्णत्वादय केवल ज्ञान स्यस्वपर्याय एमकेवल ज्ञानना स्वपर्याये अस्तिरूप अनंतगे हवे के वलदर्शनादि अनंतगुणना जेपर्यायगे ते सर्व केवलज्ञानमांनास्तिपणे रक्षागे ते जेमकेवल ज्ञानअस्तिनास्तिपणगे तेमज केवलदर्शनचारित्र

સુખ અરૂપતા અગરૂલધુતા પરમદાનાદિ અનંતગુણ તે સર્વપોતાની એ કણ્ઠ્યનિશ્ચિત અનંતગુણની નાસ્તિતાને લીધાથકારદ્વારે તેમજબીજા જીવણ્ય તથા પુજ્જલાદિક અજીવણ્ય તેસર્વનાગુણપર્યાયનીપણ નાસ્તિતાલીધાથકારદ્વારે એમસ્વપદે નાસ્તિતા તથા પરપદેપણ નાસ્તિતા છે તે સર્વનાસ્તિતાપણો તેજ્યમાંહેજ આસ્તિતાપણે રદ્ધોછે નાસ્તિધર્મની આસ્તિતા તે જ્યમાંજછે તિહાંનાવના જે જીવનેવિષે જ્ઞાનાદિકગુણની આસ્તિતા તેમવર્ણાદિકની નાસ્તિતાછે તેવર્ણાદિકપણો જીવમાંનથીપણેતેની નાસ્તિતા જીવમાંરહીછે એમતત્વાર્થમાંકદ્ધોછે ॥ યદિપરનાસ્તિત્વા જીવાદિધુનસ્યાત્ તદાજીવાદિનાંપરત્વપરિણતિસ્યાત્તિ માટેજીવમાંઆસ્તિપણો તથા નાસ્તિપણો તેવેહુ આસ્તિપણેરદ્ધોછે ઉત્કંચવિસેષાવસ્યકે.

દિવિધંહિવસ્તુનઃસ્વરૂપઅસ્તિત્વંચ નાસ્તિત્વંચ તતોલેયત્રાસ્તિત્વેન પ્રતિબદ્ધા તેતસ્યસ્વપર્યાયાઃ યેતુનાસ્તિત્વેનસંબંધા સ્તેતસ્યપરપર્યાયાઃ પ્રતિપાદ્યંતે ઇતિનિમિત્તજેદરૂપ્યાનપરાવેવ સ્વપરસદ્ધૌ નત્વેકેષાંતત્રઃ સર્વથાસંબંધનિરાકરણપરૌ અતોઅસ્તિત્વેન સંબંધાસ્તિપરપર્યાયાઉચ્યંતે ન પુનઃસર્વથા તેતત્રનસંબંધાઃ નાસ્તિત્વેન તત્રસંબંધા ઇતિવચનાત્.

તેમાટે નાસ્તિપણાનો વસ્તુથીસંબંધજછે તેસ્વપદકે ૦ સ્વજ્યનાગુણાંતરનીવિવક્ષિતગુણમાં નાસ્તિતા તથા પરપદ કે ૦ પરજ્યનાગુણની નાસ્તિતા એનાસ્તિતાસર્વ વસ્તુધર્મેપરિણામીક ખાવેરહીછે તે સર્વનિરાવર્ણપણે હે શ્રીવિમલપ્રભુ તમારી પરિણામિકતામધ્યે તથા કર્તતામધ્યે જોગ્યતામધ્યે સમકાલે કે ૦ પ્રતિસમયેસમાલેછે ઇટલી અનંતતા તમારાવિષેછે તમારી નિર્મલતાતે સમકેતિજીવને શ્રદ્ધાગોચરછે પૂર્વધર નેપરોક્તનાસનગોચરછે અનેકેવલિનેપ્રત્યક્ષછે એરતે અનિલાપ્ય તથા અનનિલાપ્યની અનંતતાછે તેબીજાકોશ્થીકહાયનહી માટેહેનાથતાહ રોગ્યાનદર્શન સુખધર્મનીઅનંતતા તેજેજ્યજીવને સ્યાદાદોપેત નાસન

प्रतीतगोचरथऽ तेजीवनेपणधन्यते तो हेप्रभुजी तमारी सीवातकहुं त
मेतो माहापूज्यगो माहोटागो इतिचतुर्थगाथार्थ ॥ ४॥

ताहरासुधस्वभावनेजी ॥ आदरेधरी
बहुमान ॥ तेहनेतेहिजनीपजेजी ॥
एकोईअद्भुततान ॥ वि० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ हेप्रभुजीताहरोजे सुधनिरदोषस्वभाव अनंतानंदादिरूप
अक्रिय अकृत्य तेहनेजे आदरे के० अंगीकारकरे वंदन सेवन स्म
रण ध्यानादिकपणेआदरे वल्लिबहुमान के० अत्यादरपणेजेग्रहे तेसा
ध्यायीं सेवकनो तेहवोज पोतानो स्वभावसुधथाय निःकर्मतानीपजे
प्रभुनाजेहवो स्वभावनिर्मलथाय माटेहेप्रनो एकोई अद्भुततान के०
संत जेअरिहंतप्रभुनो सुधस्वरूपचिंतवतां ध्यानकरतां पोतानो स्वरू
पनीपजे एहिजआश्चर्यते इतिपंचमगाथार्थ ॥ ५ ॥

तुमप्रभुतुमतारकविभूजी ॥ तुमसमअ
वरनकोय॥तुमदरसणयकीहुंतरयोजी॥
सुधआलंबनहोय ॥ वि० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ माटेहे श्रीविमलनाथ माहरोप्रभु अधिपतितुमेजगो वल्लि
भुजने संसारमांथी तारवावाला परमनिर्यामक परमसामर्थ्यवंततुमेगो
हेदेव हेनाथ हेकपासिंधू हेज्ञाननानु तुंसमानमाहरे बीजोकोईनथी
बीनुवनमाहितमेजदयालवो हेजगतवत्सल ताहरोदर्शन के० देखवो
अथवादर्शनते समकेतपामेथके हुंतरयो संसारसमुजने उलंगीपारथ
यो ईहांकारणपामेथके भक्तिनाहरपे उपचारवचनकसो एमसुधनिर्मल
स्वरूपनोआलंबी थयाथका हेनाथ ताहरास्वरूपने अवलंबे मेमाहारो
स्वरूपउलख्यो तेउलख्याथी स्वरूपरुचीउपनीपवेस्वरूपविश्रामी अनु

भवध्यानीथवेतरयो एनावीकार्जनो वर्तमानारोपनैगमनयनोवचनगे
इतिषष्ठगाथार्थ ॥ ६ ॥

प्रनुतणीविमलताउलखीजी ॥ जेकरे
थिरमनसेव ॥ देवचंजपदतेलहेजी ॥
विमलआनंदस्वयमेव ॥ वि० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ एरीते प्रनुजीनीविमलता उलखीनेजेप्राणी थिरमन के० ज
ढमनेसेवाभक्तिकरे तेसमकेति देसविरति जीव सर्वदेवमांचंजमासमान
पद परमात्मपदलहे के० पामे अनादिसंततिसंयोगी नावकर्मउपाधीने
द्वयकरीने निर्मलसिद्धबुद्ध आत्मतत्त्वनीपूर्णतातेपामे इहांस्तुतिकर्तानो
नामपण देवचंजगे तेसुचव्यां बलिजेमध्ये विमल के० निर्मलआनं
दते स्वमेव के० पोतेजगे तेपोतानोआनंदपोतेभोगवे एहवाअनंतधर्म
प्रागनावरूप श्रीविमलनाथनीसेवनाकरो मोक्षार्थीजीवने श्रीअरिहंत
सेवन तेहजमोटोकारणगे अनादिनीत्रांतीटालवानो पृथनिमित्तगे ॥
॥ ७ ॥ इतिविमलजिनस्तवनसंपूर्ण ॥

॥ अथश्रीअनंतजिनस्तवनलिख्यते ॥

दीवीहोप्रनुदीवीजगगुरुतुज एदेशी ॥

मूरतिहोप्रनुमूरतिअनंतजिणंद ॥ ताहरीहोप्रनुता
हरीमुऊनयणेवसीजी ॥ समताहोप्रनुसमतारसनो
कंद ॥ सहेजेहोप्रनुसहेजेअनुनवरसलसीजी ॥ १ ॥

अर्थ ॥ हेअनंतनाथजिणंद ताहरी के० तुमारीमूरती के० मुझा
तेमाहारा नेत्रनेविषेवशीगे तेमुझाकेहवीगे जे समताजेरागध्वेषरहितपणो
तेरूपरसनोकंदगे बलिसहेजे प्रयासविना अनुनवस्वभोगीपणो तेहना
रसथीजीनगे तन्मळगे ॥ इतिप्रथमगाथार्थ ॥ १ ॥

નવદવહોપ્રનુનવદવતાપિતજીવ ॥ તેહ
 નેહોપ્રનુતેહનેઅમૃતધનસમીજી ॥ મિથ્યા
 વિષહોપ્રનુમિથ્યાવિષનીટેવ ॥ હરવાહોપ્ર
 નુહરવાજાંગુલમનરમીજી ॥ ૨ ॥

અર્થ ॥ વલ્લિનવજે ચારગતિરૂપસંસાર તેરૂપદાવાનલનાતાપેકરી
 ને વલીરહેલાજીવોનેપરમ સીતલતાકરવાને તાહારીમૂરતી તે અમૃતના
 મેહસમાનઠે ઇટલેસંસારનોતાપ તમારા દર્શનથીમટેઠે વલ્લિમિથ્યાત્વરૂ
 પવિષ તેહની સ્વીમ કે ૦ મુર્ખા તેહેનેહરવાને જાંગુલી કે ૦ ગારુડનામંત્ર
 સમાન તાહરીમૂર્તિઠે ॥ ઇતિત્રીતીયગાથાર્થ ॥ ૨ ॥

નાવહોપ્રનુનાવચિંતામણીએહ ॥ આતમહોપ્રનુઆ
 તમસંપતઆપવાજી ॥ એહિજહોપ્રનુએહિજસિવસુખ
 ગેહ ॥ તત્વહોપ્રનુતત્વાલંબનઆપવાજી ॥ ૩ ॥

અર્થ ॥ વલ્લિએપ્રનુ તુમારી મુઝા નાવ ચિંતામણિરત્નસમાનઠે ઇટલે
 ચિંતામણિરત્નતે ઇન્દ્રિયસુખનોહેતુઠે અનેશ્રીવીતરાગનીમુઝાતે મોક્ષસુખ
 નોહેતુઠે માટે આત્માનીઅનંતજ્ઞાનાદિક સંપતિઆપવાને ચિંતામણિરત્ન
 સમાનઠે માટે એહિજસીવસુખનોઅરઠે તત્વજે વસ્તુનોમૂલધર્મઠે તેઆ
 લંબવાને તુમારીમૂર્તિશ્રેષ્ઠકારણઠે ॥ ઇતિત્રીતીયગાથાર્થ ॥ ૩ ॥

જાએહોપ્રનુજાએઆશ્રવચાલ ॥ દીઠેહોપ્રનુદીઠેસ
 વરવધેજી ॥ રત્નહોપ્રનુરત્નત્રયીગુણમાલ ॥ અ
 ધ્યાતમહોપ્રનૂઅધ્યાતમસાધનસધેજી ॥ ૪ ॥

અર્થ ॥ વલ્લિ જાલ કે ૦ નાસપામે આશ્રવ કે ૦ નવાકર્મલેવાની
 ચાલ ઇટલે પ્રનુજીનીમૂર્તિદીઠે સંવરનીવૃદ્ધિધાલ આત્મધર્મરમણરૂપવ

धे वलिसम्यक्दर्शन ज्ञान चारित्ररूप रत्नवलीगुणनीमाला के० श्रेणी
जेहमांवे एहवीअध्यात्मआत्मरूप तेहनोसाधन के० नीपजाववानो उ
पाय ते सधे के० नीपजे ॥ इतिचतुर्थगाथार्थ ॥ ४ ॥

मीठीहोप्रनूमीठीसूरततुज ॥ दीठीहोप्रनूदीठीरु
चिबहुमानथीजी ॥ तुजगुणहोप्रनूतुजगुणनास
नयुक्त ॥ सेवेहोप्रनूसेवेतभूनवनयनथीजी ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ हेप्रनुजीताहरी मुरत के० थापना तेआकाररूप सुंदरमु
जादीठी तेघणोज मीठीके० मियेलागी पणकेवीदीठीजे रुची मोहानिला
नयुक्त तथा बहुमानसंयुक्त अत्यंतहरषेदीठी जे आजहुंधन्य कृत्यपु
ण्य जेमवसुदेव हिममध्येकसोवे कोधिहुपुनविउ ॥ वविउपुवंचनव
सहस्सेहिं ॥ तेणजिणवरदंसण ॥ लंनोमयंजेजघो ॥ १ ॥ तेथी अ
हो वीतरागता अहोग्यानता अहोउपगारता अद्भुतता आश्चर्यताजे
हुं रंक दीन मोहेमग्न असंयमीने एमुजानोयोगवन्यो ते घणीजमोटी
वात एहवाबहुमानेदीठी एहवी अरिहंतमुजाते अरिहंतना केवलज्ञाना
दिकगुण अनंतचतुष्टय तेहनाभासन उपयोगयुक्त जेजीवसेवे पर्युपास
नाइव्य तथा नावथीकरे तेहने नयके० संसारनो नयनथी उक्तंच इ
क्कोविनमुक्कारो ॥ जिनवरवसहस्सवधमाणस्स ॥ संसारसागराउ ॥ ता
रेइनरंवनारंवा ॥ १ ॥ इतिवचनात् ॥ इतिपंचमगाथार्थ ॥ ५ ॥

नामेहोप्रनूनामेअदभूतरंग ॥ ठवणाहोप्रनूठव
णादीठेउल्लसेजी ॥ गुणआस्वादहोप्रनूगुणअस्वा
दअनंग ॥ तन्मयहांप्रनुतन्मयतायेजधसेजी ॥ ६ ॥
अर्थ वलिहे प्रनुतमारोनामसांनलवाथी अद्भुत के० विस्मयनुत

રંગરૂપજે વલિહેદેવ તાહરીપરમોપગારીથાપનાડીઠાથી ઉલ્લાસથાયઘે વ
લિથાપનાનેનિમિત્તેગુણજે ચતુષ્ટયાદિક પરમનિર્મલયથાર્થોપદેસાદિક
વચનાતિસય અસોકટક્ક ઇંડધ્વજાદિકદેસીને અનંગગુણનોઆસ્વાદન
થાય તે જેજીવ તન્મયતાપણે શ્રીપ્રનુનાગુણથીધસે તેહને ઇત્યાદિકવા
તોનોઆનંદથાય ઇતિષ્ટગાથાર્થ ॥ ૬ ॥

ગુણઅનંતહોપ્રનુગુણઅનંતનોવૃંદ ॥ નાથહોપ્રનુ
નાથઅનંતનેઆદરેજી ॥ દેવચંડહોપ્રનુદેવચંડને
આણંદ ॥ પરમહોપ્રનુપરમમહોદયતેવરેજી ॥ ૭ ॥

અર્થ ॥ ઇવાગ્યાનાદિક અનંતગુણનાવૃંદ કે ૦ સમૂહ ઇહવાશ્રીઅનં
તનાથસ્વામી ને જેઆદરે ઉપાદેયકરે તે દેવચંડજેસ્તુતિકર્તા અથવા
ચોસઠઈંડ તેહને આનંદપરમાનંદમત્તી જેપરમમહોદયવંત મોક્ષરૂપસ્થા
નક તે નક્તિવંત જીવ વરેકે ૦ પામે ઇતિશ્રીઅનંતજિનસ્તવનંસંપૂર્ણ ॥ ૭ ॥

અથશ્રીધર્મનાથજિનસ્તવનલિખ્યતે

સફલસંસારઅવતારઅહંગુણુદેસી

ધર્મજગનાથનોધર્મસુચિગાઈયે ॥ આપણોઆત
માતેહવોનાવિયે ॥ જાતિજસુએકતાતેહપલટેનહી ॥
સૂધગૂણપજ્જવાવસ્તૂસત્તામયી ॥ ૧ ॥

અર્થ ॥ ઇમાંઆત્મવ્યને સાધનતાના વાધકતાનો ઉપયોગઆણે
તિહાંધર્મઃહવેનામે પનરમાંતીર્થકર જગત્રુપગારી પરમતત્ત્વી જગત્રના
નાથ તેહને પરમહિતકારીધર્મપ્રગટ્યોઘે તેઆત્મસ્વનાવીધર્મઘે.

ઉક્તંચ ધર્મસંગ્રહણ્યા જોપુણઆયસહાવો ધમ્મોપગિરસઈત્યાદિ અ
થવા ઉનયરુસ્વત્તહેજઈત્યાદિ પુનઃનાવધર્માધિકારે જીવાણંનાવધમ્મો ॥

कम्मानावेणजोखलुसहावो इत्यादि ॥ कम्मविम्मुक्कसरूवो ॥ अणिं
दियंताअन्निस्सनेस्साउ ॥ ह्वादिविरहतोवा ॥ अणादिपरिणामनावाउ ॥
॥ १ ॥ इत्यादिधर्मस्यस्वरूपं उक्तं ॥

एहवोश्रीधर्मनाथस्वामीनोधर्म सुचीके ० पवित्रनिरावरण परानुजा
लीपणारहित तेनेगाइये वारंवारसंनारीये तत्त्वप्रगटरूपतेस्तविये अने
पोतानोआत्मापणतेहवोजभावीये के ० विचारीये एटलेजेहवो धर्मना
थस्वामीनोधर्मते तेहवोज अमारोआत्मानोधर्मते तथाच सिद्धप्राप्तटी
कायां जारिससिद्धसहावो ॥ तारिसभावोहुंसव्वजीवाणं ॥ तेणंसिद्धतरूइ ॥
कायव्वाभवजीवेहिं ॥ १ ॥ तथाचतत्त्वार्थटीकायां ॥ जिवोजीवत्वावस्थोसि
द्धः इति तेमाटे सिद्धपणोते जीवनीपोतानी अवस्थाते तोकोइपुजे सि
द्धतथासंसारी सकर्मा समोही मिथ्यात्वि असंयमीने तुल्यकेमकहोरो
तेहनेकहेते जेवस्तुनी जातीएकतापणते तेकिवारेपलटेनही माटेजीव
ज्व्य अनादिनोकर्मावर्तययोतो पणपलटेनही स्वजातीमुकनही तोमा
रीतथाश्रीधर्मनाथस्वामीनीजीवजातीएकते श्रीठाणंगमांकद्योते एगेआ
याइत्यादि तेमाटेयद्यपि अत्यंत मोहतिव्रजबोधमांपमयो तोपणजीव
त्वपणोसंग्रहनयेतेवोजते सुद्धनिर्मलपर्यायमयी वस्तुनीसत्ताते पदार्थ
गुणपर्यायसंगुक्तते उक्तंचतत्त्वार्थं गुणपर्यायंचद्वयं ॥ इति ॥ दवंपज्जववि
कअं ॥ दव्वविउत्तायपस्सवानथी ॥ उप्यायविइंनंगार्हं ॥ दवीअलख्वणं
एयं ॥ १ ॥ इतिसंमतितः गाथा ॥ उपपज्जंतिचत्थंति ॥ परिणमंतिगुणाणदव्वाएं ॥
दव्वंप्यस्सवाअगुणा ॥ नगुणप्यज्जावाएंदव्वाएं ॥ १ ॥ अपज्जवेजाणणानथीत
थाआवस्यकनिर्युक्तौ गुणाणामासउदव्वं ॥ एगदव्वसियागुणा ॥ लख्वणं
पस्सवाणंतु ॥ उअउनिस्सिद्वानवेइति उत्तराध्ययने

तेमाटेजीवादिकवस्तुनीसत्ता सुद्धगुणपर्यायमयीते यद्यपिजीव अ
सुद्धपरिणामीते अनेज्ञानादिकगुणसर्व कर्मेआवर्तते तोपणसत्तासुद्धते

निरामयवे माटेआपणाआत्मानोस्वरूप तेश्रीधर्मनाथस्वामी समानविचारवो एहजतत्वालंबनीयवानोमार्गवे इतिप्रथमगाथार्थ ॥ १ ॥

नित्यनिरवयववलिएकअक्रियपणे ॥ सर्वगतते
हसामान्यभावनेणे ॥ तेहथीइतरसावयवविसे
षता ॥ व्यक्तिनेदेपमेजेहनीनेदता ॥ २॥

अर्थ॥ हवेसामान्यविना वस्तुनीवृत्तिआधारतानही अने विसेषविना कार्यनही पर्यायप्रवृत्तिनही तेमाटेपंचास्तिकावृत्ते सामान्यस्वभावविसेषस्वभावमयीवेतिहांसामान्यस्वभावनोलक्षणकहेवे जेनित्यअविनासीपणआकासनीपरे सावयवहोव्ये अनेजे निरअवयव जेहनेविभागअंसनथी तेथीअक्रियतेपणएकज पणजे स्वजातिमांध्रिधानावनही ते एकपणेजाणवारूप अथवापरस्पदरूप क्रियाकरेनही तेथीअक्रियतेपणको इपर्यायमांब्यापे कोऽमांनव्यापेतेहवानहीपणसर्वपर्यामांब्यापे एलक्षणजे हमांवे तेहनेसर्वज्ञदेवे सामान्यस्वभावकसुंवे एसामान्यलक्षणश्रीविसेषावस्यकेकसुंवे एगंनिचंचनिरवयव ॥ मक्षियंसव्वगंचसामन्नं ॥ एगाथानाव्याख्यानथीजाणवो तिहांभावनाजेनित्यपणोसामान्यधर्मवृत्तेपदार्थमांनित्यपणोसदावे तेनित्यपणानेपर्यायप्रदेसरूप अवयवनथी तेनित्यपणोसर्वएकजवे अने जाणवादिककोऽक्रियाकरतो नथी तेथीअक्रियवे तेनित्यपणोप्रदेसमां गुणमां पर्यायमां सर्वमांब्यापकवे तेथीसर्वगतवे एटलालक्षणनेपहोचेतेमाटेनित्यपणोतेसामान्यवे हवेविसेषस्वभावनोलक्षणकहेवे तेसामान्यथी इतर के० बीजाजेसावयवसंप्रदेसी अविभागपर्यायसंयुक्त अनेकअनित्यसावयव सक्रिय तेविसेषस्वभावजाणवो पणव्यक्तिजेपदार्थ तथागुणांतरतेहनानेदे जेहनीनेदताके० जुदापणोपमे एटले सर्वव्यक्तिनेविषे विसेषपणोजुदोजुदोवे विसेषनीसर्वत्रजुदाव्योवे तेविसेष

स्वभावमां ज्ञानादिकगुणानेदजाणवा एसामान्यविसेषनोलक्षणकसो
सामान्यविसेषसत्तामयीअव्यवे ॥ इतिद्वितीयगाथार्थ ॥ २ ॥

एकतापिंढनेनित्यअविनासता ॥ अस्तिनिजक
द्वितीकार्यगतनेदता ॥ नावश्रुतगम्यअजिलाप्य
अनंतता ॥ अव्यपर्यायनीजेपरावर्तिता ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ एसर्वधर्मनाथप्रभुनोधर्मवे हवेसामान्यस्वभावनालक्षणकहेवे

१ प्रथमअव्यनासर्वप्रदेस गुण पर्याय तेहनोसमुदायतेएक पिंढ
पवे पणनिज रूपवर्ततोनथी तेनेएकस्वभावकहिये.

२ बीजो नित्य अविनासता अनंगुरतापणो ध्रुवपणो तद्भावाव्ययं
नित्यं इतित्वार्थवचनात् तेनित्यस्वभावकहिये.

३ बीजो सर्वअव्यपोवाने स्वभावेवतावे पणकोशकाले पोनानीक
दिनेमुकतानथी तेअस्तिस्वभावकहिये.

४ चोथो नेदस्वभावतेकार्यगतवे एटले जे ज्ञानादिकगुणतेसर्वपो
तापोतानाकार्यनेकरेवे परंतुएकगुणते बीजागुणनाकार्यनेकरतोनथी
ज्ञानतेजाणवारूपकार्यनेकरेवे दर्शन तेदेखवारूपकार्यनेकरेवे तथा
चारित्रतेरमणतारूपकार्यनेकरेवे भोग्यगुणतेभोग्यनेकरेवे इत्यादिक
कार्यनानेदे अव्यमांनेदस्वभावपणोवे.

५ पाचमुं अजिलाप्य स्वभाववे तेवचनथीकहिसकाय तेहवाप
णआत्मअव्यमांअनंताधर्मवे जेनावश्रुतज्ञानेजणाय माटेअश्रुतज्ञाननीस
क्तिपणअजिलाप्यभावसीमवे तेअजिलाप्यस्वभाववे

६ षष्ठो सर्वअव्यमांपर्यायनीपरावर्तिता केवलएकतावे तेअव्यस्व
भावकहियेएवस्वभाव अव्यमां गुणमां पर्यामांवे माटे सामान्यस्वभावक
हिये ॥ इतित्रृतीयगाथार्थ ॥ ३ ॥

क्षेत्रगुणभावअविभागअनेकता ॥ नासउत्पाद
अनित्यपरनास्तिता ॥ क्षेत्रव्याप्यत्वअनेदअव्य
क्तता ॥ वस्तुतेरूपथीनियतअनव्यता ॥४॥

अर्थ ॥ हवेविसंषस्वभावकहेवे.

१ पेहेलो अनेकस्वभाव तेजे क्षेत्रनाअविभागप्रदेस तेथीपरार्थअ
नेकस्वभावीवे तथागुणाविभाग जे एकएकनाअनंताअविभागवे जेम
चारित्रनाअविभाग संयमश्रेणीमांकस्य वीर्यनाअविभाग द्योगस्थान
अधिकारे कम्मपयमीमांकस्य तेमाटेगुणाधिभागपणेपणअनेकस्वभाववे
एकएकव्यमांअनंतागुणवे तेवलि एककागुणमांअनंतागुणविभागवे
तेअनेकस्वभावतावे तथा भावाविभागेजेपर्यायधर्म तेज्ञानादिकगुणना
अनंतापर्यायनी सुक्कमतागहनवे तेपणअनेकस्वभाववे एटले क्षेत्रे त
थागुणे अनेपर्याये सर्वरीतेव्यमांअनेकतावे.

२ बीजोनासके ० व्ययतथाउत्पादएपरिणतितेव्यमांअनित्यस्वभाववे

३ बीजोपर के ० आपणथीबीजाजेव्यतेहनाधर्मतेअन्यव्यमांन
थीएटले एकव्यनाजेधर्मते बीजीव्यमांनपामीटें तेनास्तिस्वभाववे.

४ चोथोआत्मानासर्वगुणपर्यायते निन्ननिन्नकार्यकरेवे परंतु क्षेत्र
भाजनते सर्वनोआत्मावे माटेगुणपर्यायीअनंततावे पण कोइमूलव्यने
तजीवसक्तोनथीएकक्षेत्रेएकाधारपणेअवगाहीरक्षावेतेअभेदस्वभाववे

५ पांचमो वलि वस्तुनेस्वरूपे केवलज्ञानगम्यपणे वचनेअगोचर
अनंतधर्मात्मिकपणे व्यनोअननिलाप्यपणेतेअवक्तव्यस्वभाववे उक्तं
च श्रीविसेषावस्यके अनिलाप्येनावेन्यःअननिलाप्याअनंतगुणाश्चि

६ षष्ठो अनेकपर्यायोपरावर्तवे पण वस्तुनामूलरूपथीपलटेन
ही ते रूपेजरहेवे अनित्यतपणामाटे वस्तुमां अनव्यस्वभाववे.

एहिसर्वस्वभावसमतितर्कतथाधर्मसंघहणीनाव्याख्यांनथीजोवा एसामा
न्यस्वभावते पदार्थनोडव्यास्तिकमूलधर्मे एहवापरिणमनपणाथकी सर्व
पदार्थ स्यादादादिकहेवाद्ये जेकालेएक तेसमयेअनेक जेसमय
नित्य तेसमये अनित्य जेसमयअस्ति तेसमयनास्ति जेसमयनिन्न ते
समयअनिन्न जेसमयेवक्तव्य तेसमयेअवक्तव्य जेसमयेनव्य तेसमये
अनव्य इत्यादिक एमवलि नित्यानित्यादिक एकएकस्वभावनी सप्तजं
गीथाळे तेवाअनंतस्वभावे अनंतिसप्तजंगीयो ध्व्यनेविषेथाय तेस्या
दादरलाकरावतारिकामांकसोळे जेनित्यानित्यायनंतस्वभावभेदतौ प्र
तिधर्मेनिन्नाजिन्नासप्तजंगीएवमनंताः सप्तजंग्योनवंतिइति॥तथाचश्रीजिन
वद्वनसूरिवाक्यं॥बहुविहनयनंगं॥वन्नुनिच्चंअणिच्चं ॥ सदसदनजिजा
प्या॥लाप्यमेगंअणेगंइति ॥ एस्वभाव महोपाध्यायश्रीयसोविजयजी
स्वकृतध्व्यगुणपर्यायना रासमध्येसमर्थ्याळे तेथीजोवा ॥ इति ॥ ४ ॥

धर्मप्रागभावतासकलगुणसुद्धता ॥ नो
ग्यताकर्तृत्ताग्मणपरिणामता ॥ शुद्धस्व
प्रदेशतातत्त्वचैतन्यता ॥ व्याप्यव्यापक
तथाग्राह्यग्राहकगता ॥ ५ ॥

अर्थ॥ हवेविसेषस्वभावकहेळे ध्व्यनोधर्मजे ज्ञानादिक तेहनी प्राग्भा
वता के० प्रगटपणो ते आविरभावधर्म बीजोज्ञानदर्शन चारित्रादि सर्व
गुणनीसुद्धताये सर्वस्वगुणनो नोगीपणो तेनोग्यताधर्म तथा कर्तृताके०
कर्तापणो सर्वप्रदेसकार्यानुगत समुदायप्रवृत्ति कार्योत्पादककर्तृत्वं तेध
र्मास्तिकायादि ध्व्यनेप्रदेसें चलनादिसहायरूप कार्त्तनोथावो ते निन्न
निन्नप्रदेसने आश्रयेळे अने जीवध्व्यनोजाणवा देखवारूपकार्य ते
सर्व असंख्यप्रदेसना मलवाधीळे तेमाटे जीवनेविषेकर्तापणोळे तेवि

सेषस्वभावहे वलिरमणजे कोईकने विषेरमवो तथा परणामिकताजे परणामीकपणो तेसुद्धस्वप्रदेसीपणो तेपणविसेषस्वभावहे तत्व के० वस्तु मां मूलधर्मजे चैतन्यतातेपणविसेषस्वभावहे व्याप्य व्यापकपणो तथा ग्राह्य ग्राहकपणो तथा आधाराध्येयपणो संरक्षणपणो स्वस्वामीभावदि क एसर्व विसेषस्वभावजाणवा एरीतेसामान्य स्वभाव विसेषस्वभाव ते सर्वश्रीधर्मनाथ परमेश्वरना निरदोषयत्ना तेहमांपण सामान्यस्वभाव तो निरदोषसदाहता परंतु संयोगेविसेषस्वभावनो द्विधाभाव थयोहतो ते श्रीधर्मनाथप्रनुजी तुमेस्वरूपालंबनी थयी करणगुणेजे ज्ञानदर्शनचा रित्र अने वीर्य तेहने स्वरूपथी एकत्वकरी स्वरूप प्रागभावकरी स्वरूप पेवस्यावो माटे निरामययत्नावो इतिपंचमगाथार्थ ॥ ५ ॥

संगपरिहारथीस्वांमिनिजपदलहयुं॥ सुद्ध
आत्मिकआनंदपदसंग्रत्युं॥ जहविपरना
वथीहुंभवोदधिवस्यो॥ परतणोसंगसंसा
रतायेंग्रस्यो ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ एहवी अनंतगुणनिर्मलता प्रनुजीनेजेरीतेनीपनी तेरीतकहे ठे हेदेवहेपरमेश्वर तुमे पुज्जलादिकनो सर्वथापरिहार के० त्यागकरयो तेहथी निज के० पोतानो परमपदअव्याबाधानंदरूप चिदरूपावस्था नरूपलस्यो के० पाम्यो अने हेप्रनुजी जहवी के० जोपणहुं परनि मित्तपामीने परभावरूप परणमीने वर्तमानपरानुयायी भवोदधी समु धनेविषेवस्योहुं भवनिवासीथयोहुं तेथी पुज्जलादिकनेसंगे संसारताना वथी भवानवा अध्यवसायीपणोपामीने अव्यथी चारगतीरूप संसारमां भमवापणे करीने एमाहारोआत्माग्रस्योवे एटले एसंसारे मुळने घासकरी ज्ञीधोवे माटे हेदेव तुमे असंगी हुंसंगी तुमे मुक्त हुबंदं तमेअकर्मा हुं

कर्माश्रित तुमेस्वरूपनोगी हुंपुजलनोगी तुमेस्वगुणपरिणामी हुंपुजलाश्रि
त रागद्वेषपरिणामी तेथी हेप्रभुमाहरेतो माहरी नूलथी कोइकनवु जे
सत्तामाकर्त्तापणामां परिणामिकतामां नहतो तेनीपनो एअसुखकर्त्ताप
णोमेकरथो तेहथी स्वगुणआवरीने पुजलनो याहेकथयो पुजलनेलेवे
थीमाहरो आत्मापुजलनोगीथयो एटलो ताहरे माहरे अंतरपमीगयो
तेथीहुं संसारीअने तमे सिद्धध्येयबो इतिषष्ठमगाथार्थ ॥ ६ ॥

तहविसत्तागुणेजीवएनिरमलो ॥ अन्य
संश्लेषजिमफिटकनविसामलो ॥ जेपरो
पाधियीदुष्टपरिणतिग्रही ॥ नावतादात्म
मांमाहेरुंतेनही ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ तोपण सत्तागुणेइव्यास्तिकसंग्रहनये एमाहरोजीवनिर्मलबे
निष्कलंकबे असंगीबे अरूपीबे कोणदृष्टांते जेमस्यामादिकपुटसंयोगे
फटिकरत्ननोदलस्यामदीगमांआवे परंतु फटिककांइस्यामथद्योनथी प
णअपरिद्वकलोक स्यामजाणेबे पणजातेजेहवोहतोतेहवोजबे तेमक
र्मसंगे आत्माअसुखरूपदेखाव्यबे परंतु तत्वज्ञानीएनेजाते निर्मलजाणे
बे तेमश्रद्धावंतपणनिर्मलजाणे जेपरउपाधियी दुष्टपरिणति कर्मकर्त्ताप
णारूपग्रहीने तदात्मकनावमांतदात्मसंबंधेकरीबे तेसर्वउपाधीकनावमा
हरुंनथी संयोगेसंबंधमद्वयोबे परंतुसमवायसंबंधेनथी जेविनावतेतउ
त्पत्तिसंबंधबे परंतुतदात्मसंबंधेनथी एमनाववुं इतिसप्तमगाथार्थः ॥ ७ ॥

तिणेपरमात्मप्रभुनक्तिरंगीययी ॥ सुदका
रणरसेतत्वपरिणतिमयी ॥ आत्मग्राहक
अथेतजेपरग्रहणता ॥ तत्वनोगीययेद
लेपरनोग्यता ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ माटे एविभावपरिणतितेमाहरुमूलधर्मनथी माटेएनेनिवारी
 ये तोजाये तोएमाहरोआत्मास्वरूपावस्थितयाय एमविचारीतेहनोउपा
 यचितवेवे जेएसंसारीआत्मापरानुगतथइरह्योवे तेहनेजोहमणास्वरूपथी
 जोमिःतोटिकीसकेनही अनेपरविजातीयीजोमयोबंधनेवधारेवे माटे
 परस्वजातीजीवजेअमोही सुधज्ञानीथीजोमिये तोस्वजातीस्वरूपरंगी
 थाये अने अरिहंतनोस्वरूप तथाआपणाआत्मानो स्वरूपतुट्यवे ते
 थीतेहनास्वरूपेरसिकथाये तोपवे कर्मेआवस्थोपण आत्मस्वरूपनीरूची
 ठपजे तेरुचीथीपोतानास्वरूपनेसरदहे जाणे रमे उद्यमकरे परभावतजेए
 अनुक्रमथी संपूर्णस्वरूपपामे तेमाटेपरमात्माश्रीधर्मनाथजीनी भक्तिनोरं
 गीयथीने सुधकारणनेरसे आत्मातत्त्वपरिणतिमांमग्रथाय पोतानोआत्म
 स्वरूपजोये ध्यावे संभारेतथा तेहनेजप्रगटकरवानायात्नकरे एवीरीतेजेवा
 रे आत्मानोग्राहकथाय तेवारेअनादिनी परग्राहकतातजे केमजे आत्म
 स्वरूपनोग्राहकथयो तेपरभावनेग्रहेनही जेटलीआत्मपरिणतिआत्मधर्मे
 ग्राहकथयी तेकर्मादिकनेटालेतेनेसंवरपरिणतिकहियें वलितत्वनोगीय
 यो परभोगीपणोटले तेवारे आत्मानेभोगवे इतिअष्टमगाथार्थ ॥ ८ ॥

सुधनिप्रयासनिजभावभोगीयदा ॥ आ
 त्मक्षेत्रेनहीअन्यरक्षणतदा ॥ एकअसहा
 यनिरसंगनिरधंदता ॥ सक्तिनुत्सर्गनीहो
 यसहुव्यक्तिता ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ जेवारेसुधपुजलसंगरहित निप्रयासआत्मभावभोगीय
 यो तेवारेआत्मप्रदेसे अन्यके ० पुजलकर्म तथारागादिकनोरक्षण के ०
 राखवोनथी एटलेस्वरूपग्राहकचेतनानोवीर्यथाये तेवारेपुजलकर्म
 आत्मप्रदेसेसंबंधीपणेरहेनही सर्वपुजलखरीने आत्मानिःकर्माथाय प

ते सर्वसंगरहित असहाय्यी नरद्वन्दुत्सर्गनीसक्तिसहित व्यक्तता प्रगट
ता निरावर्णपणोपामे ॥ इतिनवमीगाथार्थ ॥ ९ ॥

तण्णमुज्जआत्मातुज्जयकीनीपजे ॥ माहरीसंपदास
कलमुज्जसंपजे ॥ तिण्णमनमंदिरधर्मप्रनुध्याइये ॥
परमदेवचंचनिजसिद्धसुखपाइये ॥ १० ॥

अर्थ तेथीहेदेवश्रीवीतराग तुमारेनिमित्तेमाहारो तत्वनीपजे बीजो
कोइउपायदेखातोनेथी माहरीआत्मानोसिद्धपणो तेताहारास्वरूपने अ
वलंबेनीपजे माहरोअनंतगुणपर्यायरूप स्वकर्त्तापणो स्वरूपऐश्वर्यतासर्व
कर्मावर्तणे तेमोनेसंपजे एटलेहुंमाहारीअरूपी सत्तागत तत्वसंपदानोध
णीतथानोगी अविनासीपणेत्याकं एप्रनुजीनोपरमउपगारजाणुं तेकार
णे मनमंदिरनेविषेशीधर्मनाथप्रनुने ध्याइए पणबीजीउपाधिचितविएन
ही एप्रनुनागुण तथानुपगारनोबहुमानेध्यानकरिये नवासाधकनेएहिज
आधारणे तेवारेपरमउत्कृष्टदेवजे स्वरूपरमणीमुनी तेहमांचंडमासमान
जेपरमात्मपदरूप निजके ० पोतानासिद्धनिष्पन्नसुख अव्याबाधादिक
पामिये एहिजमोक्षनोउपायणे तेमाटेअरिहंतनोसेवननिरनुष्ठानपणे
करवो ॥ १० ॥ इतिश्रीधर्मजिनस्तवनसंपूर्ण ॥

॥ अथश्रीशान्तिजिनस्तवनलिख्यते ॥

मालाकिहांगेरे अथवा आखमीयेंमे आजसेत्रुंजो दींगरे एदेशी
जगतदिवाकरजगतकृपानिधि ॥ बाहालामारा
समवसरणमांवेठारे ॥ चौमुखचौविहधर्मप्रका
से ॥ तेमेनयणेदीठारे ॥ नविकजिनहरणारे ॥ नि
रखीसांतिजिणंद ॥ न० ॥ उपसमरसनोकिंद ॥
महीएणेसरखारे ॥ १ ॥

અર્થ ॥ હવે સોલ માં જિન શ્રી શાંતિનાથ પ્રનુની સ્તવના કહેઠે તે પ્રનુ કેહ
વાઠે જગત્રને વિષે દિવાકર કે ० સૂર્યની પરે જ્ઞાનોદ્યોતના કરનાર તથા
કપાના સમુદ્ર એહવા મુઝને પરમવદ્વજ સમોસરણમાં બીરાજમાન થ
કા ચારમુઠે ચાર પ્રકારના ધર્મનો પ્રકાસ કરતા થકા શ્રીતિર્થંકર દેવ
તેમે નત્યણે કે ० આગમ શ્રવણરૂપ ચક્રુંદીવા માટે હેન વિકજીવો તુમે
જિણંદ કે ० સામાન્ય કેવલીમાં ઈંદ્રસમાન એહવા શાંતિ પ્રનુને નિરચીને હ
રણવંત થાયો ઉપસમજે પરમક્રમા તદ્દૂર પરસતે પણ ડના તુલ્ય નથી ડવા
સાંતરસમઘીઠે ઇતિ પ્રથમ ગાથાર્થ ॥ ૧ ॥

પ્રાતિહાર્ય અતિસયસોના ॥ વા ૦ તેતોક

હીનજાવેરે ॥ ધુકબાલકથી રવિકર નરનો ॥

વરણનકેળી પરે યાવેરે ॥ ન ૦ ॥ ૨ ॥

અર્થ ॥ વલિ પ્રનુની જે આવ પ્રાતિહાર્યની તથા ચોવીસ અતિસ
ચની સોના તે મુઝસરિષાઘ્યામોહિજીવથી વરણ વિજાલનહી ડષ્ટાંતજે
મ ધૂકબાલકથી કે ० ધુવરનાબાલકથી રવીકર કે ० સૂર્યનાકિરણ
નોનર કે ० સમૂહ તેહનો વર્ણવ કેવીરીતે થાયે અર્થાત નહીજ થાય તેમ
મુઝસરિષાથી પણ પ્રાતિહાર્યાદિકની સોનાકહી જાયે નહી ઇતિ ॥ ૨ ॥

વાણીગુણપાંત્રીસ અનોપમ ॥ વા ૦ અવિસં

વાદસ્વરૂપેરે ॥ નવદુઃખવારણસીવસુખકા

રણ ॥ સુધોધર્મપરૂપેરે ॥ ન ૦ ॥ ૩ ॥

વલિ પ્રનુની વાણી જેદેસના ૧૧૫ ઉપમાં રહિત પાંત્રીસ ગુણરદ્યાઠે
જેવિસંવાદપણથી રહિત અવિસંવાદસ્વરૂપમઘીઠે તેવાણીયે કરીને ન
બ્યજીવોના નવકે ० સંસારના ડુલ્હનીવારવાને અર્થે અને શિવકે ૦ મો

કસુખના પ્રબલકારણને અર્થે સુધો કે ૦ યથાર્થ ધર્મનીપરૂપણાશ્રી
પ્રજ્ઞીસમોસરણમાં કરેછે ઇતિત્રીતીત્થગાથાર્થ ॥ ૩ ॥

દક્ષિણપશ્ચિમનુત્તરદિસમુખ ॥ વા ૦ ઠવણા
જિનુપગારીરે ॥ તસુઆલંબનલહિયઅનેકે ॥
તિહાંયયાસમકિતધારીરે ॥ ન ૦ ॥ ૪ ॥

અર્થ ॥ તેસમવસરણમાં પૂર્વદિશિસન્મુખમાવારણેતો શ્રીતિર્થંકરપો
તેમૂલગેરૂપેવેસે અને દક્ષિણ પશ્ચિમ તથા ઉત્તરદિશિનેવારણે શ્રીઅરિ
હંતના પ્રતિબિંબેસે તેપ્રતિમારૂપઠવણાજિન કે ૦થાપના જિન તેઉપગા
રીરે તેહનોપણ આલંબનપામીને અનેકજન તિહાંસમવસરણનેવિષે સમ
કેતધારીથયા ઇટલે વ્રતનાલેનારતે પૂર્વદિશિનાવારણેવેસે બીજીપરષ
દામધ્યે જિનસેવનથી સમકિતનોજાનરે તેથાપનાનિક્ષેપાનોઉપગારે
ઇતિચતુર્થગાથાર્થ ॥ ૪ ॥

ષટ્તનયકારજરૂપેઠવણા ॥ વા ૦ સગનય
કારણઠાણીરે ॥ નિમિત્તસમાનયાપનાજિ
નજી ॥ આગમનીવાણીરે ॥ ન ૦ ॥ ૫ ॥

અર્થ ॥ હવેવલિવિસૈષથાપનાનો ઉપગારીપણો સત્યપણોકહેરે તેમ
ધ્યેશ્રીઅરિહંત તથાસિદ્ધજીપણ આપણા આત્માનાનિમિત્તકારણરે અ
ને શ્રીજિનપ્રતિમાંતેપણ આપણા તત્ત્વસાધનનો નિમિત્તકારણરે તેહમાં
થાપના જિનનેવિષે અરિહંતપણેઠનયેરે ઇહાંકોરૂપેજે અરિહંતથ
યા અથવા સિદ્ધથયા તેહનીથાપનારે તોસાતનયમૂકીને ઠનયકેમક
હોરે તેહને ઉત્તરજે મૂલતોથાપમાનિક્ષેપામધ્યે થાપનાતે વ્રણનયેરે
નામસ્થાપનાઙ્ગનિક્ષેપત્રયં નૈગમાદિનયવર્તિ ઇતિ ॥ અતઃઉચ્યતે ॥ હવેના
માદિએકેકનિક્ષેપાનાચારખેદથાયરે ઉત્તંચનાષ્ઠે ॥ મામાદિપ્રલે

કંચતુરૂપં ઇતિ ॥ ૧ ॥ તેથી ઇથાપના એહવો નામથાપનામાંહે ૧ ઇથાપનાથ
હુણહેતુથાપને તેથાપનાનીથાપના ૩ સમુદાયતા અનુપલોગતાતે જ્ય
૪ તથા આગારોનિષ્પાત્ત ઇર્ધર્મનેકારણીકયાતે તેથાપનાનોનાવહે ૫
મથાપના ચારનિક્ષેપેહે અથવા નહિઈહિંવિહુણં ॥ સુત્તોઅહોયજિ
ણમણ્કિંચિ ॥ આસઝ્જત્તસોઘારં ॥ નત્તનત્તવિસારત્તબૂઘા ॥ ૧ ॥

ઈતિ તેથી શ્રીઅરિહંતતથાસિદ્ધજીનીથાપનાહે તેમાટે તેહના નયકહેહે

૧ જેથાપનાદીહે અરિહંતસિદ્ધનોસંકલ્પથાપનામાંહે અથવા અસં
ગાદિતદાકારતારૂપ અસંઈથાપનામાંહે તેનૈગમનત્તથાપના.

૨ અરિહંત તથાસિદ્ધનાસર્વગુણનો સંપ્રહકલ્પનાબુદ્ધિધરીનેથાપના
કરીહે તેમાટેસંપ્રહનયઅરિહંત સિદ્ધરૂપથાપનાહે.

૩ અરિહંતનાઆકારને વંદનનમનાદિસર્વવ્યવહાર શ્રીઅરિહંતનો
થાયહે તેહનોકારણપણોઈથાપનામાંહેતેવ્યવહારનયથાપના.

૪ પ્રતિમારૂપથાપનાદેહી સર્વજન્યનેબુદ્ધિનોવિકલ્પ શ્રીઅરિહંતહે
એહવોત્પજેહે તેવિકલ્પેજથાપનાકરીહે તેજ્ઞસૂત્રનયથાપના.

૫ અરિહંતસિદ્ધએહવોશબ્દ શ્વેદંપ્રકૃતિપ્રત્યક્તસિદ્ધશ્વેદંપ્રવર્તેહે તેશબ્દ
નત્તથાપનાજાણવી.

૬ અરિહંતનાપર્યાય વીતરાગસર્વજ્ઞ તિર્થંકર જિનપારગત ઇત્યાદિ
કસર્વપર્યાયનીપ્રવૃત્તિપણથાપનામથ્યેહે પરંતુકેવલજ્ઞાન કેવલદર્શનાદિ
ગુણત્તપદેસકતા તેધર્મનથીમાટેએવંજૂતનયનોધર્મ તેથાપનામાંનથી તેથી
સમજિહ્વથાપનાથયી માટે એવળાકે ૦ થાપના તે કાર્ત્ત્વકે ૦ નિષ્પન્નતા
અરિહંતતા સિદ્ધતારૂપ તે ષટ્કે ૦ ઇમયેહે એકએવંજૂતનત્તનથી શ્વેદંથાપ
નાનિક્ષેપમાં શ્રીવિશેષાવસ્થાકે આદિનાત્રણનત્તકક્ષાહે અનેશ્વેદંકક્ષાં
તેત્તપચારનાષનાયેકક્ષાહે સમજિહ્વનોલક્ષણ વચનપર્યાયવર્તિહે તેલ
ક્ષણપોહચેહે તેમાટે (૬) કક્ષા હવે એજિનપ્રતિમારૂપથાપનાતે સમક્ષિ

તિ દેસવિરતિ સર્વવિરતિને મોક્ષસાધનનો નિમિત્તકારણ છે તે કારણનો ધર્મ કર્તાનેવસ છે તે નિમિત્તકારણપણો જિનપ્રતિમામાં સાતનય છે તે કહે છે.

૧ પહેલો સંસારાનુજાયી જીવને એ જિનપ્રતિમાદી છે અરિહંતનો સ્મરણ થાય છે અથવા જિનવંદનને જીવની સન્મુખતા થાય છે તેવારે સન્મુખતા નો જે નિમિત્તે તનૈગમન ત્ય નિમિત્તકારણપણો છે.

૨ જિન પ્રતિમાદી છે સર્વગુણનો સંગ્રહ થાય છે સાધકતાની ચેતનાદિ સર્વનો સંગ્રહ છે તત્વની અદ્વિતતાને સન્મુખ થાય છે તે સંગ્રહનય.

૩ વંદનનમનાદિક સાધકવ્યવહારનો નિમિત્તે વ્યવહારનય.

૪ તત્વશ્દ્ધારૂપ ઉપયોગસમારવાનો નિમિત્તે રૂઝૂમૂવનય.

૫ સંપૂર્ણ અરિહંતપણના ઉપયોગે જે ઉપાદાન એ નિમિત્તે તત્વસાધન ને પરિણમ્યો તે સદ્નય થાપનાનો નિમિત્ત છે સમકિતિ પ્રમુખને હવો છે.

૬ અને કરી તે ચેતનાના વાર્ત્યની પરિણતિ સર્વસાધનતાને સન્મુખ થયી તે સમન્નિરૂઢનય થાપનાનો નિમિત્તકારણ જાણવો.

૭ થાપનાનો કારણપામી તત્વરૂચી તત્વરમણી થયીને જે સુધસુક્ષ્મ ધ્યાનમાં પરણમે તે સંપૂર્ણ નિમિત્તકારણતા પામીને ઉપાદાનની પૂરણકારણ તાની પની તે એવં મૂત છે એટલે નિમિત્તકારણનો અર્થ મેળે જે ઉપાદાનને કારણ પળેષમાને અને ઉપાદાનકારણને કાર્યપણેની પજે પરીત છે. તેથી જિનપ્રતિમા તે મોક્ષનો નિમિત્તકારણ છે તે સાતનય છે. તેમાં સજ્જ્યં ખવાદિકને સદ્નય સીમકારણ થયો. અને પૂણ્યરૂચીને વ્યવહારનય સીમ નિમિત્તકારણ થાય. માર્ગાનુસારી સમકેતિની જાણથી જે યોગથી સમુચય પાંકહી છે તેમાંની આદિની ચારથી લાગે રૂઝૂમૂવન તસીમ નિમિત્તકારણપણો થાય પુનાદ્યાદિકને એ જિનપ્રતિમા સંપૂર્ણ એવં મૂતનયે કારણરૂપ થયી રેલાય છે. તેવારે શ્દ્ધાંના વનાયે એથયુજે થાપનાને વિષે તો સંપૂર્ણ સાતનયરૂપ નિમિત્તકારણતા છે પછે કાર્યનો કર્તા જિહાં સુધી હેનેની પજાવે

તટલોનીપજે તેથી ઇથાપનાતે સગનઘકે ૦ સાતેનયેકરી કારણઠાણીકે ૦
 નિમિત્તકારણપણનો સ્થાનકઠે તેથાપનાશ્રીઅરિહંતપદનામૂલતોબેમિક્કે
 પાવંતઠે પરંતુનિમિત્તકારણનાચારનિક્કેપા સાતનઘસંયુક્તઠે ઠક્તંચ નિ
 મિત્તસ્યાપિ સપ્તપ્રકારત્વનઘપ્રકારેણ નિમિત્તસ્ય દૈવિધંધ્વ્યઝાવાત્ ॥
 તથોપદાનસ્યાપિસપ્તપ્રકારત્વં નઘોપદેસાત્ નોઽનિહાણમણ્યં ઇતિવચ
 નાત્ ॥ નઙ્ગિઇહિવિહુણં સુત્તંઽઘોયજિણમઇકિંચિ ંસજ્જવસોચારં ન
 યેનયવિસારઁત્તુઽઘા ॥ ૧ ॥ ઇતિમાટેનિમિત્તપણે થાપના કે ૦ જિનપ્ર
 તિમા ંને જિનજી કે ૦ શ્રીઅરિહંત એબેહુસમાનકે ૦ તુલ્યઠે ઇટલે
 વિચરતા અરિહંત તથા તેમનીથાપના જેમૂર્તિ તેબેહુસમાનકે ૦ બરોબરઠે
 તેથી વિચરતાઅરિહંત તથાતેહનીથાપનાએસાધકજીવને નિમિત્તકાર
 ણઠે પણુપાદાનનથીસર્વમાંનિમિત્તતાઠે એઆગમ કે ૦ સિદ્ધાંતનીવાણીઠે
 અરિહંતનેવાયાનોતથા અરિહંતની પ્રતિમાનેવાદવાનો ફલસિદ્ધાંતમાં સ
 રઘોકસોઠે માટેસમાનઠે ઇતિપંચમગાથાર્થ ॥ ૫ ॥

સાધકતિનનિક્કેપામુખ્ય ॥ વા ૦ ॥ જેવિ
 ણઝાવનલહિયેરે ॥ ઉપગારીદુગઝાપ્યેઝા
 ષ્યા ॥ ઝાવવંદકનોઘહિયેરે ॥ ઝ ૦ ॥ ૬ ॥

અર્થ ॥ ંને ૧ નામ ૨ થાપના ૩ ધ્વ્ય ઇત્રણનિક્કેપાતેઝાવનાકા
 રણઠે ઠક્તંચઝાપ્યે ॥ અહવાનામઠવણ ॥ દ્વાંઝાવમંગલંગાં ॥ પા
 ઇણઝાવમંગલં ॥ પરિણામનિમિત્તઝાવાત્ ॥ ૧ ॥ માટેઇત્રણનિક્કેપા સા
 ધકકે ૦ કારણઠે ઇત્રણનિક્કેપાવિના ઝાવનિક્કેપોધાઘેજનહી ંનેનામ
 તથાથાપના એબેનિક્કેપાઉપગારીકસ્યાઠે ઝાપ્યનેવિષે તેકહેઠેજેધ્વ્યનિક્કે
 પોઠે તેપિંઝરૂપઠે માટેઘહવાયનહી ંને ઝાવનિક્કેપોતોઅરૂપીઠે તેનામ
 તથાથાપનાવિનાઘહવાઘે સેવાયેનહી તેમાટેઆદિનાબેનિક્કેપાતેઉપગારી

वे उक्तंच ॥ वल्लुसखवंनामं ॥ तप्यच्चयहेउउसधम्मव ॥ वल्लुनाणाविहा
 णाहो ॥ ज्ञानावोवविज्जसो ॥ १ ॥ वल्लुस्सलख्खणंसं ॥ ववहारोविरोहस
 धाउ ॥ अणिहाणाहिणाउ ॥ बुद्धिसदोअकिरीयाय ॥ २ ॥ इतिवा
 कयात् नामप्रधानत्वं ॥ गाथा आगारोनिप्याउ ॥ बुधीकिरीयाफलंचपा
 एणं ॥ जहदीसश्ववणाए ॥ नतहानामेनदव्विंदो ॥ १ ॥ आगारोच्चिय
 मइ ॥ सदवल्लुकिरियाणिहाणाए ॥ आगारमयंसवं ॥ जमणागारातया
 नत्ति ॥ २ ॥ इत्यादि तेमाटेनामतथाथापना एवेनिक्केपाउपगारीवे अनेमो
 क्कसाधवामांसंवरनिर्जराकरवानेतो वंदकनोभावतेग्रहवो केमजेश्रीअरि
 हंतनोभावमिक्केपोतो अरिहंतनेविषेवे तेजोपरजीवनेतारे तोकोइजीवने
 संसारमारहेवुपमेनही तेतोथातो नथी परंतु आपणोभाव अरिहंतालंबनी
 थाए तोमोक्कमार्गलहिये तेमाटे थापना तथानामनानिमित्तथीपणसाध
 कनोभावसमरे तेथीथापनाजउपगारीवे वल्लिसमवसरणामां बीराजमा
 न श्रीअरिहंत तेहनोपण नामतथाआकार सर्वजीवनेउपगारीथायेवे
 तेहिजवअस्थनेग्राह्यवे निमित्तालंबीरूपीग्राहकने श्रीजिनथापनातेपुष्ट
 निमित्तवे ॥ इतिषष्ठगाथार्थ ॥ ६ ॥

उवणासमोसरणेजिनसेति ॥ वा०॥जोअ

नेदतावाधिरे ॥ एआत्मनास्वस्वभावगुण ॥

व्यक्तयोग्यतासाधिरे ॥ न० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ तेमाटे उवणासमोसरणे एटले मूलगोसमोसरणतो श्रीजि
 नराजविचरताहतातेकालेतोएमाहरोजीव कोइगत्यांतरमांहतो तेहम
 णाआभवमां समोसरणनीथापनाकरी तिहांजिनमुझादेखीने जिनराजना
 गुणावलंबीचेतनाकरीपवे तेसेवनाकरतां प्रभुजीसिद्धावस्थारूप परमअ
 नंतगुणी नास्वरूपथीजे माहराचेतनानीअनेदता एकत्वपरिणामता वा

धिके ० वधी तेवारे एआत्माने एहवो अनुमानसध्यो जेतत्वी देवथी अनेदप
णो बहुमानपणे नटयो तो एमजाणुं जे एमाहरो आत्मा स्वस्वभाव अनंतज्ञा
नादिपूणानंदगुणनी व्यक्तिप्रगटतानो थवो तेहनी योग्यतासाधि एमअ
नुमाने निरधारी एटले एजीवसदासर्वदा विषयरंगीहतो तेतत्वी प्रनुनिरवि
षयीनेरंगेरम्यो तोको इकअवसरे स्वरूपरमणीयासे एहवो अनुमानथयो
जो कारणथी अनेदथयो तो कारजनीपजावसे एपलेटवापणो अनंते
काले नथयोहतो तेथयो तो एअव्यमांपलटवानी योग्यतावे अनादिनीचा
लथीपलटवो एनव्यतापणानालिंगनो अनुमानतोथायवे एटले नव्य
पणे जणायवे एनक्तिनी बहुलतायें हरषनोवचनवे इतिसप्तमगाथार्थ ॥ ७

नलुंययोमे प्रनुगुणगाया ॥ वा० ॥ रसना

नो फललीधुरे ॥ देवचंजकहे माहारामन

नो ॥ सकलमनोरथसीधुरे ॥ न० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ आजमुजने नलुं के० अत्यंतरुमोथयो जेमे प्रनुश्रीसो
लमांशांतिनाथपरमात्मा परमसांतरसमयी तेनागुणनीस्तवनाकरीतेथी
मेमाहरी रसना के० रसेंजिजे जिव्हातेनोरुमो फललीधो एटले रसना
नोसार्थकपणोथयो एहवाहरषसहिते देवचंजनामा मुनीकहेवे जे माहा
रामननो जेमनोर्थहतो तेसकल के० संपूर्णपणे सीधुंके० सिद्धथयो.
इतिशांतिजिनस्तवनसंपूर्ण

अथ श्रीकुंतुजिनस्तवनलिख्यते

चरमजिणेसरूपदेशी

समवसरणवेसीकरिरे ॥ बारहपरषदमां

हे ॥ वस्तुस्वरूपप्रकासतारे ॥ करुणा

करजगनाहारे ॥ कुंतुजिनेसरूप ॥ १ ॥

निरमलतुङ्गमुखवाणीरे ॥ जेश्रवणेषुणे ॥

तेहिजगुणमणिखाणीरे॥कुं०॥१॥

अर्थ ॥ जेश्रीकुंधुनाथजी समवसरणमांत्रिगमेबेसीने बारहपरखदा मध्ये वस्तुजेबज्यतेहनामूलस्वरूपनेप्रकासता एटले जीवस्वरूपजीव पणे अजीवस्वरूपने अजीवपणे उपादानकारणने उपादानपणे निमित्तकारणने निमित्तपणे सुधकार्यने सुधपणे उपदेसदेता तथाज्यथीसु नपरिणति तेकारणरूप भावथी सुनपरिणतितेकार्यरूप उपादेयतेहिजक रवो तेहनीरुचीऐरेहेवो एहजसाधनवे एहवोएउपदेसकरता तथाकरुणाक रके० कपानाकरणहार दगत्रनानाथ एहवाश्रीकुंधुनाथस्वामी तेहनामु खनीनिर्मलवाणी उपदेसध्वनि तेजेप्राणीश्रवणेषुणे तेहजप्राणी गुणरूप मणी रत्ननीखाणवे एहवाकुंधुनाथस्वामीनेनमो॥इतिद्वयगतार्थ ॥१॥

गुणपर्यायअनंततारे ॥ वलियस्वनावअगा

ह ॥ नयगमभंगनिक्षेपनारे ॥ हेयादेयप्र

वाहोरे ॥ कुं० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ गुणतेजे वस्तुनासहजाविधर्मते तथाक्रमजावितेपर्याय अने ज्य गुण पर्याय एसर्वमांवर्ते तेस्वनाव एटले गुणनीअनंतता तथाप र्यायनीअनंतता अने स्वनावनीअनंतता एसर्वअगाहके० अगाधवे जे अवगाववानेदोहेलीवे वलिनयके० अनेकधर्मात्मकवस्तुनेविषे ए कधर्मावलंबनतेनयकहिते उक्तच तत्वार्थे अनेकधर्मकदंबकोपेतस्य वस्तुनः एकेनधर्मेणुन्नयनं अवधारणात्मकं नित्यएव अनित्यएव एवं विधनयव्यपदेशमास्केदति एहवामूलनयसात अनेउतरनयसातसय ५ वेविस्तारबहुलते तथागमागम्यते इतिगमा अंसनेदेन अस्यधर्मअनेदे न वस्तुनिरूपणात्मकं वाक्यंगमात्मकं उच्यते भंगाः स्यादादोपरेशाअ

स्तित्वादयः भंगास्याद्वादसापेक्षस्यात् अस्तिप्रमुख तथा निक्षेपानामादिकतेहनीअनेक प्रवाह अनेकनांतिना वस्तुधर्मे उपचारधर्मे कारणधर्मे स्वरूपेउपदेसे तेवलिहेत्यधर्मना नय निक्षेपा नांगाते हेयरूपकहेता अने उपादेय धर्मना नय निक्षेपा तेउपादेयरूप परूपे एहवीदेसनावे वलि एकव्यमांगुणअनता पर्यायअनंता स्वभावअनंता उपदेसे इहां नावनाजे गुणपर्यायने आवर्णवे स्वभावनेआवर्णनथी अस्तित्व नित्यत्वादिकजे तेमध्येविसेषस्वभावविगमे पणसामान्यस्वभावविगमेनही तयासर्वधर्म नयतथानंगानिक्षेपासहितउपदेसेवे एहवीदेसनावे ॥ इति ॥ ३ ॥

कुंथुनाथप्रनुदेशनारे ॥ साधनसाधकसिद्धागौण

मुख्यतावचनमारे ॥ ग्यानतेसकलसमृद्धारे ॥ कुं० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ वलि श्रीकुंथुनाथप्रनुदेशनाकेहेवीवे जेमध्ये साधनके ० रत्नत्रयी पूर्णअनेदत्तारूप नीपजवानाउपाय तेजिनमुद्रासेवन मुनी वंदन अनुकंपादिकथीलही सुकृध्यानपर्यंत तथा मार्गनुसारीथीलही क्षिणमोहीपर्यंत अपवादे अने उत्सर्गे अयोगीलगे साधकजीवजाण वा तेहनोतरतमकहेवे पहेलोमार्गानुसारीते समकेतिनेसाधे अनेसमकेति विरतिनेसाधे विरतिसुकृध्याननेसाधेतथा सुकृध्यानी क्वायकगुणनेसाधे क्वायकगुणीसिद्धनेसाधेसाधकनोक्रमवेतेसर्वप्रनुदेशनामांकहेतथासिद्ध पणोसंपूर्णनिष्पन्निरावर्णतापणोकहे वलिकुंथुनाथजीनीदेसनामांवचन जेबोलायेतेअनेतागौणधर्मराखीने जेवचनमाग्राह्यतेधर्मेमुख्यकरीक हे एटलेएकवस्तुमां अनंताधर्मएकसमयमांवे तेसर्वएकसमयमांजाणे परं तुजेधर्ममुख्यकरीकहेवाय तेने मुख्यकरीकहेबीजासर्वज्ञानमांगौणपणे जाणे एमवचनभां गौणपणोतथामुख्यपणोवे पण श्रीकुंथुनाथस्वामीनो केवलज्ञानते सकलज्ञेकअनेजाणवेकरी समृद्धिवानवे एटलेज्ञानमांएक

हमणाजाणे बीजापढे जाणसेएमनथी सर्वभावतेसमयेजजाणे तेथीज्ञान
मां गौणता मुख्यतानथी अने वचननोधर्मक्रमप्रवृत्तनढे तेएककथा
पढे बीजोकहेवाय माटे वचनमांगौणता मुख्यताढे ॥ इति ॥ ४ ॥

वस्तुअनंतस्वभावढेरे ॥ अनंतकथकतसु
नाम ॥ ग्राहकअवसरबोधथीरे ॥ कहेवे
अर्पितकामोरे ॥ कुं० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ वस्तुजेजीवादिद्रव्यते अनंतस्वभावमढीढे सर्ववस्तुअनंतता
युक्तढे तथावस्तुनोजीव अथवापुञ्जल एहवोजेनामढे तेपणअनंतता
नेकहेतोढे एटलेजीवएवोशब्दउच्चारकरतां जीवनाअनंताधर्मतेसर्वबोला
णा एमसर्वसमजवा माटेजेवस्तुनोनाम तेतेवस्तुनासर्वधर्मनोग्राहकढे ते
थीज नामनिक्षेपामांसंग्रह तथाव्यवहार एवेहुनयमुख्यढे अनेनैगमका
रणढे एरीतढे परंतुग्राहकजे श्रोतातेहनोजेहवोअवसरहोये तथाश्रोतानो
जेहवोबोधकेजाणपणेहोयेतेहवोवचनमांअर्पितकरीनेउपदेसे एटलेज्ञा
नतोसर्वनेएकसमयमांजाणेढे परंतुउपदेसकाले केवलिनंगवान जेहवा
श्रोताहोये तेटलोकहे तेथी केहेवामांअर्पितनय आगळकरवानोकां
मपढेढे तेअर्पित तथा अनर्पितनोस्वरूप तत्त्वार्थमांकसोढे ॥ अनेकधर्मा
चधर्मि तत्रप्रयोजनवसात्कदाचित्कश्चिधर्मोवचनेनार्पितेविवक्षितेतत्
अर्पिते संनपिवचनविवक्षते प्रयोजनानावात् तत्अनर्पितेति जेधर्मि
पदार्थ तेहना अनेकधर्मढे तेहनेविषेजेधर्म केहेवानो प्रयोजन उपजे
तेअवसरे तेधर्मने वचननेविषेअर्पितकरीं विवक्षाकरीनेग्रहिते तेअ
र्पितजाणवो अनेसत् के० उतो पणधर्मप्रयोजन विनागवेपेनही श्रद्धा
मांअपेक्षामांढे तेअनर्पितकहिते उन्नस्थनोज्ञान तथाबोलवो तेअर्पि
त अनर्पितवेमढयाजसुद्धथाये अनेकेवलिनोज्ञानतोसर्वएकसमयेढे प
रंतुवचनतेअर्पितमढयासुद्धे इतिपंचमगाथार्थ ॥ ५ ॥

સેષઅનર્પિતધર્મનેરે ॥ સાપેક્ષશ્રદ્ધાબોધ ॥ ઝનય

રહિતનાસનહોવેરે ॥ પ્રગટેકેવલ્લબોધોરે ॥ કું० ॥ ૬ ॥

અર્થ ॥ જેવચનબોલવાથી સેષરદ્ધા તેઅનર્પિત ધર્મરદ્ધા તેહનેસા પેક્ષશ્રદ્ધા સમ્યકસરદહ્ણારાખવી બોધજ્ઞાનપણરાખવો એઉદમસ્થ સમ કેતિ દેસવિરતિ સર્વવિરતિ ક્ષિણમોહિપર્યંતમજાણવો અનૈઝનયકે ० એઅર્પિતઅનર્પિત બેહુથીરહિતજે નાસનહોવે તે બોધકે ० કેવલિનોજ્ઞાન તેસર્વનો જ્ઞાયકસમકાલેજે તેથીતેહમાં અર્પિત અનર્પિતપણેનથી વચ નમાં અર્પિતાનર્પિતજે પરંતુજાણવામાંનથી ઇતિષષ્ટગાથાર્થ ॥ ૬ ॥

ઘતિપરિણતિગુણવર્તનારે ॥ નાસનનોગ

આણંદ ॥ સમકાલેપ્રનુતાહરેરે ॥ રમ્ય

રમણગુણવૃંદોરે ॥ કું० ॥ ૭ ॥

અર્થ ॥ વલિહેપ્રનુજીતમારામાં જ્ઞાનની દર્શનની ચારિત્રની વીર્યની સુખની અરૂપતાની ઇત્યાદિક અનંતાતમારાગુણરૂપધર્મ તેહનીઘતિજે તે મજ અનંતપર્યાયનીપણઘતિજે તેસ્વબ્ધ્યાદિકપણે સદાસર્વદાઘતિજે તેમ સ્વનાવિગુણપર્યાયનીપરિણતિ પરિણામીકતા બ્ધ્યનેવિષેપરિણમવું ઘત્પાદ વ્યય ધ્રૂવપણેતથાષટ્ગુણહાણીવૃધિપણે તેપરિણમેજે તથાતેહિજજ્ઞાનાદિ ગુણપર્યાયનીવર્તના તેજ્ઞાનેજાણે દર્શનેદેસે ચારિત્રેરમે કર્તાપણાથીક રે નોક્તાપણાથીનોગવે એમસર્વગુણપોતપોતાની વર્તનાએવર્તતા પોતપોતા નાકાર્યનેકરેજે તેવર્તનાજાણવી એસર્વપ્રનુજી તમારામાંજે અનેતેસર્વગુણ પર્યાયનો નાસન કે ० જાણવો તે તમારામાંજે તેસર્વગુણનેનોગવોજો તે અનંતાગુણનાનોગનો આનંદહેપ્રનુજીતમારામાંસમકાલે કે ० એકસમ યમાંએસર્વપરિણમનજે માટેએહવાપરમાનંદનાનોગી માહાસુખીગો વલિહેપ્ર નુહેસર્વજ્ઞ હેસર્વાનંદમયી હેનાથ હેસુધોપગારી તુમેકેહેવાગો જેરમ્યકે ०

रमवा योग्यजे अनन्तात्मस्वरूप तेहमारमण के० रमवो तेगुणनातुमंष्टं
दके० समुद्गो इतिसप्तमगाथार्थ ॥ ७ ॥

निजनावेंशीआस्तितारे ॥ परनास्तित्व

स्वनाव ॥ अस्तिपणेतैनास्तितारे ॥

शीयतेनुचयस्वनावोरे ॥ कुं० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ हवे सप्तमंगीरूपे प्रनुताकहेवे तिहांकोइकतोसप्तमंगी एकलाप
र्याआस्तिकनयनीजकहेवे तेतोघटेनही अव्यास्तिक पर्यायास्तिकनय
द्वयमात्रवस्तुवे तिहांस्यात्अस्ति स्यात्नास्ति स्यात्अवक्तव्यं एवणनां
गासकलादेशीवे तेव्यास्तिकनयीवे एवंएतेत्रयः सकलादेशानाप्यानु
सारी एवंसंग्रहव्यवहारानुसारिणः आत्मद्वये विकलादेशा चत्वारिपर्या
यनयाश्रयाइतितत्त्वार्थे शेषचारतेविकलादेशीवे तेहनोपरमार्थ एमगेजे
स्यात्अस्तिएनांगाभां अस्तिपणोवधो अपितवे बीजोनास्तिधर्म अव
क्तव्यधर्म तेस्यात्पणामांआव्यो एटलेस्यात्अस्तिकत्वाथी वधोव्यग्रह
वायवे तेमजस्यात्नास्तितथा स्यात्अवक्तव्यं एनांगामापणवधो अव्य
ग्रहवात्यवे अने १ स्यात्अस्तिनास्ति २ स्यात्अस्तिअवक्तव्यं ३ स्या
त्नास्तिअवक्तव्यं ४ स्यात्अस्ति नास्तियुगपत्अवक्तव्यं एचारमंगा
तेवस्तुनाअंसने एटलेपत्तीचनेग्रहणकरेवे तेहनोनावार्थ एगेजे प्रथमस्या
त्अस्ति स्यात्नास्तिएचोथोमंगवे तेनां अवक्तव्यधर्मनाव्यो तोकोइक
हेसेजे स्यात्पदेअवक्तव्यं धर्मलाहीमु तेनेउत्तरजे स्यात्पदेते अस्तित
थानास्तिएबेधर्मनी अनेकांततानोग्राहकवे परंतुअवक्तव्यनोग्राहकन
थी अने स्यात्अस्तिअवक्तव्यं एपांचमोमंगोवे तेहमावस्तुनोअस्तिधर्म
एकसमयीवे तेवचनमांकत्वाथका तथाउपयोगमांलावता असंख्याता
समयलागेवे तेमाटेअस्तिपणोअनेकांतपणेवे परंतुवचनेगोचरनथी ९

મસ્યાત્નાસ્તિઅવક્તવ્યં એવોનંગોનાવવો તથાસ્યાત્અસ્તિનાસ્તિયુગપ
ત્અવક્તવ્યં એનંગામાં સ્યાત્ કે૦ અમેકાંતે અસ્તિકેહેતા અસંખ્યા
તાસમત્તલાગે નાસ્તિકેહેતાપણઅસંખ્યાતસમયલાગે તેમાટે અવક્તવ્યએ
નેલોએ પણજેરીતેવસ્તુમાંપરિણમેએ તેરીતેકેહવાતાનથી તેથીએચારનંગા
માંસર્વધર્મનોપ્રહણનથયોતેમાટેએચારનંગાવિકલાંદેસીએ પણસકલાંદેસી
નથી હવેએસાતેનંગાનોસ્વરૂપકહેએ.

૧ એઆત્માવર્તમાનસમયે જ્ઞાનદર્શનાદિસ્વપર્યાયની પરિણતિપણેઅ
સ્તિએ એટલે અતીતપર્યાયતોવિનિષ્ટએ અનાગતપર્યાયઅમુત્પન્નએ માટે
વર્તમાનપર્યાયપ્રહણકરયો ફહાંસ્યાત્તેનાસ્તિઅવક્તવ્યધર્મનો અમર્પિ
તતાનોયોતકએ એરીતેસ્યાત્અસ્તિએપહેલોકનંગોથયો.

૨ તથાસ્યાત્તેકથંચિત્પણે ગતિસ્થિતિઅવગાહોપકારી વર્ણાદિ અ
ચૈતનાદિ પરબ્રહ્મધર્મ તથાપોતાના અનાગતપર્યાયતે સંપ્રતિવર્તવાપણે
નથી એનાસ્તિનંગો બ્રહ્મને બ્રહ્મપણે રાખવારૂપએ નહીતોકોફકાલે જી
વતેઅજીવતાનેપામે એસ્યાત્નાસ્તિબીજોનંગોથયો.

૩ તથાઅસ્તિધર્મપણવચને અગોચરએ અનેનાસ્તિધર્મપણવચને
અગોચરએ તેવચનગોચરધર્મથી વચનઅગોચરધર્મઅનંતગુણએ તેમાટે
સ્યાત્કથંચિત્પણેબ્રહ્મમાં અવક્તવ્યપણેએ એટલે ઊનત્તનયયુગપત્અ
પણકરતાં સર્વપદાર્થઅવક્તવ્યપણેએ માટેએત્રણનંગાસકલાંદેસી તેબ્રહ્મા
સ્તિકનત્તપણેજાણવા એત્રણેનંગામાં સંગ્રહ તથાવ્યવહારમંથનીપ્રવૃત્તિએ
એસ્યાત્અવક્તવ્યનામાત્રીજોનાંગોથયો.

૪ અનેચોંયોનંગસ્યાત્અસ્તિનાસ્તિએ તેસમુચ્ચંચાશ્રયી સ્વબ્રહ્માર્થ
પર્યાયાર્થના અસ્તિતાપણેએ તથાં તેહિજ જિનોપદ્યોગપણે તેઅતીતઅ
નાગતપરિણામીકપણે નાસ્તિતાએ એધર્મ પોતાનાંગવેષ્યાએ

૫ તથા જેવિવક્તિતવચનગોચર બ્રહ્માર્થમુખ્ય આત્મધર્મનેઅપેક્ષા
થેં અસ્તિએ તેહિજઆત્માબ્રહ્મસામાન્ય વિશેષદત્તની જિન્નપ્રવૃત્તિ ધર્મ સ

मकालेअंगीकारकरतां स्यात्अस्तिअवक्तव्यं एपांचमोअंगोथयो

६ बद्धोस्यात्नास्तिअव्यक्तव्यं एमजपांचमांनी परेनाववी ए पर्यायनीसुद्धमता अनंततायहीनेकरथो.

७ सातमोस्यात्अस्ति स्यात्नास्तियुगपत्अवक्तव्यं नामेअंगोबे ते कोइव्यार्थविसेपआश्री अस्तिपर्यायविसेपआश्री नास्तितेहिजस्वदेसे निजपणेअवक्तव्यं एसर्वपर्यायते नदनीप्रवृत्तिबे.

एसतअंगीते नित्य अनित्य नेद अनेदादिकधर्मनी तथाज्ञानदर्शना दिकगुणनी सतअंगीथायतेनावेबे ज्ञानज्ञायकपरिबेदकादिस्वपर्याये अस्तिबे दर्शनधारित्रादिस्वपर्याये तथाजमतादिपर्याये नास्तिबे एम अनंतिसतअंगीसंनवे तेबुद्धिवंतेनाववी तथातत्त्वार्थ वृत्तिनेविषे वलि समतिवृत्तिनेविषे विस्तारपीकहीबे स्यादादरनाकरे एहनोस्वरूप तथा उपपत्ति प्रवृत्ति परिणति नय सर्ववखास्याबे तेहथीजोइलेजो हवेगा थानो अर्थलखिबे निज के० पोतानेनाव स्वव्य स्वदेव स्वकाल स्वनाव पणे सीयके० स्यात् कथंचित्पणे अस्तिबे अने तेहिजव्य परव्य परदेव परकाल परनाव पणेनास्तिबे तेनास्तिपणो व्यमां अस्तिबतापणे रसोबे वलिसीयके० स्यात् कथंचित्उभयके० अव कव्यस्वनाव एदलेआदिनांगो तथाअंतनोनांगो संनारतांसातेअंगाकेहे वाणा एहवीस्यादादपरिणतिते हेपरमेश्वरतुमेप्रत्यक्षज्ञाने सर्वव्यनीजा णीने उपदेसकरथो एहवीताहरीवाणीबे एरीतेसुधअनंतता एकताअनेक ता सत्वता साधकतायुक्तश्रीअरिहंतनोउपदेसबे ॥ इतिअष्टमगाथार्थ ॥ ८ ॥

अस्तिस्वनावजेआपणोरे ॥ रुचिवैराग्य

समेत ॥ प्रनुसनमुखवंदनकरीरे ॥ मां

गीसआत्महेतोरे ॥ कुं० ॥ ए ॥

अर्थ ॥ एहवोजे अस्तिस्वभाव अनंत ज्ञानदर्शन चारित्र्य अव्या-
बाध पूर्णानंदरूप जेमाहरोसत्तागत स्यादादउपयोगेयसो तेहनीरु-
चोपीपासाकरीने वेरागजे संसारथीउदासीपणो एसंसारीभाव विभावो
पाधी माहरेअव्यवृत्ती तेहने केवारेसर्वथीतजु एमविषयकण तथातप्त
लोहपदधृति समानउदासीनययो मोक्षानिलाषो केवलज्ञानानंदनेअ-
निलाषे हेप्रनुजीताहरे सन्मुखउनोरहिने वंदनाकरीने मांगुबुं जेहे
तारक मुजने तार तार भवभ्रमणथीउगार एसंसारजनितदुःख मुऊथी
हवेखमातो नथी जेमाहरोअनंतोस्वाधीनआनंद तेपराधीनययो अनेहुं
पुजजग्राहीथयोतेथी तत्वजोगीबुं पणतत्वनेजाणीसकतो नथी उदैकभाव
रूपअसुखपर्यायनी श्रेणीमांपरीरसोबुं अनेहवेहेनाथताहरेसरणेआव्यो
बुंभाटेमुजनेमाहरो अस्तिस्वभावप्रगटे एहवोआत्मानोहितसमकेतदर्शन
युक्त चारित्र्यनोप्रसादकरो एहवोहुंजेवारे मांगीस तेहिजदिनधन्यमानी
स एहयो मनोरथकरवो इतिनवमगाथार्थ ॥ ९ ॥

अस्तिस्वभाव रुचिपर्यारे ॥ व्यातोअ

स्तिस्वभाव ॥ देवचंउपदतेलहेरे ॥ पर

मानंदजमावारे ॥ कुं० ॥ १० ॥

अर्थ ॥ माटेअहोनव्यजीवो तुमेजोसर्वजीवसुखनाअर्थींगेतोजे
सत्तागत अस्तिधर्म तेहनारूची अनिलाषीथलीने अस्तिस्वभावनी अ-
नंतता तेहनेजध्यातां ध्यानकरतां थकां सर्वदेवमांचंधमासमान जेसिध
परमात्मपदते लहेके ०पामे असरीरता निर्मलानंदतानिःसंगतारूप परमा-
नंदस्वार्थान आत्यंतिक अव्याबाधसुखतेहनेजजेदमां जभावते सघन
जे ०पकीमणो एहोपद श्रीप्रनुनीसेवाथीमाने तेमाटे तत्व पी अरूपी
अनंतस्वभाव एहवार्थकुंथुनाथना चरणनोसेवनकरो हेनव्यजीवो एहि
जपरमसुखनोहेतुगे ॥ १० ॥ इतिकुंथुनाथजिनस्तवनसंपूर्ण ॥

॥ અયશ્રીઅરનાથજિનસ્તવનલિચ્યતે ॥

રામચંદકેબાગચાંપોમોરીરસ્યોરી એદેશી ॥

પ્રણમોશ્રીઅરનાથ ॥ શીવપરસાથગ્વરોરી ॥

ત્રિનુવનજનઆધાર ॥ નવનિસ્તારકરોરી ॥ ૧ ॥

અર્થ ॥ પ્રણમોકે ૦ વારંવારનમસ્કારકરો શ્રીઅરનાથસ્વામીને એદિ જ અમોહીપરમેશ્વરવાંદવાત્મોગ્યથે શીવ કે ૦ નિરુપધ્વ જેસિદ્ધતા તે હિજઉપમાંલે પુરનગરતિહાંપોહોચામવાનેસ્વરોસાથથે સાર્થવાહનીઉપમા શ્રીઅરિહંતનેજથે જેનિસ્વાર્થે નવઅટવીમાંથીપારકરીને મોક્ષનગરનેવિ પેપરમાનંદપદેપહોચામે એહવાકારણપણે શ્રીઅરિહંતજીથે વલિત્રણનુવ નના જનનેઆધારથે મિથ્યાત્વ અસંલમવ્યથાયે પીમિતનેઆધાર ઉવં મારૂપથે વલિચારગતિરૂપનવકે ૦ સંસાર તેહમાંથી જ્યેતથાનાવે નિ સ્તારનાકરણહારથે ॥ શ્લોકપ્રથમગાથાર્થ ॥ ૧ ॥

કરતાકરણયોગ ॥ કારજસિદ્ધલહેરી ॥

કારણચારઅનુપ ॥ કાર્યાર્થીતેહયહેરી ॥ ૨ ॥

અર્થ હવે મોક્ષકાર્યનીપજાવવામાટે કારણકાર્યનીનીતિકહેથે સર્વકાર્યથેતેકર્તાનાક્રીધાથાયેથે તેમાંનિનકાર્યનોકર્તાપણનિન જેમઘ ટનોકર્તાકુંચકારનિનથે અનેઅનિનકાર્યનોકર્તાપણઅનિનથે જેમ જ્ઞાનનોકર્તાઆત્માથે તેમસંપૂર્ણસિદ્ધત્વનોકર્તાપણઆત્માજથે તેકર્તા જેવારે કારણનીત્તોગવાત્વીપામે તેવારેકાર્યની સિદ્ધિનીપજાવણોલિહે એલેએકલોકર્તા કારણસામગ્રીવિના કાર્યકરીસકેનહી કારણસામ ગ્રીમલેજ કાર્યનીપજાવે તેકારણનાચારનેદથે જેકાર્યનીપજાવવાનો અર્થીથાત્મ તેચારકારણનેયહે શ્લોકપ્રથમગાથાર્થ ॥ ૨ ॥

समवायकारण एनामक द्वावे तथा अज्ञातमीमांसा मांकारण व एक द्वावे स
मवाय समवायि निमित्तभेदात् तेषां समवायकारणते उपादानकारण अ
ने अस्ममवायकारणते नामांतर असाधारणकारण कहेवाच्ये तथा निमि
त्तकारण नावे भेद करीये तेषां एक तो निमित्तकारण बीजो अपेक्षाकारण
ते तत्त्वार्थ टीका मां वखाण्योवे तथा अपेक्षाकारण चेह पूर्वमित्यनेन उच्य
ते यथा दृष्टस्योत्पत्तावपेक्षाकारण व्योमादि उपेक्षते इति उपेक्षा तेषां देय
यपिकारण तेषां चारे अंतर भूतवे तोपण विस्तार रुचीने भिन्नोपयोगी करवा
ने चारकारण कद्दावे एक उपादान बीजो असाधारण बीजो निमित्त चो
थो अपेक्षा एचारे कारण जे वारे कार्य रुची कर्त्ता यह अने जे वारे एचारका
रण ने कार्य रुची कर्त्ता प्रवर्त्तावे ते वारे ते कारण समजवा पण कर्त्ता ना प्रयुंज
न विना कारण तानही एम नावना करवी इति द्वितीय गार्थ ॥ २ ॥

जे कारण ते कार्य ॥ आये पूर्ण पदेरी ॥

उपादान ते हेतु ॥ माटी घट ते वदेरी ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ हवे प्रथम उपादानकारण नो स्वरूप कहवे जे कर्त्ता ना का
र्य ने सन्मुख थाय जे कारण ते हिज कार्य रूप थाये ते पूर्ण पदे पूर्ण ताना अ
वसरे ते उपादान हेतु के० कारण कहिये उक्तं च महानाथ्ये तदवका
रणं तं तवोपमस्ते हजेण तं मस्या विवरीय मन्त्रकारण मित्रं व्योमाद उत
स्त ॥ १ ॥ एगार्थाने व्याख्याने यदात्मकं कार्य दृश्यते तदिह तद्भव्यका
रणं उपादानकारणं यथा तं बवः पदस्य इति एतले जेम तंतु हतांत कर्त्ताने
प्रयोगे पट थया ते उपादानकारण जेम घटरूप कार्य ते हने माटी ते उपादा
नकारणवे पवे माटी ते हज घट पत्तो पामी एतले कारण ते हिज कार्य पणोपा
स्थो इहां कारण कार्य नो एक समय रूप जे व्याख्यानवे ते उपादानकारण
नोवे एम महानाथ्ये मतिज्ञानाधिकारे जमालिन्हन वना अधिकारे क
स्यो इहां कोइ पुजे जे कारण ते कार्य थाये एम कहोवे तो कारण कार्य नो

कपणोथासे तेहनेउत्तर जे अभिधान फल लक्षण संख्या संस्थाना
दिकनोभेदबे तेथीनिजजाणवो जेमप्रथममाटीएहवोनामहतो पबेघट
नामथयोमाटीते मृदुताव्यताधर्मवंतहती घटतेजलाहरणधर्मवंतबे मा
टे निजताबे उपादानकारणवताव्यो इतितृतीयगत्यार्थ ॥ ३ ॥

उपादानथीनिज ॥ जेविणुकार्यनथाये ॥

नहुएकारजरूप ॥ कर्तानेव्यवसाये ॥ ४ ॥

कारणतेहेनिमित्त ॥ चक्रादिकाघटनाबे ॥

कार्यतयासमवाय ॥ कारणनियतनेदावे ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ हवेमिमित्तकारणनोलक्षणकहेबे जेकारण उपादानकार
णथी निजके ० जुदोबे अने तेनामल्याविना कार्यधायनही अनेतेह
नेविषे कारणपणोते कर्तानेव्यवसायके ० कर्तानेउद्यमेबे तेनिमित्तका
रणकहिये जेमघटनावे घटकार्यबे तेहने चक्रचीवरदंमादिक तेनिमि
त्तकारणबे अनेमाटी उपादानकारणबे तेथी तेउपादानकारणथी निमित्त
कारणनिजबे अने एनिमित्तमल्याविना माटीनोघटथायनही तेमज
तेचक्रादिक कदापिकोश्काले कार्यपणोपामेनही अने एचक्रादिकने
जेवारे कर्ताजेकुंनकार ते घटकरवारूप व्यापारेप्रवृत्तावे तेवारे एने
कारणकहीये नहीतोकारणतापणोकेहेवायनही तेपण समवायकारण
के ० उपादानकारण तेहनेनियतनिदावे के ० कर्ताजेवारे उपादानका
रणने कार्यरूपैकर्तोहोये तेवारे जेउपगरणकामेलगमवा तेसर्वनिमि
त्तकारणकहिये अने तेजउपगरण जेवारे कर्ताकार्यने करतोनहो
ये तेवारे तेहनेकारणकहियेनही कारणनोस्वरूपएहवोजबे जे कार्यने
करे ते कार्यानंतर अथवाप्रथम अप्रयुक्तकाले जेदंमादिकने कार
णकहेबे तेअपारोपमात्र नैगमनयमतेजाणवो परंतुस्वरूपेनथी ते माहे

કાર્યનોજેકર્તા તે ઉપાદાનકારણને કાર્યરૂપકરતાં તેહમાંજેજેઉપગ
રણ પ્રવર્ત્યાં તેતેનિમિત્તકારણજાણવો જેમઘટકાર્યનેચક્રાદિક અ
ને પટકાર્યને તુરીવ્યોમાદિક એમસર્વજાણવું એનિમિત્તકારણકક્ષો ॥
૬૮ ॥ ૫ ॥

વસ્તુઅનેદસ્વરૂપાકાર્યપણોનગ્રંહેરી ॥

તેઅસાધારણહેતુ ॥ કુંનેયાસલહેરી ॥ ૬ ॥

અર્થ ॥ હવે અસાધારણ કારણનો સ્વરૂપ કહેવે તેવસ્તુ જે ઉપા
દાનકારણ તેહથી અનેદસ્વરૂપેવે અને કાર્યપણો પામતોનથી એટલે
કાર્યનીપને તેરહેતોનથી જેમઘટકાર્યનીપનો તોપણ તેમાંહેમાટીપણો
રહ્યોવે તેનીપરંતેરહેતોનથી તે અસાધારણ હેતુકે ० કારણકહીયે જેમ
ઘટરૂપકાર્યકરતાં સ્થાસ કોસ કુસલાકાર થાયેવે તે મૃતપિંડરૂપ
કારણથી અનેદવે પરંતુ ઘટરૂપકાર્યનીપને તેરહેતાનથી તેમાટે એસર્વ
અસાધારણ કારણજાણવા ઉક્તેચ પ્રમાણનિશ્ચયેન ઉપાદાનસ્ય કાર્ય
ત્વાપ્રાપ્તસ્ય અવાંતરાવસ્થા અસાધારણંહિતિ ॥ ૬૮ ॥ ૬ ॥

જેહનોનવિવ્યાપાર ॥ નિન્નનિયતબહુનાવી ॥

નુમીકાલઆકાસ ॥ ઘટકારણસદનાવી ॥ ૭ ॥

અર્થ ॥ હવે અપેક્ષાકારણ કહેવે જેકારણનો વ્યાપાર પ્રવર્તનન
થી તથા કર્તાને પાળે મેલવવાનો પ્રયાસકરવો પામતોનથી અનેકા
ર્યથીનિન્નકે ० જુદોવે તથા નિયતકે ० નીચમાં નિશ્ચેતેજોશ્યે અને
બહુનાવીકે ० અનેકવીજાસર્વ કાર્યમાંનાવીવે એરીતે કારણીકહે
તેઅપેક્ષાકારણકહીયે જેમ નુમી તથા આકાસ એવિનાકોર ઘટાદિ
કાર્યથતોનથી અને નુમીપ્રમુખજેમઘટનો કારણહેતેમ અન્યવીજા કા
ર્ણોનો પાળકારણવે અને ઘટનોકારણપણો પાળવતોવે બલિકર્તાજેમ

उपादान तथा निमित्तकारणनो व्यापारकरेवे तेमएनो प्रवृत्तनकरतो न
थी ते अपेक्षाकारण आगममां तथा तत्त्वार्थादिक यंथोमांकस्योवे य
थाघटस्योत्पत्तौ अपेक्षा कारणं व्योमादि अपेक्षते तेनविनातद्भावा
भावात् ॥ निर्व्यापारमपेक्षाकारणइतितत्त्वार्थवृत्तौ ॥ तथाविसेषावस्य
के अवधिज्ञानाधिकारे इहांधारभूतसिजातलादि अव्याणुत्पद्यमोनस्या
वधिः सहकारकारणानिभवति अत्रसहकारकारणगवेण्यो इतिसप्तम
गाथार्थ ॥ ७ ॥ एचारकारणनो स्वरूपकस्यो

एहअपेक्षाहेतु ॥ आगममांहेकत्योरी ॥

कारणपदनुत्पन्न ॥ कार्यथयेनलत्योरी ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ कारणपदके ० जेहमांहेकारणपणो तेवतो मूलगोधर्मनथी
पण उत्पन्नवे नेतेजेवारे कर्त्ता तेकार्यनो अर्थीथयने जे उपगरणत
था मूलपिंमतेरूपे कार्यपणे प्रवृत्तीवे तेवारे ते तेहनोकारण करण
कहीये एटले काष्टमां दंमादिक अनेक पदार्थना वतापणानी योग्य
तावे पणकोइ दंमनो कारणउत्पन्नकरे कोइपुतलीनो कारण उत्पन्नकरे
तेमज दंमादिकने कोइघटध्वंसपणेप्रवृत्तीवेतोघटध्वंसकरे तथाकर्त्ता
जोदंमादिकनेघटकरवापणेप्रवृत्तीवे तोतेहनोकारणथाय माटेजेकारण
पणोतेकर्त्तानोकरयोथायवे श्रीविसेषावस्यकेकस्योवे जेकारकाः कर्त्तु
राधीना इतिकार्योत्पादकं तेनकार्योत्पत्तौ कारणत्वंनचकार्याकरणे ते
माटे कारणपणोते उत्पन्नवे हवे कोइकेहेसे जे वस्तुमां कोइकार्य
ना तो कारणवतावे तोउत्पन्नवे एमसावास्ते कहोवो तेहने उत्तरजे
विवक्षितकार्यनी कारणता उत्पन्नवे अथवा जेकार्यताजेकाले ते
कार्यता कर्त्तानाप्रयोगनीवे तेमाटे उत्पन्नजवे पणकार्यनीपनापवे
तेमध्येकारणपणो नपामीये जेमअनादि मिथ्यात्विजीव यद्यपिस

त्तावंतळे तेमज अजव्यजीवसत्तावंतळे परंतु तेहनो उपादानसिद्ध
तानाकार्यनो करणहारनथी तेथीकार्यनीपजतोनथी जेवारे को
ईकजीवनो उपादान अरिहंतादिकनो निमित्तपामीने कारणतापणे पर
णमे तेकार्यकरे माटे तेउत्पन्नळे अने तेकार्य सिद्धथयापळे तेकारण
रहेनही जोसिद्धतामां साधकतानो उतिमानीयेतो सिद्धावस्थायेपण
साधकपणो रक्ष्योमानवोपमे तेसिद्धावस्थामां साधकपणोतोनथी माटेका
र्यनीपने कारणतारहेनही तथानिमित्तजेदंमादिक तेपण कर्तानिज का
र्यनाव्यवसाये कारणताकरे तोतनिजकार्यथाये परंतु तेजकार्यनी ते
कारणतारहेनही एमधारवुं इतिअष्टमगाथार्थ ॥ ८ ॥

कर्ताआतमजव्य ॥ कार्यसिद्धिपणोरी ॥

निजसत्तागतधर्म ॥ तेउपादानगणोरी ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ हवेसिद्धतारूपकार्यना चारकारणदेखामेळे सिद्धतारूप
कार्यते आत्मानोअनेदस्वरूपळे माटेएहनोकर्ताआत्माव्यपोंतेजळे
अनेसिद्धपणोते आत्मानोकार्यळे जेआत्मासिद्धताने परमानंदपणेजाणे
तथाएहिजमाहरो हमणाकरवानोकार्यळे एकार्यकरवानीरुचीविना अ
नंतोकाळ संसारमानम्योस्वरूपपन्नथ्यो माहामोहग्रयो हवेमेमाहरो मू
लधर्म श्रद्धा नासन गोचर करयो तेथीएकार्यकरवो एमनिरधारकरी
तदनुगत चेतनावीर्येकरीने स्वस्वरूपकरवानो कर्ताथयो तो सिद्धताना
कार्यने नीपजावे तेआवीरीतेजे प्रथमतोअंसेकर्ताथाय पवेगुणवृद्धि
थवे संपूर्णकर्तापणोपामीने कार्यनीपजावे हवेसिद्धतारूपकार्यनो उ
पादानकारणकहेळे जेपोतानासत्तागत ग्यांन दर्शन चारित्र वीर्या
दिक अनंतगुणळे तेहिजउपादानकारणजाणवो उपादानते वस्तुनोमू
लधर्म अरूपीसत्ता तेहिजसिद्धथायळे इतिनवमगाथार्थ ॥ ९ ॥

योगसमाधिविधान॥असाधारणतेह्वदेरी॥

विधिआचरणानक्ती॥ जिणेनिजकार्यसधेरी॥१०॥

अथ ॥ हवे सिद्धतारूपकार्यनो असाधारण कारणकेहेवे मन वचन काव्यानायोग तेहनेष्व्यथी तथाभावथी स्वगुणरमणमां अ रागी अक्षेपीपणे प्रवृत्तिविबो तेआत्मसमाधि चोथागुण ठांणथी मांर्माने सिद्धपर्यंतजे गुणनीवृद्धिकरवी एटले अभिनवगुणनो का रणपणो तेसर्व ज्ञान दर्शन चारित्र्य श्रेणीगतध्यान परिणामद्वयोप समीनाव विधिसहितआचरणा तथानक्ति अने गुणीनोवहुमान जेथी पोतानाकार्यनीसिद्धिनीपजे तेज्ञानक्रियारूप साधकअवस्थानी तरतम तातेसर्वअसाधारणकारणकहेवो एअसाधारणकारणते आत्मगुणरूपदा ननी निननिन उणतांथकानीअवस्थावे सदापूर्वपर्याय उत्तरपर्यायनो कारणवे तेसमयेजक्रियाकालनिष्ठाकालनोअनेदवे इतिगाथार्थ ॥ १० ॥

नरगतिपढमसंघयण ॥ तेहअपेक्षाजाणो ॥

निमित्ताश्रितउपादान ॥ तेहनेलेखेआणो ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ हवेअपेक्षाकारण तथा निमित्तएवेकहेवे नरके० मनुष्य नीगति पढमके० पहेलोसंघेवणवज्ररूपननाराच पंचेखिपणो इत्या दि सिद्धिरूपकार्यनो अपेक्षा कारणजाणो ईहांकर्तानो व्यापारनथी पण एनिश्चे जोइये एपाम्याधिना मोक्षरूपकार्यनी साधना थायनही तेमाटे अपेक्षाकारण कह्यो पण एमनुष्यनीगत्यादिकसर्वजेजी वनो उपादानपरणमन धर्मार्थीथयीने निमित्तजे देवगुरु सिद्धांत तेहनेजेणे आसरयो तोतेहनी मनुष्यगति लेखेके० कारणपणे आण जो अने जेणेनिमित्तनेआसरयोनथी तेहनीमनुष्यगति कारण प णामांगणसोनही तेहजीअनादिनोचालमांगे पलटणकरतोनथी तेमाटे इतिएकादसगाथार्थ ॥ ११ ॥

निमित्तहेतुजिनराज ॥ समताअमृतखाणी ॥

प्रनुअवलंबनसिद्ध ॥ नियमाएहवखाणी ॥ १२ ॥

अर्थ ॥ हवेआत्माने सिद्धतारूपकार्यकरतां निमित्तकारण श्रीजिनराजवीतरागबे तेवीतरागसर्वज्ञकहेवायबे समतारूपअमृतनीखाणे इष्टअनिष्टतारहित समतानाधणीवे सुधचारित्रपरिणाम तेहिजअमृतबे तेहनीखाणे एहवाप्रनुपरमेश्वरपरमदयाल परमात्मा सुधतत्वरूपभोगी पूर्णानंदी चिदानंदजेश्रीअरनाथप्रनु तेहनेअलंबवे पोतानोभासनप्रनुना तेगुणजाणवानेजोमी एमअनंतागुण तेसर्वगुणना भासननीरीऊ तथा तेउपरबहुमान एहवेअलंबने रेहवुं एहिजमोक्षनुउपायबे एनिमित्तकारणकस्यो ॥ इतिषादसगाथार्थ ॥ १२ ॥

पुष्टहेतुअरनाथ ॥ तेहनेगुणथीहलीये ॥

रीऊभक्तीबहुमान ॥ भोगध्यानथीमलीये ॥ १३ ॥

अर्थ ॥ मोटेपुष्टनिदामकहेतुकारण तेजिनराज श्रीअरनाथप्रनु तेहनागुणजे केवलज्ञान अनंतानंदरूप तेहथी हिलीयेके० आपणो आत्मातेदिसेजोमीये प्रगटगुणीनागुणथी आपणीचेतनाजोमवी रीऊ के० रागनीमग्नता भक्तिसेवना बहुमान आदर मोटाइ आस्वादन ध्यान चितनीएकाग्रताते श्रीअरनाथप्रनुनागुणीकरीने श्रीप्रनुथीएकत्वपणे तन्मयपणे मलित्ये साधकने सुधदेवतत्त्वने अवलंबवो तेप्रधानबे ॥ इतित्रयोदसगाथार्थ ॥ १३ ॥

मोटानेउत्संग ॥ बेठानेसीचिंता ॥

तिमप्रनुचरणपसाय ॥ सेवकदयानिचिंता ॥ १४ ॥

अर्थ ॥ तथालोकीकदृष्टांतकहेबे जेममोटानेउत्संगे खोलाभांबेवो तेहनेकोश्चितानही तेनिचिंतययो तेमसेवकपण प्रनुनिरामयदेव तेह

नाचरणनेसेववे चिंतारहितथयो जेपरमोत्तम सर्वगुणभोगी निरा
लंबी चिन्मयी अनंत दान लान भोग उपभोग वीर्यमयी श्रीजिने
श्वर निकर्म देवतत्व परभावनाअकर्ता परभावअभोगी परानुयायीतार
हित एहवोदेवजोआदरयोवे तोमोहनोस्योजोरवे संसारकोहनेवे क
र्मनाबीककोनेवे जोपरमोत्तमधणीमे माहरेमाथेकरयोवे जेहनाध्यान
थी माहारोमोक्षनीपजे तेदेवनोद्योगमिल्योवे तेमाटेचिंतानथी उक्तंच
श्रीजिनवद्वनपुज्यैः ॥ पसरेइतीयलोए ॥ तावमोहंधयारंनमइजइ ॥
मसिन्नंतावमिबत ॥ सिन्नंफरइफमफरंतांणं ॥ तंतांणंसपूरो पयममजी
त्यसंतीकाणसूरोनजाव ते जेमउगंगेबेवाने सिचिंतावे तेमप्रनुचरणपसा
ये सेवकथया तेपणनिचिंतजाणवा ॥ इतिचतुर्दसगाथार्थ ॥ १४ ॥

अरप्रनुप्रनुतारंग ॥ अंतरशक्तिविकासी ॥

देवचंजनेआणंद ॥ अक्षयभोगविलासी ॥ १५ ॥

अर्थ ॥ माटेश्रीअरनाथप्रनु अठारमांपरमेश्वर जेणेतत्वरुचीथयी
ने तत्वानिलाषी तत्वसाधक तत्वध्यानीथयीने तत्वप्रगटकरयो तेप्रनु
नीप्रनुता सुधझायकता सुधरमणता सुधानुनवता अपुजलीकता अ
संगता अद्योगीता सकलप्रदेसनिरावरणता प्राग्भावीसुधसत्ताभोग्यता
तेहनेरंगेजेरंगणावे तेसाधक सम्यक्दृष्टी देसविरति सर्वविरतिनी अंत
रंगसक्ति तत्वप्राग्भावकरवानी साधककारकता साधककर्तापणी प
रमसंवरपूर्वक परमसकामनिर्जरारूप सक्तिवकस्वरथवे प्रगटथवे तेस
क्तिथीसर्वकर्मविगमथवे सर्वआत्मिकधर्मना प्रगटवेकरी परमात्मा देव
मांहेचंद्रमासमान श्रीनिष्पन्नपरमेश्वर तेहनोजेआनंद अव्याबाध सी
व अचल अरूज अविनासी तेहनोजेअक्षयस्वरूप तेहनाभोग
अनुभवनोविलासी आत्माथाये एटलेखसंपदा तत्वताआत्मसुधपरि

एति तेहनेसादि अनंतोकालभोगवे अथवा देवचंद्रजेस्तुतिकर्ता
 तेअक्षयअनंद नानोगनो विलासीयात्य मादेस्वरूपसिद्ध अरूपी चि
 द्रूप श्रीपरमेश्वर तेहने सेवो ध्यावो नमो गावो तेहनागुण सं
 नारो एहिज मोक्षसाधननो पुष्टनिमित्तवे एनिमित्ते उपदानकारणरूपथ
 र्याने असाधारणकारणताएंचमतो मनुष्यादिक अपेक्षाकारणपणेकरी
 तत्त्वानंदरूपकार्यनेकरसे तेमाटे उपादानादिक त्रणेनीकारणता निमि
 त्तनेअवलंबेप्रगटे तेथी निरदोषपणे आसंसादिवर्जिने सुधनिमित्तनेसेवे
 तेसेवनथी कर्त्तापिणोसमरे अने कर्त्तापिणोसमरेथी स्वकार्यकरे माटे
 श्रीअरनाथजीनी भक्तितेपरमाधारवे॥ १५॥ इतिश्रीअरजिनस्तवनंसंपूर्ण

॥अथश्रीमल्लिनाथजिनस्तवनलिख्यते॥

देखीकामनीदोश्केकामेव्यापित्योरे ॥ केका ० ॥ एदेशी ॥

मल्लिनाथजगनाथचरणयुगध्याईयेरे ॥ च ० ॥

सुधातमप्राग्भावपरमपदपाईयेरे ॥ प ० ॥

साधककारकषट्ककरेगुणसाधनारे ॥ क ० ॥

तेहिजसुधसरूपथायेनिराबाधनारे ॥ था ० ॥ १ ॥

अर्थ ॥ हवेकारकसक्तिपलटवाથી सिद्धतानीપજેઁ તેપલટવાનોઉ
 પાય શ્રીઅરિહંતનીસેવનાઁ તેરૂપસ્તુતિકરેઁ શ્રીમલ્લિનાથ પરમેશ્વર પ
 રમજ્ઞાની તેજગકે ૦ લોકનાનાથ મોહનાનત્ય અંતરંગભાવરિપુથી ઓ
 માવવાનાપરમકારણઁ તેહનાચરણયુગકે ૦ પદકમલ નોજોમો તેહનેધ્યા
 યીં વારંવારસંનારિયેં એવાપ્રણુને ધ્યાયવાથી ધ્યાતામેમુંનીપજે તેક
 હેઁ સુદ્ધજે આત્માનોપરમાત્મભાવ અનંતગુણનિર્મલતારૂપ તેહનોજે પ્રાગ
 ભાવકે ૦ પ્રમટ્તપણો નિર્મલસુદ્ધતારૂપ પરમપદ નિર્મલપદનીપજે એટલેપો
 તાનીઆત્મતા નિર્મલપણોપજે તેઆત્મસિદ્ધરૂપકાર્યકરવાને ચક્રારક

हे तिहांसर्वकार्यमां कारकप्रवृत्तिनीकारणताहे कारकचक्रविना कार्यनीनिष्पत्तिनथी जेम १ कुंनकारकर्त्ता २ घटतेकार्य ३ मृतपिंम चक्रादिककारण ४ माटीनापिंमने नवापर्यायिनीप्राप्तितेसंप्रदान ५ पिंमस्थासादिपर्यायिनोचयते अपादान ६ घटादिपर्यायिनो आधारपणोते आधार एमघटरूपकार्यमां षटकारकहे तेमजआत्माने अनादिकाल नाएवकारक बाधकरूपेपरणम्याहे तेदेखामेहे.

१ आत्मापरविभाव रागादि ज्ञानावर्णादि ज्व्यकर्मनोकर्त्ताथयोहे.

२ भावकर्मज्व्यकर्मने जेआत्माकरेतेकार्य.

३ असुधविभाव परिणतिरूप भावाश्रव अने प्राणातिपातादिज्व्याश्रव ए बेकारणथीकर्मबंधाये माटे ए करण.

४ असुधतानो तथा ज्व्यकर्मनोज्ञान ते संप्रदान.

५ स्वरूपरोधक क्षयोपसमनीहाणी तथापरानुजात्यतातेआपादान.

६ अनंतिअसुधविभावता तथा ज्ञानावर्णादि कर्मनेराखवारूप सक्तितेआधार.

एरीते एवकारकनोचक्र अनादिनो असुधपणे बाधकतापणे आत्माने परणमिरह्योहे ते जेवारे साधकआत्मा पोतानोस्वधर्म नीपजाववापणे परणमावे तेवारेए उद्येकारक साधकपणेप्रवृत्त्या गुणनी आत्मधर्मनीसाधनाकरे एरीते एवकारक साधकपणे परणम्यां कार्यनीपने सुधस्वरूपथाय एस्वरूपपरिणामिकतारूप स्वकार्यकारणपणो कोनेपरणमे तेकहेहे जे निराबाध श्रीसिद्धजगवंत तेहनावकारक तेसुधपणेप्रवृत्ते अने बाधक जीवोना बाधकपणे परणमेहे तथा समकेतगुणवाणाथी मांकीने अयोगीगुणवाणापत्यंत साधकपणेपरणमेहे तथा सिद्धजगवंतना सुधस्वरूपपणे परणमेहे कारकते आत्माज्व्य जेकर्त्तारूप तेहनी एपरणतिहे वक्तचश्रीविसेषावस्थके.

कारणवाख्यानावसरे गाथा ॥ उविहकत्ताइकरणकम्मंच तत्तोत्त
संपत्त्याणा वत्त्याणतहनासंनिहाणयइति ॥ १ ॥ गाथार्थ ॥ तथाचका
रणषोढावया कारणमहवावधा तत्तसंतंतोत्तिकारणंकत्ता वऊपसाहग
तमं करणंमिउपिंदमं ॥ १ ॥ कम्मकिरीयकारण इत्यादिगाथायी
जाणवो होइपसंभमोखवस्सकारणां उह्यन्मोक्षस्यकारणहेतुतत् प्रस
स्तभावकारणंउच्यते इतिवचनात्.

माटेसाधकपणे कारणपरणम्यातो सिधतारूपकार्यनेकरे तेमांहेनि
राबाधजे सिधनिरावर्ण आव्याबाधसुखमां तेहनेकर्त्तादिक सुधपरिणा
मिकभाव सुधपणेथाये स्वस्वरूपकर्तृत्वपणेपरणमे ॥ प्रथमगाथार्थ ॥ १ ॥

कर्त्ताआतमज्व्यकार्यनिजसिद्धतारे । का० ॥

उपादानपरणामप्रयुक्ततेकरणतारे ॥ प्र० ॥

आतमसंपददानतेहसंप्रदानतारे ॥ ते० ॥

दातापात्रनेदेयत्रिनावअनेदतारे ॥ त्रि० ॥ २ ॥

१. अर्थ ॥ पहिलो कर्त्ता नामा कारक कहेवे ते आत्माज्व्य
आत्मसुद्धता नीपजाववारूप कार्ये प्रवर्त्तनपाम्यो पोतानोकर्त्तावे.

२. जेआत्मापोतानीसिद्धता सर्वगुणपूर्णता सर्वस्वभावस्वरूपाव
स्थानताते कार्यनामाबीजो कारकजाणवो तेकार्यजे परिणतिचक्रने
प्रवर्त्तवारूपे क्रियायेनीपजे तेक्रियानोप्रवर्त्ताववो तेकार्य ते कार्यने
कारकतानीपजाववाकालेवे नीपनापवे कार्यमांकारकतानथी उक्तंच
नाम्ये तस्मात्बुध्यध्यावसितंकार्यं अप्यात्मकारणमेष्व्यइति.

३. उपादानपरिणाम आत्मास्वगुणनीपरिणति सम्यक्दर्शन ज्ञान
चारित्ररूप रत्नत्रयीनीजेपरिणति तत्त्वनिर्धार तत्त्वरुची तत्त्वज्ञान त
त्त्वरमणादिकरूपस्वगुण अहिंसकता बंधहेतुअपरिणमनरूप स्वरूपवया.

र्थभासनरूप परभाव अग्रहणरूप परभावअनोक्तारूप स्वरूपग्रहण स्वरूपभोगी परभावअरक्षणरूपस्वरूपएकत्वरूप तत्पाराधन चेतनास्वरूप प्रगटतानुयायीवीर्य तेजपादानकारणअनेव्ययोगसमारवारूप अरिहंतालंबनादि व्यथार्थआगमश्रवणादितेनिमित्तकारण तेहनोप्रयुंजवोआत्मकार्यकरवापणे आत्मानोप्रयोगकरवो एतत्कृष्टकारणमाटे करणनामात्रीजोकारकजाणवो साधकातमंकारणं करणंइतिवाक्यात्आत्मसिद्धिरूपकार्यनो उत्कृष्टकारण अनेआत्मसक्तिस्वरूपानुयायी तथासुधदेवप्रमुखते करणकारक कहिये:

४. आत्मानासंपदा ज्ञानपर्याये दर्शनपर्याये चारित्रपर्याये तेहनोदानआत्माने आत्मगुणप्रगटकरवारूपदेवो तेहथीजेजे आत्मधर्मनीपजताजाये ते संप्रदानकहिये उक्तंच गाथा ॥ देउसजस्सतंसं ॥ पद्याणमिहतंपिकारणंतस्स ॥ होइतद्विजित्ताउ ॥ नकीरइतविणाजंसो ॥ इतिमाटेजेआत्माना अस्तिधर्मनोथवो ते संप्रदानकारक दाता तथाआत्मापात्र अनेआत्मानेदत्तके ० देवाद्योग्यतेआत्मधर्म एवणेनावनीअभेदतावे एटलेगुणनोप्रगटकरवोतेदेव आत्माकारकदाताआत्मगुणनेप्रगटकरेतेदातापणो अनेगुणनोपात्रपणआत्मा एटलेदान दाता अने ग्राहकत्रणेअभेदते इतिद्वितीयगाथार्थ ॥ २ ॥

स्वपरविवेचनकरणतेहअपादानर्थीरे ॥ ते० ॥

सकलपर्यायआधारसंबंधआस्थानर्थीरे ॥ सं० ॥

बाधककारकभावअनादिनिवारवारे ॥ अ० ॥

साधकताअवलंबितेहसमारवारे ॥ ते० ॥ ३ ॥

५. अर्थ ॥ जेआत्माथी समवाये रहतेहनेस्वधर्म कहिये अनेतेहथीविपरीत जे मोहादिक कर्मअसुधप्रवृत्ति तेपरभाव कहिये तेहनोविवे

ચંનકરવો નિનકરવો અસુધતાનો ક્ષેદકરવો વીષનો ત્યાગકરવો એ
દંત્રેજે દોષવિશ્લેષકરવો તે અનાદિસંસારકર્તાપણો તથા નોક્તાપણો
તે તજીને જે આત્મસ્વરૂપ કર્તાપણો નોક્તાપણો તે હિજ પ્રગટકરવો તે
પાચમો અપાદાનકારક કહિયે.

૬. સકલકે ૦ સર્વપર્યાય તેહનો આધારતે આત્માએ આત્મા ત
થા આત્મપર્યાયથી સ્વસ્વામીત્વસંબંધએ વ્યાપવ્યાપક સંબંધએ ગ્રાહ્યગ્રાહક
સંબંધએ આધારાધ્યેયસંબંધએ એ સર્વનો આસ્થાનકે ૦ એકાણારૂપક્ષેત્રતે
આત્માએ તે આસ્થાનતામાટે આત્મા આધારએ તે આધારનામાગે વેકારક

એ વેકારક સાધકપણના કદ્યા હવે એ સાધકપણો કેમ પામે તે કહેએ
વાધકજે પરનાવ તેહને અનુજાવી અસુધકર્તાદિકારકપણો મિથ્યાત્વ
અસંયમ કષાત્ય રૂપનાવ અસુધતારૂપ સામાન્યચક્ર અસુધસાધ્યાનુગ
ત અસુધકર્તાપણો તેહને નિવારવો તે ચક્રોની સ્વરૂપાનુગતકરવો
તેમાટે એ અનાદિની નૂલદાલવી જિહાંસુધીકર્તા પરનાવકારકએ તિહાં
સુધીકાંડસાધકતાનથી જિહાંસુધીકર્તા અસુધકાર્યાનુજાવી સામા
ન્યચક્રએ તિહાંસુધીસુધસાધકતાનો અંસપણવપનો નથી શ્રીપૂજ્યે કહ્યો
એ જે આત્માત્વકર્તાપણે થયા વિના સર્વસુન પ્રવર્તનતે બાલકની ચા
લએ તેમાટે કારકચક્ર વાધકતાથી વારીને સાધકતાને અવલંબીને તે
કારકચક્રને સમારવો સ્વરૂપાનુજાવી કરવો અને પોતાની આત્માને એ
મકહેવો જે હેચેતનતું પરનાવનો કર્તા તથા નોક્તા અને ગ્રાહકતા નહીં તૂંતો
સંપૂર્ણનંદનો સુદ્ધવિલાસીએ અને તું જે પરનાવમારમી રહ્યોએ તથા પરનાવ
નો નોગી થઈ રહ્યોએ એ તું જને દ્રષ્ટે નહીં તાહરો કાર્ય અનંતગુણ પરિણામી
કરૂપ સ્વરૂપ નોક્તાપણોએ તેમાટે હેચેતન્યહંસ હવે તું યથાર્થ જિનવાણી
રૂપ અમૃતપાનકરીને અનાદિ વિનાવવિષંવારીને પોતાનો તત્ત્વસંનારી સ્વ
પરવિવેચનકારી થયીને પોતાનો જે સહેજામંદ તેહને કરં એ હિજ તાહરો કા

येवे तुंतेहनोउपादान कारणसक्तिवंतवे तेहनोलेवावालोबो तुंताहरीगुण
संपदा ताहरेप्रदेसें षगटकरवारूपदाननो संप्रदानीबो माटेहेचेतन एअ
नादिअसुधपरिणामने तुंहिजत्यागकरीस अनेताहरीसत्तानो आधार
पणतुंहिजबो माटे तुंहिजताहरातत्वनेकर ताहरोतत्वतूनीपजावीस एम
पोतेपोतानीआत्मानेकहिने साधकपणोआदरवो तेआदरताकारकस
मरे कारकनेसमरवेथी अनूक्रमेआत्मानो स्वकार्यनीपजे पवे एहिज
आत्मासिध्थाय माटेएहिजसाधननोमार्गवे साधनकीधेकार्यनीसिधि
थाय एकमवे इतितृतीयगाथार्थ ॥ ३ ॥

सुधपणेपर्यायप्रवर्तनकार्यमेरे ॥ प्र० ॥

कर्त्तादिकपरणामतेआत्मधर्ममेरे ॥ ते० ॥

चेतनचेतननावकरेसमवेतमेरे ॥ क० ॥

सादिअनंतोकालरहेनिजषेतमेरे ॥ २० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ पहेलोसुधपणेनिष्पन्न आत्मानाज्ञानादिक पर्यायनो जा
णवादेखवारूपकार्यनो प्रवर्तन उत्पादव्यत्यरूप परिणमनते कार्यनो क
र्त्ताआत्मां वि बीजोआत्मगुणनो परिणमनतेकार्य बीजोआत्मगुणज्ञाना
दिकतेकरण चोथोआत्मगुणनो जानतेसंप्रदान पांचमो परनावत्याग
परिणतितेअपादान षठोअनंतगुणनोराखवोतेआधार एवकारकनोच
क्रते सिद्धावस्थानेविषे सदास्वाधीनपणे फरिरहोवे तेहथीसुधनिष्पन्नप
णेजे स्वपर्यायनो प्रवर्तन तेहनेकर्त्तादिकवकारक तेहनोजेपरिणमन
तेआत्मधर्ममांहेजवे एटलेसिध्पणेजेकर्त्तादिकवकारकते स्वरूपमध्येजे
वे चेतन के० आत्माते पोतानोचेतननाव के० आत्मनावकरे समवे
तमे के० समवायसंबंधमांवे एटलेआत्माआत्मनावनोकर्त्तांवे एसमवा
यसंबंधे मूलपणेसादिअनंतोकालपर्यंत निजखेतमां के० पोतानाअ

संख्याताप्रदेसरूप क्षेत्रमध्ये आत्मधर्ममांनिष्पन्नसिद्धपणेरहे सिद्धनीच्या दिवे परंतु अंततः माटे इति चतुर्थगाथार्थ ॥ ४ ॥

परकर्तृत्वस्वभावकरेतांलगेकरे ॥ क० ॥

सुद्धकार्यरुचिनासय्येनविआदरे ॥ य० ॥

सुधातमनिजकार्यरुचेकारकफिरे ॥ रु० ॥

तेहिजमूलस्वभावग्रहेनिजपदवरे ॥ ग्र० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ पर के० जेनावकर्म अव्यकर्म नोकर्म तेहने कर्त्तापणाने स्वभावेकरे तेहांसीमतेहनेजकरे एटलेएपरकर्त्तापणो अनादिकालथी करेवे जिहांसुधी परनोरागी परनोजोगी तिहांसुधिपरकर्त्तापणो ए आत्माकरे पणजेवारे सुद्धनिर्मलनिरावर्ण स्वगुणप्रगटकरवारूप कार्यनी रुचीथाय तेवारे परकर्त्तापणो आदरेनही सुद्धआत्मस्वरूपनो स्यादादरीते परमानंदपणे नासनतथारुची तेहजकारकपलटाववानाबीजवे ते माटेसम्यक्दर्शन सम्यक्ज्ञान ते मोक्षनोमूलवे सुधात्मअनंतग्यान दर्शन अव्याबाधसुखमयी अरूपी सहेजानंदरूप आत्मधर्मसत्ताप्रागभाव सकलपरभावव्यतिरेकी अरागी अध्वेसी असंगी अयोगी अलेसी अकषायी असहायी एहवोसुधानंदरूप स्वकार्य तेहनीरुचीथयेथके कारकचक्रफिरे जिहांसीम परपुञ्जलिकसुखनी रुचीवे तिहांसीमपरनो कर्त्तावे तेहथीसर्वकारकनोचक्रतेरूपेजपरिणमेवे अनेजे अवसरेभेद ग्यानधाराथी आत्मानोपरविनजंनकरीने पोतानोआत्मस्वरूप एकउच्चरंगधर्मेजाण्यो तेहनेजहितमान्यो तेवारेतेआत्मिकधर्मनीजरुचीउपजे पजेजेहनीजेहनेरुचीउपजे तेतेहिजकार्यकरे तेवारेकर्त्ताधर्मस्वकार्यने करे सर्वकारकचक्र स्वकार्याश्रीतथाय तेवारेतेहिजपोतानो अवल अखंड अविनासी निःप्रयासी स्वरूपपरिणमनरूपजे मूलस्वभावस्वधर्म

तेहनेग्रहणकरे केमजेएकारकमूलधर्मनेग्रहेते तेहथी निजके० पोतानो
परमात्म पूर्णब्रह्म पूर्णानंदपदनेवरे पामे कृतकृत्य अक्रिय अकंप अनं
तचित्सक्ति अरूपी अव्याबाधमुखी एहिजआत्माथाय इति ॥ ५ ॥

कारणकार्यरूपअठेकारकदसारे ॥ अ० ॥

वस्तुप्रगटपर्यायएहमनमेंवस्यारे ॥ ए० ॥

पणसुधस्वरूपअ्यानतेचेतनताग्रहेरे ॥ चे० ॥

तवनिजसाधकनावसकलकारकलहेरे ॥ स० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ एउकारकते कारणतथाकार्यरूपवे कार्यनेनीपजाववाह
पवे माटे कारणनाजभेदवे सर्वकार्यकर्त्ताआधीनजेकार्यकरे तेकार
णादिविनाथायनही माटे वस्तुके० आत्मापदार्थ तेहनाएउकारकते प्र
गटनिरावर्णपर्यावे एम मनमावस्योजे कर्त्तापणानेआवर्णनथा कर्त्ता
पणोविसेषस्वभाववे तेविसेषगुणने पर्यायनेआवर्णवे परंतु स्वभावनेआ
वर्णनथी स्वभावतेहना कारणभूतगुण चेतनातथावीर्यनेआवरवे कर्त्ताप
णानीप्रवृत्तिमंदपने परंतु कर्त्तापणोमूलगोअवराटनहीतेचेतनावीर्यवि
परीतपरिणमवे परनावकर्त्तापणेप्रवृत्त्यों तेहथी पोतानोस्वरूपअवरा
यीजगयो तेअवराणो तेहथी स्वस्वभावनेकरीसकेनही अने अक्षरनो
अनंतमोनाग चेतनाअने योगस्थानरूपवीर्य द्योपसमीरद्वो परंतु
अनादिचालथी परनावानुजायीजवे तेहथी स्वरूपकर्त्तापणोतोथ
द्योनही तेवारे कर्त्तापणेपरनावनेकरयो आश्रवबंधरूप कार्यनोकर्त्ता
थद्यो एटले असुनकार्यकरयो परंतुअवराणोनही तेहथीकर्त्तापणो अ
नादितथके कारकपणअवराणानही जो कारकनोचक्रअवराये तोआ
श्रवभावबंधपद्धतिकेमकरे तेहनोआदाता अजिनवपर्यायनोत्यागी पूर्व
पर्यानोआधार असुधतानोकोणथाय माटे कारकनिरावर्णवे परंतुवि

कारीथया तेहथीमूलस्वरूपथीचुका एमथयो हवे एनोपलटणपणोआ
 त्माकरे तोथाय तेकहेवे जे चेतनके० चेतना जेवारे साकार अना
 कारने यथार्थनासनकरीने पोतानासुद्धस्वभानेग्रहे नासनप्रतीरुचीना
 आचरणपणोअंगीकारकरे तेवारे एहिजसकलके० उएकारक निज
 के० पोतानो साधकभाव कर्मविदारण स्वरूपप्रगटकरवा रूपभावने
 लहेके० पामे एटले एहिजकारकते १ स्वधर्मकर्ता २ स्वधर्मपरिणम
 नकार्य ३ स्वधर्मानुजायी गुणपरिणति चेतनावीर्यसक्ति तेकरण ४सा
 धनगुणसक्तिनोप्रगटवो तेसंप्रदान ५ पूर्वपर्यायनोनिवर्तनतेअपादान
 ६स्वगुणनोआधारीपणोतेआधार एमषटकारकसाधकपणोपामीने सिद्ध
 ता परमोत्तमानु उच्चरंगसमाधि सकलनिर्मलतानीपजावे इहांस्वधर्मअव
 लंबवानी भावनालिखेवे गाथा ॥ अहम्मिक्रोखलुसुद्धो ॥ निम्ममउना
 णदंसणसमग्गो ॥ तम्मिउततच्चित्तो ॥ सवेएएषयंनेमि ॥ १ ॥ अहं
 आत्मा अनंतगुणपर्यायरूप अनंतस्वधर्ममयी तथाव्यपणे अस्वंधपणे
 समुदायपणे एकवुं वलि निश्चयनयथीसुधवुं व्यपपीअनादिपरभावमां
 लुब्ध स्वभावनष्टको असुधथयो तोपणस्वजातिथीमूलधर्मे अनंतज्ञा
 नादिगुणमय निष्कलंक निरामयनिःसंग निर्दोषवुं सर्वममकार पर
 भावमाहारापणाधीरहितवुं ज्ञानसकलनासन परिबेदनरूप दर्शनसामा
 न्योपयोगतेहिजमयीवुं एह्वानासन रमण परिणमनरूप एआत्मारक्षोथ
 को सर्वपरोपाधीने क्षयकरी स्वसुधस्वरूपनेग्रही सर्वपरभावनेदकरी नि
 र्मलानंदनीपजावे ॥ इतिषष्ठगाथार्थ ॥ ६ ॥

माहुरुंपूर्णानंदप्रगटकरवानणीरे ॥ प्र० ॥

पुष्टालंबनरूपसेवप्रनुजीतणीरे ॥ से० ॥

देवचंजजिनचंजजगतिमनमैंधरोरे ॥ न० ॥

अव्याबाधअनंतअक्षयपदआदरोरे ॥ अ० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ एहवोबोधकता परिणम्यो माहरोकर्त्तादिक कारकपरिणा
मते श्रीअरिहंतपरमज्ञाता स्वरूपरमणी स्वरूपविश्रामी स्वरूपानंदी तेह
नोस्वरूपजोता गातां तेअसुखकर्त्तापणोपलटे तेहथीकारकपलटे पवे
कार्यसुखसिद्धत्तरूप अनंतस्वसंपदारूपनीपजे तेवारे नव्यजीवने पो
तानोतत्त्वनीपजाववारूपसक्ति ते श्रीअरिहंतजीनीसेवनाथीथाये माटे
जनिरधारकरघोठेजे हेप्रनुजी माहरोजेपूर्णानंद पूर्णअव्याबाधसुखते
प्रगटकरवाने पुष्टालंबन पुष्टनित्यामकी आलंबन के० आधार तेन
व्यजीवनाआधार मुनीजननाप्राणाधार आचार्यउपाध्यायजीनापरम
दयाल भावचिंतामणीसमान समकेतिजीवनाध्येयध्याताने प्रतिबंदरूप
प अनंतगुणाकर निर्मलज्ञानानंदनापात्र एहवाश्रीजिनराज माहारा
ज सुखसमाज तेहनीसेवना तेहिजपुष्टालंबनवे तेमाटेसर्वदेव इंद्रादि
कतेमध्ये चंडमासमान एहवाजेजिनचंडश्रीवीतराग अरिहातेहमीन
क्ति सेवनाआज्ञामानवारूप तदनुजायीपणो तेहिजवाणसरणवे एह
वीनक्तिमनमांधरो थीरराखो अथस्तुतिकर्त्तानोसंबोधन हेदेवचंड श्री
जिनचंडनिभक्ति चरणसेवनाते मनमांधरोतो अव्याबाध जिहां पर
भावनीपीमानही परमानंदरूप जेहनाअनंतगुणते गण्याजायनही अ
ह्यके० जेहनोवेहनही विनासनही एहवोजेपरमात्मरूपपद तेआदरो
एटलेपामो माटे एआत्मबाधकतातजी साधकतामारमे सिद्धिथाये ए
हिजप्रनुसेवनानोफलवे माटेहेसिद्धरुचीजीवो तुमेश्रीमल्लिनाथ परमपू
र्षोत्तम परमेश्वर निःकारण जगत्वाखल तेहने गावो स्तवो संनारो ध्यावो
प्रथमथीसाधकजीवने एहिजआधारवे एहिजजीवनवे ॥ ७ ॥ इति

॥अथश्रीमुनिसुव्रंतजिनस्तवनलिख्यते॥

वलगमीवलगमीसुहेलीहोश्रीश्रेष्ठांसमीरे एदेशी ॥

उलंगमीनुलंगमीतकीजेश्रीमुनीसुव्रतस्वामिनी
रे ॥ जेहथीनिजपदसिद्धि॥ केवलज्ञानादिकगु
णनुलसेरे॥ लहिं सहेजसमृद्धि ॥ ३० ॥ १ ॥

अर्थ ॥ मुनिजेनिग्रंथ तेहना सुव्रत के० जलाव्रत एहवाश्रीमुनि
सुव्रतप्रनु तेहनी उलंगके० सेवागुणग्रामकरिये जेहथीनिजपदके० पो
तानोजेपरमानंदपद तेहनीसिद्धिथाये वलिकेवलज्ञानादिकगुण उल्ल
से के० प्रगटे ज्ञानामृतरसनाभोगीथाय तथासहेजअकृतिमस्वरूपसमृ
धीनेपामे एप्रनुसेवानोफलबे ॥ इतिप्रथमगाथार्थ ॥ १ ॥

उपादानउपादाननिजपरिणतिवस्तुनीरे॥

पणकारणनिमित्तआधीन ॥ पुष्टअपुष्टदुवि

धतेउपदेस्योरे ॥ ग्राहकवि धआधीन ॥ ३० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ हवे आत्ममाधनकरवामध्ये उपादानते निज के० पोता
नी परिणति तेवस्तुनोमूलधर्मगे एटलेजे आत्मसत्तावतिगे तेउपादानका
रणगे पणते निमित्तकारणनेआधीनगे निमित्तसेवनकर्त्ताउपादानकार
णसमरे तेनिमित्तकारणनाबेभेदगे एकपुष्टनिमित्त बीजोअपुष्टनिमित्त
तेग्राहकजेकार्यनोकर्त्ता तेजेविधेकार्यथाय तेविधेकार्यग्रहिप्रवर्त्तावे
तोतेनिमित्तकारणकार्यनोहेतुथायपणअविधेग्रहणकरे तोनिमित्तकारण
कार्यकरेनही जेमकुनकारचक्रनेफेरवेतो माटीनापिंढनेघटपणेंपमामे
अनेनहीफेरवेतोनपमामे एटलेश्रीअरिहंतमोक्षनानिमित्तकारणतोगे प
रंतुजेरीतेंआगममध्येकस्योगे तेविधे आसतनाटाली पुज्जलासंसारहीत
केवलज्ञानादिगुणनीउलखाणसहीत जोसेवेतोमोक्षनोनिमित्तकारणथा
य पणअविधेसेवनातेकामनीनही माटेग्राहकनेविधिसहीत कारणग्रहवो
तोकार्यनेकरे इतिद्वितीयगाथार्थ ॥ २ ॥

साध्यसाध्यधर्मजेमांहेहोवेरे ॥ तेनिमित्तअ
तिपुष्ट ॥ पुष्पपुष्पमांहेतिलवासकवासना
रे ॥ नविप्रध्वंसकदुष्ट ॥ ३० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ हवेपुष्टनिमित्तनोस्वरूपकहेवे साध्यके० करवायोग्य जेकार्य
धर्मते जेकारणमांहेये ते कारणकहीये तेपुष्टकारणविधियें कार्यकर
वानेअर्थेंयहोथको कार्यनेकरे पणतेकार्यनोध्वंसकनथी तेहनोदृष्टांत
जेम तेलनेसुगंधवासना करवारूपकार्य तेहनोकारणपुष्पबे परंतु वा
सनाकरवीतेसाध्यबे तेवासनाफूलमध्येबे अने तेफूलते तेलतथा ते
लनीवासनानाध्वंसकनथी तेमांटेपुष्टनिमित्तबे उक्तंचविसेषावस्यके का
र्यस्यआसन्ननिमित्तंइतितदेवपुष्ट दूरतरंकारणनैमित्तकंतत्अपुष्ट इति
तथाचश्रीसिद्धसेनपुज्यैःपुष्टहेतुर्जिनेजोय मोक्षसद्भावसाधनेइति तेह
थीश्रीअरिहंतदेवते मोक्षरूपकार्यनापुष्टनिमित्तबे जेमांटे साध्यजेनिरा
वर्ण परमात्मपदते श्रीअरिहंतनेविषेबे मांटेजश्रीअरिहंत तेपुष्टनिमित्तबे
जोविधियेसेवनथायतो मोक्षकार्यनीपजे ॥ इतितृतीयगाथार्थ ॥ ३ ॥

दंढदंढनिमित्तअपुष्टघटातणोरे ॥ नवीघ
टतातसुमांहे ॥ साधकसाधकप्रध्वंसकता
अगेरे ॥ तिणेनहीनियतप्रवाह ॥ ३० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ हवेअपुष्टनिमित्तदेखामेबे दंढतेदंढानोअपुष्टनिमित्तबे का
रणजेमफुलमांहेसुगंधवासनाबे तेमघटताके० घटपणोतेदंढमांहेनथी क
र्त्तानेप्रेरवेकारणबे एदंढघटनोसाधकनीपजाववानोकारणपणबे नेघट
नोप्रध्वंसकरवानोकारणपणबे मांटेनियतप्रवाह के० निश्चेथीएकचा
लनोनथी जेनिश्चेघटकरे एधर्मएहमांनथी अनेश्रीअरिहंतपरमात्मनोसे
वनते निश्चेसिद्धतानोकारणबे एहनेसिद्धिकार्यनीरुचेजे सेवेतेहने निय
मासिद्धिनीपजे इतिचतुर्थगाथार्थ ॥ ४ ॥

षटकारकषटकारकतेकारणकार्यनोरे ॥
 जेकारणस्वाधीन॥तेकत्ततिकर्तासद्गुका
 रकतेवसुरे ॥ कर्मतेकारणपीन ॥ ३० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ हवेकारणनिपुष्टताकेहेवानिमित्ते कारककहेवे १ कर्ता २
 कर्म (कार्य) ३ कारण ४ संप्रदान ५ अपादान ६ अधिकरण एव
 कारकवे तेहरेककार्य नीपजववानाकारणवे जिहांकर्ताक्रियाकरे ति
 हां एवकारकजाणवा आत्मा पोतानोसिद्धताकार्य करवाहूप क्रिया
 करे तेवारे एकारकसर्वहोये कर्ताजेआत्मा तेहनोसिद्धरूपकार्यअनेद
 वे अने भिन्नकार्यनोकर्ताभिन्नहोये तेवारे कारकपणभिन्नहोये एनीत
 वे परंतु निमित्तकारणते सर्वकार्योमांभिन्नजहोये अने सिद्धरूपका
 र्यनोनिमित्तकारण श्रीअरिहंतवे तेहनेकारकउपादानपणे सर्वपहोचेवे
 एनीतिवे हवेवकारकमां प्रथमकर्तानामेकारकवे तेहनोलक्षणकहेवे
 जेकार्यनीपजवानो स्वाधीनकारण एटले सर्वकारकतेहने आधीनहो
 येते कर्त्ताकारककहीये स्वतंत्रकर्त्ताइतिवचनात् ॥ कारणमहवांउघात
 त्यसंततोत्तिकारणंकत्ता श्रीनाथ्यसुधां बुद्धिवाक्यं ॥ सर्वकारकते कर्त्ताने
 आधीनवे हवेबीजोर्मनामाकारकते जेकारणपुष्टथाये अनेकरथोथा
 य तेकर्मकारक उक्तंच कम्मंकिरीत्याकरणंइतिवचनात् ॥ इति ॥ ५ ॥

कार्यकार्यसंकल्पेकारकदशारे ॥ भत्ति
 सत्तासदभाव ॥ अथवातुल्यधर्मनेजो
 यवेरे ॥ साध्यारोपणदाव ॥ ३० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ इहांकोईपुढसेजे कर्मतोकार्यवे पणकारणनथी तेहनेउ
 त्तरजेकर्त्तानेपहेलातोकार्य नोसंकल्पथायवे तेवखतेतेकर्त्तापहेलासंक
 ल्पेकार्यनेविचारे तेवारपवेकार्यकरे तेमाटेकारणकहिये उक्तंच विसेषा

वस्यके सर्वोपिबुद्धोसंकल्पकार्यकरोतिव्यवहारस्ततो बुधाध्यवसितस्य
कुंनस्यचीकिर्षितोमृन्मयःकुंनःस्तत्बुध्यालंबन तया कारणंभवति॥अ
थवा स्थासादिकालते घटकार्यनोकारणवे अनेकर्त्तानेती स्थासादिका
र्यवे अथवाजे कार्यनीपजाववानो मृतिकादिकमूलउपादान तेहमांजे
कार्यनीवतिसत्तार्ये द्योग्यतापणेरहीवे तेकार्यपणोसत्तागत् तेप्रागभावी
कार्यनोकारणवे उक्तंच अथवानव्योद्योग्यः स्वरूपलानस्येति शक्य
उत्पादयतुमत्तः सुकरत्वात्कार्यमध्यात्मन्कारणमिष्यते अवस्यंचकर्मण
कारणत्वमेष्टव्यं इतिः॥सत्त्नावनजीकपणेजे कारणउपादान निमित्ततेस
ध नजीककरे कार्यनेअर्थे तेकारणनो सत्त्नावनतापणो तेकार्यबुधे
मेलवे तेमाटेकार्यने कारणकहे अथवातुल्यधर्मनोजोवो जेमुजने एह
वोकार्यनीपजाववोवे जेमकोईआत्मा मोक्षपूर्णानंदकरवाने वद्यमीथ
यो तेसिद्धनपनिष्पन्नतत्त्वनेजोवे अनेविचारेजे महनेमाहारोएहवोतत्व
नीपजाववोवे एमसंकल्पकरवो तेतुल्यधर्मजोवो कार्यनोउद्यममणोथा
य तेमाटेकार्यने पणकारणकहेवु उक्तंच श्रीपूज्यैः किंवहुनाग्रथा य
थायुक्तितो घटतेतथासुधाद्याकर्मणः कारणत्वंवाच्य मन्यथाकर्मणो
कारणत्वेकरोति कारकमतिषणां कारकत्वातुपपत्तिरेवस्यादिति एरीतेक
र्मनेविषे कारणपणोमानवो एमजकारकतावे साध्यनोआरोपणकरवो
एहकर्मनेकारकपणोजाणवो ॥ इतिषष्ठगाथार्थ ॥ ६ ॥

अतिसयअतिसयकारणकारककरणतेरे ॥

निमित्तअनेउपादान ॥संप्रदानसंप्रदानकार

णपदभवनथारे ॥ कारणव्ययअपादान ॥३० ॥७॥

अर्थ ॥ अतिसयउत्कृष्टपणेजेवत्तरण तेकरणनामा त्रीजोकारककहि
ये तेहनाबेनेदवे १ निमित्तकारण २ उपादानकारण ते आत्मानास

त्ताथर्मनो निमित्तकारण श्रीअरिहंतादिक अने कारणपदनोभवनथवे
 एटले उपादान अधीकअधीककारणतापामे ते कारणपर्यायनो लाज
 ते संप्रदानजाणवो जे उपादानकारणमां नवानवाकारणपर्यायपामे ते
 संप्रदानकारककहिये अथवा कार्यनानवानवा पर्यायनोप्रगटथवो ते
 संप्रदानकहिये एटले कार्यपदनोभवनतेसंप्रदानकहिये अने पाबला
 कारणपर्यायनो व्यत्यके ० विनास तेअपादानकारककहिये जीरणकार
 णपर्यायनोनास नव्यकारणतानोनीपजवो ते रीतेकार्यनीनिष्पत्ति० ॥
 इतिसतमगाथार्थ ॥ ७ ॥

भवनभवनव्ययविणुकारजनविहोवेरे ॥ जि
 मदृषदेनघटत्व ॥ सुधाधारसुधाधारसुगुणनो
 जव्यवेरे ॥ सत्ताधारसुतत्व ॥ ३० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ कोइकहेसे संप्रदानतथाअपादानतेहने सीकारणतावे तेह
 नेउत्तर जे भवन के ० नवापर्यायनोथवो व्यय के ० पूर्वपर्यायनोना
 स एथद्याविनाकार्यनीपजेनही जेममाटीनोपिंम तेपिंमपर्यायनोव्यत्य
 स्थासपर्यायनोभवन तथास्थासपर्यायनोव्यत्य कोसपर्यायनोभवन
 कोसपर्यायनोव्यत्य कुसलपर्यायनोभवन कुसलपर्यायनोव्यत्य कपा
 लपर्यायनोभवन कपालपर्यायनोव्यत्य छटपर्यायनोभवन एरीतेका
 र्यनीउत्पत्ति० तेमसिद्धतानेविषे मिथ्यात्वपर्यायनोव्यत्य सम्यक्पर्या
 यनोभवन तेहनासाधकपर्यायनोजीरणोव्यत्य नवानोउत्पाद एरीते
 कार्यनीनिष्पत्ति० परंतुभवन तथाव्यत्यविनाकार्यथायनही जेमदृषद
 नेविषेघटपणोनथाय त्यपिकर्त्ताचक्रादिक व्यापारकरेतोपणदृषदपाषा
 णनोघटनथाय स्यामाटेजे दृषदपाषाणनेविषे स्थासादिघटपर्यायनो भ
 वनव्ययपणोनथी तेमाटेनीपजेनही हवेउठोआधारकारककहेवे स्वगु

જ્ઞાનાદિકતેહનો સુધઆધારઢવ્યપદાર્થઁ ઇટલેજીવઢવ્યજ્ઞાન દર્શન
ચારિત્ર દાન લાભ મોગ ઉપમોગ અવ્યાબાધ અમૂર્તતા અગુરુલઘુ
અસ્વંમતા નિર્મલતા કર્તૃતા પરિણામિકતાદિ મૂલગુણસર્વનોઆધાર
જીવઢવ્યઁ ઇમધર્માસ્તિકાયાદિસર્વઢવ્ય પોતપોતાનાગુણનાઆધારઁ તે
હથીધર્માસ્તિકાત્તનેઆધારકારકકહો ઇમકોઈપુઁ તેહનેઉત્તરજે ધ
ર્માસ્તિકાચનેગુણધારીપણેઁ પરંતુકર્તૃત્વપણેનથી તેમાટેકારકપણેન
ગવેણ્યો સુધતત્વનેસત્તાનોઆધારઁ સત્તાતેઆત્માનો મૂલધર્મજે નિરા
મય તેહનોઆધાર સુતત્વઁ ઇતિઅષ્ટમગાથાર્થ ॥ ૬ ॥

આતમઆતમકર્તાકાર્યસિદ્ધતારે ॥ તસુ
સાધનજિનરાજ ॥ પ્રનુદિઁપ્રનુદિઁકારજ
રુચિનુપજેરે ॥ પ્રગટેઆત્મસમાજ । ૩૦ ॥ ૯ ॥

અર્થ હવેઉપનયકરેઁ આત્માસ્વરૂપરુચી નવોદિગ્ર મોક્ષાનિલાષી
સમ્યક્દર્શનગુણપ્રગટેજે સ્વરૂપનોકર્તાપણો વિરતિપણો તત્ત્વધ્યાન ત
ત્ત્વતન્મયતાદિકનેકરવે કર્તૃઁ ઇટલેતત્ત્વાર્થીઆત્મા કર્તા કાર્ત્તસિદ્ધ
તા સકલગુણપ્રગટતાપણો નિઃકર્માવસ્થા તેહનોસાધન નિમિત્તકારણ
શ્રીજિનરાજ સર્વઢઁ જેકારણેપ્રનુદિઁયથાર્થનાસનથાય કાર્યનીત્વસ
ત્તાપ્રાગ્ભાવમોગીપણાની રુચીનુપજે તેરુચીસંપૂર્ણસિદ્ધતાનોમુખ્યકારણ
ઁ તેરુચીવધતિસાધનભાવ ધ્યાનાવસ્થાવલંબાને પૂર્ણનંદતાનીપજાવે
આત્માનોસમાજ કે ૦ સામ્રાજપ્રગટે તેહથીમોક્ષનોકર્તાઆત્મા પણમો
ક્ષનીરુચીવિનાતો કર્તાપણોપ્રગટેનહી અનેતેરુચીશ્રી અરિહંતદેવનેદીઁ
નીપજે માટેશ્રીઅરિહંતનોદર્શન તેરુચીનોકારણઁ અનેરુચીતેમોક્ષનો
કારણઁ ઇવીરીતેમોક્ષરૂપકાર્યનોમૂલકારણશ્રી અરિહંતજઁ તેમાટેમા
હરેમોક્ષનીપજે ઇવપગારતત્ત્વહિતનાકરનાર શ્રીઅરિહંતનોજાણું ઇતિ ૯

वंदनवंदननमनसेवनवलिपुजनारे॥स्म
रणस्तवनवलीध्यान ॥ देवचंजदेवचंज
कीजेजगदीसनारे॥प्रगटेपूर्णनिधान॥३०॥१०॥

अर्थ ॥ तेमाटे वंदनाके० करजोमन नमनके० सीसनमाववा रूप
सेवनाते आह्मामानवारुप वलिपुजनाते पुष्पादिकनी तथा स्मरणते वा
रंवारगुणनोसंभारवो स्तवनते वचनेकरीगुणनोकथन हरषथीकरवो
तथाध्यानते प्रभुगुणेचितनीएकाग्रतानोकरवो एटलासर्वउपायवे तेसर्वहे
देवचंजस्तुतिकर्त्ता पोतानेकहेवेजे वंदनादिककृतव्यकीजे श्रीजगदीस
नीत्रिलोक्यदयालनी तेकरतांसेवाप्रगटे के० प्रकासपामे पूर्णनिधानअ
नंतगुण आत्मसक्ति परमानंदरूपनिधानप्रगटे एटलेश्रीजिनराज परमां
त्वानीसेवाकरतां पोतानीपूर्णपरमात्मतानीपजे अविनासीधनप्रकासपामे
एश्रामुनीसुव्रतदेवाधीदेवनोपरमउपगारवे ॥ १० ॥ इतिश्रीमुनीसुव्रतजि
नस्तवनसंपूर्ण ॥ ॥ ७७ ॥ ॥ ७७ ॥ ॥ ७७ ॥

अथश्रीनमिनाथजिनस्तवनत्रिरव्यते

पीगेलारीपालउजादोदराजवीरे उ० एदेशी

श्रीनमिजिनवरसेवधनाधनउनम्योरे ॥ घ० ॥

दिठांमिथ्यारोरनविकचितथीगम्योरे ॥ न० ॥

सुचिआचरणारीततेअश्रवधेवदारे ॥ अ० ॥

आतमपरणतिसुद्धतेवीजऊबूकदारे ॥ ते० ॥ १ ॥

अर्थ ॥ हनेएकवीसमांजिनराज परमोपगारीतेहना गुणस्तवेवे उ
पगारसंपदाएकरीने श्रीनमिनाथजिनजे अकषायी तेमाहेवरप्रधान वी
वरागपरमग्यानी परमात्मासुद्धस्वरूपभोगी चिदानंदधन निरविकारीदे

वने उलखवो तथातेनोयोगमलवोद्यणोजडुर्लभे उक्तंच इदंतंचक्कि
तंसुरमणीकप्पडुमस्सकोमीणं लानोसुलहोडुलहो दंसणोतिब्बनाहस्स
॥ १ ॥ तेमाटे श्रीजिनेश्वरनोदर्शनडुः प्राप्पवे ते संसारचक्रमांमुजितजीव
स्वतत्वथोरहित दीन रंकनूतनेजिनसेवनाकेहांथीमले तेकोष्कपुण्यानुबं
धीपुण्यानुदयथी जीवनेजिनसेवनाप्रगटी तेजीवहरषथीकहेवेजे श्री
नमिजिनवरनोसेवन तेहिजघनाघनके ० मेहउनम्यो.

जेममेहचारेदिसाथी चमीआवे तेम मनेवचने काट्टार्ये अध्यात्म
परिणतिये श्रीनमिप्रनुनोवहुमान नमन गुणनीअद्भुतता एटलेप्रनुयोग
मट्ट्यानी आश्चर्यताप्रगटी तेचारेदिसिनामेहरूपजाणवी.

वल्लिमेहजिवारेचारेतरफथी घटाकरीउंचोआवे तेवारेलोकनाम
नमां डुकालनोभयहोयेंतजाय तेमश्रीअरिहंतसेवनारूपमेघजेवारेप्र
गटे तेवारेअनादिकालनोमिथ्यात्वरूपजे रौरव के ० डुकालहतोते न
विकजीवोनाचितथोगम्यो के ० टलीगयो एलानथयो.

मेहनेविषेजेममोटावादलावधे तेमएप्रनुनक्तिरूपमेघनेविषे सुची
के ० पवित्र अवधिरहित आसातनारहित पुज्जलआसंसारहित एवीन
लीआचरणजीवनेथाये तेहिज अन्नपटलके ० वादलानासमुहवधे
के ० महोटाथाये एटलेरूपीवस्तुने रूपीउपमाघटे.

मेहमांविजलीनाजबकाराघणाहोये अनेप्रनुसेवनाकरतां आपणी
आत्मानोपरिणतिसुधथाय गुणीसुधतत्वीनासेवननेअनुजायीथाय ते
हिजवीजलीनाजबुकाजाणवा इतिप्रथमगाथार्थ ॥ १ ॥

वाजेवायसुवायतेपावनभावनारे ॥ ते ० ॥

इंद्धनुषत्रिकयोगतेभक्तिएकमनारे ॥ ते ० ॥

निर्मलप्रभुस्त्वधोषकुंनिधनगर्जनारे ॥ कुं ० ॥

वृश्चार्थीष्मकालतापनीतर्जनारे ॥ ता ० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ मेहेमां वायुअनुकुल होयेतेमजिननक्तिरूपमेहनेविषे
जिनगुणना बहुमानसहित जेनावना तेहिजसुवायुवायेबे.

वर्षादमांत्रणरेषायुक्त इंधननुष्यसोनाकारीहोये इहांमनवचन का
यारूप त्रणयोगते नक्तिनेविषेएकमनाथया ते इंधननुष्यसमान जाणवा

निर्मलउज्ज्वल प्रनुनागुणतेहनीजे स्तवनाध्वनी शब्दतेहिज धन
के० मेहनगर्जनाजाणवी

मेहथी प्रीष्मउष्णकालना तापटले तेम प्रनुसेवनथी वृष्णा पुञ्जल
सुखनीरीयासानोजे अंतरगतावहोये तेटले एटलेआत्माने वृष्णा
रूप प्रीष्मकालना माहातापमिटे इतिद्वितियगाथार्थ ॥ २ ॥

सुनलेस्यानीआत्तिबनपंक्तिबनीरे ॥ ब० ॥

श्रेणीसरोवरहंसवसेसुचिगुणमुनीरे ॥ ब० ॥

चौगतिमारगबंधनविकनिजधररत्यारे ॥ न० ॥

चेतनसमतासंगरंगमेंनुमत्यारे ॥ रं० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ जेप्रसस्तसुनलेस्याते पद्मसुकुलेस्यानापरिणाम एहवीले
स्यासुननी उज्ज्वलताते बगलानीपंक्तिजाणवी.

वर्षादमांहंसपंखीसरोवरेवसे तेमजिननक्तिनाद्योगे हंसपक्षीजेहवा
मुनीराजते ध्यानारूढथइ उपसमतथाक्षपकरूपश्रेणीएं जईवसे.

वर्षादथीचारदिशिनामार्गबंधथाय इहांजिननक्तिनाद्योगे चारगतीनो
मार्गबंधथायएटलेसाचामनथीजेप्रनुसेवनकरतेचारगतीनाभ्रमणनेटाले

वर्षाकालेसर्वलोकपोतानेघेरेरहे इहांपणअनादिनोउद्धत परनावा
जिलापीआत्माते अनेकविषयविकाररूप नावमारहेतोहतोते श्रीनिःक
र्मदेवनेनिमित्ते स्वरूपनीप्राप्तिथयी चेतनसमतानेसंगे रंगके०रीऊकरीने
उमस्योथको समतामारमीरहे स्वात्मस्वनावमारंगेरमीरहे ॥ इति ॥ ३ ॥

सम्यक्क्षष्टिमोरतिहांहरषेधणुरे ॥ ति० ॥

देखीअदनुतरूपपरमजिनवरतणुरे ॥ प० ॥

प्रभुगुणनानुपदेसतेजलधारावहीरे ॥ ते० ॥

धरमरुचिचितभूमीमांहेनिश्चलरहीरे ॥ मां० ॥४॥

अर्थ ॥ जिनभक्तिरूपमेहदेखीने सम्यक्क्षष्टी तत्त्वरुचीरूपमोर तेह ने अत्यंतहरषआनंदउपजे श्रीतीर्थकरदेवनो रूपकेहेवोबे जे अत्यंत परमोत्कृष्टरूप सर्वदेवतामलीनेवकुर्वे तोपणश्रीअरिहंतना पगनाअंगुठा समान रूपकरीसकेनही एहवोपरमसीतल निरविकारी परमेश्वरनो रूप देखीने सम्यक्क्षष्टीवंतजीव वर्षाकालनामोरनीपरे हरषआनंदपामे.

प्रभुश्री तीर्थकरदेवतेनीभक्तिमांपरिणम्या तत्त्वरुचीजीव तेपोताना वचनेउच्चारकरिने प्रभुनागुणग्रामकरेतेप्रभुगुणरूपजलधारा तेधर्मरुची जीवना चितरूपभूमीकामांहेनीश्चलरहे एटलेतत्त्वरुचीवंतजीवना चित मां प्रभुनागुणसमाहीरहे इतिचतुर्थगाथार्थ ॥ ४ ॥

चातकश्रमणसमूहकरेतवपारणोरे ॥ क० ॥

अनुभवसआस्वादसकलदुखवारणोरे ॥ स० ॥

असुभाचारनिवारणत्रुणअंकूरतारे ॥ व० ॥

विरतीतणापरिणामतेबीजनीपूरतारे ॥ ते० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ प्रभुसेवनरूप जलधरावरसतां श्रमणनिग्रंथतत्त्वरमणी मा हामुनी तदरूपजेचातक तेपारणोकरेबे एटलेसम्यक्दर्शनकाले तत्त्व स्वरूपेपोताना अनुभवनीपीपासाथग्रीहतीतेपीपासाश्रीजिनभक्तिकारण पामीने आत्मस्वरूपनोद्वयार्थज्ञान तेरूपअनुभव तेहनारसनो आस्वादन के० भोगववापणो तेरूपपारणोकरे पणएपारणोकहेवोबेजे सकलसं सारीकविभाव अने कर्मभारकप्रता गुणावर्णतादिकनो वारणो के० वारणहारबे एटले तदूषदुःखनोनिवारणकरेबे.

हवे वर्षाकाले नीलावृण्णकगे तेमजिनभक्तिरूपमेहमाहेपण असुभ
आचारनो निवारणथयो णवृण्णनानीला अंकूरप्रगट्ठया.

वर्षाकालेकर्षणीलोकधरती मांबीजवावे तेमइहांआश्रवथी विरम
वारूप विरतिनापरिणामउपना तेहिजबीजनीपूर्णाताथयी इति ॥ ५ ॥

पंचमहाव्रतध्यानतणाकरसणवध्यारे ॥ त० ॥

साध्यभावनिजथापीसाधनतायेंसध्यारे ॥ सा० ॥

क्वायकदरसणग्यानिचरणगुणउपनारे ॥ च० ॥

आदिकबहुगुणसस्यआतमभरनीपनारे ॥ सा० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ वर्षाकालमांजे बीजवाव्याहोयेते ऋगीनेवधे इहांअवतथा
भावथी पांचमाहाव्रत सवाउपाणाइवायाठविरमण इत्यादिकधानऋगी
ने उत्सर्गावलंबी माहाव्रतते निरतीचारथाय तेहिजध्याननाकर्षण वृ
धिपाम्या पणसाध्यभावके० साध्यपणो निजके० पोतानो आत्मभाव
ते साध्यपणेत्यापाने साधनकार्य नीपजाववानीशक्ति तेपणेत्या एटले
साधनरूपथया भावार्थजे आत्मानिसत्तासंपूर्ण प्रागभावकरवा एहवा
साध्यधारीने माहाव्रतपरणतिरूप साधनाळेंपरणम्या क्वायकनिरावर
ण संपूर्णकेवलज्ञान केवलदर्शन व्यथाख्यातचारित्रप्रमुख गुणकपना
प्रगट्ठथया इत्यादिकस्वगुणनी अनंततातेहिज सस्यके० ध्यान तेजे
आत्माजिनसेवनमव्यथयोहतो तेहनाघरेनीपना आत्मप्रदेससर्वग्यान
दर्शन चारित्रनीपूर्णातापाम्या इतिषष्ठगाथार्थ ॥ ६ ॥

प्रनुदरसणमहामेहतणेपरवेसमेरे ॥ त० ॥

परमानंदसुनक्त्ययामुऊदेसमेरे ॥ थ० ॥

देवचंजजिनचंजतणोअनुभवकरोरे ॥ त० ॥

सादिअनंतोकाजआतमसुखअनुसरोरे ॥ आ० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ एहवाएकवीसमांजिनेंश्री नमिनाथ परमदयाल गुणस
मुझ जगत्रजीवनाभावनास्कर, कर्मरोगनामाहावैद्य तेहनोजेदर्शनके ०
मुधानोजोवो अथवासासन अथवादर्शनशब्देसमकित तेहिजमाहाव
र्षादि तेहनेप्रवेसेके ० पेसवेकरिने परमानंदआत्मिकआनंदरूप मुनह
के ० सुगालथलो माहारादेशके ० असंख्यात्प्रदेसरूपक्षेत्रनेविषे तेमादे
देवमाहेचंडमासमान अथवादेवचंडजे स्तुतिकर्ता तेहनोसंबोधन हेदेव
चंडश्रीजिनचंड श्रीवीतरागसर्वज्ञ सर्वदर्शी तेहनाअनुभव गुणज्ञानादि
नोआत्माइनकरो तेहनाजगुणबहुमानमाहे लीनरहोतो थोमाकालमां
हे सादिके ० जेहनीआदिठे परंतु अनंतके ० ठेमोनथी अविनासी ए
हवोजेआत्मिकसुख तेहनेअनुसरोके ० पामो एटले अहोनव्यजीवोतुमे
श्रीनिर्मलानंदी संपूर्णस्वरूपनोगी तेहनीआज्ञानोमानवो तेमध्येरहो तो
संपूर्णसिद्धअविनासी अक्षयआत्मिक अनंतसंपदापामो स्वसंपदाप्रगट
करवानो एपुष्टुपावठे ॥ ७ ॥ इतिश्रीनमिनाथजिनस्तवनसंपूर्ण ॥

॥अथश्रीनेमिनाथजिनस्तवनलिख्यते॥

श्रीपद्मप्रभजिनजैअलगावस्यादेशी

नेमिजिनेसरनिजकारजकरयो॥ठांमयोस

र्वविभावोजी ॥ आतमसक्तीसकलप्रग

टीकरी ॥ आस्वाद्योनिजनावोजी ॥ ने० ॥ १ ॥

अर्थ ॥ जादवकुलमां तिलकसमान माहाउपगारी एहवाश्रीने
मिनाथजिनेश्वरे निजके ० पोतानोकार्यकरयो आत्मानेखरमात्यवादी
धोनही ठोमयोके ० तज्यो सर्वके ० सकलचारनिक्षेपेविभावते अंत
रंग तथाबाह्य कारणथी सर्वविभावतज्यो आत्मानीशक्ति असंख्यात
प्रवेसनेविषे अनंतज्ञान दर्शन चारित्र्य सुख अगुरुलघु ध्यान लान

भोग वीर्य अर्घ्य अगंध अरस अस्पर्श परमअसंगता अयोगीतारूप
पोतानीप्रभुत्व विभुत्व कार्यत्व व्यापकत्व नित्यत्व अनित्यत्व अस्ति
त्व नास्तित्व भेदत्व अनेदत्व कारकत्व परणामीकत्व प्रमेयत्व ध्व्यत्व
ईश्वरत्व सिद्धत्व अखंडत्व अलिप्तत्वादि तेजसर्गआत्मसमाधीरूप स
र्वशक्तिप्रगटकरी वलितेनिरावर्ण आत्मधर्म तेहनेआत्माद्यो स्वरूपनोक्त
स्वपणे निजभावके पोतानाभावपणे भोगव्यो इतिप्रथमगाथार्थ ॥ १ ॥

राजुलनारीरेसारिमतिधरी ॥ अवलंब्या
अरिहंतोजी ॥ उत्तमसंगेरेउत्तमतावधे ॥
सधेआनंदअनंतोजी ॥ ने० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ वलिराजेमतिस्त्रियेंपण रुमीमतिअंगीकारकरी सर्वपरिग्रहना
संगनोत्यागकरीने श्रीअरिहंतदेवऊपर अरिहंतनोरागधरी उपगारीपणे
अवलंब्या एटलेनर्त्तारपणानो असुद्धरागटाली देवतत्वनेरागेआद
रया एमविचारयुंजे उत्तमनेसंगे उत्तमतावधे वलिसधे के० नीपजे आ
नंदआत्यंतिक एकांतिक निरदंद निरामयसुखयाय तेमाटेतेहिज कर
बुध्दटे इतिद्वितीयगाथार्थ ॥ २ ॥

धर्मअधर्मआकाशअचेतना ॥ तेविजा
तिअग्राह्योजी ॥ पुजलग्रहवेरेकर्मकलंक
ता ॥ बाधेबाधकबाह्योजी ॥ ने० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ हवेराजेमतियेजेविचारयुंतेकहेवे सर्वलोकमांपंचास्तिका
यवे अने कालतेवतिरूपअव्ययनी श्रीनाथ्यकार तथा अनुयोगदार
मुत्रजोतां उपचारअव्यवे वलिपंचास्तिकायमां धर्मास्तिकाय अधर्मा
स्तिकाय अनेआकाशास्तिकाय एवणअव्य अचेतनवे तथाविजा
तिवे वलिजीवअव्यनीएजातीनही अग्राह्यवे तेजीवयोपह्वायनही अ

परिणामीपणा तथा अचलपणामाते एहधीपणमाहरेकांमनही त
था पुञ्जलध्व्यसाथे चिरंकालनोपरिचयवे तेहनेजोग्रहीयेतो पुञ्जलज
मध्व्यनेग्रहवे आत्मानेनवाकर्मबंधाय अने आत्माकलंकसहीतथा
य अने बाधकभावता परकर्तृत्वता स्वगुणरोधकता चेतनादिगुणनी
विप्रयासतानीदृष्टिपामे तेमाटेपुञ्जलनेलेता अनंतोकाजथद्योपण आ
त्महीतथद्योनही तेथी एपुञ्जलनासंगथी बाधनीमवधे माटे उत्तमजीव
एहनेग्रहेनही एमराजुलेविचारधुं जे एनेग्रहवोनही एनाग्राहीकतोअनंता
जीव निगोदमध्येपमयावे ॥ इतितृतीयगाथार्थ ॥ ३ ॥

रागीसंगेरेरागदशावधे ॥ याएतिणेसं
सारोजी॥निरागीथीरेरागनोजोमवो॥
लहिएनवनोपारोजी ॥ ने० ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ हवेपाचमोजीवध्व्यते अनेकआत्मावे वलिस्वजातिपण
वे तेहनेग्रहीरागकरीये पन्तुएकअनगुणएहमांपणदीगो जे संसारीजीव
तो रागद्वेषसंयुक्तवे तेहनांसंगकोधेतो आपणनेपणरागदसावधे अनेरा
गदसातो अजिनवबंधनोहेतुवे अरिहंतदेवनाआगमजोतां अनेआत्म
धर्मजोतां रागतोतजवाद्योग्यवे रागधीचारगतिरूपसंसारवधे माटेएप
णआत्महितनही तेमाटेनिरागी वीतरागपरमचारित्री सर्वपरभावत्यागी
थी जोरागजोमीये तो नवनोपारपामीये यद्यपीक्षयतोरानोजकरवोवे
पण प्रथमरागपलटाववानो एउपायवे जेनिरागीथीरागजोमीये एद
ले तेनिरागीरागकरेनही तेथीअनुक्रमे एआपणोरागपणकृत्यपामे तेवा
रे एआत्मावीतरागभावजजे ॥ इतिचतुर्थगाथार्थ ॥ ४ ॥

अप्रसस्ततारेटालीप्रसस्तता ॥ करताआ
श्रवनासेजी ॥ संवरवाधेरेसाधेनिर्जरा॥
आतमभावप्रकासेजी ॥ ने० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ तेमाटेकामरूपजे अप्रसस्तरागहतोतेटाली अरिहंतपणा
रूप प्रसस्तरागकरवो गुणीउपररागतेप्रसस्तबे ते साधनकालेकामनो
बे तेप्रसस्तरागकरतां अनुक्रमेआश्रवनासपामे नवाकर्मलेवारूप असु
क्षपरपरणतिटले वलिप्रसस्तरागीजीवते गुणीनेअवलंब्योरहे तेहथीस्व
गुणनीएकत्वतावधे ते परणामथीसंवरपरिणतिवधे अने पूर्वकृतकर्मनीनि
र्जरापरीसाटरूपते पणसधेके० नीप जे तेसंवरनिर्जरानैप्रगटवे आत्मा
नोभावधर्म अरूपीसक्तिप्रकासपामे निरावरणधाय ॥ इति एगाथार्थ ॥

नेमिप्रनुध्यानेरेएकत्वता ॥ निजतत्वेए
कतानोजी ॥ सुकलध्यानेरेसाध्यसुसि
द्धिता ॥ लहियेमुक्तिनिदानोजी ॥ ने० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ राजमतीजीएमविचारीने श्रीनेमिपरमेश्वरने जेअवलंब्या
तथा तेमनाजध्याने एकत्वता तन्मत्यकरीने निजके० पोतानातत्वे
आत्मस्वरूपे एकतांनके० एकत्वपणोनीपजे तेजेवारे स्वरूपेएकत्वप
णोपामे तेवारेसुकुध्यानप्रगटे ते ध्यानेकरीपोतानी साध्यतासाधीके०
नीपजावीने तेहथीमुक्तिजे सकलकर्मरहीततापणो तेहनोनिदान के०
मूलकारणपामीये इतिषष्ठगाथार्थ ॥ ६ ॥

अगमअरूपीरेअलखअगोचरु ॥ परमा
तमपरमीसोजी ॥ देवचंजजिनवरनीसेव
ना ॥ करतांवाधेजगीसोजी ॥ ने० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ तेमाटेसर्वनव्य आत्मारथी अध्यात्मसुखरुची एहवोतत्वसे
बेतकेहेवे अगम के० जेहनोगम्यनही अथवाजेमांहे अजाणजीव
थीप्रवंसथायनही वलिजेहनोरूप वर्ण गंध रस संस्थान मही तेमाटे
अरूपी तथाअलख के० पुज्जलानिजाषी एकांतवादी नैआत्मक वे

दांतीक सांख्य मीमांसक वैसेषीक बौध नास्तिक तथाजेएकांतव्य
 दयादिक पक्षपाही एवाजैन इत्यादिकथीलखाद्येनही एटलेउलखाय
 नही वलिअगोचर के० इंदियगोचरनही अतिंदिअपदार्थते अतिंदि
 अस्यादादज्ञाने सापेक्षउपयोगे ध्याननीधारणायेंज गोचरबे वलिपर
 मोक्तृष्टसर्वविभावरीत अनंत गुणप्रागभावरूपआत्माबे वलिपरमश्स
 के० उक्तृष्टअविनासी सहेजअनंतगुणपर्यायधर्मनाइश्वरबे वलिनरंदे
 वतेचक्रवर्ति भावदेवतेभुवनपति व्यंतर जोतषी वैमानीक एचारनिका
 यनादेवता वलिधर्मदेवतेमुनीराज जिनकलपी धीवरकलपी पद्मिहार
 विसुधि पद्मीमां पद्मीवन सुक्कमसंपरायी उपसांतमोह क्षीणमोही उपा
 ध्याय श्रुतधर पूर्वधर आचार्यगणधरप्रमुखते धर्मदेव तेसर्वमध्येचंड
 मासमांन नायक सासननापती मार्गदेसक एहवाजेजिनवर तेहनी से
 वना आज्ञामानवारूप करतांथकां वाधे के० वृधिपामे साधकसंपदा
 तथासिद्धतारूपसंपदा तेहथीश्रीतीर्थंकर तीर्थपतीनीसेवनाते परमप्रधान
 बे अव्यथीवंदननमनादिक अनेभावथी गुणनोबहुमांन आत्मप्रमाणता
 रूप सेवाकरतांअनंतासिद्धयद्या वलिअनंतासिद्धयसे एहिजमोक्षसुख
 नोउपायबे ॥ ७ ॥ इतिनेमिनाथजिनस्तवनंसंपूर्ण ॥

॥ अथश्रीपार्श्वनाथजिनस्तवनलिख्यते॥

कमषानीदेसी.

सहेजगुणआगरोस्वामीसुखसागरो ॥ज्ञान
 वैरागरेंप्रभुसवायो॥ सुधताएकतातीक्षणता
 नावथी॥मोहरीपुजीतिजयपद्महवायो ॥स० ॥१॥

अर्थ ॥ हवेबेवीसमां श्रीपार्श्वनाथ पुरषादानी परमेश्वरनी स्तुति
 करेबे कहेवाबे सहेजअक्रतिम वस्तुनामूलधर्म ग्यानानंदादिक तेह

નાઆગરબે અનંતઆત્મગુણ ઉપજવાનાધામબે સ્વસંપદાનાઅધિપતી
 બે સુખનાસાગરબે જે અતિંદિયસ્વાધીન નિરામય નિઃપ્રયાસ અવિનાસી
 સુખના સમુદ્રબે નિઃસંગસુખનાપાત્રબે કેવલજ્ઞાનરૂપ વચરકે ॥ વચ્ચે
 હીરો તેહનાઆગરબે સદાસર્વદા પ્રજુતમેસવાદ્યાબો ॥ શ્રીપાર્શ્વનાથસ્વા
 મીનીસુદ્ધતા જ્ઞાનનીઅથાર્થતા તિદ્ધણતા વીર્યનીતીવ્રતા વીર્યનીતિદ્ધણ
 તોતેધારાબે અને ચારિત્રની૬કતાતે પુઠલથીપ્રેરણાબે તથા જ્ઞાનતેપ્રકા
 સ દેશ્વાનુભૂતિહારબે તેમાટે ૬મલેજમોક્ષબે કોશ્કહેસે સમ્યક્દર્શનકાં
 નકથો તેહનેઉત્તરજે જ્ઞાનતેદર્શનયુક્તનેજકહેબે જ્ઞાનમધ્યેદર્શનનો૬
 કપણોબે તથા તપતેવીર્યનીતિદ્ધણતાકહીબે ઉક્તંચઆવસ્યકનીર્યુક્તૌ
 નાણપયાસગંસોહગો ॥ ઉત્તવોસંયમોઽગુત્તિકરો ॥ તિહાસમાઠગો મોઘ્વો
 જિનસાસણેનણીઃ ॥ ૧ ॥ ૬ટલે સુદ્ધતા ૬કતા તિદ્ધણતાથી મોહરિ
 પુનેજીતીને ૬ટલે જ્ઞાનચારિત્રતથાતપ નાબલેમોહાદિકકર્મહણીને જ
 યનોપમહોવજાવ્યો ૬તિપ્રથમગાથાર્થ ॥ ૧ ॥

વસ્તુનિજનાવઅવિનાસનીકલંકતા ॥ પરણતી
 વૃત્તિતાકરીઅનેદે ॥ નાવતાદાત્મતાસક્તિઉદ્ભાસ
 થી ॥ સંતતીયોગનેતુંબેદે ॥ સ૦ ॥ ૨ ॥

અર્થ ॥ હવેસુદ્ધતાદિકનોસ્વરૂપકહેબે વસ્તુજે જીવાદિકબદ્ધ્ય તે
 હનાજેનિજ કે ૦ પોતાનાનાવતે ગુણપર્યાયરૂપ ઉત્પાદવ્યય પરિણતિ
 નો અવિનાસકે ૦ જાણવો તેપણનિકલંક ૬ટલે૬કાંતતાઅઅથાર્થતા
 ઊનતા અધિકતારહીત સમ્યક્જ્ઞાનતે સુદ્ધતાકહીજે તથાપરિણતિજે
 જીવનોસુદ્ધમૂલપરિણામતે સ્વરૂપનેવિષે ૬કત્વપણો પરનાવમાંપેસેનહી
 ૬આત્માનીપરિણતિબે અનેસંસારીજીવનેવિનાવરંગીને તે મૂલપરિણતિતો
 ચારિત્રમોહે આવૃત્તબે તેથીવૃત્તિજે પ્રવૃત્તિતેરાગીદેષી પુજ્જલબોગીપણે

પ્રવૃત્તિરહીએ તેતજીને સુદૃઢરૂપરમણીકરી તેપ્રવૃત્તિ તથાપરિણતિબેહુનો
 એકજપ્રવર્તનથયે જેપરિણતિતેહિજપ્રવૃત્તિરહી પણપાધીકપ્રવૃત્તિનો
 અંસપણરસોનથી તેમાટે પરિણતિતથાપ્રવૃત્તિબેહુએકપણે અજેવકરીતે એ
 કતાકહીયે વલિજાવતદાત્મતાસક્તિકે ॥ જેવિજાવતે તઝઝન્યતાકે ॥
 તઝઝપતિસંબંધેએ જ્ઞાનાવર્ણાદિપુજ્જલકર્મતે સંયોગસંબંધેએ અને સુદૃઢકાય
 કવીર્યાદિક સ્વગુણતે તદાત્મસંબંધેએ તેતદાત્મસંબંધની જે આત્મિકસ
 ક્તિ દાત્મકવીર્યના ઝલ્લાસથી તેઆત્માવલેસંતતિયોગમાં સંતતિકે ॥
 પરંપરાનુજેસંયોગકર્મસંબંધ તેહનેકહેદે એટલે જ્ઞાનાવર્ણાદિકર્મની પ્રકૃ
 તિ સ્થિતિ રસ પ્રદેસ નુબંધ તેહનીસ્થિતિ પ્રમાણેરહેવોએ એટલે જે
 કર્મનેઆત્મપ્રદેસસાથેસંબંધતે અસંખ્યાતો કાલઝત્કથો સિંતેરકોના
 કોમીસાગરોપમનોએ પરંતુ એકબંધજોગવતાં બીજાસ્થિતિબંધપ્રતિસમય
 બંધાયએ વલિ તેજોગવતાંબીજાપ્રતિસમયઅનેકબંધાયએ એટલે કર્મપુ
 જ્જલતેએકસમયબંધ તેહનોસંયોગતો સાદિસાંતએ પરંતુ અભિનવબંધનીપરં
 પરાંએ અનાદિએ જેમપીતાથીપુત્ર પુત્રથીવલિપુત્ર એટલેતેમનુશ્યના આ
 યુષપરમાણેવરતે પરંતુ સંતાનની પરંપરાઅનંતિચાલે તેમતેહનાતેહિજક
 મતો સ્થિતિપરમાણેરહે પરંતુપૂર્વકર્મનેજોગવવે નવાનોબંધથાય તેહનેજો
 ગવવે વલિ બીજાનવાનોબંધ એમસંતાનનીપરંપરાએ અનાદિનોએ તેસંતતિ
 યોગ આત્મવિરહરૂપ તિક્ષણતાબલે હેપરમેશ્વરતું ઝહેદેકે ॥ સર્વથાઝએ
 દકરે એટલે જ્ઞાન દર્શન ચારિત્ર વીર્યનાબલે અનાદિકર્મસંબંધનેતુમે વિ
 નાસકરથું એસક્તિપ્રજુજીતુમારામાજએ બીજામાંનહી એકાર્યતમેકરથો
 નિરાવરણથયા ॥ ઇતિદ્વિતીયગાથાર્થ ॥ ૨ ॥

દોષગુણવસ્તુનીલક્ષીયયથાર્થતા ॥ લહીનુદા
 સીનતાઅપરનાવે ॥ ધ્વંસતઝઝન્યતાનાવકર્તા
 પણો ॥ પરમપ્રનુતુંરમ્યોનિજસ્વનાવે ॥ સ૦ ॥૩॥

अर्थ ॥ हवे १ सुसुद्धता २ एकता ३ तिद्धणतानो अर्थांतरकहे
 ठे वस्तुजे वस्त्र धन वनिता सीतआताप विषादिनादोष असुनवर्णादि
 क तथा सुनवर्णादिकगुण तेहनेलेखेके० जाणे यथार्थपणे एटलेअसु
 नदोषसहितवस्तुने असुनदोषीजाणे सुनगुणवंतवस्तुने सुनजाणे जम
 वस्तुने जमपणेजाणे चेतनवस्तुने चेतनपणेजाणे तेयथार्थस्यादादपणे
 जाणेसुद्धता अनेतेवस्तुने इष्टता अनीष्टता रहितपणेजाणे तेउदासीनता
 कहिये एहवोउदासीनतापणेजे पाम्यो तेथीएकपोतानोआत्मा असंख्या
 तप्रदेसी तेहनेविषे व्यापव्यापकभावेरस्त्राजे गुणपट्याय तेहथी अपरके०
 अन्यभावनेविषे एटलेबीजा अन्यके० जुदाजेअनंताजीव तथाअनं
 ता पुज्जलादिक अजीवपदार्थ तेसर्वथीउदासपणे सर्वना अग्राहक अ
 नोगी असंगीथया एसर्वचारित्रपरिणतिते एकताकहियेअने वंसीके०
 उठेदीने तज्जन्यताभावेके० तडुत्पत्तिभावेजे विभावकर्त्तापणे तेहनेठेदीने
 ठेदके० सक्तितेतिद्धणताएं कार्यकरवे हेप्रभुजीतू निजके० पोताने
 स्वभावेरम्यो आत्मस्वभावमणीथयो इतितृतीयगाथार्थ ॥ ३॥

सुनअसुनभावअविनासतहकीकता ॥ सुनअ

सुनभावतिहांप्रभुनकीधुं॥सुधपरिणांमतावीर्य

कर्त्तायइ ॥ परमअक्रियताअमृतपीधुं ॥स०॥ ४ ॥

अर्थ ॥ वलिइहिजत्रिभंगीनो अर्थांतरकहेठे सुनके० प्रसस्त अ
 सुनके० अप्रसस्तजेभाव तेहनोजे अविनासके०उलखाण तहकिक
 ताके० तेहनेनिरधारे तेसुद्धतापणे सर्वतमेजाण्या परंतु हेपरमेश्वर तुमे
 तिहां रागीक्षीपणे सुनअसुनपणोकरथोनही इहिजएकता चारित्रध
 र्मनी अरागी अध्वेषी परिणतितेएकता सुधनिरावरणपरिणामता तेप
 रिणामीकभावेजे वीर्यगुण तेहनाकर्त्तायदीने एटले रागध्वेषनेअनु

जायीगणे वीर्यनोविकारणे तेरागध्वेषरहितपणेथये वीर्यसुद्धयात्त तेवारे
स्ववीर्यबले परिणामिकर्ताथयीने एटले स्वपरिणामिकतानाकर्ताथयीने
परमवृत्कृष्टअक्रियपणारूप अमृतनोपानकरघो एटले विभावकर्ता
तथा साधकरूपकर्ततातजीने अकंप अचल वीर्यपणे हेपरमेश्वरतुमे
अक्रियथया इतिचतुर्थगाथार्थ ॥ ४ ॥

सुद्धताप्रभुतणीआत्मनावेरमे ॥ परमपरमात्म
तासुद्धयाए ॥ मिश्रनावेअठेत्रिगुणनीनिन्न
ता ॥ त्रिगुणएकत्वतुजचरणआए ॥ स० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ एहवीसुद्धता निरावरणता अनंतगुणभोगीपणो एहवीप्रभु
ता तेआत्मनावे पोतानेआत्मपणेरमे एटलेप्रभुनीप्रभुतानो रंगीजेजीव
तेहने परमवृत्कृष्ट परमात्मापणोथाय मिश्रनावजेद्वयोपसमनावे त्रिगु
णजेसम्यक्दर्शन ज्ञान चारित्र तेहनीनिन्नताके० नेदरत्नत्रयीचे साधक
ठे परंतु सविकल्पठे तेत्रिगुणजेरत्नत्रयी तेहनोजे एकत्वके० एकपणो
अनेदपणोतेथाय तुजके० ताहरेचरण यथाख्यात द्वायकचारित्रआ
वेप्रगटे एटले क्षिणमोहगुठाणे एकत्व वितर्क अप्रवीचार सुक्लध्यान
उपने जेदर्शन निरधाररूप चारित्रथिरतारूप तेवेधारा ज्ञानधाराथीअ
नेदथयी एटलेप्रथम मिथ्यात्वकालेतो ज्ञानविप्रत्यासरूपेहतो तेसम्यक्
दर्शनप्रगटे यथार्थज्ञानथयो तेज्ञानस्वरूप रमणीथयो धीरभावनजे ए
मध्यानारूढथयो विकल्पतजतो पोतानीआत्मानेतत्व परिणतिमध्ये त
म्मततापमामतो पठे ज्ञाननोजरमण ज्ञाननोजनिरधार एटले पठ्यात्तने
देते मूलगुणेएकत्वपामे एअनेदरत्नत्रयीनोस्वरूप ध्यानीगम्यठे परंतु मू
लनव आत्माज्ञानदर्शनवेगुणोसहितठे एहवीआम्नात्तठे सेषनिरधारथी
रताएं सर्वचेतनागुणनी प्रवृत्तिठे तेमाटेइज्ञानमांहेज थिरत्वपरिणति तेअ

નેદતાકહેવી પ્રથમક્રયોપસમી ચલવીર્યતાં ચેતનાપર્યાયની પ્રવર્તિ અ
સંખ્યસમટીહતી તેનાસનપ્રવર્તિ પઠિક્રમેકારણકાર્યમાંથીરતાપરિણતિં
હતી તેક્ષિણમોહકાલે રોધકનેદ્યે સમકાલ અસંખ્યસમટી પ્રવર્તિ
થયી તેકેવલજ્ઞાનથયે નિરાવરણતાયે એકસમયેથયી ઇરીતેઅનેદતા
રત્નત્રયીયાયઘે ઇશ્રીનાપ્યથીસમજવી ॥ ઇતિપંચમગાથાર્થ ॥ ૫ ॥

ઉપસમરસનરીસર્વજનસંકરી ॥ મૂર્તિજિનરાજ
નીઆજનેટી ॥ કારણેકાર્યનિષ્પત્તિશ્રદ્ધાનઘે ॥
તેણેનવઘ્રમણનીનીમમેટી ॥ સ૦ ॥ ૬ ॥

અર્થ ॥ ઉપસમરસજે કષાયનોઅનાવં તેહથીનરીઅને સર્વલોકને
સંકરીકે ॥ કલ્યાણનીકરનારી એહવીપ્રજુની ધાપના કે ॥ મૂર્તિ તેહની
સાંત અચલઅસ્પૃહમુઢા તેઆજનેટી કે ॥ નમસ્કારરૂપેસેવી હવેકા
રણેકાર્યનીપજે એહવીશ્રદ્ધાપ્રતિતઘે તેમોક્તનોનિમિતકારણ શ્રીજિનમુ
જાનોભોગથયો અનેઉપાદાનકારણ આત્મોપભોગપ્રમુખ અધ્યવસાય
જિનગુણનાસન રાગહર્ષેપરિણમ્યા એહવાકારણનેમલવે જાણુબુંજેકાર
ણતાતેકાર્યનોહેતુઘે માટેકારણમલેકાર્યની નિષ્પત્તિથસે એહવોઆગમી
કનવ્યતાયોગ ઉપયોગથયો તેહથીજાણ્યુંજેઉપરમપુરુષોત્તમદેવ શ્રીવી
તરાગની ઇષ્ટતાતોઉપની તોકોશ્દીવસે એઆત્માગુણીધનારઘે એઅનુમા
નેજાણ્યોજેકારણમલ્યો તોકાર્યનીપજસે અનેનવઘ્રમણપણટલસે એહ
રખનોવચનઘે નવઘ્રમણનીનીમમેટી એકારણેકાર્યોપચારી વચનઘે એના
વનાકરવીજો પ્રજુતાઈજાગેઘેતો આત્માસિદ્ધતાવરસે ઇતિષષ્ઠગાથાર્થ ॥

નયરસંનાયતેપાર્શ્વપ્રજુદરશને ॥ વિકસતેહર્ષ
ઝગાહવાધ્યો ॥ હેતુએકત્વતારમણપરણામથી ॥
સિદ્ધસાધકપણોઆજસાધ્યો ॥ સ૦ ॥ ૭ ॥

अर्थ ॥ एहवाअध्यवसाय श्रीखंभायततीर्थे श्रीसुखसागरपार्श्व
जिननोवंदनकरतां कोइकप्रभुनीप्रभुताऊपर अपूर्वरागउपनो तेहरषेए
वचननाथ्योबे एखंभायतनगरनेविकसीतहरषे एटलेहरषनेविकस्वरथ
वे उगाहवाभ्यो हेतुजेकारणश्रीअरिहंतदेव तेहथी एकत्वपणे अत्यंत
रागेरम्यो जेपरिणाम एटलेप्रभुथीअतिरागीपरिणामथवाथी सिद्धजेमो
कृतेहनोसाधकपणो एआत्मासाहेबे एहवोअनुमानसभ्यो एटलेप्रभुरागे
अनुष्ठानरहित आसंसारहितपरिणम्यो तोजोएजीवमोक्षनीपजावधानी
योग्यतावंतबे तोएहवोअनुमानकीधोजे आज के० जेदिवसेप्रभुनेजे
टयो तेहथीमाहरोसिद्धिसाधकपणोसभ्यो इतिसप्तमगाथार्थ ॥ ७ ॥

आजकृतपुन्यधन्यदीहमाहरोथयो ॥ आजनर
जन्ममेसफलभाव्यो॥ देवचंद्रस्वामित्रेवीसमो
वंदीये ॥ भक्तिभरचित्ततुङ्गगुणरमाव्यो ॥स० ॥८॥

अर्थ ॥ आजजेवेलाये अनुष्ठानादिकदोषरहित आत्माप्रभुनक्तेप
रिणम्योते दिवसकृत्यपुण्यके० पुण्योदयथयो एदिनधन्यथयो जिन
भक्तिरत्त अध्यवसायथवे एनरजन्मसफलपणेविचारयोजे माहरोएज
न्मसफलबे जेमेनिरागी निस्पृहि परमगुणी सर्वदर्शीदेव श्रीपार्श्वनाथ
स्वामीनेजेटयोवांच्यो स्तव्यो अनेतेहनीभक्तिभरनेविषे चितके० मनर
माव्यो पुज्जलरमणतातजी श्रीअरिहंतगुणनीरमणाताएं मनरमाव्यो ते
हिजदिनकृतार्थ कृत्यपुण्य सफलमानवो लेखानोजाणवो सर्वदेवमाहें
चंद्रमासमान अथवास्तुतिकर्ताजे देवचंद्र तेएहवोलानपाम्यो ॥ ८ ॥
इतिश्रीपार्श्वजिनस्तनंवसंपूर्ण ॥ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ॥

॥અથશ્રોમાહાવીરજિનસ્તવનલિખ્યતે॥

ઢાલકમસ્વાનદિશીઁચાલેઢે ॥

તારહોપ્રનુતારમુઝસેવકનણી ॥જગતમાઁટલું

મુજસલીજે ॥ દાસઅવગુણનસ્યોજાણીપોતા

તણો ॥ દયાનિધિદીનપરદયાકીજે ॥ તા૦ ॥ ૧ ॥

અર્થ ॥ કોઈકઅવસરે શ્રીજિનાગમના અન્યાસેકરીને સંસારબ્રમ
ળ જ્ઞાનાવર્ણાદિ આવરણે આવૃત પોતાનીઅનંતઆત્મસક્તિ જાણીતે અ
નાદિપરજાવાનુષંગતાદોષને હુલ્લે ઉદ્ધિગ્નઆત્માતે પોતાનીસાધકતાસ
ક્તિ અણદેલ્લતો પરમનિર્વામકસમાન ચોવીસમાંશ્રીવીરનાથના ચરણ
સરણ નિરધારીને શ્રીવીરપ્રનુને આગલ પ્રાર્થનાસહિત વીનતિકરેઢે જે
હેનાથ હેદીનદયાલ હેપ્રનુજી મુજસરિલ્લો તલ્લસાધન તથા આગના
નિરવાહમાંઅસમર્થ માત્રનામથીસેવકજાણી તારતાર ઁગુણરોધકરૂપ
હુલ્લે નિસ્તાર તુજસરીલ્લાપ્રનુલિના બીજાકોનેકહું જગત્રમાં ઁટલો
મલોમુજસલીજે ઢયપીપ્રનુતો જસનાકામીનથી પરંતુઉપચારે નક્તિઆ
તુરતાઁકહેઢે જેમુજસરીલ્લોદાસતેઢયપિ રાગધ્વેસ અસંયમ અનુજ્ઞાનાસં
સાદિદોષ ઁકતાદોષ અનાદરાદિદોષરૂપ અવગુણેકરીનસ્યોઢે તોપણ
તાહરોકહેવાયઢે તેમાટે હેદયાનિધિ જાવકરુણાનાનિધાન દીનજેહુંરંક
અસરણ હુષીત તલ્લસુન્ય જ્ઞાનાદિસંપદારહિત જાવદાલઢિ માર્ગનોલિરા
ધક અસંયમસચારી માહાલિકારી તમારીઆજ્ઞાથીલિમુલ્લ અનાદિનોક
લ્લત ઁહવા મુજકપરદયાકરીજે તાહરીકૃપાતેહિજ જાણસરણથસે ઢ
યપિ અરિહંતતોકૃપાવંતજઢે તોકૃપાસીકરવીઢે પણ અર્થીલિચારેનહી
માટેઅર્થીનોઁલ્લવનઢે જેદયાવંતનેજઁમકહેવાયઢે જેહેદેલ્લતુનેલ્લયાના
મંજારઢો તુમનેજ અલ્લંલેતરીસ ઁસલ્લયઢે ॥ ઁતિપ્રથમજાથાર્થ ॥ ૧ ॥

रागध्वेषेभरथोमोहवैरीनम्रयो ॥ लोकनीरीतमां
घणुंएरातो ॥ क्रोधवसधमधम्योसुद्धगुणनवी
रम्यो ॥ नम्योभवमाहेंहुंविषयमातो ॥ ता० ॥ १ ॥

अर्थ ॥ दासकहेवोबे रागध्वेषेभरथो जगतमांपमयो गुणीधीर्षी
करेबे मोहजे मुजितपणोते तत्वनीअजाणता विप्रर्यासता हेतुये मो
हवैरीनम्रयो तेथी दबाणोबे तथा लोकनीजेरीत के० चाल तेमाहेघ
णोज मातोबे लोकनीचालमाहेमग्नबे लोकरंजननो अर्थीबे क्रोधजे
ताताचंमपरिणाम तेहनेविषे धमधमीरद्योबे जेमधमणधमतां अग्नितपे
तेमतपीरद्योबे सुद्धगुणजे सम्यक्दर्शन सम्यक्ज्ञान सुद्धचारित्र क्कमा
माईव आर्त्तवादि आत्मगुणनेविषेरम्योनही तन्मद्वीनथद्यो तेरूपनम्र
द्यो वलिनम्यो चतुरगतिरूपभवचक्रमाहे ध्व्य क्षेत्र कालनाव रूप
संसारनेविषे हुविषयजे पाचेंडिनास्वाद तेमाहेमातोके० मग्नथयो वि
षयग्रस्तथयोथको एमसंसारचक्रअनुभव्योतेहवे मुजने तारतारहेनाथ
दीनबंधु निःक्कारण दयालमुजने भवहुःखथी उगार इतिगार्थ ॥ १ ॥

आदरयोआचरणलोकउपचारथी ॥ सास्त्रअन्या
सपणकोइकीधो ॥ शुद्धश्रदाननिजआत्मअवलंब
विनुं ॥ तेहवोकार्यतेणेकोनसिधो ॥ ता० ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ कदाचकोइकेहेसे जेआवस्यककरणादिक आचरणआदरयो
अंगीकारकस्यो परलोकनाउपचारथी एटले विषतथागरल तथा अ
न्योन्यानुष्ठानथीनावनाधर्मविनाउपचारेतथाकोइहकेसे कचगोत्रयस्या
दिककर्मनाविपाके ज्ञानावरणी कृत्योपसमद्योगे सास्त्रनोअन्यासपणकी
धो नय्यासास्त्रनायथार्थ अर्थ पणजाण्या तथाअध्यात्मनावनाएं स्पर्श
ज्ञानानुभवविनाश्रुतान्यासकीधो पणसुद्धयथार्थस्यादावोपेतविना जे

ते नावधर्मनीरुचेजेप्रवर्त्तन दानव्यादिककरीले तेकारणसमजवा
परंतुमूलधर्मनही धर्मतेवस्तुनीसत्ता आत्मानेविषे स्वरूपपणेपरिणामीक
तांउरझोबे तेमांहे जेप्रगटयोतेधर्म एहवोसुद्धश्चदान सुद्धप्रतिव तथा
वलिआत्मानास्वरूप प्रगटकरवावरूपची तथा आत्मस्वगुणनेआलंब
नविना तेणेआचरणे तथाश्रुतान्यासे तेहवोकार्य जेकार्यथीआत्मानो
साधनयाय तेकोइनीपनोनही आत्मगुण कोइप्रगटेतेथयोनही तेमाटे
अहोपरमेश्वर ताहरीजक्रपापारऊतारे निस्तारे इतिगाथार्थ ॥ ३ ॥

स्वामोदरशणसमोनिमित्तलहीनिरमलो ॥जोऊ

पादानएसुचिनयासे ॥ दोषकोवस्तुनोअहवी

उद्यमतणो॥स्वामीसेवाथकीनिकटलासे॥ता० ॥४॥

अर्थ ॥ स्वामीश्रीवीतरागजे परकार्यनाअकर्त्ता परनावअभोक्ता
इच्छा लीला चपलतारहित जेइच्छातेतो उन्नतावंतनेबे अनेजेपरमेश्वर
तेतोपूर्णसुखीबे तेमाटेइच्छारहित वलिलीलापणसुखनी लालचवालाने
होये अने लालचीपणोते सुखनीउंणतायेथायबे तेमाटे लालचीपणो
नथी एहवा स्वामीनादर्शनसमान निर्मलनिमित्त लहीके० पामीने जो
एआत्मानोउपादान मूलपरिणतिते सुचीके० पवित्रनहीथासेतो जाणी
येउश्येजे वस्तुजंजीव तेहनोजदोषके० अवगुणबे एटले रखेएजीव
नोदल अयोग्यहोये एजीवनीसत्ताकेवीरीतनीबे अथवा पोतानाउद्य
मनीस्वामीबे जे आकरेप्रत्यलेउद्यमकरी आत्मानेसमरवोजोश्ये ते ए
जीवपोतानीउणासे आत्मानेसमरतो नथी तेमाटे हवेसुंकरवो जेबीजो
उपायकोइनथी तोश्रीअरिहंतनीसेवाते निकटनेके० नजीकतापमामसे
के०पमामसे एटले एआत्माडुष्टबे परंतु श्रीजिनराजनीसेवनाथी डुष्टता
तजसे ॥ इतिचतुर्थगाथार्थ ॥ ४ ॥

स्वामिगुणनलखीस्वामीनेजेभजे ॥ दर्शनसुद्ध
तातेहपामे ॥ ज्ञानचारित्रतपवीर्यनल्लासथी॥
कर्मजीपीवसेमुक्तिधामे ॥ ता० ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ स्वामीजे श्रीअरिहंत तेहनागुणनेउलखीने जे प्राणी भजे
के ० शेवेते दर्शनके ० समकेतरूपगुणपामे दर्शननीनिर्मलतापामे ज्ञानयथा
र्थभासन चारित्रस्वरूपपरमण तपतत्त्वएकाग्रता वीर्यआत्मसामर्थ्य तेह
ना उल्लासके ० उलसवेथी कर्मज्ञानावर्णादिनेजीपाने वसेके ० रहे मुक्ति
के ० मोक्षनिरावरणसंपूर्णसिद्धतारूप धामेके ० थानकेवसे ॥ इति एगाथार्थ

जगतवत्सलमहावीरजिनवरमुणी ॥ चित्तप्रनु
चरणनेसरणवास्यो ॥ तारजोवापजीविरुद
निजराखवा ॥ दासनीसेवनारखेजोसो ॥ ता० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ जगत्रवच्छल जगत्रनाथमहितकार ॥ एहवामाहावीरश्रीचो
वीसमांजिनवर तेहनेमुणीके ० मानलिने चित्तके ० मनतेप्रनुने चरणनेसर
णे वास्योके ० वसाव्यो तेमाटे हेप्रनुपरमेश्वर माहरोआत्मातो पलटी
ने सर्वसाधनकरे ॥ एहवीभक्तिदेखातीनथी तेमाटे भक्तभक्तिएंकहुं जेहेता
त हेदीनबंधु मुजदामनेतुसेतारजो तमारोतारकतानो वीरुदराखवामा
टे दासजे संवकतेहन ॥ सेवनानक्तिसांबोजोसोमां जेए आझाप्रमाणे
भक्तिकरेतोतरे एवाततोस्वामी माहारामाथवीडुर्लनगे पण तमारसंयो
गेतरीये एहिजनिजमाआधारगे ॥ इतिषष्ठगाथार्थ ॥ ६ ॥

विनतीमानजोसक्तीएमआपजो ॥ नावस्यादा
दतामुद्धनासे ॥ साधिसाधकदसासिद्धताअनु
भवी ॥ देवचंजविमलप्रनुताप्रकासे ॥ ता० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ माहरीएटलीवीनतिमानजो एपणभक्तपणाथी भक्तनोव
चनगे जेसक्तिसामर्थ्यएवीआपजोतकहेगे जे नावके ० वस्तुधर्मतेस्या

बादरीते नित्य एक अनेक अस्ति नास्ति नेद अनेदपणे उद्व्यनाअनं
ताधर्म सुखसंकादिकडुषणरहितभासे के० जाणपणामध्येआवे साधि
के० नीपजावीने साधकदसाते नेदरत्नत्रयी सिद्धता निष्पन्नता अनुभ
वे के० भोगवे सर्वदेवमाहे चंद्रमासमान सिद्धभगवान् तेहनीविमल
के० निर्मलजेप्रभुताते प्रकासे के० प्रगटकरे एटलेस्यादादज्ञाने सा
धकताप्रगटे साधकताथी सिद्धताप्रगटे एहिजसारपद्धतिवे एटलेचोवी
सस्तवनथया पोतानाजाणपणाप्रमाणे परमेश्वरनागुणग्रामे स्तवनाक
री तेमाहेजेअथार्थतेप्रमाण अनेअथार्थनोमिच्छामीडुकुमं गीतार्थेगु
णलेवो दोषतजवो भेभक्कतायेएरचनाकरीवे मोटापूरषेक्षमाराखीगु
णलेवा इतिमाहावीरजिनस्तवनंसंपूर्ण ॥

॥ हवे सामान्यकलसरूपपचीसमोस्तवनकहेवे ॥

चोवीसेजिनगुणगाईये ॥ ध्याईयेतत्त्वस्वरूपोजी॥

परमानंदपदपाईये ॥ अक्षयज्ञानअनूपोजी॥ चो० ॥ १ ॥

अर्थ ॥ श्रीकृष्णदेवथीमांझीने माहावीरपर्यंत अवसर्पणीकाले
सासननानात्यक गुणरत्नाकर माहामाहण माहागोप माहावैद्य एहवा
चोवीसतीर्थकरथयातेहने गाईये के० गुणग्रामकरीये अनेपोतानातत्त्व
स्वरूपने ध्यायीये तेहनेध्यावे तत्त्वनीएकाग्रतापामीये तेहथीपरमानंद
अविनासीपदपामीजे वलिअक्षय अविनासी एहवो क्षायकज्ञानते
अनूप के० अद्वैतपामीजे ॥ १ ॥

चवदहसैंबावनभला ॥ गणधरगुणनंदारोजी॥ समा

तामइसाहुसाहुणी॥ सावयसावयोसारोजी॥ चो० ॥ २ ॥

अर्थ ॥ चोवीसेजिनराजनागणधर (१४५२) भलागणगणि
गुणनानंदार तथासमतामयी साधुसाधवी तथाश्रावकश्राविकासार प्र
धानंधर्मनाधोरी सम्यग्दर्शनज्ञान चारित्रनापात्र एचारप्रकारनो संघ
तेसहितगायवो ॥ २ ॥

वर्द्धमानजिनवरतणो॥ सासनअतिसुखकारोजी॥ चौ
बीहसंधविराजतो॥ दूसमकालआधारोजी॥ चो०॥३॥

अर्थ॥ तथाहमणांश्रीवर्द्धमान महावीरस्वामीनो सासनअत्यंतसुखनो
कारकठे एससनमांहेजे पेठातेजीवसंसारनोपारपामे तथा दूसमकालपां
चमाआरामध्येनव्यजीवने आधारभूत चतुर्विधसंघबिराजेठे जेवर्तमा
नकाले नवतत्त्वषट्जव्यनो उलखाणथाये मिथ्यात्वअसंयमनो जेवा
सअवे तेउपगारश्रीवीरप्रभुनासासननोठे तेहनाआगम आधारठे॥ ३॥

जिनसेवनथीज्ञानता ॥ लहेहिताहितबोधोजी॥ अ
हितत्यागहीतआदरे॥ संयमतपनीसोधोजी॥ चो०॥४॥

अर्थ॥ एजिनसेवनानोफल श्रीविशेषावश्यकनेअनुसारेकहीयेठेजे
श्रीवीतरागना उपदेस्यासूत्रतेसांनलवाधी जाणपणोवधे तेज्ञानथीहित
अहितनोबोधथाये पढीअहितनोत्यागकरे तथा हितआदरेतत्त्वसाधन
आदरेतेहथी संयमतपनीसोधके० सुधताथाये ॥ ४॥

अजिनवकर्मअग्रहणता ॥ जीरणकर्म
अज्ञावोजी ॥ निकरणीनेअबाधता ॥
अवेदनअनाकुलज्ञावोजी ॥ चो० ॥५॥

अर्थ॥ संयमतपनीशुद्धताथी नवाकर्मनीअग्रहणताथाये एटलेनवा
कर्मनबांधें तेकमजे जीर्णके० जूनाकर्मनोअज्ञावथाये एटलेपूर्वबंध
सत्तागतकर्मनिर्जरेमाटे नवानोबंधनही तथामूलगा सत्तागतद्वयजा
ये तिवारेआत्मानिःकर्मी सर्वकर्मरहितथाये अबाधताके० बाधारहि
तथाये जेबाधाते आत्मप्रदेसेपुजलनासंगनीठे पुजलसंगटले बाधामि
टीगइतिवारे आत्माअनाकुलपणोपाम्येने आकुलतापरोपाधिनीहतीति
गइ तेसर्वप्रभुभक्तिनो उपगार जाणवो तेमाटे चौबीसजिननेस्तवीए
एहिजसारठे॥ इतिपंचमगाथार्थ ॥ ५ ॥

नावरोगनाविगमथी ॥ अचलअक्षयनिराबाधोजी ॥
पूर्णानंददसालही ॥ विलसेसीधसमाधोजी ॥ चो० ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ पत्नीनावरोगजे परानुजायीपणो तेहनोविगमके ० सर्वथी टलवे करीने अचलके ० चपलतारहित अक्षयके ० अवीनासीपणो निराबाधके ० अव्याबाधपदप्रगटे तेसर्वनोमूलकारणजिनराज श्रीवीतरागदेवनी सेवनानावरुचे अव्यतथानावथी सेवनाकरवीएहिजहितवे पूर्णानंद परमानंदअनंतगुणनो भोगरूपस्वसिद्धतादशालही पामीनेविलसे के ० अनुनवेसिद्ध निष्पन्नपरनिष्ठतार्थआत्मीकसमाधिज्ञानदर्शनसमाधि अव्याबाधानंदसमाधिभोगवेपामे एश्रीजिनेश्वरूनोसेवननोफलएहिजपरमनिर्वाणपदनीप्राप्तिवे तेणेसर्वविकल्पकटनानिवारीने सर्वज्ञसर्वदर्शीसुधतत्त्वी परमेश्वर निर्विकारी देवनोसेवनकरोएहिज परमसुखनोपुष्टकारणवे ॥ ६ ॥

श्रीजिनचंजनीसेवना ॥ प्रगटेपुन्यप्रधानोजी ॥ सुमती
सागरअतिउल्लसे ॥ साधुरंगप्रनुध्यानोजी ॥ चो० ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ श्रीजिनचंजअरिहंतदेवतेहनी सेवनाकरतांप्रगटे पुन्यप्रधानके ० श्रेष्ठसुमति जे परमानंदसाधक मतितेउल्लसे के ० ऊल्लासपामे अने प्रनुनेध्याने साधुके ० भलोरांगथाये बीजोअर्थ श्रीजिनचंजसूरी नट्टारकश्रीखरतर गन्नाधीखर तेहनाशिष्यश्रीपुन्यप्रधानोपाध्याय तेहना शिष्यश्रीसुमतिसागरोपाध्याय तेहना शिष्यश्रीसाधुरंगवाचकएस्तुतिकर्त्तानी परंपरामां बहुश्रुतथयातेहनानाम कक्षा इतिसतमगाथार्थ ॥

सुविहितखरतरगठवरू ॥ राजसारनुवजायोजी ॥ ज्ञान
धर्मपाठकतणो ॥ सिष्यसुजसमुखदायोजी ॥ चो० ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ सुविहितकहेतां पंचांगीप्रमाण रत्नत्रयीनाहेतुके ० कारणएहवी जेहनीसमाचारी एहवोजेखरतरगठ तेमध्ये वरके ० प्रधान

सर्वशास्त्रनिपुण मारुस्थलविषे अनेकजिनचैत्यप्रतिष्ठाकारक आवस्य
कोधार प्रमुखग्रंथोनाकर्ता महोपाध्याय श्रीराजसारजीथदा तेहना
शिष्यश्रीज्ञानधर्मउपाध्याय नैद्यायकादिग्रंथाध्यापक जिणेसाठवर्षप
र्यंतजिव्हानारसतजी स्याकजातितजी नेसंवेंगवृत्तिधरी तेमनाशिष्य
रुमाजसनाधणी मुखनादेवावाला एहवा इतिअष्टमगाथार्थ ॥ ८ ॥

दीपचंजपाठकतणो ॥ सिसस्तवेजिनराजोजी ॥

देवचंजपदसेवतां ॥ पूर्णानंदसमाजोजी ॥ चो० ॥ ए॥

अर्थ ॥ जिणेश्री शत्रुंजयतीर्थऊपर शिवासेमिजी कृतचोमुखनी
अनेक बिंबप्रतिष्ठाकरी तथा पांचपांमवनाबिंबप्रतिष्ठाकरी तथा समो
सरणचैत्यतथाश्रीकुंथुनाथ चैत्यप्रतिष्ठाकर्ता श्रीराजनगरे सहस्रफणा
पार्श्वप्रभुनी प्रतिष्ठाकरी एहवाउपाध्याय श्रीदीपचंजजी तेहना शिष्य
पंडितदेवचंजगणिचोवीसप्रभुनी स्तवनान्भक्तिवसेकरी पांतानी भक्ति
परणतिमहानंदहेतुवे एहवा गुणनानाथ देवचंजपदसेवतां पूर्णानंद जे
सिद्धाव्याबाध आनंदनो समाजके० समुदायतेपामे एजिनभक्तितेमो
द्वनो परमोपायवे ॥ ए॥ आएग्रंथमोक्षसाधनना रसीजीवोने भणवा तथा
वाचवालायकजाणने मेमारीतुल्यअल्पबुद्धिप्रमाणे सुझकरी वाप्यो
वे पंडितोएमारीतूलऊपर दोसनलाववुं अने क्षमाराखीमुधारी वांचवुं
इतिश्री चोवीस जिनस्तुतिनोवालाबोधसंपूर्ण ॥

अथश्रीदेवचंजर्जामाहाराजकृतचोवीस
जिनस्तुतिनोवालाबोधसंपूर्ण॥

॥ अथश्रीदेवचंज्जकीरुतसाधुनीपांचभावनालिरख्यते ॥
॥ दोहा ॥

स्वस्तिश्रीमुंघरपरम ॥ धरमधामसुखठाम ॥ स्यादादपारिणमधर
॥ प्रैणमूचेतनराम ॥ १ ॥ महावीरजिनवरनमी ॥ नडवाहुसूरीश ॥
वंदीश्रीजिननजगणि ॥ श्रीक्षेमेंडमुनीश ॥ २ ॥ सदगुरुशासनदेवनमी ॥
दृढकल्पअनुसार ॥ सुधभावनासाधनी ॥ नाविशपंचप्रकार ॥ ३ ॥
इंडीयोगकषायने ॥ जीपेमुनीनिसंग ॥ इणजीतेकुध्यानजय ॥ जाए
चित्ततरंग ॥ ४ ॥ अथमभावनाश्रुततणी ॥ बीजीतपतियसत्त्व ॥ तुरि
यएकताभावना पंचमभावमुतत्व ॥ ५ ॥ श्रुतभावनमनथिरकरे ॥ टा
लेनवनोखेद ॥ तपभावनकायादमे ॥ वमेवेदकमेद ॥ ६ ॥ सत्त्वभाव
निर्नयदशा ॥ निजलघुताएकभाव ॥ तत्त्वभावनाआत्मगुण ॥ सिद्ध
साधनादाव ॥ ७ ॥

॥ ढाल १ ली ॥ लोकसरूपविचारोअतमहितनणीरे ॥
॥ एदेशी ॥

श्रुतअन्यासकरोमुनिवरसदारे ॥ अतिचारसहुटालि ॥ हिनअधि
कअकरमतउच्चरोरे ॥ शब्दअर्थसंनालि ॥ श्रु० ॥ १ ॥ सुद्धमअर्थ
अगोचरवस्थिथीरे ॥ रूपीरूपविहीन ॥ जेहअतीतअनागतवरततारे ॥
जाणेज्ञानीजीन ॥ श्रु० ॥ २ ॥ नित्यअनित्यएकअनेकतारे ॥ स
दसदभावस्वरूप ॥ उभावएकअव्येपरणम्यारे ॥ एकसमेमेअनूप ॥ श्रु० ॥
॥ ३ ॥ उत्सर्गेअपवादपदेकरीरे ॥ जाणसहुश्रुतचालि ॥ वचनविरोध
निवारयुक्तिथीरे ॥ थावेदूषणटालि ॥ श्रु० ॥ ४ ॥ अव्यार्थिकपर्या
यार्थिकधरेरे ॥ नयगमजंगअनेक ॥ नयसामान्यविशेषेतेग्रहेरे ॥ लो
कअलोकविवेक ॥ श्रु० ॥ ५ ॥ नंदीसुत्रेउपगारीकसारे ॥ वलीअसु

जाताम ॥ इत्यश्रुतनेवाद्योगएधरे ॥ जगवईअंगेनाम ॥ श्रु० ॥ ६ ॥
 श्रुतअन्यासेजिनपदपामिअरे ॥ बढेअंगेसाख ॥ श्रुतनाणीकेवलनाणी
 समोरे ॥ पन्निवणिज्जेनाष ॥ श्रु० ॥ ७ ॥ श्रुतधारीआराधकसर्वनोरे ॥
 जाणेअर्थस्वभाव ॥ निजआतमपरमातमसमपहेरे ॥ ध्यावेतेनयदाव
 ॥ श्रु० ॥ ८ ॥ संयमदर्शनतेज्ञानेवधेरे ॥ ध्यानेशिवसाधंत ॥ नुवख
 रूपचौगतनोतेलखेरे ॥ तिणेसंसारतजंत ॥ श्रु० ॥ ९ ॥ इंदियसुखचं
 चलजाणीतजेरे ॥ नवनवअर्थतरंग ॥ जिमजिमपामेतिममनकलेसे
 रे ॥ वसेनचित्तअनंग ॥ श्रु० ॥ १० ॥ कालअसंख्यातानानवल
 खेरे ॥ उपदेशकपणतेह ॥ परनवसाथीअवलंबनखरोरे ॥ चरणवि
 नाशिवगेह ॥ श्रु० ॥ ११ ॥ पंचमकालेश्रुतबलपणघटयोरे ॥ तो
 पणएआधार ॥ देवचंअजिनमतनोतत्वएरे ॥ श्रुतशुंधरजोप्यार ॥ श्रु० ॥ १२

॥ ढाल २ जी ॥ कुंवरइस्योमनचितवेरे ॥ एदेशी ॥

रयणावलीकनकावली ॥ मुक्तावलीगुणरत्न ॥ वज्रमध्यनेजवम
 ध्यए ॥ तपकरिनेहोजीपोरिपुमअण ॥ नवित्थणतपगुणआदरोरे ॥ १ ॥
 तपतेजेरेगीजेसहुकर्म ॥ विषयविकारसहुटलेरे ॥ मनगंजेरेनंजेनवन
 र्म ॥ नवि० ॥ २ ॥ जोगजअइंदियजयतहा ॥ तवकर्मसूनणसार ॥
 ठवहांणयोगहुहाकरी ॥ सिद्धसाधेरेमुधाअणगार ॥ नवि० ॥ ३ ॥ जि
 मजिमप्रतिज्ञावढ्यको ॥ वेरागीयोतपराय ॥ तिमतिमअसुनदलगी
 जे ॥ रवितेजेरेजिमसीतविलाय ॥ नवि० ॥ ४ ॥ जेनिक्कुपदिमाआद
 रे ॥ आसणअकंपमुधीर ॥ अतिलीनसमतानावमे ॥ तूणनीपरेहोजा
 णंतशरीर ॥ नवि० ॥ ५ ॥ जिणेसाधुतपतरवारथी ॥ सुमयोमोहगयं
 द ॥ तिणेसाधुनोहुंदासतुं ॥ नितवंडुरेतसपअरविंद ॥ नवि० ॥ ६ ॥
 आयारसूगमाअंगमे ॥ तिमकसोनगवैअंग ॥ कतरअयणगुणतीसमे ॥

तपसंगेहोसहुकर्मनोभंग ॥ नवि० ॥ ७ ॥ जेडुविधडुकरतपतपे ॥ नव
 पासआशविरत्त ॥ धनसाधुमुनिढंढणसमा ॥ रुषिस्वंधकहोतीसगकुरुदत्त ॥
 नवि० ॥ ८ ॥ निजआत्माकंचननणी ॥ तपअग्निकरीसोधंत ॥ न
 वनयेलब्धिबलेबते ॥ उपसंगेहोतेसंतमहंत ॥ नवि० ॥ ९ ॥ धनतेह
 जेधनग्रहतजी ॥ तननेहनोकरीवेह ॥ निस्संगवनवासेवसे ॥ तपधारी
 होजअभिग्रहगेह ॥ नवि० ॥ १० ॥ धनतेहगच्छगुफातजी ॥ जिन
 कढपंनावअफंद ॥ परिहारसुधितपतपे ॥ तेवंदेहोदेवचंडमुनिदा ॥ नवि० ॥ ११ ॥

॥ ढाल ३ जी ॥ हवेशणीपदमावती ॥ एदेशी ॥

रेजीवसाहसआदरो ॥ मत्थावादीन ॥ सुखदुखसंपदआपदा ॥ पूर्वकर्म
 आधीन ॥ रेजी० ॥ १ ॥ क्रोधादिकवसिरणसमे ॥ सखादुःखअनेक ॥
 तेजोसमतामांसहे ॥ तोखरोविवेक ॥ रेजी० ॥ २ ॥ सर्वअनित्यअसा
 सतो ॥ जेदीसेएह ॥ धनतनसत्यणसगासहू ॥ तिणसुंस्योनेह ॥ रेजी०
 ॥ ३ ॥ जिमबालकवेलुतणा ॥ घरकरियरमंत ॥ तेहबतेअथवाढहे ॥
 निजनिजगृहजंत ॥ रेजी० ॥ ४ ॥ पंथीजेमसराहमे ॥ नदीनावनीरी
 ति ॥ तिमएपरिजनतोमिढ्यो ॥ तिणथीशीप्रीति ॥ रेजी० ॥ ५ ॥ ज्यां
 स्वारथत्यांसगा ॥ विणस्वारथदूर ॥ परकाजेपापनले ॥ तुंकिमहोए
 सूर ॥ रेजी० ॥ ६ ॥ तजिबाहिरभेलावमो ॥ मिलियोबहुवार ॥ जे
 पूरवमिलियोनही ॥ तिणसुंधरिप्यार ॥ रेजी० ॥ ७ ॥ चक्रीहरिबल
 प्रतिहरि ॥ तसुविभवअमान ॥ तेपणकालेसंदरथा ॥ तुजधनमेझान ॥
 रेजी० ॥ ८ ॥ हाहाहूतोतूफिरे ॥ परिदणनीचित ॥ नरकपन्थांकहे
 ताहरी ॥ कुणकरसेचित ॥ रेजी० ॥ ९ ॥ रोगादिकडुखऊपने ॥ म
 नअरतिमधेव ॥ पूरवनिजकृतकर्मनो ॥ एअनुभवहेव ॥ रेजी० ॥ १० ॥
 एहशरीरअशासतो ॥ कणमेभिजंत ॥ प्रीतिकशीतसऊपरे ॥ जेस्वार

-थवंत ॥ रेजी० ॥ ११ ॥ ज्यांलगेतुजइणदेहथी ॥ ठेपूरवसंग ॥ त्यांल
 गेकोमीउपायथी ॥ नविथाएंग ॥ रेजी० ॥ १२ ॥ आगलपागल
 चिहुंदिने ॥ जेवणसीजाय ॥ रोगादिकथीनविरहे ॥ कीधकोमीउपा
 य ॥ रेजी० ॥ १३ ॥ अंतपणएनेतज्या ॥ थाएशिवसुख ॥ तेजोबुटे
 आपथी ॥ तोतुजस्योदूःख ॥ रेजी० ॥ १४ ॥ एतनविणसेताहरे ॥ न
 विकाइहाण ॥ जोझानादिकगुणतणो ॥ तुजआवेजाण ॥ रेजी० ॥ १५ ॥
 तुंअजरामरआतमा ॥ अविचलगुणराण ॥ क्कणभंगुरआदेहथी ॥
 तुजकिहांपिठाण ॥ रेजी० ॥ १६ ॥ ठेदनभेदनतामना ॥ वधबंधनदा
 ह ॥ पुजलनेपुजलकरे ॥ तुंअमरअगाह ॥ रेजी० ॥ १७ ॥ पूरवेक
 रमउदयसही ॥ जेवेदनथाय ॥ ध्यावेआतमतिणसमे ॥ तेध्यानीराय ॥
 रेजी० ॥ १८ ॥ ग्यांनध्याननीवातमी ॥ करणीआसान ॥ अंतसमेआ
 पदपमया ॥ विरलाकरेध्यान ॥ रेजी० ॥ १९ ॥ आरतिकरिडुःखभो
 गवे ॥ परवशजिमकीर ॥ तोतुजजाणपणातणो ॥ गुणकेहोधीर ॥
 रेजी० ॥ २० ॥ सुधनिरंजननिरमलो ॥ निजआतमभाव ॥ तोविण
 सेकहेडुःखकिस्यो ॥ जेमलियोआव ॥ रेजी० ॥ २१ ॥ देहगेहनामां
 तणो ॥ एआपणोनाहिं ॥ तुजगृहआतमझानए ॥ तिणमांहेंसमाहिं ॥
 रेजी० ॥ २२ ॥ मेतारजसुकोसलो ॥ वलिगजसुकमाल ॥ सनतकु
 मारचक्रीपरे ॥ तनंममताटाल ॥ रेजी० ॥ २३ ॥ कष्टपमयासमतार
 मे ॥ निजआतमध्याय ॥ देवचंअतिणमुनितणा ॥ नितवंडुपाय ॥
 रेजी० ॥ २४ ॥

॥ ढाल ४ थी ॥ रेप्राणीधरसंवोगविचार ॥ एदेशी ॥

ग्यानध्यानचारित्रेरे ॥ जोदढकरवाचाय ॥ तोएकाकीविहरतो
 रे ॥ जिनकल्पादिकसाक्षरे ॥ प्राणी० ॥ एकलभावनभाव ॥ १ ॥ शिवमा
 र्गसाधनदावरेप्राणी ॥ २ ॥ साधुनणीगृहवासनीरे ॥ बुटीममतातेह ॥

तोपणगह्ववासीपणारे ॥ गणगुरुपरेबेनेहरे ॥ प्रा० ॥ १ ॥ वनमृगनीपरेते
 हथीरे ॥ बोमीसकलप्रतिबंध ॥ एकाकीअनादिनोरे ॥ किण्णथीतुज
 संबंधरे ॥ प्रा० ॥ ३ ॥ शत्रुमित्रतासर्वधीरे ॥ पामीवारअनंत ॥ कुणस
 जनउस्मनकिस्थुरे ॥ कालेसहुनोअंतरे ॥ प्रा० ॥ ४ ॥ बांधेकर्मएक
 कलोरे । भोगवेपणएक ॥ कुणऊपरकुणवातनीरे ॥ रागदेषनीटेकरे ॥
 प्रा० ॥ ५ ॥ जोनिजएकपणोगृहेरे ॥ बोमीसकलपरभाव ॥ सुधातम
 झागादिसुरे ॥ एकस्वरूपेनावरे ॥ प्रा० ॥ ६ ॥ आब्योपणतुंकलो
 रे ॥ जाइशपणतुंक ॥ तोएसकलकुटुंबधीरे ॥ प्रीतिकिसीअविवे
 करे ॥ प्रा० ॥ ७ ॥ वनमांगजसिंहादिधीरे ॥ विहरतानटलेजेह ॥
 जिणआसणरविआयमेरे ॥ तिणआसणनिशीबेहरे ॥ प्रा० ॥ ८ ॥ तपपा
 रणआहारयहेरे ॥ करमालेपविहीन ॥ एकवारपाणीपीवनेरे ॥ वनचा
 रीचित्तअदीनरे ॥ प्रा० ॥ ९ ॥ एहदोषसहुपरतणोरे ॥ परसंगेगुणहांण ॥
 परधनग्राहीचोरतेरे ॥ एकपणेसुखखाणरे ॥ प्रा० ॥ १० ॥ परसंयोग
 थीबंधेरे ॥ परवियोगथीमोख ॥ तिणतजिपरमेलावमोरे ॥ एकपणे
 निजपोषरे ॥ प्रा० ॥ ११ ॥ जनमनपाम्योसाथकोरे ॥ साथनमरशेको
 य ॥ उखवेहेचाउकोनहीरे ॥ कणनंगुरसहुलोदरे ॥ प्रा० ॥ १२ ॥
 परिजनमरतोदेखीनेरे ॥ शोककरेजनमूढ ॥ अवसरवारेआपणोरे ॥ स
 हुजननीएकठरे ॥ प्रा० ॥ १३ ॥ सुरपतिचक्कीहरिंहलीरे ॥ एकलाप
 रभवजाय ॥ तनधनपरिजनसहुवलीरे ॥ कोईसखाइनथायरे ॥ प्रा०
 ॥ १४ ॥ एकआतमामाहरोरे ॥ नाणदर्शनगुणवंत ॥ ब्राह्मयोगसहुअ
 वरबेरे ॥ पाम्यावारअनंतरे ॥ प्रा० ॥ १५ ॥ करकंडूनमिनेगाइयेरे ॥
 उमहप्रमुखरुपीराय ॥ मृगापूत्रहरिकेशिनारे ॥ वंदूहंनितपायरे ॥ प्रा०
 ॥ १६ ॥ साधुत्तिलातीसुतनलोरे ॥ वलीअनाथीतम ॥ इमगुणमुनि
 अनुमोदतारे ॥ देवचंद्रसुखक्षेमेरे ॥ प्रा० ॥ १७ ॥

॥ ढाल ५ मी ॥ इणिपरेचंचलआऊषोजीवजागोरे ॥

॥ एदेरी ॥

चेतनएतनकारमो ॥ तुमेध्यावोरे ॥ शुधनिरंजनदेव ॥ नविकतुमे
ध्यावोरे ॥ शुधस्वरूपअनूप ॥ नवि० ॥ १ ॥ नरनवश्रावककुलस्यो ॥ तुमे० ॥
लाधोसमकितसार ॥ नवि० ॥ जिनआगमरुचिशुंसुस्या ॥ तुमे० ॥ आ
लसनीसीवार ॥ नवि० ॥ २ ॥ समयांतरसहनावनो ॥ तुमे० ॥ दरसणजा
सअनंत ॥ नवि० ॥ आतमनावेधिरसदा ॥ तुमे० ॥ अक्यचरणमहंत ॥
नवि० ॥ ३ ॥ तीनलोकतिहुंकाजना ॥ तुमे० ॥ परणतितीनप्रकार ॥ नवि०
एकसमेजाणेतिणे ॥ तुमे० ॥ नाणअनंतअपार ॥ नवि० ॥ ४ ॥ सकलदो
षहरशासतो ॥ तुमे० ॥ वीरजपरमअदीन ॥ नवि० ॥ सुषमतनुबंधनविना ॥
तुमे० ॥ अवगाहनास्वांधीन ॥ नवि० ॥ ५ ॥ पुजलसकलविवेकधी ॥ तुमे० ॥
शुधअमूरतरूप ॥ नवि० ॥ इंदियसुखनिस्पृहयत्ना ॥ तुमे० ॥ अकथ
अवाहस्वरूप ॥ नवि० ॥ ६ ॥ धव्यतणेपरिणामधी ॥ तुमे० ॥ अ
गुरुलघुत्वअनित्य ॥ नवि० ॥ सत्यस्वभावमयीसदा ॥ तुमे० ॥ बोमी
भावअसत्य ॥ नवि० ॥ ७ ॥ निजगुणरमतोरामए ॥ तुमे० ॥ सक
लअकलगुणखाण ॥ नवि० ॥ परमातमपरजोतिए ॥ तुमे० ॥ अलख
अलेपवखाण ॥ नवि० ॥ ८ ॥ पंचपूज्यधीपूज्यए ॥ तुमे० ॥ सर्व
ध्येयधीध्येय ॥ नवि० ॥ ध्याताध्यानरुध्येयए ॥ तुमे० ॥ निश्चेक
अनेय ॥ नवि० ॥ ९ ॥ अनुनवकरताएहनो ॥ तुमे० ॥ थाएपरम
प्रमोद ॥ नवि० ॥ एकस्वरूपअन्याससुं ॥ तुमे० ॥ शिवसुखवेतसुगो
द ॥ नवि० ॥ १० ॥ बंधअबंधएआतमा ॥ तुमे० ॥ कर्ताअकर्ता
ह ॥ नवि० ॥ एहनोगताअनोगता ॥ तुमे० ॥ स्यादवादगुणगेह ॥ नवि०
॥ ११ ॥ एकअनेकस्वरूपए ॥ तुमे० ॥ नित्यअनित्यअनाद ॥ नवि०

सदासद्भावेपरणम्या ॥ तुमे० ॥ मुक्तसकलउन्नाद ॥ नवि० ॥ १२ ॥ तपजप
 किरियाखपथकी ॥ तुमे० ॥ अष्टकरमनविलाय ॥ नवि० ॥ तेसहुआ
 तमभ्यानथी ॥ तुमे० ॥ क्षिणमेखेरुथाय ॥ नवि० ॥ १३ ॥ सुधातम
 अनुभवविना ॥ तुमे० ॥ बंधहेतुशूनचालि ॥ नवि० ॥ आतमपरणामे
 रह्या ॥ तुमे० ॥ एहजआश्रवपालि ॥ नवि० ॥ १४ ॥ एमजाणीनिज
 आतमा ॥ तुमे० ॥ वरजीसकलउपाधि ॥ नवि० ॥ उपादेयअविलं
 बने ॥ तुमे० ॥ परममहोदयसाधि ॥ नवि० ॥ १५ ॥ भरतएल सुततेत
 लि ॥ तुमे० ॥ इत्यादिकमुनिचंद ॥ नवि० ॥ आतमभ्यानथीएतरथा ॥
 तुमे० ॥ प्रणमेतेदेवचंद ॥ नवि० ॥ १६ ॥

॥ ढाल ॥ ६ ॥ ठी ॥ सैलगसेत्रुजेसिद्धा ॥ एदेशी ॥

नावनामुक्तिनिसाणीजाणी ॥ नावोआसतिआणीजी ॥ योगकषाय
 कपटनीहाणी ॥ थायेनिर्मलजाणीजी ॥ ना० ॥ १ ॥ पंचनावनमुन्नी
 मनजाणी ॥ संवरखांणिवखाणीजी ॥ वृहत्कल्पसुत्रनीवाणी ॥ दीठीतेमक
 हाणीजी ॥ ना० ॥ २ ॥ कर्मकतरणीशिवनिसरणी ॥ जांणठाणअनुसरणी
 जी ॥ चेतनरामतणीएवरणी ॥ नवसमुद्रदुःखहरणीजी ॥ ना० ॥ ३ ॥
 जलवंतापाठकगुणधारी ॥ राजसारसुविचारीजी ॥ निर्मलज्ञानधर्मसंभा
 री ॥ पाठकसहुहितकारीजी ॥ ना० ॥ ४ ॥ राजहंससुहृगुरुसुपसाये ॥
 देवचंद्रश्मगावेजी ॥ नविकजीवजेनावननावे ॥ तेहअमितसुखपावेजी ॥
 ना० ॥ ५ ॥ जेसलमेरेसाहसनागी ॥ वर्धमानवमनागीजी ॥ पुत्रकल
 त्रसकलसोनागी ॥ साधुगुणनोरागीजी ॥ ना० ॥ ६ ॥ तसुआग्रहथीना
 वनानाई ॥ ढालबंधमेगाईजी ॥ नणसेगणसेजेएगाता ॥ लेशेतेसुखशा
 ताजी ॥ ना० ॥ ७ ॥ मनसुद्धपांचेनावननावो ॥ पावननिजगुणपा
 वोजी ॥ मनमुनीवरगुणसंगवसावो ॥ सुखसंपतिग्रहथावोजी ॥ ना०
 ॥ ८ ॥ इतिश्रीसाधुनीपांचमाहानावनासंपूर्ण ॥

॥ अयश्रीप्रनंजनानिसिजायलिख्यते ॥

नाटकीयानीनंदनी एदेशी ॥

गिरिवैताढ्यनेकपरे ॥ चक्रांकानयरीलो ॥ अहोचक्रांका ० ॥ च
 कायुधराजातिहां ॥ जीत्यासविवदरीलो ॥ अहोजीत्या ० ॥ १ ॥ म
 दनलतातसुशुंदरी ॥ गुणशीलअचंचालो ॥ अ ० ॥ पुत्रीतासप्रनंजना ॥
 रूपेरतिरंचालो ॥ अ ० ॥ २ ॥ विद्याधरनूचरसुता ॥ बहुमिलिष्कपंते
 लो ॥ अ ० ॥ राधावेधमंभावीयो ॥ वरवरवास्वतेलो ॥ अ ० ॥ ३ ॥
 कन्याएकहजारथी ॥ प्रनंजनाचालीलो ॥ अ ० ॥ आर्यखंममांआव
 तां ॥ वनखंमविचालिलो ॥ अ ० ॥ ४ ॥ निपंथीसुप्रतिष्ठता ॥ बहुमुण्णी
 संगेलो ॥ अ ० ॥ साधुविहारेविचरतां ॥ वंदिमनरंगेलो ॥ अ ० ॥ ५ ॥
 आर्य्यापूवेएवमो ॥ ऊमाहोस्योवेलो ॥ अ ० ॥ विनयेकन्यावीनवे ॥
 वरवरवाश्चेलो ॥ अ ० ॥ ६ ॥ एस्योहितजाणोतुल्ले ॥ एथीनविसिद्धिलो ॥
 अ ० ॥ विषयहलाहलविषतिहां ॥ सीअमृतबुद्धिलो ॥ अ ० ॥ ७ ॥ भोगसं
 गकारमांकसा ॥ जिनराजसदाश्चेलो ॥ अ ० ॥ रागद्वेषसंगेवधे ॥ नवअ
 मणसदाश्चेलो ॥ अ ० ॥ ८ ॥ राजसुताकहेसाचए ॥ जेनाषोवाणीलो ॥ अ ० ॥
 पिण्णभूजअनादिनी ॥ किमजाएवंमाणीलो ॥ अ ० ॥ ९ ॥ जेहतजेतेथ
 न्यवे ॥ सेवकजिनजीनालो ॥ अ ० ॥ अमेसतपुज्जलरसरम्या ॥ मोहेलय
 लीनालो ॥ अ ० ॥ १० ॥ अध्यातमरसपानथी ॥ पीनामुनिराद्यालो ॥
 अ ० ॥ तेपरपरणीतीरतीतजी ॥ निजतत्त्वेसमाद्यालो ॥ अ ० ॥ ११ ॥
 अमहनेपिणकरवोघटे ॥ कारणसंयोगेलो ॥ अ ० ॥ पिणचेतनतापर
 णमे ॥ जमपुज्जलभोगेलो ॥ अ ० ॥ १२ ॥ अवरकन्यापणऊच्चरे ॥
 चिंतितहवेकीजेलो ॥ अ ० ॥ पण्णिपरमपदसाधवा ॥ उद्यंमसाधिजे
 लो ॥ अ ० ॥ १३ ॥ प्रनंजनाकहेहेसखी ॥ एकावरप्राणीलो ॥ अ ०
 धरमप्रथमकरवोसदा ॥ देवचंजनीवाणीलो ॥ अ ० ॥ १४ ॥

॥ ढाल ॥ १ जी॥ हुंवारीधनातुऊजाएनदेश ॥ एदेशी॥

कहेसाहुणीसुएकन्यकारे ॥ धन्या ॥ एसंसारकलेश ॥ एहनेजेहि
 तकरीगणेरें ॥ ध० ॥ तेमिथ्याआवेसरे ॥ सुज्ञानीकन्यासांनलहितउपदेश ॥
 जगहितकारीजिनेश ॥ कीजेतसुआदेशरे ॥ सु० ॥ सांनल ० ॥ १ ॥
 खरनीनेजोधोएवुरे ॥ क० ॥ तेहनशिष्टाचार ॥ रत्नत्रयीसाधनकरो
 रे ॥ क० ॥ मोहाधीनतावाररे ॥ सु० ॥ सां० ॥ २ ॥ जेपुरषवरवा
 तणीरे ॥ क० ॥ इच्छाबेतेजीव ॥ सेसंबंधपणेनणारे ॥ क० ॥ धारी
 कालसदीव ॥ सु० ॥ सां० ॥ ३ ॥ तवप्रभञ्जनार्चितवेरे ॥ अ० ॥
 तुवेअनादिअनंत ॥ तेपणमुऊसत्तासमारे ॥ अ० ॥ सहजअकृतसुम
 हंतरे ॥ सु० ॥ सां० ॥ ४ ॥ नवनमतासविजीवथीरे ॥ अ० ॥ पा
 म्यासविसंबंध ॥ मातापिताआतासुतारे ॥ अ० ॥ पुत्रवधुप्रतिबंध ॥ सु०
 सां० ॥ ५ ॥ स्योसंबंधकहुंइंदारे ॥ अ० ॥ शत्रुमित्रपणथाय ॥ मित्र
 शत्रुतावलीलहेरे ॥ अ० ॥ इमसंसरणस्वभाव ॥ सु० ॥ सां० ॥ ६ ॥ स
 त्तासमसविजीवठेरे ॥ अ० ॥ जोतांवस्तुस्वभाव ॥ एमाहरोएपारकोरे ॥
 अ० ॥ सविआरोपितनावरे ॥ सु० ॥ सां० ॥ ७ ॥ गुरुणीआगलएह
 वुरे ॥ अ० ॥ जूवूकेमकहेवाय ॥ स्वपरविवेचनकीजतारे ॥ अ० ॥
 माहरोकोइनथायरे ॥ सु० ॥ सां० ॥ ८ ॥ नोग्यपणोपणनूलथीरे ॥
 अ० ॥ मानेपूजलखंध ॥ हुंनोगीनिजनावनोरे ॥ अ० ॥ परथीनहिप्र
 तिबंधरे ॥ सु० ॥ सां० ॥ ९ ॥ सम्यक्ज्ञानेवेहिवत्तारे ॥ अ० ॥ हुं
 अमूर्हूर्तचिदूप ॥ कर्तानोक्तातत्वनोरे ॥ अ० ॥ अक्षयअक्रियरूप
 ॥ सु० ॥ सां० ॥ १० ॥ सर्वविभावथकीजुदोरे ॥ अ० ॥ निश्चयनिज
 अनुभूति ॥ पुर्णानंदीपरमएरे ॥ अ० ॥ नहिपरपरणतीरीतिरे ॥ सु०
 सां० ॥ ११ ॥ सिद्धसमोएसंघहेरे ॥ अ० ॥ पररंगेपलटाय ॥ संगी

गीनावेकर्योरे ॥ अ० ॥ असुधविनावअपाय ॥ सु० ॥ सां० ॥ ११ ॥
 सुधनिश्चयनत्येकरेरे ॥ अ० ॥ आतमनावअनंत ॥ तेहअसुधनत्येक
 रेरे ॥ अ० ॥ दुष्टविनावमहंतरे ॥ सु० ॥ सां० ॥ १३ ॥ अव्यकरमकरताथ
 योरे ॥ अ० ॥ नयअसुधविवहार ॥ तेहनिवारोत्त्वपदेरे ॥ अ० ॥
 रमतासुधविवहाररे ॥ सु० ॥ सां० ॥ १४ ॥ विवहारेसमरेथकेरे ॥ अ०
 समरेनिश्चयचार ॥ प्रवृत्तिसमारेविकल्पनेरे ॥ अ० ॥ तेथीपरणतिसा
 ररे ॥ सु० ॥ सां० ॥ १५ ॥ पुज्जलनेपरजीवथीरे ॥ अ० ॥ कीधेनेद
 विज्ञान ॥ बाधकतातेहारेटलीरे ॥ अ० ॥ हवेकुणरोकेध्यान ॥ सु० ॥
 सां० ॥ १६ ॥ आलंबननावनवसेरे ॥ अ० ॥ धरमध्यानप्रगटाय ॥
 वेवचंजपदसाधवारे ॥ अ० ॥ एहिजसुधउपायरे ॥ सु० ॥ सां० ॥ १७ ॥

॥ ढाल ॥ ३ ॥ जी ॥ तुगेतुगेरेमुजसाहेबजगनोतुगे ॥

॥ एदेशी ॥

आयोआयोरेअनुनवआतमचोआयो ॥ सुधनिमित्तआलंबननजतां ॥
 आत्मालंबनपायोरे ॥ अ० ॥ १ ॥ आत्मक्षेत्रीगुणपरजत्यविधि ॥ तिहां
 उपयोगरमात्यो ॥ परपरणतिपररीतेजाणी ॥ तासविकल्पसमायोरे ॥
 अ० ॥ २ ॥ पृथक्त्ववितर्कशुक्लआरोही ॥ गुणगुणीएकसमायो ॥
 परजत्यव्यवितर्कएकता ॥ उर्ध्वरमोहखपायोरे ॥ अ० ॥ ३ ॥ अनंतानु
 बंधीशुनटनेकाढी ॥ दर्शनमोहगमात्यो ॥ तिरिगतिहेतुप्रकृतिक्रयकीधी ॥
 यत्योआत्तरसरायोरे ॥ अ० ॥ ४ ॥ द्वितीयतृतीयचोकनीखपावी ॥
 वेदयुगलक्षयथात्यो ॥ हास्यादिकसताथीध्वंसी ॥ उदत्यवेदमिटायोरे ॥
 अ० ॥ ५ ॥ थईअवेदीनेअविकारी ॥ हण्योसंजलनोकषायो ॥ मा
 रयोमोहचरणक्षायककरी ॥ पूरणसमतासमायोरे ॥ अ० ॥ ६ ॥ अ
 नघातीत्रिकयोधाजमीत्या ॥ ध्यानएकत्वनेध्यायो ॥ ज्ञानावरणादि

कनटपनिया ॥ जीतनीसाणधुरायोरे ॥ अ० ॥ ७ ॥ केवलज्ञानदर्शनगु
 णप्रगट्या ॥ माहाराजपदपायो ॥ शेषअघातिकर्मक्किणदल ॥ उदय
 अबाधदिस्वायोरे ॥ अ० ॥ ८ ॥ संयोगीकेवलीथयाप्रभंजना ॥ लो
 कालोकजणायो ॥ तीनकालनीत्रिविधवर्त्तना ॥ एकसमेउलखायोरे ॥
 अ० ॥ ९ ॥ सर्वसाधवीवंदनाकीधी ॥ गुणीवनयउपजायो ॥ देवदेवी
 तवस्तवेगुणस्तुति ॥ जगजयपमहवजायोरे ॥ अ० ॥ १० ॥ सहजकं
 न्यकादिक्कालीधी ॥ आश्रवसर्वतजायो ॥ जगउपगारीदेसविहारे ॥
 सुधधरमदीपायोरे ॥ अ० ॥ ११ ॥ कारणजोगेकार्यसाधे ॥ तेहच
 तुरगाइजे ॥ आतमसाधननिर्मलसाधे ॥ परमानंदपाईजेरे ॥ अ० ॥
 ॥ १२ ॥ एअधिकारकस्योगुणरागे ॥ वैरागेमनभावी ॥ वसुदेवहीमत
 णेअनुसारे ॥ मुनीगुणभावनाभावीरे ॥ अ० ॥ १३ ॥ मुनीगुणसुणतां
 भावविसुधें ॥ भवविगेदनथावे ॥ पुणनिंदईहाथीउल्लसे ॥ साधनशक्ति
 जमावेरे ॥ अ० ॥ १४ ॥ मुनीगुणगावोभावोभावना ॥ ध्यावोसहज
 समाधी ॥ रत्नत्रयीएकत्वेखेलो ॥ मिटिअनादिउपाधीरे ॥ अ० ॥ १५ ॥
 राजसारपाठकउपगारी ॥ ज्ञानधरमदातारी ॥ दीपचंदपाठकखरतरवर ॥
 देवचंदसुखकारीरे ॥ अ० ॥ १६ ॥ नयरलीबमीमांहेरहीने ॥ वाच
 यमस्तुतिगाई ॥ आत्मरसिकश्रोताजनमनने ॥ साधनरुचिसमजाईरे ॥
 अ० ॥ १७ ॥ इमउत्तमगुणमालागावो ॥ पावोहरषवधाई ॥ जैनध
 रममारगरुचिकरतां ॥ मंगललीलसदाईरे ॥ अ० ॥ १८ ॥ इतिश्रीप्र
 भंजनानीसकायसंपूर्ण ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥

॥ अथसिज्जायतिख्यते ॥

चतुरतुंवाखमुऊसीषहितसूखमी ॥ बापमाकपटकांमुढमंमे ॥ विषयलं
 पटपणेरातदिननविगणे ॥ क्रोधमदमानमायानउंमे ॥ चतु० ॥ १ ॥

सदनधनस्वजनजननिरखिनिजवशअरे ॥ माहरुंमाहरुंमकरभोला ॥
 ताहरुंतेहजेसुकृतसंचयकरे ॥ पिंपपापेनरिकरीअरोला ॥ चतु० ॥ २ ॥
 सकलसुभकाजनीआजवेलालही ॥ मोहेमुंज्योहजीमुंविमासे ॥ स
 कलसुखतुळगमेदेहिउखनवीखमे ॥ करणीविणमुक्तिरतिकिमकरासे ॥
 ॥ च० ॥ ३ ॥ कालअरयट्टससिसूरवषजोमलुं ॥ दिवसनेनिशि
 अतीघ्नियमालं ॥ निरषीनिजआयुषुंनीरकलेचतां ॥ कांबढंमेह
 जीमोहजालं ॥ च० ॥ ४ ॥ अधिरसंसारमांसारनवकारनु ॥ ध्यानध
 रतांसदारुदयरीजे ॥ एहंथीनवतरेमेरुमहिमाधरे ॥ रुधिविजयाविमु
 खसकलसीजे ॥ च० ॥ ५ ॥ इतिसंज्ञाअसंपूर्ण ॥

॥ अथश्रीबीजनोस्तवनलिख्यते ॥

दिनसकलमनोहरबीजदिवससविशेष ॥ रायराणाप्रणमेचंझतणीजि
 हारेष ॥ तेचंझविमानेसास्वतजिनवरजेह ॥ हूंबीजतणेदिनप्रणमुं
 आणीनेह ॥ १ ॥ अजिनंदनचंदनशीतलशीतलनाथ ॥ अरनाथसुम
 तिजिनवासुपुज्यसिवसाथ ॥ इत्यादिकजिनवरजन्मन्याननिरवाण ॥
 एबीजतणेदिनप्रणमुहुंसुविहाण ॥ २ ॥ परकासिबीजेडुविधधर्मन
 गवंत ॥ जेमविमलाकमलाविपुलनयणविकसंत ॥ आगमअतिअ
 नोपमजिहांनिश्चयव्यवहार ॥ बीजेसविकीजेपातकनोपरिहार ॥ ३ ॥
 गजगामिनीकामिनीकमलसकोमलधीर ॥ चक्रेसरीकेसरीसरससुगंध
 सरीर ॥ करजोमीबीजदिवसेंतसप्रणमुंपाय ॥ एमलब्धिविजयकहेपू
 रमनोरथमाय ॥ ४ ॥ इतिबीजनोस्तवनसंपूर्ण ॥

॥ अथश्रीमंजोवरापार्श्वजिनस्तवन ॥

तारमुक्तारमुक्तारत्रीनुवंनधणी ॥ पारउतारसंसारसामी ॥ प्राण
 मुंप्राणतुंसरणआधारतुं ॥ आतमाराममुक्ततुंहिसामी ॥ तार० ॥ १ ॥ तुंहि

चिंतामणीतुंहिमुजसुरतह ॥ कामघटकामधेनुविधाता ॥ सकलसंपती
 कहुवीकटसंकटहह ॥ पासमंमोवरोमुगतीदाता ॥ तार० ॥ २ ॥
 पुन्यनरपूरअंकूरमुजजागीउ ॥ नाग्यसोनाग्यमुखनूरवाध्यो ॥ सफ
 लवंगीफलयोमाहेरोदिनवलयो ॥ पासमंमोवरोदेवलाधो ॥ तार० ॥ ३ ॥
 धन्यमहूदेसमंमोवरानरवरी ॥ धन्यधनायोधानदरीनौका ॥ धन्यतेध
 न्यतेधन्यकृतपुण्यते ॥ पासपूजेसदाजेहलोका ॥ तार० ॥ ४ ॥ पासमुक्तुं
 धणीप्रीतीतुजसुंबणी ॥ विबुधवरकाहानजीगुरुवखांणी ॥ मुक्तिसुखआ
 पजोआपपदयापजो ॥ कनकविजयआपणोनक्तजाणी ॥ ता० ॥ ५ ॥ इति

॥ अथपुण्यनिसिज्जायलिख्यते ॥

पुण्यकरपुण्यकरपुण्यकरप्राणीयां ॥ पुण्यकरतांसयलरुद्धिद्वि ॥ क
 नकनीकोमिकरजोमिकायाकहे ॥ जाबिलीजालहेधर्मबुद्धि ॥ पु० ॥ १ ॥
 आहाटदोहटगोमिबोकरपणु ॥ अतिघणुमनतणुगोमीपापं ॥ तापसंता
 पआल्लापपरिहरिपित ॥ पंचपरमेष्टिपदसमरजापं ॥ पु० ॥ २ ॥ तुंमुक्तकंत
 हुं कामिनिताहेरी ॥ माहरीसीखसुणिकांनजागे ॥ मुक्तमतिमानताअशुन
 गतिमानता ॥ धर्मकरतां किसिजागलागे ॥ पु० ॥ ३ ॥ मुक्तमतिवाह
 लाधैर्यधरनाहला ॥ थोमलावयणअवधारमोरा ॥ सुद्धगुरुदेवपयसे
 वकरताजणि ॥ आपणिखांतिकरीमकरनोरा ॥ पु० ॥ ४ ॥ सेल
 निसरससाकरसमावयणसुणि ॥ आपनोमनकरोमुक्तिवरवा ॥ काय
 कामनितणिसीखसंनारतो ॥ प्राणिउधसमस्योधर्मकरवा ॥ पु० ॥ ५ ॥
 उगतेनाणसुवखाणसहगुरुतणी ॥ वाणिनिजकानहितलाश्चाखे ॥ उं
 घआलसहरेप्राणिउभवतरे ॥ परमपदवीवरेप्रीतिनाषे ॥ पु० ॥ ६ ॥ इति

॥ अथश्रीप्रनातीनलिख्यते ॥

श्रीमरुदेवातनुजन्मानं ॥ मानवरत्नमुदाररे ॥ दारैःसहहरिनिवृत्तसे
 वं ॥ सेवकजनसुखकाररे ॥ श्री० ॥ १ ॥ कारणगंधमृतेपिजनानां ॥

नानासुखदातारं ॥ तारस्वरवररसपरिपुष्टं ॥ पुष्टशमाकुपारं ॥ श्री० ॥
 ॥ १ ॥ पारंगतमिहजन्मपदोधे ॥ द्योधेहितगुणधीरं ॥ धीरसमुहेः सं
 स्तुतचरणं ॥ चरणमहीरुहकीरं ॥ श्री० ॥ ३ ॥ कीरनसंयत्साजि
 तंचंद्रं ॥ चंद्रामलगुणवासं ॥ वासवक्रुदयकजाहिमपादं ॥ पादपमि
 वसन्नायं ॥ श्री० ॥ ४ ॥ सन्नाद्याकवरपुरधरणी ॥ धरणीधवमितकां
 मं ॥ कामंनमतसुलक्षणनाभिं ॥ नाभितनुजमुद्गमं ॥ श्री० ॥ ५ ॥
 इच्छंतीर्थपतिस्तुतः शतमस्वश्रेणीस्तुतश्रीनदी ॥ जीमूतोद्भूतनाग्यसेवधिर
 धिक्किप्तसमप्रेर्गुणैः ॥ श्रीमन्नाभिनरेंद्रवंशकमलाकेतुर्नवांभोनिधौ ॥ से
 तुः श्रीवृषभोददातुविनयंस्त्रीयंसदावांछितं ॥ १ ॥ इतिसंपूर्णं ॥

॥ अथजिनदासरुतबुटकपदलिख्यते ॥

ककरकुंसकरकरमाने ॥ ऐकमतीकीवाताहे ॥ आकधतुरावेलापा
 तसुं ॥ पूजतशिवरंगराताहे ॥ आंगदानदेतासीधमत्तमे ॥ नरनारिका
 नाताहे ॥ क० ॥ १ ॥ चंमीजीवकागलाकटावे ॥ लोककहेमाता
 हे ॥ ताकुपूजमगनमनमोहन ॥ सोनरनरकेजाताहे ॥ क० ॥ २ ॥
 कुगुरुसुंपरभवडुःखपामे ॥ नहीतिलनरएकसाताहे ॥ कुदेवकुंचेतनयुंसेव
 त ॥ हिंसार्धमडुःखदाताहे ॥ क० ॥ ३ ॥ कुगुरुत्यागसूगुरुनिजसेवे ॥
 नितनिग्रंथगुणगाताहे ॥ जिनवरगुणजिनदाशवखाणे ॥ एमुक्तिकाखाता
 हे ॥ क० ॥ ४ ॥ इतिपदं ॥ १ ॥

सरसभावसमकेतकोतजीयो ॥ कुगुरुसुंमनराचारे ॥ पगसुबंधगमान
 घुघरा ॥ नर्कवीचमेनाचारे ॥ जैनधर्मजगसाचारे ॥ १ ॥ सुधस्वरूपिजी
 वनिजतेरा ॥ लोभलगाद्यालाचारे ॥ जपतपज्ञानध्याननहीदिलमे ॥
 स्वायस्वायतनमाचारे ॥ जै० ॥ २ ॥ संजमसावसीतार्बससत्रे ॥ तुं
 कायरक्योंकाचारे ॥ कहेजिनदासभावकरसुनजो ॥ सुधजिनवरकी
 वाचारे ॥ जै० ॥ ३ ॥ इतिपदं ॥ २ ॥

देखपराशरीतकरावेहोसुंहे ॥ जपीयानजाअजिनराज ॥ जीवमातो
 सुंरे ॥ पूर्वपुण्यपसायनरतनलाओरे ॥ आदेसरसरखादेव ॥ दुर्जन
 पायोरे ॥ तेतज्यातिथीकरदेव ॥ बीजानेजोवेरे ॥ झांनरतनकीगांव ॥
 समजविनखोवेरे ॥ जुठीजगतकीजोम ॥ जीवगेरिलेतोरे ॥ नर
 भवमेजागेखोम ॥ चेतनचेतोरे ॥ सुखदूखनाफलहोए ॥ करमकोंटा
 लोरे ॥ समकितश्रद्धाकीरीत ॥ रूमीपालोरे ॥ युंसमंजावेजिनदास ॥
 मनमोआपनोरे ॥ जिनराजभजनविनजाअ ॥ जनमज्युंसुपनोरे ॥

तजुतजुमेणकुगुरुकुं ॥ कनककांमनीधारीहे ॥ झांनध्यानकीवात
 नजाणे ॥ आठकरमसुंजारीहे ॥ त० ॥ १ ॥ करकोपीनभूतलपेटी ॥
 सीरपरजटावधारीहे ॥ कांनफनामुजापेहरता ॥ ठनकेधरमेनारीहे ॥
 त० ॥ २ ॥ जोगीहोकरजीववणासे ॥ वेमदमांसआहारीहे ॥ कू
 मापंथीजगकुंकरता ॥ मुखस्तकहेआचारीहे ॥ त० ॥ ३ ॥ केह्या
 गुणकुगुरुकाकंबल ॥ साधनहीसंसारीहे ॥ आपडूवेठरकुडुबावे ॥ उ
 रगतकाअधिकारीहे ॥ त० ॥ ४ ॥ समकितश्रद्धाजैनधर्मकी ॥ नहीकु
 गुरुकुंप्यारीहे ॥ जिनवरसुंजिनदासविनवे ॥ कुगुरुसंगखवारीहे ॥ त० ॥
 ॥ ५ ॥ इतिपदं ॥ ४ ॥

नमुनमुमेगुरुनिग्रंथकुं ॥ वेजनमुजाधारिहे ॥ पुजलउपरप्रेमनकर
 ता ॥ मनकीममतामारीहे ॥ न० ॥ १ ॥ गरनगालकरगुपतिगोपवे ॥
 गतनिग्रंथकीन्यारीहे ॥ कनककांमनीकेनहीनोगी ॥ तेपुराब्रह्मचारीहे ॥
 न० ॥ २ ॥ वेकायाकेजीवअनाथी ॥ ठनकुंनिहितकारीहे ॥ करम
 काठकरकेवलध्यावे ॥ झांनग्रंथगुणनारीहे ॥ न० ॥ ३ ॥ सुधश्रद्धा
 सुंसुमतिसेवे ॥ निजआतमकुंतारीहे ॥ करजोमीजिनदासविनवे ॥ मे
 रीजिनचरणसुंदारीहे ॥ न० ॥ ४ ॥ इतिपदं ॥ ५ ॥

अथपजुसणनोस्तवनलिख्यते

सखीआव्योनाजवमास ॥ धरमनोधोरीरे ॥ सकलपरवसिरदार ॥
मुक्तिमगमोरीरे ॥ १ ॥ इणदिनवधतेदान ॥ शीयलतपकीजेरे ॥ नाव
भक्तिजिनपूज ॥ शिवफलजीजेरे ॥ २ ॥ अगईदिनछाव ॥ गुरुना
मुखथीरे ॥ सुणीएंकलपवखांण ॥ सोलेसुखथीरे ॥ ३ ॥ प्रनावना
बहुनांत ॥ संगनीनगतिरे ॥ कीजेचैत्यजुहार ॥ गुरुनीजुगतिरे ॥
॥ ४ ॥ अमारघोषदिनछाव ॥ आवकपालेरे ॥ पजुसणनिराबांध ॥
सुखसुंमालेरे ॥ ५ ॥ वलिखांमणमाहोमाहिं ॥ संघसुंकरिंरे ॥ सास
यपर्वआराधी ॥ सासत्यसुखवरींरे ॥ ६ ॥ धरिंविवेकमनमांहि ॥
वीरजिनवाणीरे ॥ सुणीत्येत्रिकरणसुध ॥ मल्लूकनावआंणीरे ॥ ७ ॥

॥ अथश्रीचेतन्यअनेकर्मनोचरित्रलिख्यते ॥

॥ दोहा ॥

श्रीजिनचरणप्रणामकरी ॥ नावभक्तिउरआन ॥ चेतनअरुकु
कर्मको ॥ कहूंचरित्रबखान ॥ १ ॥ सोवतमाहामिथ्यात्वमे ॥ चिहुंग
तिसज्यापाय ॥ वित्योकालअनादितिहां ॥ जग्योनचेतनराय ॥ २ ॥
कित्येकर्मप्रथमहिंतिहां ॥ जग्योपरमदयाल ॥ लसोसुधसम्यकदरश ॥
तोमीमाहाअघजाल ॥ ३ ॥ देखेइष्टीपसारीके ॥ निजपरभवकोआदि ॥
एमेरेसंगकौनहे ॥ जमसेलगेअनादि ॥ ४ ॥ तबसुबुद्धिबोलीचतुर ॥ सुनहो
कंतसुजान ॥ एतेरेसंगअरीलगे ॥ माहासुनटबलवान ॥ ५ ॥ कहो
सुबुद्धिकयाकीजीएं ॥ एडुसमनसबखेरी ॥ ऐसीकलाबतायतुं ॥ बहूरन
आवेफेरी ॥ ६ ॥ कहेसुबुद्धिअकसीखसुनि ॥ जोतुंमानेकंत ॥ केतूथ्या
अस्वरूपनिज ॥ केनजलेनगवंत ॥ ७ ॥ सुनकेसीखसुबुद्धिकी ॥ चेत
नपकरीमौन ॥ उगीकुबुद्धिरिसाळके ॥ अहुंकुलखंपनिकौन ॥ ८ ॥ मे

हूं बेटी मोहकी ॥ व्याही चेतनराय ॥ कहो नारी यह कौन हे ॥ राखी कि हूं
 लुकाय ॥ ९ ॥ तब चेतन हसी क्यों कहे ॥ अब तो सुन ही नेह ॥ मन लागो
 दानारिसुं ॥ माहासुबुद्धि गुन गेह ॥ १० ॥ तब कुबुद्धि रिसाय के ॥ गइ पि
 ता के पास ॥ आज पीतल हम पर हरी ॥ ताते न इत दास ॥ ११ ॥

॥ चोपइनी ढाल ॥

तब मोहन नृप बोलै बैन ॥ सुन पूत्रिसिद्धा एक येन ॥ तुम न मे मत वहै दिज
 गीर ॥ बांधी मगावत हूं तुम तीर ॥ १ ॥ तब भेज्यो एक काम कुमार ॥ जो स
 ब डुतो मे हे सीरदार ॥ कहो बचन तुम मरो जाय ॥ क्यों रे अंध अधर्मि थाय
 ॥ २ ॥ व्याही तिय वं मे क्यों कूर ॥ कहांगयो तेरो बल सूर ॥ के तो पाय
 पमो तूम आल ॥ के लखे की कर हो स जाय ॥ ३ ॥ ऐसे बचन दूत अवधा
 रि ॥ आओ चेतन पास विचारि ॥ नृप कै बैन येन सब कहे ॥ सुनी के चेत
 नरी सग हिरहे ॥ ४ ॥ अब हम त्याकों पर से नाहिं ॥ निज बल राज करे जग
 माहिं ॥ जाय कहो अपने नृप पास ॥ विन मे करों तुम्हरो नास ॥ ५ ॥ तुम
 मन मे मत करो गुं मान ॥ हम बहुहिं अति हसु जान ॥ करि आवो अस्वारी
 वेग ॥ मंत्री बांधी तुम पे तेग ॥ ६ ॥ ऐसे बचन सुनत विकराल ॥ दूत लखे
 यह को प्यो काल ॥ उन संतो ज बव्है रार ॥ तब लों मोहिन मारे मार ॥ ७ ॥
 तव मन मे यह कि ओ विचार ॥ अब के जो राखे किरतार ॥ तो फिर इन को ना
 उंन ले उं ॥ चेतन को पुर सब तजि दे उं ॥ ८ ॥ तब बोले चेतन राजांन ॥ जा
 हो दुत तूम अपने धान ॥ फिर मत आव हो एहि पुर माहिं ॥ देख अब बचि हो
 फुनि नाहिं ॥ ९ ॥

॥ सारठा ॥

उतल स्यो प्रस्ताव ॥ मन मे तो आसीन हुती ॥ न लोब न्यो यह दाव ॥
 आओ राजा मोहां पै ॥ १ ॥ कहें सबेस मुजाय ॥ बाता चेतनराय की ॥

नमेनतुमकोंआय ॥ लरवेकोंहोंसीनए ॥ २ ॥ सजिसजिसबहींसूर ॥
अपनीअपनीफोजले ॥ आयेमोहहजूर॥अबमोहचालिजीए॥ ३ ॥

॥ चोपई ॥

रागधेषधैवमेवजीर ॥ महासुनटदलथंननवीर ॥ फोजमध्यदोऊं
सिरदार ॥ इनकेपीठेसबपरिवार ॥ १ ॥ ज्ञानावर्णबोलेथोंबैन ॥ मोपेपं
चजातिकेसैन ॥ जिनेसबजीवकीठेंजगजेरि ॥ राखेनवसागरमेघेरि
॥ २ ॥ ग्यांनउपरसबमेरेलोग ॥ तांहीतेनजगेउपत्योग ॥ जानेनहीए
कअरुदोय ॥ सोमहीमांसबमेरीहोय ॥ ३ ॥ तवदरसणावरण्योंकहे ॥
जगकेजीवअंधवैहरहे॥सोसबहेमेरोपरसाद॥नौरसवीरकरेउनमाद ॥ ४ ॥
तबवेदनीबोलेधीर ॥ मोपेदोइजातकेवीर ॥ महासुनटजोधाबलसूर॥ती
र्थकरकरहेहजूर ॥ ५ ॥ उरजीवहेकेहीमात ॥ मेरीमहिमांजगविख्या
त ॥ मोकुंचारिचिहूंगतीमाहिं ॥ मेछिनसुखयौबिनडुखपाहिं ॥ ६ ॥ आ
उकर्मबोलेबलवंत ॥ सिधविनासबमेरेजंत ॥ मेराखोंत्यांलगेथिररहे ॥
नहिंतोपंथगौनकीगहे॥ ७ ॥ मोपेंचारजातिकेसूर॥तिनसोंजुधकरेकोंन
कूर ॥ चिहूंगतिमेंसबमेरेदास ॥ मेल्यागुंतबसिवपुरवास ॥ ८ ॥ नामकर्म
बोलेगहिभार ॥ मोविनुकोनकरेसंसार ॥ मैकरतापुदगलकोरूप ॥ तां
मेआयवसेचिदूप ॥ ९ ॥ रतिवांनहोएमेरेसंग ॥ रूपरसीलहेबहूरंग ॥ इ
नसोंसरनरजोजित्यकरे ॥ तोउनगंमेमरीअवतरे॥ १० ॥ गोत्रकर्मलेही
असवार ॥ ऊंचनिचजिनकोपरिवार ॥ सुरवंसकोट्यहेसुनाव ॥ बिन
मेरंककरेबिनुराव ॥ ११ ॥ अंतरायअपनोदलसाज ॥ पंचसुनटदेखो
महाराज ॥ सबकेआगेअसवार ॥ रणमेयुधकरेनिरधार ॥ १२ ॥ क
रहथीयारगहननहिदेहि ॥ चेतनकीसुधिसबहरीलेहि ॥ एसेसुनटएकसो
वीस ॥ तिनकेगुंणजांणेजगदीस ॥ १३ ॥ इनकेसुनटसातसिरदार ॥ पर
दलगंजनवमेऊंकार॥तवमोहरायअतीआणंद॥देखेसुनटजुरेसबदंद॥ १४

॥ अरिलतंद ॥

रागदेषद्वैमित्रजियेतवबोलकें ॥ तुमलयावहूंमेरीफोजसर्ववैखोलके ॥
 वीसआठअसवारवमेसबसुरमां ॥ अरीपैयोंचलेजाहेनदीयोपूरमां ॥ १ ॥
 रागदेषतिहांचलेजिहांसबसूररहे ॥ लयाएतुरतबुलाएप्रनुएहहजुरहे ॥ त
 बबोलेसुखबैनजीवऊपरहमचढे ॥ सुनिकेश्रवणनिशब्दसूरकेमनवढे ॥ २ ॥
 फोजोंकिनीचारचढेविस्तारसों ॥ निजसेवकसिरदारकियेभुजभारसों ॥
 पहिलीफोजेसातसुनटआगेचले ॥ डुजीफोजेचारचारतेसबनले ॥ ३ ॥
 वेदहांसातवसबचढेजिहांचेतनवसे ॥ आएपूरकेपासनआंगेंकोधसे ॥ चे
 तनकोगढजोरदेखीसबयरहरे ॥ सातसुनटतबनिकसिसबआगेअरे ॥ ४ ॥

॥ दोहा ॥

वदैजासुंसमुधिमोहकी ॥ कहीजीवपेंजाय ॥ कहांरहेतुंमबेठके ॥
 फोजालागीआय ॥ १ ॥

॥ सोरठा ॥

लीनोझांनबूलाय ॥ कहोमित्रक्याकिजीयें ॥ सुनिकेचेतनराय ॥
 चित्तचमक्योकीजेकहा ॥ १ ॥ तवबोळ्योझांन ॥ इनसौतोलरियोंसहि ॥
 हरीयेइनकोमांन ॥ अपनीफोजसजिकरि ॥ २ ॥

॥ चोपाई ॥

तवचेतनबोलेमुखवीर ॥ तुमसेंमेरेवमेवजीर ॥ तोमोकोंचिंताकबु
 नाहिं ॥ निश्चैराजकरुंजगमांहिं ॥ १ ॥ इनपेंफोजकरोतैयार ॥ सू
 रवमेसंगलेहोऊंजार ॥ तबेझांनसबसूरबूलाय ॥ कहेहूंकमयोंचेतन
 राय ॥ २ ॥ व्हैतैयारगहोहथियार ॥ कर्मसोंअबकरनीहेमार ॥ सुनी
 केसूरखूसीअतीनये ॥ अंतरमुहूर्तमेंसजीअये ॥ ३ ॥ लेहुंबुल्लाएझां
 नवजीर ॥ कैसेसुनटबनेसबवीर ॥ तबेझांनदेखेसबसैन ॥ कौनकौन

सूरातुमऐन ॥ ४ ॥ प्रथमसुभाषकहेमेंवीर ॥ मोनहिलागेअरीकेतीर ॥
 औरसुनोमोरीअरदास ॥ बिनमेकरोअरिनकोनास ॥ ५ ॥ बबसुनध्या
 नबोलेमुखबैन ॥ हूंकमतुमारेजीतोसैन ॥ मोआगेसबअरिनासजाहिं ॥
 सूरयदेखिज्योंतिमरपुलाहिं ॥ ६ ॥ बोलेचारित्रमाहाबलवंत ॥ बिनमेकरो
 अरिनकोअंत ॥ फूनिविवेकबोलेवलीसूर ॥ देखतमोहिनसेअरिक्कूर
 ॥ ७ ॥ तबसवेगबोलेकरिमान ॥ अरीकुलअबैकरोधमसान ॥ तब
 उतमबोलेसमनाउ ॥ मेंजीतिवकेगढराउ ॥ ८ ॥ तोअरीविपुरेहेकहिमा
 त ॥ तमसबचूरिकरोपरनात ॥ बोलेवचनसंतोषरसाल ॥ मोआगेवेके
 हाकंगाल ॥ ९ ॥ धीरजकहेमोपैकासूर ॥ पलमेंकरोअरिनचकचू
 र ॥ सत्तकहेसबनैमेजोर ॥ जीतोवैरीकठिनकठोर ॥ १० ॥ उपशम
 कहेअनेकप्रकार ॥ मैजीतोवैरिसिरदार ॥ दरसनकहेएकहीएवेरि ॥ जी
 तोसकलअरिनकोधेरि ॥ ११ ॥ आएदानशीलतपनाउ ॥ निहचेविधि
 जाणेंजिनराउ ॥ पारनपाउंनाउअपार ॥ इहविधिसकलसजोसिरदार ॥
 ॥ १२ ॥ तबेज्ञानचेतनसुकही ॥ फोजतुंमारीयहबनिरही ॥ चैतनदे
 खेनैननिहार ॥ अबतोफौजभइतैयार ॥ १३ ॥ अबमेरेसबसूरअनंत ॥
 लयावहूँज्ञानहमारेभित्त ॥ सक्तिअनंतलसेनिजनैन ॥ देखोप्रनुतुमारि
 सैन ॥ १४ ॥ अनंतचतुष्टैआदिअपार ॥ सेन्यासवेभइतैयार ॥ जुरे
 सुनटसबअतिबलवंत ॥ गणतीपारनआवेअंत ॥ १५ ॥

॥ दोहा ॥

कहेज्ञानचैतनसजो ॥ रोसकरेजिनरंच ॥ एकवातमुहिउपनी ॥
 कहूंविनापरपंच ॥ १ ॥ सुनीजीवकहेग्यानतुं ॥ केसीउपजीवात ॥ तु
 मतोमहासुबधिहो ॥ कहतेक्योसंकूचात ॥ २ ॥ तबवैज्ञाननिसंक
 षहै ॥ बोलेप्रनुसुबैन ॥ चाकरएकहजेजीयें ॥ गहीलयावैसबसैन ॥ ३ ॥

॥ सोरठा ॥

कहाबिचारोमोह ॥ जेहिउपरतमचढतुहो ॥ भेजोसेवकसोह ॥ जी
वतिलावेपकरिके ॥ १ ॥ कहेचेतनसुणज्ञान ॥ उहिंधेरयोपुरआय
के ॥ कहोयहकोनसत्यांन ॥ रहियेधरमेवैठके ॥ २ ॥ सूरहिंयहन
हिंरीत ॥ अरिआएधरमेरहे ॥ कैहारैकैजीत ॥ जेसीव्हैतैसीवने ॥ ३ ॥
कहेज्ञानसुनसूर ॥ तुमजोंकसोसोसाचहै ॥ पेंकहाबिचारोकूर ॥ जे
हिंउपरतुमचढतुहै ॥ ४ ॥

॥ पद्मगीर्णद ॥

तबजीवकहेवहसुनहुंज्ञान ॥ तुमलायकनाहीयहसत्यांन ॥ वह
मिथ्यापूरकोहैनरेस ॥ जहिंधेरअपमोसकलदेस ॥ १ ॥ जाकेसंगसूर
हैअनेक ॥ अज्ञाननावसबगहेटेक ॥ रागरूपदेषमंघीतरसेह ॥ क्षिण
मेसबसेनाकरहिजेह ॥ २ ॥ बसेसोगढजाकेअटुट ॥ विघ्नमसीपाईहेज
टाजुट ॥ विषयासीरानिजसुगेह ॥ सूतजाकेसूरकषायजैह ॥ ३ ॥
सेनापतिचारोहैअनंत ॥ जिहिंधेरयोअव्रतपूरमहंत ॥ व्रतनामजीनेदे
सन्नीन ॥ परमतहिंदोहाइआयकीन ॥ ४ ॥ इहविधिधेरेसबदेसजेह ॥
चढिआयेफोजेलगीतेह ॥ तामेनृपआपअनंतजोर ॥ बलजासुंनपारा
बारअोर ॥ ५ ॥ आयूधजाकेअमचक्रहाथ ॥ बहूधाराजासुंनपाधिसाथ ॥
माहानागपासविद्याअनेक ॥ बंधसत्तरिकोमाकोमीटेक ॥ ६ ॥ बाणा
दिकमहाकठोरभाव ॥ जेहिलगेबचेतहिंरंकराव ॥ इहविधिअनेकहथी
यारधार ॥ कोहूनामकहतनहिंलैपार ॥ ७ ॥ लहमोहमहाबलवंतभूप ॥
तुमग्याताजाणोसबसरूप ॥ कैसेकहोइनसोवंच्योजाय ॥ तुमस्यामंहो
यनचूकहुंदाय ॥ ८ ॥

॥ सोरठा ॥

तबबोलेंयोज्ञान ॥ जीवतुमेसाचीकही ॥ पैमेरेमनउनमान ॥ तुम

क्याजाणोवातईह ॥ १ ॥ कहेजीवसुनिमित्त ॥ मेवितकअपनोकहूं ॥
तुंभरनिमैषित्त ॥ सुनहोवातविस्तारसो ॥ २ ॥

॥ चोपाई ॥

एहीमोहनृपमोहिंनुलाय ॥ निजपुत्रीदिनीपरणाअ ॥ ताकीयाबिमो
हिकबुनाहिं ॥ कालअनादिइहविधियाहिं ॥ १ ॥ मेरीसुधिवुधिसबह
रिलई ॥ मोहिनसूरतिरंचकहूंनई ॥ एहिकीनोजीसेंनटकीस ॥ विवि
धित्वांगनाच्योनिसदीस ॥ २ ॥ चौरासीलक्षनामधराय ॥ क्षिनमेख
गनर्कलेजाय ॥ क्षिनमेकरमनुष्यतिरजंच ॥ लखेनजाहेजाकेपरपं
च ॥ ३ ॥ जन्मपूरकोमुहिकीयोनरेस ॥ मेंजांएयोसबमारोदेस ॥ तब
मेंपापकीळेएहसंग ॥ मानीमानीअपनेरसरंग ॥ ४ ॥ तबमेवस्योमोह
केगेह ॥ तातेंसबविधिजान्योएह ॥ कहोकहालोबहुविस्तार ॥ थोमेमे
लखिलेहुंविचार ॥ ५ ॥

॥ सोरठा ॥

तबबोलेयोंझांन ॥ अहपरमारथमेलसो ॥ अबतुमसुनहुंसुजांन ॥
एकहमारीविनती ॥ १ ॥ सेवकनेजोएक ॥ जेहजासोंबलवंतहे ॥ तो
रहेतुमारीटेक ॥ मेरेमनएसीवसे ॥ २ ॥ कहेजीवसुंणझांन ॥ विना
विचारेक्योंकहूं ॥ मोहमहाबलवान ॥ ताकीपक्षतकौनहै ॥ ३ ॥

॥ चोपाई ॥

कहेझांनसुनजीवनरेस ॥ तुमसमअवरनकोराजेस ॥ सुखसमाधि
पुरदेसविशाल ॥ अनयनामगढअतिहिरसाल ॥ १ ॥ तामेंसदावसोतु
मनाथ ॥ निसदिनराजकरोहितसाथ ॥ सुमतीआदिपट्टरांणीसात ॥ सु
बुधिकरुणाक्षमाविख्यात ॥ २ ॥ निजरदोश्धारणाएक ॥ सातआदिअ
रुसधिअनेक ॥ बंधवंजीहांधरमसेंधीर ॥ अध्यातमसेंसुतबन्धवीर ॥ ३ ॥

मिथ्यातिरसकसेसुवास ॥ मित्रगुणमहेलसदासुखवास ॥ ऐसेराज
 करोतुमईस ॥ सुखअमंतविलसोजगदीस ॥ ४ ॥ तुमपेंसूरसैनहैजोर ॥
 तिनकोपारनहीकोहुवर ॥ तुमअपनंपुरथिरव्हैरहो ॥ वचनहमारोसत्य
 सरदहो ॥ ५ ॥ आग्याकरहोंएकजनकोय ॥ सजिसैन्यावहआगेहो
 य ॥ कहेसोजीवसुनहोतुमज्ञान ॥ तुमारेवचनहमहैपरमान ॥ ६ ॥
 इसअग्याअहतुमकोंकरी ॥ लेहोमूहूरतअतिसुनघरी ॥ चढहोकर्मपेंस
 जिहंथियार ॥ सूरवमेसबतुमारीलार ॥ ७ ॥ हमतुममेंकबुंअंतरनाहिं ॥
 तुमहममेंहमहैतुममांहि ॥ जैसेसूरतेजदूतिधरे ॥ तेजसकलसूर्यउतिकरे ॥
 ॥ ८ ॥ एहिविधिहमतुमपरमसनेह ॥ कहतनलहिंएंगुणकोबेह ॥ ज्ञान
 कहेप्रभुसुनएकबैन ॥ सिण्यामोहदिजियैअन ॥ ९ ॥ तुमतोसबविध
 होगुनभरे ॥ अरियनसोंकबहूनहिलरे ॥ तातेतुमहोउहुसियार ॥ जु
 धवमेअरिसोंनिरधार ॥ १० ॥

॥ वेसरीठंद ॥

ग्यानकहेविनतीसुनस्वामी ॥ तुमतोसबकेअंतरजामी ॥ कहानयो
 मेनकरीरार ॥ अबदेखोमेरीतरवार ॥ १ ॥ वैसबदुष्टमहाअपराधी ॥
 उनकीकलासबमेजाधी ॥ मेरेमनअचरजयहज्ञान ॥ पैमेजानोतुमबल
 वान ॥ २ ॥

॥ दोहा ॥

ज्ञानकहेचेतनसुनो ॥ तुमहोमेरेनाथ ॥ कहाबिचारोकूरवह ॥ ग
 हिमारोएकहाथ ॥ तबचेतनऐसेकहे ॥ जीततुमारीहोय ॥ मारिनजा
 वोमोहको ॥ रागदेषअरिबोत्य ॥ २ ॥

॥ कदखाठंद ॥

अमयोज्ञानगंभीरदलवीरहुंसंगलै ॥ एकतेएकसबसरससूरा ॥ को
 विअहसंखनपारकोजगने ॥ ज्ञानकेनेददलसबलपूरा ॥ १ ॥ सिपर

सीलारसिरदारभयोनेदनृप ॥ अरिणदलकरीयहबिहवलीनो ॥ हाथ
हथियारगुणधारविस्तारमे ॥ घहेरिद्धनावयहसिलहकीनो ॥ सि० ॥
॥ १ ॥ चढतसबवीरमनधीरअसवारहै ॥ देखिअरिदनकोमानभंजे ॥
पेधिजैवंतजीनवंदसबहीकहे ॥ आजपरदलनकोंसहीगंजे ॥ सि० ॥ ३ ॥
अतिहिआनंदनरवीरउमंगसब ॥ आजहमभिमनकोदावपायो ॥ जु
धएसोकरेदेखिअरीथरहरे ॥ होयहमनामदिनदिनसवायो ॥ सि० ॥ ४ ॥

॥ मरहठीबंद ॥

बज्जहिरणतूरेंदलबहुपुरेचेतनगुणगावंत ॥ सूरतनजगगेकोउननगो
अरिदलपैधावंत ॥ ऐसेसबसूरेज्ञानअंकूरेआएसनमुखजेह ॥ आपां
बलममेअरिदलखंमेपुरुषतनकेगेह ॥ १ ॥

॥ दोहा ॥

विवेकनामएकउतकों ॥ लीनोग्यानबूलाय ॥ जायकहोवामोह
सौं ॥ नलोचहेतोजाय ॥ १ ॥ जोकबहूंटेढोबके ॥ तोतुमदेजो
सूंस ॥ धिग्धिग्एतोजन्मकों ॥ जोकबुराखेहुंस ॥ २ ॥ तेराबलजेतोच
लै ॥ तेतोकरतुंजोर ॥ बेचाकरसबजीवके ॥ बिनमेकरहिंनोर ॥ ३ ॥ ग्या
ननलाईजाणिके ॥ भेपवयोतुम्हपास ॥ चेतनकोपूरबांदिदे ॥ जोजी
वनकीआस ॥ ४ ॥

॥ सोरठा ॥

चढयोविवेककुमार ॥ आयोराजामोहपें ॥ कस्योवचनविस्तार ॥
नलोचहेतौभाजियें ॥ १ ॥ सुनकैवचनहतास ॥ कोप्योमोहमहाब
ली ॥ बिनमैकरहुंनास ॥ मोआगेतुमहोकहा ॥ २ ॥

॥ दोहा ॥

एकहीग्यानावर्णिने ॥ तुमसबकीनेजेर ॥ इतनीलाजनआवाहिं ॥
मुखदेखावहोफेर ॥ १ ॥ कालअनंतहकितरहे ॥ सोतुमकरहोवि

चार ॥ अबतुममेकुमतनई ॥ लरवेकुंतैद्वार ॥ १ ॥ चौरासीलक्ष
 स्वांगमें ॥ कयौनाचतहौनाच ॥ वादिनपुरुषत्तकितगयो ॥ मोहेकहो .
 तुमसाच ॥ ३ ॥ एकेंद्रियादिकआविदे ॥ कौनकहावतपांच ॥ काके
 नावविकातिहो ॥ मोहेकहोतुमसाच ॥ ४ ॥ इतनेदिनजौपालके ॥
 मैतुमकिनोपूष्ट ॥ तातेंलरवेकोंनये ॥ गुणलोपीमहादुष्ट ॥ ५ ॥ जा
 उजाउपापीसबे ॥ चैतनकेगुणजेह ॥ मोकोमुषनदिषावहो ॥ बिनमे
 करुहोखेह ॥ ६ ॥ मोहवचनएसैंश्रवें ॥ सुनिकैचढ्योविवेक ॥ आ
 दोराजाज्ञानपें ॥ कहीबातसबएक ॥ ७ ॥ वहक्योंहीनाजेनही ॥ ग
 द्वेबोयहटेक ॥ लरितैफोजेजोरकै ॥ बोलेउतविवेक ॥ ८ ॥ उतव
 चनसुनकेहस्यो ॥ ग्यानवलीउरमांहि ॥ देखोधितिपुरीनई ॥ कयोंहीमा
 नेनाहि ॥ ९ ॥ जेहोसुनटतुमवेगदे ॥ अब्रतपुरअनिरांम ॥ रहोपूरव्ह
 धेरिकें ॥ मेटोवांकौनाम ॥ १० ॥ चढीसैनसबग्यानकी ॥ सुरवीरबल
 वंत ॥ आगेंसेनानीनयो ॥ महाविवेकमहंत ॥ ११ ॥

॥ कम्पखांड ॥

आयसनमुखनयेमोहकीफोजसों ॥ भिन्नकेमतेसबसूरगाढे ॥ देखि
 तमोहअतिकोहमनमेंकीयो ॥ असुनदलकारिरहेआपुवाढे ॥ १ ॥ सूर
 बलवंतमहामोहकेंनिकसिसब ॥ सैनकोंसाजआगेज्युंआए ॥ मारिदम
 सांनमाहाजुधबहूधकरि ॥ एकसोंएकसातोंसवाए ॥ सू० ॥ २ ॥ वीरवि
 वेकनेधनुषलेध्यानको ॥ मारिकेसुनटसातोंगिराए ॥ कुमुखजोग्यान
 कीसेनसबसंगधसि ॥ मोहेकेसुनटमुर्छासमाए ॥ सू० ॥ ३ ॥ देखियह
 जुधतबमोहनाग्योतहां ॥ आयब्रतपूरसबसूरजोरे ॥ बांधिकरिमोरचेब
 हूरीसनमुखनयो ॥ लरनकीहोंसनकरेनिहारे ॥ सू० ॥ ४ ॥

॥ चौपई ॥

एहिबिधिमोहजोरसबसैन ॥ देसब्रतपुरपेठोऽन ॥ करेमाहानानाप्र

कार ॥ किहिविधिउर्योअवतपूरसार ॥ १ ॥ सुनटसाततिनकोडुखकरे ॥
 .तिनविनुंआजनिकसकोंलरे ॥ जोहोवेतेसूरप्रधान ॥ तोलेतेअवतपूरथा
 न ॥ २ ॥ एसेबचनमोहनूपकहे ॥ रागदेषतबअतिउरचहे ॥ हाहाप्र
 भुंसेक्योंकहो ॥ एकहमारीसिद्धालहो ॥ ३ ॥ सुनटतुम्हारेअरुबहुबीर ॥
 तिनमेजानहुंसाहसधीर ॥ तिनकोंआग्याप्रभुजीदेहुं ॥ एहिविधिअप्र
 तपुरतुमलेहुं ॥ ४ ॥ तवेमोहनूपबीराधरे ॥ कौनसुनटआगेदेहेलरे ॥ त
 बबोलेअप्रत्याख्यान ॥ मेजीत्योअबकेंदलग्यान ॥ ५ ॥ कहेमोहनू
 पकिहिविधिवीर ॥ मोहिबतावोसाहसधीर ॥ बोलेअप्रत्याख्यानप्रका
 स ॥ सुनहोप्रभुमेरीअरदास ॥ ६ ॥ मेंअवतपूरमेंबिपीजातं ॥ चैतनन्या
 नवसेतिहांगतं ॥ संगलेइसबअपनेलोग ॥ नानाविधिपरकासोभोग ॥
 उनकेउपसमवेदकभाव ॥ क्योपसमवसुनेदलखाव ॥ इनकेथिरताबहू
 कबुनाहिं ॥ विनसमकितविनमिथ्यामाहिं ॥ ७ ॥ ख्याएकएकमहाजे
 जोर ॥ पहिलोप्रगटेनहिउहिंवर ॥ तोलौदेखोमेकयाकरो ॥ व्रतकेनाथ
 सरवथाहरो ॥ ८ ॥ अवतमेउपसमहटिजाय ॥ जिवकरेपापपून्यमनला
 य ॥ तबहमगनहोयवहसंग ॥ जीतीलेउंवहसरवंग ॥ ९ ॥ इहविधि
 जीत्योपरदलजाय ॥ जोमुहिंआग्यादीजेराय ॥ तवमोहनूपचितेसही ॥
 यहतोवातभलीइनकही ॥ १० ॥ सिद्धिकरहुंतुमअप्रत्याख्यान ॥ लेहो
 सूरसंगजेबलवान ॥ एहिविधआद्योपूरकेमाहिं ॥ न्यानीविनुजानेकोक
 नाहिं ॥ ११ ॥ निजविद्यापरकासेसही ॥ नानाविधिकोधादिकलही ॥
 तार्केभेदअनेकप्रकार ॥ कौलोंकहीयेबहुविस्तार ॥ १२ ॥

॥ दोहा ॥

एहविधिसबहिसैनले ॥ आद्योअप्रत्याख्यान ॥ अवतपूरमेंपेठिके ॥
 करेव्रतकीहांन ॥ १ ॥ ताकेपीउेमोहनूय ॥ आद्योसबदलजोर ॥ महा

सुनटसंगसूरजे ॥ चढयोसुमुबमरोल ॥ १ ॥ कुमनजासुसबूलायके ॥
 कहेमोहनूपबात ॥ तुमसुधल्यावोवेगेदे ॥ कहांसुनटवेसात ॥ ३ ॥
 कुमनखवरपलमेदइ ॥ वेमुठितउनपास ॥ कबुविद्याकिजेइहां ॥ जोवे
 लहेप्रकास ॥ ४ ॥ मोहकरेविद्याविविध ॥ रागद्वेषजैसंग ॥ उनमेकबुं
 जीयतिनयें ॥ कबुरहेमुरठितअंग ॥ ५ ॥ सुमनजासूसबग्यानपें ॥ क
 हीमोहकीबात ॥ कहारहेतुमवेठिके ॥ सुनटजीवावतसात ॥ ६ ॥ जोवें
 सार्तजियेकहुं ॥ तोतुमसुनिहोवात ॥ चेतनकेवेसुनटकों ॥ करिहेंपल
 मेघात ॥ ७ ॥ अरुमोहफोजेजोरिके ॥ आंठोकरीअनीमान ॥ तुम
 होअपनेनाथकों ॥ खबरपठावोग्यान ॥ ८ ॥ तवग्याननिजनाथपें ॥
 भेज्योसम्यकवेग ॥ कहोवधाईजीतकी ॥ औरुयहबहुरिउदेग ॥ ९ ॥
 बहुरिमिलेवैउष्टसब ॥ आएपूरकेमाहिं ॥ लखेंकीमनसाकरे ॥ नागन
 कीबुधिनाहिं ॥ १० ॥ इहविधिसम्यकभावते ॥ सबकहीजीवपेंजात ॥
 सुनिकेप्रबलप्रचमअति ॥ चढ्योज्युंचेतनराय ॥ ११ ॥ महासुनटबल
 बंतअति ॥ चढ्योकटकदलजोर ॥ गुनअनंतसबसंगहुए ॥ कर्मद
 हनकीओर ॥ १२ ॥ आत्मिलेसबग्यानकों ॥ किनोएकविचार ॥ अ
 बकेयूधएसोकहुं ॥ बहुरिनवंचेगमार ॥ १३ ॥ चढेसुनटसबजुधकों ॥
 सुरबीरबलवंत ॥ आएअंतरभुमीमाहिं ॥ चेतनदलसुंअनंत ॥ १४ ॥

॥ सौरठा ॥

रोपिमहारणथंन ॥ चेतनधर्मसुध्यानकों ॥ देखतलगहिंअचंन ॥
 मदनमोहकीफौजकों ॥ १ ॥

॥ दोहा ॥

दोऊदलसनमुखनए ॥ मध्योमहासंग्राम ॥ इतचेतनजोधाबहु ॥
 तउतेंमोहनूपनाम ॥ १ ॥

॥कमखाण्ड॥

मोहकीफोजसोंनाल गोलेंचले ॥ आयचेतनकेदलहिंलागे ॥ आ
 वमददोषसम्यक्तकेंजेकहें ॥ तेअवतमेंमोहदागे ॥ मो० ॥ १ ॥ जीवकी
 फोजसोंप्रबल गोलेंचले ॥ मोहकेदलनकोंआयमारे ॥ अववैरागता
 भावबहुभावता ॥ ताहिंप्रतिनामऐसोविचारे ॥ मो० ॥ २ ॥ बहुरीपुनि
 जोरकरीअतिहिंघनघोरकरी ॥ मोहनूपचंदवानेचलावे ॥ दोषषट्आ
 यतनअतिहिंउपजायघन ॥ जीवकीफौजसनमुखवगावे ॥ मो० ॥ ३ ॥ हंस
 कीफौजतेंबानध्रमसांनकें ॥ गाजतेवाजतेचलेंगाढे ॥ मोहकीफोजकोंमा
 रिहलकाकरे ॥ हेयउपादेनकेनावकाढे ॥ जी० ॥ ४ ॥ अष्टमदगजनके
 हलकारिदेमोहकें ॥ सुनटसहेबंधसबधसतसूरें ॥ एकतेएकजोधामहाभिन्
 तहे ॥ अतिहिंबलवंतमेंमतपूरें ॥ जी० ॥ ५ ॥ जीवकीफोजतेंसत्त
 परतीतकें ॥ गजनकेपूजबहूधसतमातें ॥ मारकेमोहकाफोजकोंपल
 कमें ॥ करतध्रमसांनमेमंतआतें ॥ जी० ॥ ६ ॥ मारगाढीमचेंसूनटको
 उनांवचें ॥ घाउबितुखाश्विंहुंदलनमाहिं ॥ एकतेएकजोधादोकदलन
 में ॥ कहतकबुउपमावनतनाहिं ॥ जी० ॥ ७ ॥ सातजेसुनटपहिले
 मुरवतनए ॥ मोहनेमंत्रकरसबजीवाए ॥ आयइहजुधमेंतिनहुंबहुरुध
 करि ॥ जीवकोंजीतिपावेंहटाए ॥ मो० ॥ ८ ॥ मिश्रसाखादानहिं
 फरसिमिथ्यातमाहिं ॥ उमंगकेबहूरिअवतहिंआयो ॥ मारिध्रमसानअ
 वसानआयेतुरत ॥ सातमेंकबुद्धएनपायो ॥ मो० ॥ ९ ॥

॥ सौरा ॥

इहविधचेतनराय ॥ जुधकरतुहेमोहसों ॥ उरमूनहोअधिकाय ॥
 अबसुपरस्परनिमतहे ॥ १ ॥

॥ मरहठीण्ड ॥

रणसिंगवऊहिंकोउ नऊहिंकिंरहिंमहादोकजुध ॥ इतजीवहकारेंनि

जपरीवारेंकरहोंअरीयनकोंरुध ॥ उतमोहचलावेसबदलधावेचेतनप
करोंआज ॥ एहिविधिदोऊदलमेंकलनहिंपलमेंकरहींअनेकइलाज ॥ १ ॥

॥ चोपाइ ॥

मोहसरागजावकेवांन ॥ मारेंखोंचजीवकोंतांन ॥ जीवसुखीतराग
नीजपाय ॥ मारेंधनुषबांनइहन्याय ॥ १ ॥ तबमोहनृषमगप्रहार ॥
मारेंपापपूण्यदैधार ॥ हंससुखवेदेनिजरूप ॥ वहीषमगमारेंअरिभूप ॥
२ ॥ मोहचक्रलैआरतिध्यान ॥ मारेंचेतनकुंपहिचान ॥ जीवसुध्या
नधर्मकीओट ॥ आपबंचायकरेपरचोट ॥ ३ ॥ मोहरुखबरगीगही
लेय ॥ चेतनसनमुखघाउसुदेय ॥ हंसदयालभावकीढाल ॥ निज
हिबंचायकरेपरकाल ॥ ४ ॥ मोहअविवेकगहेंजबमाढि ॥ घाउकरे
चैतनपरगाढि ॥ चैतनलेंजबधरिसुविवेक ॥ मारिहरेवैरीनकिटेक ॥
५ ॥ चेतनकायकचक्रप्रधान ॥ वैरिनेमारिकरेघ्नमसान ॥ अप्रत्या
ख्यानमुर्बितनए ॥ मोहहारपीबेहटगए ॥ ६ ॥ जीत्योचैतननयोआनं
द ॥ वाजेंशुनवाजेंसुखकंद ॥ आयमिलेव्रतपूरकेलोग ॥ दंसएप्रति
माआदिसंयोग ॥ ७ ॥ व्रतप्रतिज्ञाउजोभाव ॥ त्रिजोमिल्योसामायक
राव ॥ पोसहव्रतचोथोबलवंत ॥ त्यागसचितव्रतपंचमहंत ॥ ८ ॥ षष्ट
मब्रह्मचर्यदिनराय ॥ सप्तमनिसीदिनसीलकहाय ॥ अष्टमपापारंभनि
वार ॥ नोमोंदिसिपरीगाहपरीहार ॥ ९ ॥ किंचितग्राहीपरमप्रधान ॥
महासुबुधीगुनस्तनिधान ॥ दसमोपापरहितउपदेस ॥ एकादसमभवन
तजिनेस ॥ १० ॥ प्रामुकलेंआहारसोंजैन ॥ उमंगविहारीकहीर्येऐन ॥
एएकादसभूपअनुप ॥ आत्मिलेआवककेरूप ॥ ११ ॥ चैतनसबसोंक
रेजुहार ॥ परमधरमधनधारनहार ॥ निजबलहंसकरेआनंद ॥ परमद
यालमाहासुखकंद ॥ १२ ॥

॥ दोहा ॥

इहविधिचेतनजीतिकें ॥ आद्योव्रतपुरमांहि ॥ आझाश्रीजिनदेव
की ॥ ताकुंविराधेनांहि ॥ १ ॥ ज्युंज्युंथांनककाजके ॥ कीनेसबवि
धिआय ॥ अबनावेवैराग्यता ॥ सूनहूंनवीकमनजाय ॥ २ ॥

॥ ढालमननमरानीबे ॥

पंचमहाव्रतमनधरो ॥ सुनोप्राणीरे ॥ गंभीरहस्थावास ॥ आजसुनो
प्राणीरे ॥ काजअनंतोसंसारमें ॥ सु० ॥ थैनम्योमोहनोदास ॥ आ० ॥ १ ॥ ते
मिथ्यातदसाविषे ॥ सु० ॥ कीनेपापअनंग ॥ आ० ॥ नवअनंतमेंजेकि
९ ॥ सु० ॥ रागदेषपरसंग ॥ आ० ॥ २ ॥ ग्याननेकुंतोकौनहीं ॥ सु० ॥
तबकिनेबहुपाप ॥ आ० ॥ तेडुःखतोकुंदेहें ॥ सु० ॥ तेंचूकोअबआ
प ॥ आ० ॥ ३ ॥ तेंअव्रतमेजोकीं ॥ सु० ॥ व्रतविनाबहुपाप ॥ आ० ॥
देसविरत्तमेंपांचमें ॥ सु० ॥ यावरहिंसाताप ॥ आ० ॥ ४ ॥ कियेंकर्म
तेंअतिघने ॥ सु० ॥ कयूंजुगतेंविनुजाय ॥ आ० ॥ मोहमहांतहितते
कियो ॥ सु० ॥ तेतोकुंडुःखदेय ॥ आ० ॥ ५ ॥ जेहिजीवमोहनिवारी
यो ॥ सु० ॥ तिहिपायोअनंद ॥ आ० ॥ मनवचकायाजोगसों ॥ सु० ॥
तेकीएबहुविंद ॥ आ० ॥ ६ ॥ तेजुगतेविनुकयूंमिटें ॥ सु० ॥ जेबांधेंते
आप ॥ आ० ॥ जोतुंसंयमआदरें ॥ सु० ॥ करेतपस्याजाप ॥ आ० ॥
॥ ७ ॥ तोसबकर्मखपायके ॥ सु० ॥ पांचेपरमसमाहिं ॥ आ० ॥ पू
र्वबांधेंकर्मते ॥ सु० ॥ सबगिनमेंखपिजाहिं ॥ आ० ॥ ८ ॥ एहविधि
नावनाभावतें ॥ सु० ॥ आद्योअतीवैराग ॥ आ० ॥ जीवचाहेंसंज
मगहों ॥ सु० ॥ अबेंकौनविधिजाग ॥ आ० ॥ ९ ॥

॥ दोहा ॥

जीयचाहेंसंयमगहों ॥ मोहलेननहीदेय ॥ बेठोआगेंरोककें ॥ ५
रमतपूरमेंजेय ॥ १ ॥ सुनदसौप्रत्याखानको ॥ करीकेंआगेवान ॥

बेठोघाटीरोककें ॥ मोहमहाअग्यान ॥ १ ॥ केशवाकरजोरजे ॥ ने
जेव्रतहिंविपाय ॥ तेचैतनकेदजनमें ॥ निसदिनरहेलुकाय ॥ ३ ॥ कब
हुंभगदहोहिकवुं ॥ कबहुंकबहुंविपाहिं ॥ एहविधसैनामोहकी ॥ रहे
सुंएहिदलमाहिं ॥ ४ ॥

॥ चोपाई ॥

मोहसकलदलसोंपूरवार ॥ आयअस्त्रोंसंगलेंपरिवार ॥ चैतनदेस
विरतपूरमाहिं ॥ आगेंपाउधरेंकहूंनाहिं ॥ १ ॥ मोहकीएपरपंचअनेक ॥
अहीवेकोंगहीवेठांटेक ॥ जोचेतनआवेंपूरमाहें ॥ तोराखूंगहिकेंनिज
पाहें ॥ २ ॥ बहूरिननिकसनबिनएकदेउं ॥ मारिमिथ्यात्वधैरनिजलेउं ॥
ईहचेतनमोसुंजुधकरें ॥ जोआवेंअबकेंकरतरें ॥ ३ ॥ तोकिरियाकोंजेमें
करों ॥ सुखिबुधिसकतिसबेपरिहरों ॥ उहविधिमोहदगाकीबात ॥ रचनाकरे
अनेकविख्यात ॥ ४ ॥ सुमनखबरसबजीवकोंदर्ई ॥ एकवातसुनहोप्रभुनई ॥
मोहरचेंफंदबहूजाल ॥ तुममतभुलहोदीनदयाल ॥ ५ ॥ अबकेंजोपकरे
गोतोंहि ॥ तोफिरदोसनदेजोमोंहि ॥ मेसबखबरनाथतुमदर्ई ॥ जैसीकबुह
कीगतनई ॥ ६ ॥ तवहंसइहपूरकोपंथ ॥ चढ्योउल्लंघिमहानियंथ ॥ अ
प्रमत्तपुरकीजइराह ॥ जेहिमारगेंपंथिकबहुंसाह ॥ ७ ॥ रोकेआयसु
प्रत्याख्यान ॥ जुधकरेबिनुदेउनजान ॥ चैतनकहेजाउसठउर ॥
गिनमेंमारिकरुंचकचूर ॥ ८ ॥ तबजोरनानाविधिकरे ॥ चैतनसनमु
खव्हेनेजरे ॥ चैतनध्यानधनुष्यकरलेई ॥ मुर्बितकरिआगेपगदर्ई ॥
९ ॥ गैरयोप्रत्याख्यानकुमार ॥ चैतनपहुच्यौसत्तमघार ॥ मोहकहें
देखोरेंजोर ॥ अहतोकियोद्यातुहेंनोर ॥ १० ॥ पकरहुंसुनटदोरिय
जाय ॥ द्यावोपकरिवेगमुहिंपाय ॥ चढ्योसुधर्मरागबुलवीर ॥ विक
थावचनउसरोधीर ॥ ११ ॥ निधाविषयकषायसुपंच ॥ पकरिहंस
लेआएषंच ॥ चैतनदेखेदहकहाजई ॥ मोहिपकरलेआपेंदर्ई ॥ १२ ॥

दहपरमत्तदेसहेंसही ॥ मोकुसुमनअगाउकही ॥ अबकबुएसोंकिर्जे
 काज ॥ जासुंहोइअप्रमत्तराज ॥ १३ ॥ सत्ताईसमूलगुनधरें ॥
 बारहनेदतपस्याकरें ॥ सहेपरीसहवीसअरुदोय ॥ उभदयापालेंमुनि
 सोय ॥ १४ ॥ इहविधिळेंअप्रमतराज ॥ तबमोहनिजदासपवाज ॥
 पकरिमंगावेकरिबहूमांन ॥ तवहंसचिंतेनिजग्यान ॥ १५ ॥ दहतोमो
 हकरेबहूजोर ॥ मोकौरहननदेउंहिंवर ॥ अबद्याकोंमेंनिष्ठितकरों ॥
 अप्रमत्तमेंतवपगधरों ॥ १६ ॥ तवहंसधिरताअन्यास ॥ किधिध्यान
 अगनिपरगास ॥ जारीसकतिमोहकीकई ॥ महाजोरतेनिरबलनई ॥
 १७ ॥ हंसलहेंनिजबलपरगास ॥ कीनोअप्रमत्तपूरवास ॥ सुनटती
 नमोहकाठरे ॥ अरुपरमादसवेंअपहरें ॥ १८ ॥ तज्योआहारविहारविला
 स ॥ प्रथमकरणकीनोअन्यास ॥ सत्तमपूरकेअतीअनूप ॥ करेकर्ण
 चारित्रसरूप ॥ १९ ॥ आयसंगमोहदललेय ॥ वेकबुजोरचलेनही
 जेय ॥ अवनिअष्टमपूरपगधरे ॥ मोहसंगगुप्तीअनुसरे ॥ २० ॥ करेकरणचै
 तनइहठाउं ॥ उजोकसोअपूरवनाउं ॥ जेकबहूंनहिनयेपरिणाम ॥ तेइहिप्र
 गटेअष्टमताम ॥ २१ ॥ अबचैतननोंमेपूरआज ॥ जांमेधिरताबहूत
 कहाज ॥ पूरवनावचलहिंजेकही ॥ तेइहथानकहालेनही ॥ २२ ॥
 इहविधिकरणतीसरोकरे ॥ तवमोहनृपचिंताधरे ॥ इहतोजीतीसिवपूर
 जाज ॥ मेरोजोरनकबुवसाय ॥ २३ ॥

॥ दोहा ॥

मोहसैनसबजोरिकें ॥ कीनोएकविचार ॥ परगटनलेबनेनही ॥ द
 हमारेंनिरधार ॥ १ ॥ तातेसुनटलुकायतुम ॥ रहोपूरनकेंमाहिं ॥ जो
 कबहूंआवेदावमें ॥ तोतुमतजीयोनाहिं ॥ २ ॥ मेरहूंसकतिविपायके ॥
 रहेंडुरलोंजाय ॥ जोजीवतुमचहेंकहूं ॥ तोतुममिजिहेंआय ॥ ३ ॥

मगरनामउपशांतपूर ॥ तहांलोंमेरोजोर ॥ जोआहेमोदावमें ॥ तोमेक
रहंसोर ॥ ४ ॥ तुमहंसबजनदौरिकें ॥ आत्मिलोंगेधाय ॥ तबए
हंसहिपकरिकें ॥ देहेंनलीसजाय ॥ ५ ॥ इहबिचारसबसेंसों ॥ की
नोमोहनरेस ॥ रहोगुप्तदबिदबिसवें ॥ करीकरीउपसमनेस ॥ ६ ॥

॥ चोपाई ॥

चैतनचरचलायेबहूउर ॥ पकरेमूढमोहकेचोर ॥ जनछत्तीसग
हेंततकाल ॥ मुर्छितिकरचढ्योदिनदयाल ॥ १ ॥ सुद्धमसंपरायकेदेस ॥
आयकीयोचेतनपरवेस ॥ तेहथानकएकलोभकुमार ॥ जातिकियोमू
र्छिततिनवार ॥ २ ॥ आगेपाउंनिसंकितधरें ॥ अबवेरीभोंसुंकोलरे ॥ में
जीतेसबकर्मकठोर ॥ इहविधरयोनिसंकितजोर ॥ ३ ॥ जोउपसांत
मोहकेदेश ॥ हठमांहिकीनोपरवेस ॥ तबेजुंमोहजोरनिजकरें ॥ चेतनप
करिउलटइतिगिरें ॥ ४ ॥ आएसुनटमोहकेदोरि ॥ मूर्छितविपेरहेंजि
हिंठोरि ॥ पकरिहंसमिथ्यापूरमाहिं ॥ ल्यायेकूरसबेंगहिबाहिं ॥ ५ ॥
इहांनकठुनिहिंचैएहवात ॥ उतकिष्टेकहिंद्यतविख्यात ॥ औरोंथानिक
हेंबहुजहां ॥ चेतनआत्मवसतहेंतहां ॥ ६ ॥ उपसमसमकितजाकोंहोय ॥
मिथ्यापूरलोंआवेसोय ॥ ख्यायकसम्यक्वंतकदाच ॥ उपसमश्रेणिचढे
जोराच ॥ ७ ॥ तोवहचोथोपुरलोंआत्म ॥ गिरतेरहेंइहांठहराय ॥
औरथानकउपरगहें ॥ दोउसम्यक्वंतजुरहें ॥ ८ ॥ अबमिथ्यापुरमेंडुः
खदेव्य ॥ मोहवलीचेतनकोंजेव्य ॥ नानाविविधसंकटअभ्यान ॥ सहे
परीसहयहगुनवान ॥ ९ ॥ पंचमिथ्यात्वनेदविस्तार ॥ कहतनसूरगुरपा
वहिंपार ॥ सादिमिथ्यातनांमजियलहें ॥ ताकेंउदैकौनडुःखसहें ॥
॥ १० ॥ सोडुःखजानेंचेतनराम ॥ केजानेकेवलगुणधाम ॥ कहतनल
हिंयैपारावार ॥ डुःखसमुज्जअतिअगमअपार ॥ ११ ॥ एहिविधिसही
कर्मकीमार ॥ अबचेतननिजकरेसंजाल ॥ अव्यक्तेत्रसुकालनौनाव ॥

पंचहूमिलेबन्योसबदाव ॥ ११ ॥ (दोहा ॥ ध्यानसुंधिरताराषिके ॥
नमसोंकसोविचार ॥ संगतिउनकीत्यागीं ॥ जोतुंधिरव्हेयार ॥ १ ॥

॥ ढालमननमरानी ॥

मायामिथ्याअग्रसों ॥ मनभाईरे ॥ तीन्योसद्वनिवार ॥ चेतनमन
भाईरे ॥ क्रोधमानमात्मातजो ॥ म० ॥ लोभसवेपरिहार ॥ चे० ॥ १ ॥
ऊठीअहसबसंपदा ॥ म० ॥ ऊठेसबपरिवार ॥ चे० ॥ ऊठीकात्माकार
मी ॥ म० ॥ ऊठोइनसोंप्यार ॥ चे० ॥ २ ॥ एबिनमेंउपजेमिटे ॥ म०
तुंअवनासिब्रह्म ॥ चे० ॥ कालअनंतहूंउःखदयों ॥ म० ॥ एहीमोह
द्वह्म ॥ चे० ॥ ३ ॥ सातनरकमेतुंवसें ॥ म० ॥ वारअनंतीआय ॥ चे०
ताकीवेदनकोंकहे ॥ म० ॥ जानेंश्रीजिनराय ॥ चे० ॥ ४ ॥ जेतोकों
सुमरनकहूं ॥ म० ॥ आवेरंचकएव ॥ चे० ॥ तोकबहुंनसंसारमे ॥ म० ॥
तुमविषयसुखसेव ॥ चे० ॥ ५ ॥ कोंकहेकथानिगोदकी ॥ म० ॥ ताकेउख
कोंपार ॥ चे० ॥ कालअनंतोतेंसद्यो ॥ म० ॥ उःखअनंतीवार ॥ चे० ॥ ६ ॥
देवआकपुनितेंधरयो ॥ म० ॥ तामेंउखबहुतोय ॥ चे० ॥ लोभमहामु
ख्यहेंजहां ॥ म० ॥ प्रगटविरहउखहोय ॥ चे० ॥ ७ ॥ दुखमहाबहुमा
नसी ॥ म० ॥ देखेअनविनूत ॥ चे० ॥ तिर्यचगतीमेंतुंफिरयो ॥ म० ॥
संकटसहेबहूत ॥ चे० ॥ ८ ॥ अविवेकाकारिजकीयो ॥ म० ॥ बाधेंपा
पविख्यात ॥ चे० ॥ नरदेइपाइकहूं ॥ म० ॥ सेवेपंचमिथ्यात ॥ चे० ॥ ९ ॥
बहुकारजकौनौसरयो ॥ म० ॥ जनमगमायोंदुख ॥ चे० ॥ अमतअमतसं
सारमे ॥ म० ॥ कहूंनपायोसुख ॥ चे० ॥ १० ॥ अबकेंजोतोकोंनई ॥ म०
कबुआतमपरतीत ॥ चे० ॥ धारलेंहूंनिजसंपदा ॥ म० ॥ दरसनग्यानसुं
दत ॥ चे० ॥ ११ ॥ उसकलअमजालहे ॥ म० ॥ तत्वगहेनिजकाज ॥
चे० ॥ सुखअनंतयामेवसे ॥ म० ॥ निजआतमकेराज ॥ चे० ॥ १२ ॥
सिद्धसमानसुंछंदहे ॥ म० ॥ निश्चेदष्टिनिहारि ॥ चे० ॥ इहविधआतमसं
पदा ॥ म० ॥ लहेतुमनअवधारि ॥ चे० ॥ १३ ॥

॥ दोहा ॥

इहविधिभावसुनावते ॥ पादोपरमाणंद ॥ सम्यकदर्शसुहावनो ॥ ल
 सोसुच्छातमचंद ॥ १ ॥ ख्यात्यकभावपरगटनये ॥ महासुनटवलवंत ॥
 कीनोजहिबिनएकमे ॥ सुनटसातकोअंत ॥ २ ॥ मोहतकेंनिर्मलन
 यो ॥ अबकेकबुविप्रित ॥ मेरेसुनटसिथलनये ॥ जागेउनकीजीत
 ॥ ३ ॥ चेतनध्यानकवानले ॥ मारेख्यात्यकवान ॥ मोहमूढबिपतोफि
 रें ॥ ग्यानकरेधमसान ॥ ४ ॥ देसविरतिपूरमेचढ्यो ॥ चेतनदलप्रचं
 न ॥ आग्याश्रीजिनदेवकी ॥ पालेसदाअखंड ॥ ५ ॥

॥ सौरठा ॥

मोहनयोंबलहिन ॥ बिप्योबिप्योजिततितरहे ॥ चेतनमहाप्रवीन ॥
 सावधानहूंश्चलतुहे ॥ १ ॥ अप्रमत्तपूरमाहिं ॥ चेतनआयोविधिसहि
 त ॥ तहांजोरवसाहिं ॥ मोहमाननिष्ठितनयो ॥ २ ॥ चेतनकरतहेंध्या
 न ॥ सुनटतिनौएरुंहरें ॥ फुनीचारित्रप्रवीन ॥ करणकिएसत्तमपुरे ॥ ३ ॥

॥ दोहा ॥

तजिआहारविहारविधि ॥ आसनदढवहराय ॥ बिनुबिनुसुखधिर
 तावढे ॥ योंबोलेजिनराय ॥ १ ॥ अबेअपूरबकरणमे ॥ आयोचेतन
 राय ॥ कियोकरणदुजोतिहां ॥ धिरताबहुअधिकाय ॥ २ ॥ नौमेपूर
 मेआयके ॥ तृतिअकरणकरिलेय ॥ हरिकेंसुनबतीसतिहां ॥ आगेकों
 पगवेय ॥ ३ ॥ आयोदसमेपूरविषे ॥ चैतनमहासचेत ॥ सुनटएकइत
 हूंहस्थो ॥ तबेग्यानसुधिदेत ॥ ४ ॥ सावधानव्हेनाथजी ॥ रहीयोतुम
 इहांठोर ॥ इहांमोहकोजोरहे ॥ तुमजिनजानहुउर ॥ ५ ॥ पहिलेखता
 जुंतुमलही ॥ सोथानिकअहआहिं ॥ तार्तेमेबिनतीकरो ॥ प्रभुभुजिजि
 नजाहिं ॥ ६ ॥ तबचेतनकहेज्ञानसुनि ॥ अबअहंयनलेह ॥ चलेहुं

उलंघीउतावले ॥ आगेंघौसाधेहि ॥ ७ ॥ कहेबहुतसंखेपसों ॥ इहविधिः
एथान ॥ पूरववरननिविधसबे ॥ समकिलेहुंगुणग्यान ॥ ८ ॥ जोफे
वेवरणनकरे ॥ लगेपूनर्मतदोष ॥ तातेंथोरेमेंकहें ॥ महागुननिकेकोष ॥ ९ ॥

॥ पद्मदीगंद ॥

जहांचेतनकरिसबकर्मदिन ॥ उपशांतमोहपुरलंघलिन ॥ आयो
दादसमाहेंमहमहंत ॥ सबमोहकर्मक्षयकरीअनंत ॥ १ ॥ जिहांयथार्थ
प्रगट्योअनूप ॥ सुखमयसबवेदेनिजसरूप ॥ जिहांअवधिग्यानपूरन
प्रकास ॥ केवलफूनिआयोनिक्कनास ॥ २ ॥ सोबिनमोहपूरप्रगटना
म ॥ तिहथानकविलसेनिजसुधाम ॥ अबअंतरायसबकरेअंत ॥ षोम
सप्रकृतिषपायतंत ॥ ३ ॥ जिहांआतिआचारोकर्मनास ॥ सबलोकालो
कप्रत्यक्षनास ॥ प्रगट्योप्रभुकेवलअतिप्रकास ॥ जिहांगुनअनंतकीनो
निवास ॥ ४ ॥ प्रगटेनिजसंपतिसबप्रत्यक्ष ॥ बिनसाकुलकरमअ
ग्यानअक्ष ॥ प्रगट्योजहांग्यानअनंतऐन ॥ प्रगट्योफुनिदरसअनंत
नैन ॥ ५ ॥ प्रगट्योजहांवीर्यअनंतजोर ॥ प्रगट्योसुखशक्तिअनंतफो
र ॥ दहिदोषअद्वारहगएनाज ॥ प्रभुलागेकरणत्रिलोकराज ॥ ६ ॥ सब
इंद्रआयवहित्रिकाल ॥ प्रभुजैजैजैजीवनदयाल ॥ तहांकरतअष्टप्रति
हारजदेव ॥ ७ ॥ विधिभावसहीतनितनविकसेव ॥ प्रभुदेतमहाउपदेसऐन ॥
जिहसुनंतलहतनविपरमचैन ॥ तिहांजन्मजरादुखनासहोय ॥ प्रभुवा
याप्रभुताईससोय ॥ ८ ॥ इहिविधिसंजोगपुरराजजोग ॥ प्रभुकरतअ
नंतविलासभोग ॥ सोकर्मअरिनहितजिहिसंग ॥ लगरहेपूर्वथितिबंध
अंग ॥ ९ ॥ प्रभुसुकलध्यानआरुढहोय ॥ अंतरिक्षविराजहिंगनसो
य ॥ तहआसनषिद्धवहरायएक ॥ पद्मासनकीकाउसगटेक ॥ १० ॥ प्रभु
गनहिभरहिकदाचिभूमि ॥ तोकरमकरतदहिकोंनधूमि ॥ लइलइफिरत
एहिलोकमाहें ॥ जिहिजिहियानिकपुरवबंधआहें ॥ ११ ॥ कहूंराख

धिरकहूंलेचलंत ॥ कहुंवाणीखिरेकहुंमौनिहंत ॥ कहुंसमवसरणक
 वृद्धिहोय ॥ कहुंचउदहराजप्रवांनलोय ॥ १२ ॥ इहिविधिएक
 मंकरंतजोर ॥ नहिंजानिदेहिशिववधूओर ॥ एतेपरनिवलिकहेवखांन ॥
 मुजरीजवरीकेसमान ॥ १३ ॥ तउसमयसमयमेंआयआय ॥ चेतन
 परदेसनधिततथाय ॥ यहुंएकसमयमहिकरतत्यागि ॥ धिरहोनदेतन
 हिंदुतियलागि ॥ १४ ॥ तोसुनटपंच्यासीजगीरहंत ॥ निजनिजथानिकनिं
 जबलकरंत ॥ चैतनपरदेसनघातहोय ॥ तातेंजगपूजजिनेससोय ॥ १५ ॥

॥ दोहा ॥

चेतनश्रीसंयोगपूर ॥ एहिविधिविलसेराज ॥ अबचिहूंकर्मनेहरण
 कों ॥ ठाणेंएकइलाज ॥ १ ॥ श्रीअयोगपूरदेसमें ॥ चेतनकरेप्रवेस ॥
 लागोहरनसुकर्मकों ॥ तजिकेंजोगकलेस ॥ २ ॥ तवैसुवेदनकर्म
 नें ॥ दीनोरसनिजआय ॥ हुंहुंमेएकप्रगटनइ ॥ जानेश्रीजिनराय ॥
 ॥ ३ ॥ हंसपयानोंजगतमें ॥ कीनोंलघुथितिमांहिं ॥ हरिकेंचारोंकर्म
 कों ॥ सुधेंशिवपूरजाहिं ॥ ४ ॥ तिहांअनंतसुखसाखते ॥ विलसेंचेतनरा
 य ॥ निराकारनिरमलनयो ॥ त्रिभुवनमुकुटकहाय ॥ ५ ॥

चोपाई

अविंचलधांमवसेंसिवनूप ॥ अष्टगुणातमसिद्धसरूप ॥ चरमदेहप
 रमित्तपरदेस ॥ किंचितउनोंधितिविनुंभेस ॥ १ ॥ पुरुषाकारनिरंजन
 नाम ॥ कालअनंतहुंध्रुवविश्राम ॥ नयकैदाचिहूंनविहोय ॥ सुखअ
 नंतविलसेंनितसोय ॥ २ ॥ लोकालोकप्रगटसबवेद ॥ षटव्यगुणप
 रजायमुनेद ॥ गैयाकारसकलपरनास ॥ सहजेसुखज्ञानजाहिंपास ॥
 ॥ ३ ॥ षटगुनहांनिवृद्धिपरिणमै ॥ एकसमयमेंआतमरमे ॥ उतपत
 व्यभ्रूवलक्षणजास ॥ एहिविधिथितेसबेसिवरास ॥ ४ ॥ जगतजातजिह

बिरुदप्रवान ॥ पायोशीवगढरत्ननिधान ॥ गुणअनंतकहियेंकितना
हविधितिष्टेंआतमराम ॥ ५ ॥ निश्चितदृष्टिदेखिघटमाहिं ॥ सिद्ध
हिफेरकबुनाहिं ॥ एसबकर्महोहिंजमअंग ॥ तोनयोचेतनसरवंग ।
॥ ६ ॥ ज्ञानदरसनचारित्रचंमार ॥ तुंशिवनायकतुंशिवसार ॥ तुम
रीषोनहीजगकोय ॥ तुंसर्वकर्मजीतिशीवहोय ॥ ७ ॥

दोहा

गुणअनंतयहंसकें ॥ कहिविधिकहेवखांन ॥ थोरेमेकवकरनिये ।
नविकलेहोपहिचांन ॥ १ ॥ एहजिनबानिउदधीसम ॥ कविमतअंज
लिमात्र ॥ तेतीहींकबुसंगही ॥ जेतोंहुनिजपात्र ॥ २ ॥ जिनवाणीजिहि
जियलखी ॥ आनीनिजघटमाहिं ॥ तिहिंप्राणीशिवसुखलख्यो ॥ या
मेंधोखोनाहिं ॥ ३ ॥ चेतनएहथरुक्रमकों ॥ कसोचरित्रप्रकास ॥ सु
नतपरमसुखपाइयें ॥ कहेनगौतीदास ॥ ४ ॥ सवंतसत्तरबतीसके ॥ जे
ष्टसप्तमीआदि ॥ श्रीगुरुवारसुहावनो ॥ रचनाकहीअनादि ॥ ५ ॥

॥ इतिचैतनचरित्रसंमाप्तः ॥

॥ अथश्रीअध्यात्मगीतालिख्यते ॥

ढाल नमरगाथानी

प्रणमीएंविश्वहितजैनवाणी ॥ माहानंदतरुसिंचवाअमृतपाणी ॥ माहा
मोहपूरमेदवावज्रपाणी ॥ गहननवफंददेदनक्रपाणी ॥ १ ॥ चालसुर
तीमहिनानी ॥ अव्यअनंतप्रकासकजासकतत्वस्वरूप ॥ आत्मतत्ववि
बोधकसोधकसतचिदूप ॥ नयनिद्वेपप्रमाणेजाणेवस्तुसमस्त ॥ त्रिकर
णयोगेप्रणमुजैनागमसुप्रसस्त ॥ २ ॥ ढाल ॥ जेणेआत्मासुधताएंपीठा
एयो ॥ तेणेलोकअलोकनोभावजाएयो ॥ आत्मरमणीमुंनीजगवदि

॥ उपदेस्योते ऐश्वर्यात्मगीता ॥ ३ ॥ चाल ॥ अव्यसर्वनाभावो
 एणपारगएह ॥ ज्ञाताकर्ताभोक्तारमतापरणतिगेह ॥ ग्राहकरक्षक
 धापकधारकधर्मसमूह ॥ दानलानबलभोगउपभोगतणोजेव्युह ॥
 १॥ ढाल ॥ सग्रहे एकआत्मावखाण्यो ॥ नैगमेअसथीजेप्रमाण्यो ॥ उविध
 व्यवहारनयवस्तुविहंचे ॥ असुधवलिसुधनासनप्रपंचे ॥ ५ ॥ चाल ॥
 असुधपणेपणसत्यतेसतीनेदप्रमाण ॥ उदयविनेदेअव्यनानेदअनंतकहा
 एणसुधपणेचेतनताप्रगटेजीवविनिन्न ॥ कृतोपसमीकअसंखक्षायकएक
 अनन्त ॥ ६ ॥ ढाल ॥ नामथीजीवचेतनप्रबुध ॥ क्षेत्रथीअसंखप्रदे
 सीविसुध ॥ अव्यथीस्वगुणपर्यायपिंड ॥ नित्यएकत्वसहजीवअखंड ॥
 ७ ॥ चाल ॥ उजसुंएविकल्पपरिणामेजीवस्वभाव ॥ वर्तमानपरणति
 मयव्यक्तिग्राहकभाव ॥ शब्दनयेनिजसत्ताजोतोएहतो धर्म ॥ सुधअ
 रूपीचेतनअणग्रहतोनवकर्म ॥ ८ ॥ ढाल ॥ इणिपरेंसुधसिद्धात्मरूपी ॥
 मुक्तपरशक्तिव्यक्तिअरूपी ॥ समकितिदेशव्रत्तिसर्वविरति ॥ धरसाध्य
 रूपेसदातत्त्वप्रीति ॥ ९ ॥ चाल ॥ समनिरुद्धनयेनिरावरणीज्ञानादिक
 गुणमुख्य ॥ क्षायकअनंतचतुष्टयभोगीभुगधअलख्य ॥ एवंभुतेनिर
 मज्जसकलस्वधर्मप्रकाश ॥ पूरणपर्व्याद्यप्रगटेपूर्णशक्तिविलास ॥ १० ॥
 ढाल ॥ एमनयभंगसंगेंसनूरो ॥ साधनासिद्धतारूपपूरो ॥ साधकभाव
 त्यांजगेंअधूरो ॥ साध्यसिद्धेनहिहेतुसूरो ॥ ११ ॥ चाल ॥ कालअ
 नादिअतितअनंतेजेपररक्त ॥ संगंगीपरिणामेवरतेमोहाशक्त ॥ पुज
 लभोगेरीऊयोधारेपुजलखंध ॥ परकर्त्तापरिणामेबांधेकर्मनोबंध ॥ १२ ॥
 ढाल ॥ बंधकवीर्यकरणेउदरे ॥ विपाकीप्रकृतिभोगवेदलविखेरे ॥
 कर्मउदयागतास्वगुणरोंके ॥ गुणविनाजीवभवभवेढोंके ॥ १३ ॥ चाल ॥
 आत्मगुणआवर्णेनग्रहेआत्मधर्म ॥ ग्राहकशक्तिप्रयोगेंजोमेपुजलशर्म ॥
 परलानेपरभोगनेयोगेथायेपरकरतार ॥ एहनेअनादिप्रवर्तिवाधिपरवि

अध्यात्मगाता

शुक्लदलनासेपरभाव ॥ परभावैपरसंगतिपामेडुष्टविभाव ॥ तेमोटेनि
 क्रोगियोगीश्वरेसुप्रसन्न ॥ देवनरेंद्रवृणमणिसमभासेजेहनेमन्न ॥ २६ ॥
 ॥ १ ॥ तेहसमतारसेतत्वसाधे ॥ निश्चलानंदअनुभवआराधे ॥ तिव्र
 ध्यातिनिजकर्मत्रोमे ॥ सिद्धिपदिलोहीनेतेविग्रोमे ॥ २७ ॥ चाल ॥
 म्यगरत्नत्रयीरसराच्योचेतनराय ॥ ज्ञानक्रीयाचक्रेचकचूरेसर्वअपाय ॥
 रकचक्रस्वनाविसाधेपूरणसाध्य ॥ करताकारणकार्येएकथयानिरा
 ॥ २८ ॥ ढाल ॥ स्वगुणआयुधथकीकर्मचूरे ॥ असंख्यातगुण
 नर्यरातेहपूरे ॥ टलेआवर्णथीगुणविकासे ॥ साधनाशक्तिमतिमप्र
 तप्ते ॥ २९ ॥ चाल ॥ प्रगट्याआत्मधर्मथयासविसाधनरीति ॥ बा
 यसावग्रहणतानागीजागीनिति ॥ उदयउदिरणतेपणपूर्वनिर्जराकाज ॥
 कृजेसंधिबंधकतानिरसआत्मवेराज ॥ ३० ॥ ढाल ॥ देसपतिजबथ
 पतीरंगी ॥ तदाकुण्ठयायेकुनदचालेसंगी ॥ ददाआतमाआत्मना
 म्ब्यो ॥ तदाबाधकभावदुरेगमाब्यो ॥ ३१ ॥ चाल ॥ सहजद
 गुणसक्तिथीयेयोक्रोधानलनट्ट ॥ मार्दवभावप्रभावथीनेयोमानमरट ॥
 याआर्यवयोगेलोभतेनिस्पृहभाव ॥ मोहमाहानटध्वंसध्वंस्योसर्ववि
 ॥ ३२ ॥ ढाल ॥ एमस्वजावीथयोआत्मवीर ॥ भोगवेआत्म
 दसुधीर ॥ जेहउदयागताप्रकतिवल्गी ॥ अव्यापकथकोखेरविते
 अलगी ॥ ३३ ॥ चाल ॥ धर्मध्यानएकतानमेध्यावेअरिहासिद्धि ॥
 परणतिथीतात्विकसहजसमृद्धि ॥ स्वस्वरूपएकत्वेतन्मयगुणपर्याय ॥
 यानेध्यातांनिर्माहिनेसर्वविकल्पतेजाय ॥ ३४ ॥ ढाल ॥ यदानिर्वि
 लपीथयोसुद्धब्रह्म ॥ तदाअनुभवेसुद्धआनंदशर्म ॥ नेदरत्नत्रयीतिह्मण
 णं ॥ अनेदरत्नत्रयीमेसमां ॥ ३५ ॥ चाल ॥ दर्शनज्ञानचरणगुण
 म्यकूएकएकनाहेत ॥ स्वस्वहेतुथयासमकालेतेअनेदत्तास्वेत ॥ पूर्ण
 जातिसमाधेघनघातिदलविंन ॥ द्वायिकभावेप्रगटेआतमधर्मवि

स्तार ॥ १४ ॥ ढाल ॥ एमउपजोगविर्यादिलब्धि ॥ परभावरंगीः
 रेकर्मवृद्धि ॥ परदयादिकयदासुहृदीकल्पे ॥ तदापुण्यकर्महत ए बंध
 ल्पे ॥ १५ ॥ चाल ॥ तेहजहिंस्यादिकव्याश्रवकरतोचंचलात्रत्त
 कटुकविपाकिचेतनमेलेकर्मविचित्त ॥ आत्मगुणनेहणतोहिंसक
 थाय ॥ आत्मधर्मनोरक्तकभावअहिंसकहाय ॥ १६ ॥ ढाल ॥ आ
 गुणरक्तातेहिजधर्म ॥ स्वगुणविदंसतातेअधर्म ॥ भावअध्यात्म
 गतप्रतिते ॥ तेहथिहोएसंसारवितिते ॥ १७ ॥ चाल ॥ एहप्रबोधनो
 णतारणसज्जुसंग ॥ श्रुतउपजोगीचरणानंदिकरिगुरुसंग ॥ आतमतल
 विलंबिरमताआतमराम ॥ सुधस्वरूपनेभोगेयोगेवस्तुविश्राम ॥ १८
 ढाल ॥ शुधगुरुयोगथीबहुलजीव ॥ कोईवलीसहजथिथईसजीव
 आत्मशक्तिकरिगंतभेदी ॥ भेदग्यानीथयोआत्मवेदी ॥ १९ ॥ चाल
 अव्यगुणपर्यायअनंतनीथईपरतित ॥ जाण्योआतमकर्त्ताभोक्तागई
 नित ॥ श्रद्धायोगेउपनोभाशनसुंनयीसत्व ॥ साध्यालंबीचेतन
 लगीआतमतत्व ॥ २० ॥ ढाल ॥ इंचंचादिपदरोगजाण्यो ॥ शुधनि
 सुधताधनपिठाण्यो ॥ आत्मधनअन्यआपेनचोरे ॥ कुंणजगदीनव
 कोणजोरे ॥ २१ ॥ चाल ॥ आत्मसर्वसमाननिधानमहासुखक
 सिधतणासाधर्मिकसत्ताएंगुणवृंद ॥ जेहस्वजातितेहथिकोणकरेवधबंध
 प्रगट्योभावअहिंसकजाणेशुधप्रबंध ॥ २२ ॥ ढाल ॥ ज्ञाननीतिक्क
 ताचरणतेह ॥ ग्यानएकतत्वताध्यानगेह ॥ आत्मतादात्मतापूर्णभावे
 तदानिर्मलानंदसंपूर्णपावे ॥ २३ ॥ चाल ॥ चेतनअस्तिस्वभावमे
 हननासेभाव ॥ तेहथिभिन्नअरोचकआत्मस्वभाव ॥ समकितभावेक
 आत्मशक्तिअनंत ॥ कर्मनासनोचिंतननाणेतेमतिमंत ॥ २४ ॥ ढाल
 स्वगुणचितनरसिबुद्धिघाले ॥ आत्मसत्ताभणिजेनिहाले ॥ शुधस्याद
 पदजेसंभाले ॥ परधरेतेहमतिकेमवाले ॥ २५ ॥ चाल ॥ पुण्यपर

निज ॥ ३६ ॥ ढाल ॥ पण्डितगुरुं धियो ते अत्रो गी ॥ नावसैले सुता अ
 चल अंगी ॥ पंचलपुत्र अक्षरे कार्यकारी ॥ नवोयादिकर्म संतती विदारी ॥
 ॥ ३७ ॥ चाल ॥ समश्रेणी एकसम एपुहता ते लोकांत ॥ अफूसमाणग
 तिनिर्मलचेतन नावमहांत ॥ चर्मत्रिनागविहिनप्रमाणेजस अखगाहे ॥
 आत्मप्रदेश अरूपी अखंडानंद अबाह ॥ ३८ ॥ ढाल ॥ जिहां एकसिद्धा
 त्मतिमतिहांगे अनंता ॥ अवन्या अगंधानहि फासमंता ॥ आत्मगणपूर्णा
 तावंत संता ॥ निराबाध अत्यंत सुखाश्वादवंता ॥ ३९ ॥ चाल ॥ क
 ताकारणकार्य निज परिणामिकभाव ॥ ज्ञाता ज्ञायक भोग भोगता सुदृष्ट
 भाव ॥ ग्राहक रक्षक व्यापक तन्मयताएंलीन ॥ पूर्ण आत्मधर्म प्रकाशर
 सेलयलीन ॥ ४० ॥ ढाल ॥ अव्यर्था एकचैतन अलेसी ॥ क्षेत्रधीजे
 असंख्यप्रदेसी ॥ उत्पतिना सध्रुवकालधर्म ॥ सुधउपजोग गुणभावसर्म
 ॥ ४१ ॥ चाल ॥ सादि अनंत अनासि अप्रत्यासी परिणाम ॥ उपादान
 गुणतेह जकारणकार्यधाम ॥ सुधनिक्षेपचतुष्टोययुतोरतो पूर्णानंद ॥ केवल
 नाणिजाणे तेह ना गुणनोउंद ॥ ४२ ॥ ढाल ॥ एह विनिश्चिता कर्ण इहा ॥
 इंद्रीय सुखधीजे निरीहा ॥ पुजली नावनाजे अशंगी ॥ ते मुनि सुध परम
 र्थरंगी ॥ ४३ ॥ चाल ॥ म्यादाद आत्मसत्तारुचिसम कितनी तेह ॥ आ
 त्मधर्मनोभासन निर्मल ज्ञानी जेह ॥ आतमरमणी चरणी ध्यानी आतमली
 न ॥ आतमधर्म रमोति ए नव्यसदा सुखपीन ॥ ४४ ॥ ढाल ॥ अहो नव्य
 तुं मे उलखो जैनधर्म ॥ जिणे पामि ए सुध अध्यात्ममर्म ॥ अल्पकाले टले
 दुष्टकर्म ॥ पामी ऐंस्त्रीय आनंदसर्म ॥ ४५ ॥ चाल ॥ नयनिक्षेप प्रमा
 णे जाणे जीव अजीव ॥ स्वपरवीवेचन करतांथा एला न सदीव ॥ निश्चने
 व्यवहारे विचरे जे मुनिराज ॥ नवसागरनातारण निर्जय तेह जहाज ॥ ४६ ॥
 ढाल ॥ वस्तुतत्त्वे रम्या ते निग्रंथ ॥ तत्त्व अन्यासता साधुपंथ ॥ ते एकरिगीता

र्थचरणेरहिजे ॥ सुधसिद्धांतरसतोलहीजे ॥ ४७ ॥ चाल ॥ श्रुतअ
न्यासचोमासीवासीलिबनीगाम ॥ सासनरागीसोनागीश्रावकनाबहूधा
म ॥ खरतरगवपाठकश्रीदीपचंजसुपसाय ॥ देवचंदेनिजहर्षेगायोआ
तभराय ॥ ४ ॥ ढाल ॥ आत्मगुणरमणकरवाअन्यासे ॥ सुधसतारसि
नेउल्लासे ॥ देवचंदेरचिआत्मगीता ॥ आत्मरंगीमुंनिसुप्रतिता ॥ ४८ ॥

॥ इतिश्रीअध्यात्मगीतादेवचंजजीकृतसंपूर्ण ॥

॥ अथश्रीपार्श्वजिनस्तोत्रलिख्यते ॥

वरसंवरसंवरसंवरसं ॥ नवदंनवदंनवदंनवदं ॥ समसासमसासम
सासमसा ॥ गमनंगमनंगमनंगमनं ॥ १ ॥ दरमंदरमंदरमंदरमं ॥ ग
तरंगतरंगतरंगतरं ॥ गरसंगरसंगरसंगरसं ॥ नवरंनवरंनवरंनवरं ॥ २ ॥
मुरदामुरदामुरदामुरदा ॥ समिनंसमितंसमितंसमिनं ॥ विदितंविदितंवि
दितंविदितं ॥ नमतेनमतेनमतेनमते ॥ ३ ॥ यतनायतनायतनायतना ॥
नयनानयनानयनानयना ॥ लक्षणलक्षणलक्षणलक्षण ॥ करदद
रदकरदकरद ॥ ४ ॥ प्रमदाप्रमदाप्रमदाप्रमदा ॥ नकरानकरानकरा
नकरा ॥ नवमानवमानवमानवमा ॥ नसदानसदानसदानसदा ॥ ५ ॥
तरसातरसातरसातरसा ॥ दयनोदयनोदयनोदयनो ॥ कदमंकदमंक
दमंकदमं ॥ विभवाविभवाविभवाविभवा ॥ ६ ॥ इतिपार्श्वजिनेश्वरते
स्तवनं ॥ रचितंस्वचितंयमकैसुधनं ॥ परिरंजितरक्ततरप्रकरं ॥ कुरुता
शिवसुंदरसौख्यभरं ॥ ७ ॥ इतिश्रीपार्श्वजिनस्तोत्रसंपूर्ण ॥

॥ इति सर्वसंबंधसंपूर्ण ॥

